

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Hesiodi Ascrei

OPERA, QUAE QUIDEM
extant, omnia Græcè, cum interpre-
tatione Latina eregionè, ut conferri
à Græcæ linguæ studiosis citra
negocium possint.

*Adiectis ijsdem Latino carmine elegantiss. uer-
sis, & Genealogie deorum à Pylade Bri-
xiano descriptæ, Libris V.*

Accessit nunc demùm Herculis Scutum,
doctiss. carmine à IOANNE RA-
MO conuersum.

*Rerum & uerborum in ijsdem memo-
rabilium Index.*

Sunt mei M. Marci Tydemoni à florentino p.

BASILEAE, PER IOAN-
nem Oporinum.

MC
13
180
E
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

... ..

IACOBVS HERTÉ-

LIVS VVOLFNGANGO VVIS-

senburgio, optimæ spei adolescens.

ti, S. P. D.

VI liberalium ingeniorum exactiores haberi volunt æstimatores, Vuolfgan-ge charissime, ab his tria potissimum obseruari uidemus in ingenuis adolescentibus, quæ spem honestatis non dubiam facere possunt. Primum est, si indoles docilis, bonisq; literis perdiscendis apta sit. Nam sic optatam honestorum studiorum metam facillimè consequi potest, quisquis tali præditus fuerit: iacto tamen felici prius in pietate fundamēto. Certum enim est, quod Paulus ad Timotheum ait: absque pietate reliqua exercitia parum prodesse homini. & tritus ille uersiculus idem docere uidetur:

¶ 2 Si

EPISTOLA

*Si Christum nescis, nihil est quod cetera
discis.*

Secundo loco, mediocre studium
requiritur: mediocre uerò, ne in utrā-
uis partem error committatur, & ex
eo detrimentum. Vt enim absq; exer-
citatione nemo facile egregium quid-
dam, laudeq; dignū adipiscitur, & eā
ob causam boni pueri recolentes il-
lud Hesiodi nostri secum, deos om-
nia sua bona laboribus habere uena-
lia, statim à prima etate iisdem assuefie-
ri debent: ita propositum finem cōtin-
gere tener animus nequit, si in ipso
studiorum limine nimia laborum mo-
le grauetur. Hęc autem duo parū, imò
nihil propemodum cōducent, nisi ter-
tium accedat: quod est morum uitæq;
totius integritas. Tantā enim ea uim
habet, ut si ab homine literis ornato
excolatur, magis eum magisq; cele-
brem, gratiorem cunctis, & com-
mendatiorem reddat. contrā si negli-
gitur, quæcunq; adfunt animi dotes,
obscuran-

N V N C V P A T O R I A .

obscurantur: & paulatim, nisi matura
emendatione succurratur, quicquid
tam naturæ beneficio, q̃ acri studio
fuit acquisitum, dilabitur. Hæc igitur
tria capita, ut ab honesta iuventute di
ligenter excolantur, sedulum me hor
tatore[m] existere non ignoras, ex quo
sub nostra disciplina militasti. Et cum
nō obscura ipsorum principia iam o
lim in te deprehenderim, coepi statim
cogitare, quānam ratione (quod fide
lis esse præceptoris arbitror) apud te
possem obtinere, ut omnes tuos in
bonarū artium studio conatus ad eū
finem conuerteres, quē liberales ado
lescentes semper propositum habere
debet: ut uidelicet salutare Ecclesiæ
Dei, sibi laudi, suisq; omnibus orna
mento sint. Talibus dum occupor co
gitationibus, cōmodū clarissimus
typographus Ioan. Oporinus, ad He
siodum emendatius recudendum, no
stram opellam efflagitabat: quam ne
negarē, partim arctissimū amicitia
α 3 nostræ

E P I S T O L A

nostrę uinculū, partim ipsius Hesiodi
 autoritas me monebat. Talis enim is
 autor est, ut tam uetustatis q̃ utilita-
 tis (quæ ex attenta ipsius lectione e-
 rui potest) ad omnes humanæ uitæ
 partes inseruituræ, palmā innumeris
 alijs præripiat autoribus: & singulare
 Dei beneficiū censendū est, quod ex
 tot millium librorū interitu, temporū
 hominumq̃ iniuria superata ad nos
 peruenerit. Prudentissimū ergo con-
 silium est eorum, qui ad uberiores iu-
 uentutis in cursu honestatis profe-
 ctum, huic autori suum locū in Scho-
 lis optimē cōstitutis tribuunt. Id cū
 in laudatissima Basiliensi nostra Aca-
 demia quoq̃ fiat, tuq̃ eius lectionis
 auditor sis, non ineptum duxi, hūc no-
 strum Hesiodum tibi donare: ut ceu
 testimoniū quoddam esset animi mei
 fidelis erga te, quo tuis studijs, licet
 manū ferule nostrę subduxeris dudū,
 q̃ optimē prospectū cupio. Huc quo-
 que me compellebant innumera me-
 rita

N V N C V P A T O R I A .

rita officiaq; in me clariss. Theologi
D. V V O L F . V V I S S E N B V R G I I a-
ui tui, cōpatris mei colendissimi: quę
cū tot tantaq; essent ut à me reipsa cō-
pensari nō possent. grati saltem animi
specimē pro eis exhibere uisum fuit:
eorū exemplo, qui cū aliud non ha-
beant, laborū suorū fructus patronis
suis offerre solent, à quibus quocunq;
modo in studijs fuerūt adiuti. Tu igi-
tur Vuolfgange, pietatis amorē sem-
per foue: uerecundiam qua præcepto-
res tuos obseruare soles, retine: fortu-
næ corporisq; bona, quæ amplissima
habes, ad animi cultū, exemplo lauda-
tissimi aui tui, quantū potes, cōfer. Is
em nec grādine, nec tēpēstatibus, nec
ulla externa ui, ut illa priora, eripi po-
test. Autoris huius lectionē tibi quā
familiarissimam reddere stude. Id si fe-
ceris, crede mihi, nunquam te laboris
cuiusmodi pœnitebit. Vale; Basileæ,
ex ludo nostro Petrino, Cal.

Martijs, 1564.

P R A E F A T I O I N H E S I O -
dum, P. Melanchthonis.

Vod in Plautina fabula histrio præfatur, iustam se rem uenire oratum, & facilem, id ego multo rectius hoc in loco præfari possum: dum non, ut ille, ioculari adulterium in scenam adfero, sed grauißima uitæ præcepta: quosdam etiam de natura rerum, de siderum ortu & occasu locos. Decreui enim Hesiodi ὅπῃ αὖτις ἡ μὲν ὁπῃ αὖτις enarrare. Id ego poema postulo, ut summa cura diligentiaq; studeatis cognoscere. Quam in re, quàm nihil iniquum, aut indignum uobis, aut ab officio alienum flagitem, quanquam uidere uos magna ex parte existimem, exponam tamen mei consilij rationem. Ego semper operam dedi, ut eos autores uobis proponerem, qui simul & rerum scientiam alerent, & ad parandam sermonis copiam plurimum conducerent. Nam hæ duæ partes coherent: & sicut Horatius inquit, amicè coniurarunt, ut altera alterius ope stet, ac nitatur. Neque enim benedicere quisquã, nisi pectus cognitione optimarum rerum instructum habeat, potest: & rerum scientia manca est, si lumen orationis adhibere non possimus. Et ut ad certa sidera nautæ cursum omnem dirigunt: ita in his nostris studijs huc omnia referenda sunt, ut & scien-

P R A E F A T I O . . .

scientiam rectè de moribus, deq; natura rerum iudicandi & explicandi res grauiore, mediocrè quādam facultatem nobis paremus. Vtilem uerò ad utrumq; Hesiodum (quanquā rustici autorem carminis) Quintilianus esse iudicauit. Prior operis pars tota est *ἡθικὴ*, continens uitæ ac morum leges, profuturas uobis ad consuetudinem uitæ, & ad iudicandum de communibus humanitatis officijs: nam de religione non dico. Quòd si putamus iurisconsultorum commentarios, aut philosophorum disputationes discendas esse, ut in ciuilibus negocijs facilius prospicere possimus, quid æquum, quid iniquū sit: & ex istorum literis colligenda esse simulacra iusticiæ, æquitatis aut aliarum uirtutum censemus: inueniet eadē ab hoc poeta petere, ex quo permulta mutuati sunt illi ipsi legū scriptores & philosophi. Et est quædā, ex fontib. illa si possis haurire, uoluptas. Nam quanquam sapor est (ut ait Ouidius) oblata
dulcis in unda,

Gratius ex ipso fonte bibuntur aquæ:
Et magis adducto pomum decerpere ramo,
Quàm de cælata sumere lance iuuat.

Nam et reliqui scriptores, qui morū præcepta & leges tradidē, propter infantiam, & sermonis inopiam, uim uirtutis ac formam germanam non potuerunt nobis ob oculos ponere. At Hesiodus expressam quandam imaginem, uiuis illustratam
a s colo-

IN HESIODVM

coloribus, nec adsciticio uitiatam fūco, planeq; talem, qualem Apellis color in fabulis, spectandam exhibet. Porro ut architecti tenent in animo inclusas certas formas aedificiorum, quas imitentur in aedificando: Et ut insidet in mente pictoris species pulchritudinis eximia quaedam, quā intuens, in eaq; defixus, ad illius similitudinem artem et manum dirigit: ita et nos oportet formā quandam uirtutis animo insculpere, quā contēplemur, et in consilium adhibeamus, quoties de morib. deq; hominū officijs iudicabimus. Id ita fiet, si optimorū authorum praecepta diligēter cognouerimus, et ex illis certā quādam omniū officiorū rationem collegerimus. Et ut ferunt Zeusem, cum Helenam Crotoniatis pingere decreuisset, ex omni numero uirginū eius urbis quinque delegisse, ad quarum exemplum Helenā pingere: ita ex lectissimis autoribus debemus certā rationem uirtutis excerpere, quae cōsilia omnia nostra regat et gubernet. Mihi aut in primis ad eam rem utilis Hesiodus uidetur, quia inter Gnomologos scriptores citra cōtrouersiam principē locū tenet. Neq; enim nuda praecepta tradit, sed alias in encomijs uirtutis, alias in insectandis uitijs cōmoratur: et quod officiosissimū est ad absterrendos animos hominum à turpitudine, grauitē et religiose docet, diuinitus bonos praemia pro benefactis ferre, improbos scelerum suorū poenas luere. Animaduertit enim prouidentissimus

P R A E F A T I O.

tiſſimus uir, natura nos duci, ut ſtatuamus numine quodā hæc mortalia gubernari, eſſeq; Deū iniuriæ ultorē, & bonorum aſſertorē. Itaq; multo grauius de moribus præcepit Heſiodus, quā philoſophi ul di; qui ceu gigantes in fabulis cœlum excindere conati, Deum ab adminiſtratione rerum ſubmouent, & religione animos hominum liberant. Diogenes dicebat Harpalum, qui prædo felix illis temporibus habebatur, contra deos teſtimonium dicere, quòd in illa fortuna tam diu uiueret. Quanto φιλοſοφώτερον Heſiodus docet, propè adeſſe deos hominibus, ac uidere malefacta noſtra? Vos quaſo ametis hoc poema, & familiare uobis faciatis. quod quidem diuinum eſſe, uel hoc argumento ſit, quòd ferunt Heſiodo paſtori calamos à Muſis donatos eſſe, quibus iam aſſlatus cecinit hæc præcepta. Apparet ex Cicerone, ſolitos olim hunc pueros ediſcere, ut certas preculas noſtri pueri docentur. Et Græci tanti fecère, ut in Helicone adſeruarint in plumbo deſcriptum poema.

Haſtenus de prima Heſiodici carminis parte. Poſterior magna ex parte ποικίλη eſt, de natura terræ ac frugum, de tempeſtatibus, de ſiderum motibus, quarum rerū perliberalis & iucunda cognitio eſt. Nam cum hominum cauſa, & ad uſus noſtros hæc rerum natura condita & fabricata ſit, flagitium eſt uelle totius pulcherrimæ ædificij rationem con-
templā-

IN HESIODVM

templari, præsertim cum ea cognitio plurimum
momenti adferat ad valetudinem conseruandam, &
ad plerasq; alias uitæ partes regendas. Quis est tam
ferreus, quem, si in theatro sedeat, cum ludi fiunt,
non aliquando incessat spectandi cupido? & cum
nullum spectaculum, nulli ludi, plus uoluptatis aut
utilitatis adferre spectatori possint, quàm hæc natu-
ræ uarietas: mihi rectius uiua cadauera quàm homi-
nes uidentur appellandi, hi, qui neq; mentem, neque
oculos ad naturæ considerationem conuertunt. Po-
stremò, ad parandâ scientiam bene dicendi, non pa-
rum confert Hesiodus. nam lectis uerbis utitur, quæ
tempestiuè usurpata, & orationi dignitatem adfe-
runt, & scientiæ pondus addunt. Quantum putas
accedit orationi grauitatis hac auxesi penè tragica,
cum reges *Δωροφάγας* appellat? quàm grata com-
positio est *Χειροδίναι*? Sunt hoc genus sexcètæ figu-
ræ, quas non libet hîc enumerare, ne quid amittât
gratiæ, ex integra oratione, uelut à corpore mem-
bra auulsa. Quid de tota orationis structura, deq;
sententiarum figuris dicemus? quæ tantopere pro-
bantur Fabio, ut huic decernat in mediocri genere
dicendi palmâ, & princeps Latinorum poetarum
Virgilius & Ouidius lectissimos locos in sua opera
transfulerint, iudicarintq; nō leue ornamentum in-
de accedere suis poematis. Reddet haud dubiè &
nostram orationem locupletiolem, & uberiolem
nec

P R A E F A T I O.

nec malè collocabit operam, si quis ad Græcum exemplar, ea quæ nostri inde excerpserunt, contulerit: nam illa utriusq; linguæ proprietates certius deprehendetur, & figuræ uerborum & sententiarum animaduersæ clarius cernentur. Profuerit etiam, si locum aliquem floridiorem tuo Marte Latinis uerbis exposueris: quæ exercitatio, dici non potest quantum acuat iudicium: quantum item ad alendam sermonis copiam, & comparandam scientiam explicandi res obscuras faciat. Sed hæc inter enarrandum obiter monebimus. Quærat aliquis, quid hæc tota ratio discendi ad pietatem conducat? Est in promptu quid respōdeam: ad immutandū mentem, imbuendamq; religione nihil conducit (nā id efficit cœlestis spiritus per sacrum sermonem) sed ad cognoscendum sermonem sacrarum literarum, Græcis literis opus est. deinde ut de sermone rectius indicemus, & ut dogmata religionis enarrare & explicare, quoties poscit hoc publicus usus, possimus, uariè subigendum est ingenium, & omnibus disciplinis excolendum. Nam ut neglectis filix innascitur agris: ita in ingenijs, nisi repurgentur elegantiore literatura, uelut inutiles herbæ natæ, uim mentis omnem strangulant & enecāt, ne aut peruidere res obscuras, aut publicare, & in apertam lucem proferre queant. Magna quædam uirtus est eloquentia, & ut ille in Tragœdia dixit, rerum domina, quò-

de ob-

. IN HESIODVM

de obscuris rebus ordine ac dilucidè dicamus. Ea ne
mini sine magno usu earum artium, quæ humanita-
tis appellatione continentur, uariâq; exercitatione
contingit. Hæc mea ratio est, cur has artes profutu-
ras etiam studijs religionis existimem. qua de re non
dicā hic longius, ne uidear *dis lepæmbr*, quod di-
cunt, adferre, cum aliàs hanc causam egerim. Vos
autem quantum possum hortor, ut quemadmodum
initio dixi, cōstituatis ipsi uobiscum, quem fructum
ex studijs petere uos conueniat: & ut eam rationem
studiorum ingrediamini, unde plurimum utilitatis
ad uos priuatim & ad Rempub. redit,

Est aliquid quò tendis (inquit Persius) & in quod
dirigis arcum,

An passim curuos sequeris testaq; lutoq;

Securus quò pes ferat, atq; ex tempore uiuis?

Ita mihi multi, postquam bonam uite partem in
studijs consumpserunt, nondum expendisse uidetur
quid agant, aut qua in re collocent laborem, quam
messē à studijs expectent. ea uerò non simplex in-
sania est: fitq; ut dum diu didicere, nihilo certius de
religione, deq; alijs rebus iudicent, quàm uulgus. Et
si quando respub. uocem uel consilium eorum fla-
gitat, tū uerò magis muti sunt quàm pisces. Verum
ut uiator primum constituet quò habeat iter: ita no-
bis in studijs ante omnia erat de fructu studiorum
deliberandum: postea incunda ratio compendiaris,
per-

P R A E F A T I O.

*peragenda fabule. Ita cognoscendi legendiq; scrip-
tores omnes, ut de religione, deq; natura teneamus
certum quiddam quod promamus, quoties usus uitæ
poscit: Et paranda est copia sermonis, qua possis,
cum aliqua res controuertitur, explicare animi sen-
sa. Hunc putate scopum studiorum uestrorum pro-
positum esse, ad quem omnes cogitationes
animorum uestrorum diriga-
tis. Dixi.*

Η ΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ

ΑΣΚΡΑΙΟΥ, ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

ΟΥΣ ΑΙ ΠΙΕΡΜΕΘΕΝ ΑΟΙΔΗΤΙ ΛΙΛΕΪΣ
σαι,

ΔΑΥΤΕ ΔΙ' ΕΝΝΕΠΕΤΕ ΣΦΕΤΟΡΟΝ ΠΑ
ΤΕΡ' ὙΜΝΕΪΣΑΙ,

ΟΜΤΕ ΔΙΑ ΒΡΟΤΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ὈΜΩΣ, ΑΨ
ΦΑΤΟΙ ΤΕ ΦΑΤΟΙ ΤΕ,

ΡΗΤΟΙ Τ' ἈΡΡΗΚΤΟΙ ΤΕ, ΔΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΙΟ ἔΝΗΚΤΙ.

ΡΕΪΑ ΜΕΝ ΓΑΡ ΒΕΙΛΑΪ, ΡΕΑ ἧ ΒΕΙΛΑΝΤΑ ΧΑΛΕΠΤΕ,

ΡΕΑ Γ' ΑΡΙΣΤΗΛΟΝ ΜΙΝΥΘΕΙ ΛΑΙ ΑΔΗΛΟΝ ΑΪΞΕΙ,

ΡΕΑ ΔΕ Τ' ἸΘΥΩΕΙ ΣΚΟΛΙΟΝ, ΚΑΙ ΑΓΛΥΝΟΡΑ ΠΑΡΦΕΙ

ΖΕΥΣ ὙΨΙΒΡΕΜΕΤΗΣ, ὍΣ ὙΠΕΡΤΑΤΑ ΔΙΩΜΑΤΑ ΝΑΪΕΙ.

ΚΛῦΘΙ ἸΔΩΝ ΑΪΩΝ ΤΕ, ΔΙΗΝ Δ' ἸΘΥΩΕ ΘΕΜΙΤΑΣ

ΤΙΩΝ, ἘΓΩ ΔΕ ΝΕ ΠΕΡΣΗ ἘΤΗΤΥΜΑ ΜΥΘΗΣΑΙΜΕΝ.

Οὐκ ἄρα μῆνορ ἔλω ὄριδωρ γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν

Εἰσὶ Δύω. ΤΙΩ ΜΟΨ ΝΟΝ ΕΠΑΙΝΗΣΕΙΕ ΝΟΗΣΑΣ,

Η Δ' ΕΠΙΜΩΜΗΤΗ, ΔΙΑ Δ' ΑΝΔΙΧΑ ΘΥΜΟΝ ἔΧΕΣΙΝ.

Η ΜΕΝ ΓΑΡ ΠΟΛΕΜΟΡ ΤΕ ΛΙΑΝΟΝ ΚΑΙ ΔΗΕΙΝ ὈΦΕΛΛΕΙ,

ΣΧΕΤΛΙΝ, ὅΤΙΣ ΤΙΩ ΓΕ ΦΙΛΕΪ ΒΡΟΤΟΣ, ἀλλ' ὕπ' ἀνάγ-

ΑΘΑΝΑΤΩΡ ΒΥΛῆΣΙΝ ὄΡΙΝ ΤΙΜΩΣΙ ΒΑΡΕΪΑΝ. (ΝΗΣ

ΤΙΩ Δ' ἑτέρην, ΠΡΟΤΕΡΗΝ ΜΕΝ ἔΓΕΙΝΑΤΟ ΝΥΞ ἑρέβον

ΘῆΚΕ ΔΕ ΜΙΝ ΙΡΟΝΙΔΗΣ ὙΨΙΣΥΓΟΣ, Αἰθέρει νάϊωρ. (Νῆ,

ΡΕΪΗΣ Τ' ΕΝ ΡΙΖῆΣΙ, ΚΑΙ ΑΝΔΡΑΣΙ ΠΟΛΛΟΝ ἀμείνω.

Ἦ ΤΕ ΚΑΙ ΑΠΑΛΑΜΝΟΝ ΠΕΡ, ὁμῶς ἐπὶ ὄργον ἔΓΕΙΡΕΙ.

Εἰς ἑτόρομ γὰρ τίς τε ἸΔΩΝ, ὄργοιο χατίζωρ,

πλδ.

ΤΟΥ

ΕΡΑΙ.

οιδῶσι ἡλέη

σφέτερον πα

ἄδρες ὁμοῖ, ἔ

τε,

ἡκτι.

χαλέπῃ,

αἰέξῃ,

καίφα

ματα ἰάει.

ἔμισας

βυσσάμιν.

ἔλ' ἐπὶ γαῖᾳ

οῆσας,

ὅρ' ἐχούσιν.

οἰοφύλλῃ,

ἔλ' ὑπ' αὐτῇ.

οἰάν. (παι

κτο νύξ' ἐρεβδ

ειναίων. (παι

ὅρ' ἀμείνω.

ὅρ' γοῦν ἐγείρα.

ατίζωρ,

πλῆ.

HESIODI ASCRAEI

OPERA ET DIES.

VS AE Picrides, carminibus cele-
bres,

Adeste, Iouem narrate, uestrum pa-
trem cantantes:

Per quemq; sunt mortales uiri cele-
bres pariter, atq; obscuri,

Gloriosiq; & inglorij, Iouis magni consilio.

Facile enim extollit, facile uerò elatum deprimit:

Facile insignem minuit, & obscurum auget:

Facile quoq; corrigit prauum, & superbum attenuat:

Iupiter altitonans, qui supremas ædes incolis,

Adsis uidens, audiensq; rectè uerò moderare leges

Tu: ego autem Persæ uera loquar.

Non utiq; unum est contentionum genus, sed in terra

Sunt duo. alteram quidem laudauerit prudens:

Alteram uerò culpāda est. p̄ diuersa aut animū trahunt.

Nam hæc quidem bellumq; malum, & litem auget,

Perniciosa. nullus hanc amat mortalis, sed necessitate

Fatali quadam contentionem colunt grauem.

Alteram uerò (nam priorem genuit Nox atra)

Posuit quidē ipsam Saturnius altijugus, æthere habitās,

Terræq; in radicibus, & uiris longè meliorem:

Hæc etiam inertem, tamen ad laborem excitat.

In alterum enim quispiam respiciens, opere uacans,

Diuitem,

Γλάσιον, ὃς πῶσδ' αἰ μὲν ἀρόμενα, ἡ δὲ φυτὸς εἶρ,
 Οἰκόν τ' οὐ θέσθαι. ἦλοι δέ τε γείτονα γείτωρ,
 Εἰς ἄφρονος πῶσδ' αἰ μὲν, ἀγαθὴ δ' ὄρις ἡ δὲ βροτοῖσι.
 Καὶ κοραμὺς κοραμὴ ποτὶς, καὶ τέκνονι τέκνω.
 Καὶ πῶχός πῶχῳ φρονίει, καὶ αἰδοῖς αἰδῶ.

Ὡς ὅρση, σὺν ᾧ τὰ πάντα τεῖ σὺνικαὶ θεοθυμῶ.
 Μὴ δέ σ' ὄρις λαπρόχαρτος ἀπ' ὄργης θυμὸν ὀρύνοι,
 Νείκε' ἐπιπῆσύνοντ' ἀγορῆς ἐπακτὸν εἶντα.
 Ὡς γὰρ τ' ὀλίγη πέλειται νεικῶν τ' ἀγορέων τε.
 Ὡς τινι μὴ βίος σὺν δόρῳ ἐπνετανὸς κατὰ κείνῳ
 Ὡς αἶας, τὸν γαῖα φέρει δαμνέτορος ἀνθρώπου.
 Τῷ κεκορεσάμενος, νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις
 Κτήμασ' ἐπὶ ἀλλοτέροις. σοὶ δ' ὕκνῃσι δούτορος ἐστὶ
 Ὡς δ' ἐρδερ. ἀλλ' αὖθις διακρινώμεθα νείκος
 Ἰθείκοι δίκαις, αἵ τ' ἐν δόξῃ εἰσιν ἀρίσται.
 Ἡ δὲ μὲν γὰρ ἐλκῶν ἐλασάμεθ', ἀλλὰ τε πολλὰ
 Ἀρπάγων ἐφόρει, μέγα λυδαινῶν βασιλῆας
 Δωροφάγους, οἳ τῷ δὲ δίκῃ ἐθέλῃσι δικάσαι.
 Νήπιοι, ὅδ' ἴσασι μὲν πλεονέκῃσι πάντες,
 Οὐδ' ὅσον σὺν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄντα.
 Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
 Πηδῶν γὰρ κεν καὶ ἐπὶ ἡματι ὀργᾶσαι,
 Ὡς τε σέ κ' εἰς σὺν αὐτὸν ἔχειν καὶ ἀβρὺν εἶντα.
 Αἰψά κε πηδῶν μὲν ὑπὸ λαπνῶν λαταθεῖς,
 Ἐργα βοῶν δ' ἀπόλοιστο, καὶ ἡμιόνων ταλαβρῶν.
 Ἀλλὰ ζῶνς ἐκρυψε, χολωσάμενος φρεσὶν ἡσιν,
 Ὅτι μὴ ἐξαπάτησε προμηθεὺς ἀγνυλομήτης.

OPERA ET DIES.

Diuitem, qui properat arare atq; plantare, (nus
Domumq; bene instituere: emulatur sanè uicinum uici
Ad opes contendentem: bona certè cōtentio hæc mor-
Et figulus figulo succenset, & fabro faber: (talibus.
Et mendicus mendico inuidet, cantorq; cantori.

O' Persa. Tu uerò hæc tuo repone in animo, (cat;
Neq; malis gaudēs cōtentio animū tuū ab opere abdu-
Lites spectantem, foriq; auscultatorem existentem,
Tempus namq; paruum est litiumq; foriq;
Cui non sit uictus domi annuus repositus,
Tempestiuus, quem terra fert, Cereris munus.

Quo satiatus, lites ac rixam moueas
De facultatib. alienis. Tibi uerò nō amplius erit iterum
Sic faciendum. Sed rursus discernamus litem
Rectis iudicijs, quæ ex Ioue sunt optima.
Nā nuper quidē patrimoniū diuisimus, sed sanè multa
Rapiens ferebas, ualde demulcens reges
Doniuoros, qui hanc litem uolunt iudicasse.
Stulti, neq; sciunt, quanto plus dimidium sit toto,
Neq; quā magnū in malua & asphodelo bonum.
Occultatum enim habent dij uictum hominibus:
Facilè enim alioqui uel uno die tantum operatus esses,
Ut in annum quoq; satis haberes, ociosus etiam:
Statimq; temonem quidem super fumum ponerēs,
Opera uerò boum cessarent, mulorūq; laboriosorum.
Sed Iupiter abscondit, iratus mente sua,
Quia ipsum decepit Prometheus uersutus.

Τὸν κ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ.
 Κρύψει ἢ πῦρ, τὸ μὲν αὖθις εὖς πᾶσις ἰαπέτοιο
 ἔκλεψ' ἀνθρώποισι, διὸς παρὰ μητιέοντος,
 Ἐρμιοίλῳ νάρθητι, λαβὼν δία τὸρπινοβράωνορ.
 Τίμτε χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα ἱούς·
 Ἰαπετιονίδη, πάντων πόρτι μήδεα εἰδώς,
 Χαίρες πῦρ ἔλεψας; καὶ ἐμὰς φρονέας ἠπαροπύσας;
 Σοὶ τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράτερ ἐσομένοισι.
 Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντί πυρὸς δώσω λιχὸν, ὧν γν' ἅπαντες
 Τόρπονται λιπαὰ θυμὸν, ἐὸν λιχὸν ἀμφαγαπῶντες.
 Ως ἔφατ'· ἐν δ' ἐγέλασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Ἡφαιστει δ' ἐνέλυσσε πύρην λυτὸν, ὅττι τάχιστα
 Γαῖαν ὕλα φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπων θέμεν αὐδίην,
 Καὶ αἰετός, ἀθανάτης ἢ θεῆς εἰς ὧπα εἴσηεν
 Περθεονικᾶς, καλὸν εἶδος, ἐπήρατον, αὐτὰρ ἀβλήην
 Ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ἱστὸν ἰφαίνειν.
 Καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῷ ἄφροδίτῃ,
 Καὶ πειθὸν ἀργαλέον, καὶ γυιοπόνους μελεδιῶνας.
 Ἐν ἣ θέμεν λιυέορ τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
 Ἐρμείην ἥνωγε, διὰ κῆτορον ἀργειφόντῃν.
 Ως ἔφαθ'· οἳ δ' ἐπίθοντο διὸν κρονίωνι ἀνακτῇ.
 Αὐτίκα δ' ἐν γαίης πλάσσε κλυτὸς ἀμφιγυῆς
 Περθεόνῳ αἰδοίῃ ἱκελον, κρονίδεω διὰ βελᾶς.
 Ζῶσε ἢ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις ἀβλήη.
 Ἀμφὶ δέ οἱ χαρίτες τε θεαὶ, καὶ πότνια πειθῶ,
 Οἷμας χρυσείας ἔθεσαν χροῖ, ἀμφὶ ἣ τίη· γε
 Δραὶ καλλινομοὶ σέφορ ἀνθεσιν εἰαρηνοῖσι.

OPERA ET DIES.

5

Quæ circa hominibus parauit tristia mala. (puer
Abscōdit uerò ignem. quem rursus quidē bonus Iapeti
Surripuit ad hominum usum, Ioue à consulto,
In caua ferula, clam Ioue fulminibus gaudente.
Huncq; indignatus affatus est nubicoga Iupiter:
Iapetionide, omnium maximè uersute,
Gaudes ignem furatus? quodq; animū meū deceperis,
Et tibi ipsi magnum malum, & posteris?
Ipsis namq; pro igni dabo malum, quo omnes
Se oblectent animo, suum malum amplectentes.
Sic ait, risitq; pater hominumq; deūmq;.
Vulcanum uerò insignem iussit, quàm celerrimè
Terram aquæ miscere, hominisq; imponere uocem,
Et robur, immortalium uerò dearum faciem referre
Virginū, pulchrā formā, peramabilem. at Mineruam,
Opera docere, ingeniosam telam texere.
Et gratiam circumfundere capiti, auream Venerem,
Et desiderium molestum, & membra fatigantes curas.
Imponere uerò caninamq; mentem, & furaces mores
Mercurium iussit, nuncium Argicidam.
Sic ait. illi autem obtemperarunt Ioui Saturnio regi.
Moxq; ex terra finxit inclytus utrinq; claudus
Virgini uerecundæ similem, Iouis consilijs.
Cinxit uerò & ornauit dea glaucocula Minerva.
Circum uerò Charitesq; deæ, & ueneranda Suada,
Monilia aurea posuerunt corpori. ipsam porro
Horæ pulchricomæ coronarunt floribus uernis.

Η Ξ Ι Ο Δ ΟΥ

Ταῦτα δὲ οἱ χροὶ λίσμον ἐφάρμοσε παλλὰς Ἀθλῦν,
 Ἐρ δ' ἄρα οἱ γῆθεσι διάνητος ἀργειφόντης
 Ὑσὺ δ' ἄθ' αἰμυλίας τι λόγος, καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
 Τσῦξε, διὸς βελῆσε βαρυκλῖν. ἐν δ' ἄρα φωνὴν
 Θῆκε θεῶν κῆρυξ, ὀνόμηνε ἧ τλήνδε γυναικα
 Γανδῶρην, ὅτι πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Δῶρον ἐδώρησεν, πῆμ' ἀνδράσιρ' ἀλφαιστῆσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἔξετέλεσεν,
 Εἰς ἐπιμηθέα πέμπε πατὴρ ἱλυτὸν ἀργειφόντην,
 Δῶρον ἄγοντα θεῶν ταχὺν ἄγγελον. ὅδ' ἐπιμηθὺς
 Εφράσαθ' ὥς οἱ εἶπε προμηθεύς, μή ποτε δῶρον
 Δείκῃαι παρ' ἱλῦος Ὀλυμπίῃ, ἀλλ' ἀποπέμψαι
 Εξοπίσω, μή ποτε κακὸν θυμῷοις γένηται.
 Αὐτὰρ ὁ διεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ' ἐνόησε.
 Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσθον ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων,
 Νόσφιρ' ἄτορ ἱακῶν, καὶ ἄτορ χαλεποῖο πόνοιο,
 Νύσωντ' ἀργαλέων, αἷτ' ἀνδράσι γῆρας ἐδίωκεν,
 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ ἱαταγχεράσκησι.
 Ἀλλὰ γυνὴ χεῖρας πίθη μέγα πῶμ' ἀφελῶσα,
 Ἐσκέδασ', ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο λήδεια λυγρὰ.
 Μῆνε δ' αὐτόθι ἐλπίς ἐν ἀρρήητοισι δόμοισι
 Ἐνδον ἐμεινε, πίθη ὑπὸ χεῖλεσι. ὅδ' ἐθύραζε
 Εξέπῃ. πρόθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθειο,
 Αἰγιόχῃ βελῆσι διὸς νεφεληγερέταο.
 Ἀλλὰ ἧ μυρία λυγρὰ ἱατ' ἀνθρώπων ἀλάληται.
 Πλείη μὲν γὰρ γαῖα ἱακῶν, πλείη ἧ θάλασσα.
 Πᾶσοι δ' ἀνθρώποισιρ' ἐφ' ἡμέρη, ἢ δ' ἐπὶ νυκτὶ,
Αὐτόμα-

O P E R A   E T   D I E S.

7

Omne uerò illius corpori ornatū adaptauit Pallas Mi
 At pectori sanè nuncius Argicida, (nerua.
 Mendacia, blandosq; sermones, & dolosos mores
 Indidit, Iouis consilijs graui strepi. sed uocem utiq;
 Imposuit deorū præco. appellauit aut mulierē hancce
 Pandoram: quia omnes coelestium domorum incolæ
 Donum contulerūt, detrimentum hominibus curiosis.
 At postquā doliū perniciosum & ineuitabile absoluit,
 Ad Epimethea misit pater inclytum Argicidam,
 Munus ferentē deorū celerē nunciū. neq; Epimetheus
 Cogitauit, ut illi præcepisset Prometheus, ne quādo mu
 susciperet à Ioue Olympio, sed remitteret (nus
 Retrò, necubi mali quippiam mortalibus fieret.
 Verū ille suscipiens, cum iam malum haberet, sensit.
 Prius namq; in terra uiuebant familiæ hominum
 Omnino absq; malis, & sine difficili labore,
 Morbisq; molestis, qui hominibus senectam afferunt.
 Mox enim in afflictione mortales consenesunt.
 Sed mulier manibus uasis magnū operculum dimouēs,
 Dispersit, hominibus aut machinata est curas graues
 Sola uerò illic spes infracta in pyxide
 Intus mansit, doli sub labris, neq; foras
 Euolauit. prius enim iniecit operculum doli,
 Aegiochi consilio Iouis nubicogæ.
 Alia uerò innumera mala inter homines errant.
 Nam plena quidem terra est malis, plenumq; mare.
 Morbi autem hominibus tam interdum quàm noctu

Αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι,
 Σιγῇ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητιέτα ἴσους.
 Οὕτως ὅτι πᾶσι διὸς νόον ἐξαλέαδαι.
 Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐτόρόμ τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
 Εὐ καὶ ἐπισταμνύως. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιρ.

Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι,
 Χρῦσεον μὲν πρῶτισα γένος μόρτοων ἀνθρώπων
 Αἰετῶν ποίησαν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Οἱ μὲν ἐπὶ κρόνῳ ἦσαν, ὅτ' ἔβαν ὠ ἐμβασίλυσεν.
 Ὡς τε θεοὶ δ' ἐζωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
 Νόσφιρ ἄτορτε πόνων καὶ οἰζύος, ὅδε τι δειλὸν
 Γῆρας ἐπὶ λῶ, αἰεὶ ἢ πόδας καὶ χεῖρας ὅμοιοι
 Τόρποντ' ἐν θαλίῃσι, κακῶν ἐκτοδρὺν ἀπάντων.
 Θνητοὺ δ' ὥς ὑπνω δειδιμημνύοι. ἐδλὰ ἢ πάντα
 Τοῖσιρ ἐλν. λιερπὸν δ' ἐφ' ἔρε βείδωρος ἄφρα
 Αὐτομάτη, πολλὸν τε καὶ ἄφθονον. οἱ δ' ἐβελυμοί,
 Ηοχοὶ ὄργα νέμοντο σὺν ἐδλοῖσιρ πολέεσιρ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κεν τῷτο γένος λιερὰ γαῖα κάλυψεν,
 Τοὶ μὲν δαίμονες εἰσι διὸς μεγάλα διαβλάς,
 Εδλοὶ, ἐπιχθόνιοι φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
 Οἱ ῥα φυλάσσασί τε δίκας καὶ χέτλια ὄργα,
 Ηορα ἐσάμενοι, πάντῃ φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
 Γλατοδίονται, καὶ τῷτο γέρας βασιλῆϊον ἔχου.

Δσύντορον αὐτε γένος πολὺν χαρότορον μεῖοπιδρ
 Αργύρεον ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Χρυσέῳ ὅτε φυλὴν ἐναλίγκιον, ὅτε νόημα.
 Ἀλλ' ἐκατὸν μὲν παῖς ἔτια παρὰ μητέρῃ κελυῇ

Ἐτρέφειτ'

OPERA ET DIES.

Utrò oberrant, mala mortalibus ferentes,
Tacitè. nam uocem exemit consultor Iupiter.
Sic nusquam licet Iouis mentem euitare,
Ceterùm si uoles, alium tibi sermonem exponam
Bellè ac scienter: tu uerò præcordijs imposito tuis.

Ut simul nati sunt dij, mortalesq; homines,
Aureũ quidẽ primũ genus diuersiloquentiũ hominum
Dij fecerunt, coelestium domorum incolæ.
Ii quidem sub Saturno erant, cum in cœlo regnaret.
Sed ut dij uiuebant, securo animo præditi,
Planè absq; laboribus & ærumna: neq; molesta
Senectã aderat, semper uerò pedibus ac manib. similes
Delectabantur in conuiujs, extra mala omnia.
Moriebantur aut̃ ceu somno domiti. bona uerò omnia
Illis erant, fructum autem ferebat fertile aruum
Sponte sua, multumq; & copiosum: ipsiq; utrò
Quieti partis fruebantur, cum bonis multis.
Verùm postquam hoc genus terra abscondit,
Ii quidem diui facti sunt Iouis magni consilio,
Boni, in terris uersantes, custodes mortalium hominũ,
Qui sanè obseruant & iusta & praua opera,
Aerem induti, passim euntes per terram,
Opum datores, atq; hoc munus regale consecuti sunt.

Secundum inde genus, multo deterius postea
Argenteum fecerunt coelestium domorum incolæ,
Aureo neq; natura simile, neq; intellectu.
Sed centum quidem annis puer apud matrẽ sedulã

Ετρέφετ' ἀθάλλωρ μέγα νήπιος ὦ ἐνὶ οἴκῳ.
 Αλλ' ὅταρ ἤδησσει, καὶ ἤδης μέτρον ἵκοιτο,
 Παιδίδιον ζώονον ἐπὶ χρόνον ἄλγ' ἔχοντες
 Αφραδίαις. ὕβριμ γὰρ ἀτάσθαλον ἦν ἐδιδύαντο
 Ἀλλήλων ἀπέχειν, ὅδ' ἀθανάτους θόρακ' οὐρανῷ
 ἠβελον, ὅδ' ἔρδειν μακάρων ἰόβοις ἐπὶ βωμοῖς,
 Ἡ θέμις ἀνθρώποισι λιγὲρ ἦθις. τὸς μὲν ἔπειτα
 Ζὺς κρονίδης ἐκρυψε χολέμενος, ἵνα τιμὰς
 Οὐκ ἐδίδου μακάρεσσιν θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τῷτο γένος κατὰ γαῖα λάλυψε,
 Τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται,
 Δούτοροι. ἀλλ' ἐμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ.
 Ζὺς ἧ παῖδ' ἔριτον ἄλλο γένος μόρσιον ἀνθρώπων
 Χάλκειον ποίησ', ἦν ἀργυρῷ ἠδὲν ὅμοιον,
 Εὐμελῆ, φεινόν τε καὶ θυμειμον, οἷσιν ἄρκος
 Εὖ γ' ἐμελε φονόγυντα, καὶ ὕβρις ἠδὲ τι σίτορ
 ἠδ' ἰορ, ἀλλ' ἀδάρμαντος ἔχον κρατορόφρονά θυμόν,
 Απλάστοι, μεγάλη ἧ βίη, καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
 Εξ ὧμων ἐπέφυκον ἐπὶ σιδεραροῖς μελέεσσιν.
 Τοῖς δ' ἰὼν χάλκεα μὲν τσύνχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι,
 Χαλκῷ δ' ὄργάζοντο, μέλας δ' ἦν ἔσθι σίδηρος.
 Καὶ τοὶ μὲν χεῖρεσσιν ὑπὸ σφιδόρῃσι διαμύντες,
 Βῆσαν ἐς σὺρῶσντα δόμον κυρτοῖς αἰείδαο,
 Νώνυμοι, θαύματος ἧ, καὶ ἐκπάγλας πόρ' ἔοντες,
 Εἶλε μέλας, λαμπρόν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τῷτο γένος κατὰ γαῖα λάλυψε,
 Αἰθὴς ἐπ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ παλαιοτέρῃ

OPERA ET DIES.

11

Nutriebatur crescens, ualde rudis, domi suæ.
 Cum uerò adoleuisset, et pubertatis terminū attigisset,
 Pauxillum uiuebant ad tempus, dolores habentes
 Ob stulticias. iniuriam enim paruam non poterant
 A' se mutuò abstinere, neq; deos colere
 Volebant, neq; sacrificare beatorum sacris in aris,
 Quatenus fas hominibus ex more. Hos quidem deinde
 Iupiter Saturnius abscondit iratus: quia honores
 Non dabant beatis dijs, qui olympum habitant.

At postquam & hoc genus terra occultauit,
 Hi quidem subterranei beati mortales uocantur
 Secundi: sed tamen honor etiam hos consequitur.
 Iupiter uerò pater tertium aliud genus hominum
 Aeneum fecit, omnino argenteo dissimile,
 E' fraxinis, uehemens & robustum, quibus Martis
 Opera curæ erāt luctuosa, ac iniuriæ: neq; ullū cibum
 Edebant, sed adamante habebant duriorē animum:
 Deformes: magna uerò uis, & manus inuictæ
 Ex humeris prouenerant super ualidis membris.
 His erant ænea quidem arma, æneæq; domus:
 Aere uerò operabantur: nigrū aut nondum erat ferrū.
 Et hi quidem manibus proprijs domiti,
 Descenderunt amplam in domum frigidi inferni,
 Ignobiles: mors uerò tametsi stupendos existentes
 Cepit atra, splendidum uerò liquerunt lumen solis.

Sed postquam & hoc genus terra operuit,
 Rursum etiā aliud quartū super terrā multorū alūnā
 Iupi-

Ζούς κρονίδης ποίησε, δικάϊότ' ὄρου καὶ ἄραυ,
 Ἀνδρῶν ἠρώων θεῶν γένος, οἱ καλέονται
 Ἡμίθεοι, προτέρη γονεὶ λιπτ' ἀπείρου γαῖαν.
 Καὶ τὸς μὲν πόλεμος τε κακὸς, καὶ φίλοπις αἰνῇ,
 Τὸς μὲν ἐφ' ἐπὶ ἀπύλῳ θύβῃ λιαδμηίδι γαίῃ
 Ωλεσε μαρναμένους μῆλων ἐνὲν εἰδιπέδῳ.
 Τὸς ἧ καὶ ἐν νῆεσσιν ὑπὸρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
 Εἰς τροίλῳ ἀγαγῶν, ἐλκύης ἐνὲν ἠννόμοιο,
 Ενθ' ἦτοι μὲν τὸς θανάτῳ τέλος ἀμφεκάλυψε.
 Τοῖς ἧ δίχ' ἀνθρώπων βίον καὶ ἔθι' ὀπάσας
 Ζούς κρονίδης καθόασε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης.
 Καὶ τοι μὲν ναίεσιν ἀνυδία θυμὸν ἔχοντες
 Εὐμακάρων νήσοισι, παρ' ὠκεανὸν βαθυδίνῳ,
 Ολβιοὶ ἥρωες, τοῖσι μελιηδέα καρπὸν
 Τρεῖς τῷ ἔτῳ θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρδρα.

Μηνέτ' ἐπεὶ ὦφελον ἐγὼ πέμπησι μετ' εἶναι
 Ἀνδράσι· ἀλλ' ἢ πρόδωκε θανείν, ἢ ἐπεὶ ταῦτ' ἔγινε.
 Νυνὶ γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον, ὃ δέ ποτ' ἦμαρ
 Γαύσσοντα λιμάτῃ καὶ οἷζυος, ὃ δέ τι νύκτωρ,
 Φθερόμενοι χαλεπὰς ἧ θεοὶ δώσασσι μέμνας.
 Ἀλλ' ἐμπης καὶ τοῖσι μεμίζεται ἐδὼλὰ κακοῖσιν.
 Ζούς δ' ὀλέσει καὶ τὸτο γένος μόρτοπων ἀνθρώπων,
 Εὐτ' αὖ γεινόμενοι πολιορκήσονται τελέθωσιν,
 Οὐδ' πατὴρ παίδεσσιν ὁμοῖος, ὃ δέ τι παῖδες,
 Οὐδ' ξένος ξενόδονω, καὶ ἐταῖρος ἐταίρω.
 Οὐδέ κασίγνητος φίλος ἔσεται ὥς τὸ πάρος ποτ'.
 Αἶψα ἧ γηράσκειντας ἀτιμῶσσι τοκῆας,

Iupiter Saturnius fecit, iustius & melius
 Virorum heroum diuinum genus, qui uocantur
 Semidei, priori generationi per immensam terram.
 Hos quoq; bellumq; malum & pugna grauis,
 Alios quidem ad septiportas Thebas, Cadmeā terram,
 Perdidit pugnantes, propter oues Oedipi:
 Alios uerò & in nauibus super magnum fluctū maris
 Ad Troiam ducens, Helenæ gratia pulchricomæ,
 Vbi quidem ipsos mortis quoq; finis adobruit.
 Iis aut seorsim ab hominib. uictum & sedem tribuens,
 Iupiter Saturnius pater constituit ad terræ fines.
 Et hi quidem habitant securum animum habentes
 In beatorum insulis, iuxta Oceanum profundum,
 Felices heroes: his dulcem fructum
 Ter quotannis florentem profert fœcunda tellus.
 O si neq; iam quinto ego interesssem (natus:
 Hominū generi: sed aut mortuus esse prius, aut postea
 Nunc enim genus est ferreum: nunquam nec die
 Quiescent à labore & miseria, neq; nocte
 Corrupti. graues uerò dij dabunt curas.
 Sed tamē & hisce admiscebuntur bona malis. (nū,
 Iupiter aut perdet etiā hoc genus uariè loquētū homi
 Postquam facti circa tempora cani fuerint.
 Neq; pater liberis similis, neq; liberi,
 Neq; hospes hospiti, neq; amicus amico,
 Neq; frater amicus erit, ut antehac.
 Statim uerò senescentes dehonorabunt parentes,

Inca

μέμψονται δ' ἄρα τὸς χαλεποῖς βάλλοντες ἐπεισὶ
 Σχέτλιοι, ὃ ἢ θεῶν ὄπιρ εἰδότες, ὃ δέ μιν οἷ γε
 τυρανύτεσσι τοισὺσιρ ἀποθρεπῆύρια δοῖον,
 χειροδίηαι, ἑτόρος δ' ἐτέρῃ πόλιν ἐξαλαπάξει.
 Οὐδέ τις σφόδρ' αἰσέεται, ὅτε δικάϊα,
 οὐτ' ἀγαθῶ. μαῖλον ἢ κακῶν ρεῖν ἦρα, καὶ ὅβρι
 ἀνέρα τιμήσσοι. δίκη δ' οὐ χόρσι, καὶ αἰδώς
 οὐκ ἔσται. βλάβει δ' ὁ ἱκανὸς τὸν ἀρεῖονα φῶτα,
 μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὄρνον ὁμῆται.
 Σῆλος δ' αὐθρόποισιρ οἰζυροῖσιρ ἅπασιν
 δυσκίλαδος, κακὴ χαρτος, ὁμαρτήσσει τυγδρώπας.
 Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς σὺννοδείης,
 Ἰουνοῖσιρ φάρεσσι ἱαλυνφάμενῶν χροα καλόν,
 αθανάτων μετὰ φύλον ἱτόν, προλιπόντ' ἀνθρώπων,
 αἰδώς καὶ νέμεσις, τὰ ἢ λείφεται ἄλγεια λυγρὰ
 Θνητοῖς ἀνθρώποισι, κακῶ δ' ὅν ἔσεται ἀλήκ.
 Νυῦ δ' αἶνον βασιλῶντ' ὄρέω, φρονέσσοι καὶ αὐτοῖς.
 Ωδ' ἰρῆξ προσέειπεν ἀνδρόνα ποικιλόδειρον,
 ὕψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρον ὀνύχεσσι μεμαρκώς.
 Ἡ δ' ἐλεὸν γναμπῶισι πιπαρμένῃ ἀμφ' ὀνύχεσσι
 Μύριτο. τὸν δ' ἔγ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Δαίμονίν, τί λέλαιας; ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρέων.
 Τῇ δ' εἰς ἥ σ' αὐτ' ἐγώ πορ' ἄγω, καὶ αἰοιδὸν ἔδσαν.
 Δαῖπνον δ' αἶν' ἐθέλω ποιήσομαι, ἢ ἐμὴ θήσω.
 Αφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀντιφείλειν,
 Νίκης τε σφόδρ' αἶψα, πρὸς τ' αἰχέσιρ ἄλγεια πάσχει.
 Ως ἔφατ' ὠκυπέτης ἰρῆξ, πάνυσίπλορος ὄρνις.

OPERA ET DIES.

Incusabunt autem illos molestis alloquentes uerbis
Impij, neq; deorum oculum ueriti. neq; hi sanè
Senibus parentibus educationis præmia reddent,
Violenti. alter uerò alterius ciuitatem diripiet.
Neq; ulla pij gratia erit, neq; iusti,
Neq; boni. magis uerò maleficum & iniurium
Virum colent. iusticia uerò in manibus, & pudor
Non erit. Lædet autem malus meliorem uirum,
Verbis obliquis alloquens, periurium uerò iurabit.
Liuor autem homines miseros omnes,
Raucus, malis gaudens, comitabitur inuisus.
Tumq; demum ad cælum à terra spaciosa,
Candidis uestibus tectæ corpus pulchrum,
Deorum ad familiam abierunt, relictis hominibus,
Pudor & Nemesis. relinquentur aut dolores graues,
Mortalibus hominibus. mali uerò non erit remedium.
Sed nunc fabulam regib. dicam, tametsi ipsi sapiant.
Sic accipiter affatus est lusciniam canoram,
Altè in nubibus ferens, unguibus correptam:
Illa uerò miserè curuis confixa unguibus,
Lugebat. eam aut imperioso ille sermone allocutus est:
Infelix, quid strepis? habet certè te multo fortior:
Hæc uadis, quæ te duco, etiam cantatricem existentem.
Coenam uerò, si quidem libet, faciam, uel dimittam:
Imprudēs uerò, quicūq; uelit cū potētiorib. cōtendere,
Victoriaq; priuatur, adq; pudorem dolores patitur.
Sic ait uelox accipiter, latis alis prædita auis.

O' Per-

Ω πέρση, σὺ δ' ἄκχε δίνης, μὴ δ' ὕβρις ἔφειλλε.
 Ὑβρις γάρ τε καὶ δειλῶ βροτῶ, ὃ δέ μιν ἰδὼλος
 ρηϊδίως φόρ' ἐμιν διύαται. βαρύνει δέ θ' ὑπ' αὐτῆς,
 Εγκύρσας ἄτησιρ, ὁδὸς δ' ἐτέρηφι παρελθεῖν
 Κρείσσωρ ἐς τὰ δίναια. δίνη δ' ὑπὸρ ὕβριος ἴχα,
 Ες τέλος ἐξελθῶσα, παθῶν δέ τε νήπιος ἔγνω.
 Αὐτίκα γὰρ τρέχει ὄρνος ἅμα σκολιῇσι δίνησιρ.
 Τῆς ἣ δίνης ρόθος, εἰλημενύης ἢ κ' ἀνδρες ἄγωσι
 Δωροφάγει, σκολιαῖς ἣ δίναις λήνωσι θέμιστας.
 Ηδ' ἔπεται ἱλαΐσσαι πόλιν τε καὶ ἥθεα λαῶν,
 Ηέρα ἰοσαμενύ, κακὸν ἀνθρώποισι φέρσσαι,
 Οἳ τέ μιν ἐξελάσσι, καὶ ἔνι ἱθείαρ σῖναι κρ,
 Οἳ ἣ δίνας ξείνοισι καὶ σὺ δῆμοισι διδίδουσι
 ἱθείας, καὶ μή τι παρενδάνουσι διναῖς,
 Τοῖσι τέβηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθ' ὅσιν σὺ αὐτῇ.
 Εἰρήνῃ δ' ἀνὰ γλῶ κρηστρέφος, ὃ δέ ποτ' αὐτοῖς
 Αργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται σύρροπα ῥούς.
 Οὐδέ ποτ' ἰθὺ δίναισι μέτ' ἀνδράσι λιμὸς ὀκηδέϊ,
 Οὐδ' ἄτη, θαλῆς ἣ μεμηλότα ὄργα νέμονται,
 Τοῖσι φέρει μιν γαῖα πολὺν βίον, ἔρεσι ἣ δρυς
 Αἰρημὸν τε φέρει βαλάνος, μέσῃ ἣ μελίσσας.
 Εἰροπόνοι δ' ὅτις μαλλοῖς λιαταβεβρίθαι.
 Τίν' ἔσσι ἣ γιωαῖνες ἐοικότα τέκνα γουσύσιρ.
 Θάλασσιρ δ' ἀγαθοῖσι διαμπόρες, ὃ δ' ἐπὶ νηῶν
 Νείσσονται, καρπὸν ἣ φέρει ζείδωρος ἄρσρα.
 Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ, καὶ χέτλια ὄργα,
 Τοῖς δέ δίνην λιρονίδης τεκμαίρεται σύρροπα ῥούς,
 Πολλὰ

OPERA ET DIES. 17

O' Persa, tu uerò audi iusticiam, neq; iniuriam foue.
 Iniuria enim perniciofa est misero homini, neq; bonus
 Facile ferre potest, grauaturq; ab ipsa, (quidem
 Illapsus damnis. Via uerò altera perueniendi
 Melior ad iusta: iusticia autem super iniuriam ualet,
 Ad finem progressa: passus uerò stultus sapuit.
 Citò enim abit iusiurandum unà cum prauis iudicijs.
 Iusticie uerò impetus, tractæ quòcunq; homines duxe-
 Doniuori, prauis aut iudicijs iudicarint leges. (rint
 Hæc uerò sequitur flens, urbemq; et mores populorū,
 Aerem induta, malum hominibus adferens,
 Quiq; ipsam expellunt, neq; rectam distribuerunt.
 At qui iura tam hospitibus quàm popularibus dant
 Recta, neq; à iusto quicquam exorbitant:
 Iis uiget urbs, populiq; florent in ipsa:
 Pax uerò per terram alma, neq; unquam ipsis
 Molestum bellum destinat latè cernens Iupiter.
 Nec unquam iustos inter homines fames uersatur,
 Neq; noxa: in conuiujs uerò partis opibus fruuntur.
 His fert quidē terra multū uictū: in montib. uerò quer-
 Summa quidem fert glandes: media uerò apes: (cus
 Lanigeræ autem oues uelleribus onustæ sunt.
 Pariunt uerò mulieres similes parentibus liberos.
 Florent autem bonis perpetuò, neq; nauibus
 Nauigabunt: fructum uerò profert foecundus ager.
 Sed quibus iniuriaq; mala curæ est, prauaq; opera,
 Iis poenam Saturnius destinat, latè cernens Iupiter:

b Sepeq;

Πολλάκι καὶ ξυμπᾶσα πόλις ἱακῆ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
 ὅς τις ἀλιτράνει, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάται.
 Τῆσι δ' ὕβρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα ἱερονίων,
 Λιμὸν ὁμῶ καὶ λοιμὸν, ἀποφθινύθασι ἢ λαοί.
 Οὐδὲ γυναικὲς τίνισσιν, μινύθασι ἢ οἶκοι,
 Ζῆυός φραδμοσιύησι Ὀλυμπίῃ, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Ἡτῶρ γε στρατὸν σύριον ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τείχος,
 Ἡ νέας ἐν πόντῳ ἱερονίδης ἀποτίννυται αὐτῶν.
 Ω βασιλεῖς, ὑμεῖς ἢ ἡταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ
 Τλήδε δίκην, ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἔοντες
 Ἀθάνατοι λούσασιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι
 Ἀλλήλους τέτρεθσι, θεῶν ὑπὲρ ὅν ἀλέγοντες.
 Τεῖς γὰρ μύριοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πολυδοτείῃ
 Ἀθάνατοι Ζηυός, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
 Οἳ ῥα φυλάσσοιμι τε δίκας καὶ χέτλια ὄργα,
 Ἡδ' ῥα ἐσάμενοι, πάντες φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.
 Ἡ δέ τε παρθένος ἐστὶ δίκη Διὸς ἐν γεγαῖα,
 Κυδνήτ' αἰδοίη τε θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 Καί ῥ' ὁπότ' αὖ τις μὲν βλάβῃ σκολιῶς ὀνοτάζωρ,
 Αὐτίκα παρ' Διὶ πατρὶ ἡαθεζομένη ἱερονίῳι,
 Γηρύειτ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον, ὅφρ' ἀποτίσῃ
 Δῆμος ἀτασθαλίῃ βασιλῆων, οἳ λυγρὰ νοσύντες,
 Ἄλλῃ παρηλύνθῃ δίκας σκολιῶς ἐνέποντες.
 Ταῦτα φυλασσόμενοι βασιλῆες, ἰθυύνετε μύθεα,
 Δωροφάγοι, σκολιῶν ἢ δίκῃν ἐπιπάγχην λάθεσθε,
 Οἳ αὐτῷ ἡκαῖά τ' ὅχει ἀνὴρ, ἄλλῳ ἡκαῖά τ' ὅχωρ.
 Ἡ δέ κακὴ βελήτῳ βελύσαντι ἡκίση.

Γαῦτα

Sæpeq; uniuersa ciuitas malum ob uirum punitur,
Qui peccat, & iniqua machinatur.

illis autem cœlitus magnum adduxit malū Saturnius,
Famam simul & pestem. intereunt uerò populi,
Neq; mulieres pariunt, decrescuntq; familiæ,
Iouis Olympij consilio. interdum uerò rursus
Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut murum,
Aut naues in ponto Saturnius punit ipsorum.

O reges: uos autem considerate etiam ipsi
Iusticiam hanc. propè enim inter homines uersantes
Dij uident, quotquot prauis iudicijs
Se mutuò atterūt, deorū animaduersionē non curātes.

Innumeri enim sunt in terra multorum alumna
Dij Iouis, custodes mortalium hominum:

Qui sanè & iudicia obseruant, & praua opera,
Acrem induti, passim oberrantes per terram.

Virgo autem est iusticia, Ioue prognata,

Claraq; & ueneranda dijs qui cœlum habitant.

Et certè cum quis ipsam læserit, oblique iniuriatis,

Statim ad Iouem patrem confidens Saturnium,

Conqueritur, hominum iniquam mentem: ut luat

Populus peccata regum, qui praua cogitantes

Aliò deflectunt iudicia oblique pronunciantes.

Hæc obseruantes ô reges corrigite sententias, (mini.

Corrupti: obliquorū uerò iudiciorū prorsus obliuiscā-

Sibi ipsi mala fabricatur uir, alij mala fabricans.

Malum uerò consilium consulenti pessimum.

Γαῦτα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμός, καὶ πάντα νοήσας,
 Καὶ νῦν τὰ δ' αἶν' ἐβέλησ' ἐπιδιδυμίζεται, ὅδε δ' ἐλήθεα
 Οἶλῳ δὴ καὶ τλήνδῃ δίνῳ πόλις ἐντὸς ἔργει.
 Νῦν ἢ ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
 Εἶλω, μήτ' ἐμὸς υἱὸς ἐπὶ κακῷ, αὐδρα δίκαιον
 Εμμεναί, εἰ μείζων δίνῳ ἀδινώτοβρος ἔξαι.
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἄπω ἔολπα τελεῖν δία τόρπιέρανον.

Ω πέρση, σὺ ἢ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεις σῆσιν,
 Καὶ νῦν δίκης ἐπάγεις, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.
 Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε κρονίῳ,
 Ἰχθύσι μὲν, καὶ θηροῖ, καὶ οἰωνοῖς πιστεῖνοῖς,
 Ἐδδαν ἀλλήλους ἐπὶ ὃ δίκη ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς.
 Ἀνθρώποισι δ' ἐδωκε δίνῳ, ἢ πολλὸν ἀρίστη
 Γίνεται, εἰ γὰρ τις κ' ἐβέλη τὰ δίκαι' ἀγορεύειν,
 Γινώσκων, τῷ μὲντ' ὕλδον διδοῖ σὺν ῥυπαροῖς.
 Ὅς δέ τις μαρτυρέειν ἐκὼν ἐπίορκον ὁμόσας,
 Ὑσύσεται, ἐν ἢ δίνῳ βλάψας, νήκεισιν ἀάδῃ,
 Τὸ δέ τ' ἀμεινοτέρη γυνεὴ μετόπισθε λείπειται.
 Ἀνδρὸς δ' σφόδρα γυνεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

Σοὶ δ' ἐγὼ ἐδδλὰ νοέωρ ὄρέω μέγα νήπιε πέρση.
 Τλὴν μὲν τοι ἱκανότητα καὶ ἱλαδὸρ ἐστὶν ἐλέσθαι
 Ρηϊδίως, ὀλίγη μὲν ὁδὸς, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.
 Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδιωτὰ θεοὶ προπαρόισιν ἐβηκαν
 Ἀθάνατοι μακρὸς ἢ καὶ ἔρθιος οἶμος ἐπ' αὐτὴν,
 Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον. ἐπὶ δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
 Ρηϊδίη δ' ἥπειτα πέλει, χαλεπήπρ' ἔσσα.
 Οὗτος μὲν πανάριστος, ὅς αὐτῷ πάντα νοήσει,

Φρασεῖ—

Omnia uidens Iouis oculus, omniaq; intelligens,
Et hæc certè (siquidem uult) inspicit, neq; ipsum latet,
Quale nam hoc quoq; iudicium ciuitas intus exerceat.
Ego porrò nec ipse nunc inter homines iustus
Esse uelim, neq; meus filius, quando malum est, iustum
Esse: siquidē plus iuris iniustior habebit. (gaudentē.
Sed his nondū finē arbitror impositurū Iouem fulmine

O Persa. Ceterū tu hæc animo tuo repone, (prorsus.
Et iusticiæ qdē animū adijce, uiolentiæ uerò obliuiscere
Namq; hanc hominibus legem disposuit Saturnius,
Piscibus quidem & feris & auibus uolucris,
Se mutuò ut deuorent, quandoquidem iusticia carent:
Hominibus autem dedit iusticiam, quæ multo optima
Est. Si quis enim uelit iusta in publico dicere,
Cognoscens, ei quidē opes largitur latè uidens Iupiter.
Qui uerò testimonijs uolens periurium iurando
Mētietur, in ius delinquens immedicabiliter laesus est.
Eius uerò obscurior posteritas postea relictæ est:
Viri autem iusti generatio posteris præstantior.

Ceterū tibi ego bona sciens dico, stultissime Persa.
Malitiam quidem cumulatim etiam capere
Facile est: breuis quippe uia est, adcoq; proxima.
Ante uirtutem uerò sudorem dii posuerunt
Immortales: longa uerò atq; ardua uia est ad ipsam,
Primumq; aspera. ubi uerò ad summum uentum fuerit,
Facilis deinceps est, quantumuis difficilis fuerit.
Ille quidem optimus est, qui sibi ipse per omnia sapit,

Φραδαίμενος, τά κ' ἔπειτα καὶ εἰς τέλος ἡσὶν ἀμείνω.
 Ἐσθλὸς δ' αὖτε λιανεῖνος, ὃς οὐκ εἰπόντι πίθεται.
 Οὐδέ κεν μήθ' αὐτῷ νοήν, μήτ' ἄλλω ἀνδρῶν
 Ἐν θυμῷ βάλλεται, ὃ δ' αὐτ' ἀρχήϊος ἀνὴρ.
 Ἀλλὰ σὺ γ' ἡμετέρας μεμνημένος αἰσὺν ἐφειτμῆς,
 Ἐργάζου πέρσῃ δῖον γένος, ὃ φράσσει λιμὸς
 Ἐχθαίρη. φιλέη δέ σ' εὐσέφους Δημήτηρ
 Αἰσίοισι, βίοντι δ' ἔτι πῶς πῶς πλησὶ καλλιῶν.
 Λιμὸς γάρ τοι πάμπαν ἀδργῶ σύμφορος ἀνδρῶν.
 Τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι καὶ ἀνέρες, ὅσπον ἀδργὸς
 Ζῶν, ὑψηλῶσι κοθύροις ἱκελὸς ὀρμῶν,
 Οἳ τε μελιδάων λάματον τρήχασιν ἀδργοὶ,
 Ἐσθοντες, σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέγιστα κοσμήων.
 Ὡς τί τοι ὠραίη βίοντι πλῆθωσι καλλιῶν.
 Ἐξ ἔργων δ' ἀνδρες πολέμησι τ' ἄφραστοί τε.
 Καί τ' ὀργαζόμενος πολὺν φίλτορος ἀθανάτοισιν
 Ἐσσειαι, ἡ δὲ βροτοῖς, μάλα γὰρ συγέσσειν ἀδργός.
 Ἐργον δ' ὅδ' ἐν ὄνειδος, ἀδργὴν δέ τ' ὄνειδος.
 Εἰ δέ κεν ὀργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀδργός,
 Πλατύνεται, πλάτῃ δ' ἀρετὴ καὶ λιῶδος ὀπηδῆ.
 Δαίμονι δ' οἷος ἐνθάδε τὸ ὀργάζεσθαι ἀμεινον,
 Εἰ κεν ἀπ' ἄλλοις ἐνὶ θυμῷ ἀειδίφρονα θυμὸν
 Εἰς ἔργον τρέψας, μελετᾷς βίον, ὥς σε κελεύω.
 Αἰδιὸς δ' ἐν ἀγαθῇ λιχνημοσύνῃ ἀνδρα νομίζει.
 Αἰδιὸς, ἥ τ' ἀνδρας μέγα σίνεται, ἡ δ' ὀνείησι.
 Αἰδιὸς τοι πρὸς αἰολβίῃ, θάρσος δ' πρὸς ὀλβῷ.
 Χρήματα δ' ἔχ' ἀρπακίη, θείσσοτα, πολλὸν ἀμείνω.

OPERA ET DIES. 23

Cogitans quaecunq; dein & postremo sint meliora.
 Rursus & ille bonus est, qui bene monenti paruerit.
 Qui uerò nec sibi sapit, neq; alium audiens
 Animum adiicit, rursus hic inutilis uir est.
 Verum tu nostri semper præcepti memor,
 Operare, ô Persa diuinum genus, ut te fames
 Oderit, amet autem pulchrè coronata Ceres
 Veneranda, uictuq; tuum impleat horreum.
 Fames namq; perpetuò ignauo comes est uiro:
 Atq; eundē & dij oderūt, & homines, quicūq; ociosus
 Viuat: fucis aculeo carentibus similis studio,
 Qui apum laborem absument ociosi,
 Vorantes. tibi uerò opera mediocria obire gratū esto,
 Ut tibi tempestiuo uictu impleantur horrea.
 Ex laboribus autem, uiri euadunt pecorosi & opulenti.
 Et laborans, multo etiā charior tam immortalibus
 Eris, quā hominibus. ualde enim oderunt ociosos.
 Labor uerò nullum dedecus, sed ignauia dedecus est.
 Quòd si laboraueris, mox te emulabitur & ociosus
 Ditescentē: diuitias uerò & uirtus et gloria comitatur
 Deo autem similis fueris. Laborare quidem melius,
 Siquidem ab alienis facultatibus stolidum animum
 Ad opus conuertens, uictus curam habeas, ut te iubeo.
 Pudor autem non bonus indigentem uirum tenet,
 Pudor qui uiros ualde & ledit & iuuat.
 Pudor quidē ad paupertatē, audacia uerò ad diuitias.
 Opes uerò non rapte, diuinitus datae, multo meliores.

Εἰ γὰρ τις καὶ χόρσῃ βίῃ μέγαρ ὄλβον ἔληται,
 Ἡ δ' ὧ' ἀπὸ γλώσσης λήϊσεται (οἷά τε πολλὰ
 γίνεταί, εὐτ' αὖ δὴ λιόρδος νόον ἐξαπατήσῃ
 ἀνθρώπων, αἰδῶ δέ τ' ἀναιδεῖν καταπάσῃ),
 Ρεῖά τε μιν μαυρῶσι θεοὶ, μινύθῃσι ἢ οἶνοι
 ἀνδρὶ τῷ, παῦρον δέ τ' ἐπὶ χρόνον ὄλβος ὀπυδεῖ.
 ἴσσοι δ' ὅς ἰνέτλιν, ὅς τε ξεῖνον λιανὸν ὄρξει,
 Ὅς τε λιαιγνήτοιο εἴδ' ἀναδέμνια βαῖνοι,
 Κρυπῆαδίκης σὺν ἡς ἀλόχῃ παρκαίρια ῥέζωρ,
 Ὅς τέ ταν ἀφραδίκης αἰλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα,
 Ὅς τε γονῆα γόβοντα κακῷ ἐπὶ γήραος ὕδῳ
 Νεικείῃ, χαλεποῖσι λιθαπτόμενος ἐπέεσσιν,
 Τῷ δὴ τοι βῆς αὐτὸς ἀγαίεται. ἐς ἣν τελευτῶν
 Ἐργῶν αὐτ' ἀδίκηων χαλεπὴν ἐπέβηκον ἀμοιβῆν.
 Ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔεργ' αἰσίφρονα θυμὸν,
 Καταδιύαμιρ δ' ἔρδειμι δόρ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Ἀγνῶς καὶ λιθακρῶς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μεθρία καίει.
 Ἀλλοτε δὴ σπονδῆσι θυέαςι τε ἰλάσκεισθαι,
 Ἡ μὲν ὅτ' συνάσῃ, καὶ ὅταν φάος ἰδρὸν ἔλθῃ,
 Ως κε τοι ἱλαὸν λιραδίην καὶ θυμὸν ἔχωσιν,
 Ὅφρ' ἄλλων ὦνῃ λιπῶρον, μὴ τὸν τεὸν ἄλλος.
 Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ διαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι
 Τόνδε μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγύθει ναίει.
 Εἰ γὰρ ται καὶ χρεῖμ' ἐγχώριον ἄλλο γούνηται,
 Γείτονες ἄζωφοι ἐνιορ, ζώσαντο ἢ πηοί.
 Γῆμα κακὸς γείτωρ, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.
 Ἐμμορέ τοι τιμῆς ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλῷ.

Si quis enim & manib. per uim magnas opes traxerit,
 Aut lingua spoliarit (qualia multa
 Fiunt, quamprimum lucri amor mentem deceperit
 Hominum: pudorem uerò impudentia expulerit)
 Facile & illum obscurant dii, minuuntur uerò familie
 Viro illi: exiguum uerò ad tempus diuitie adsunt. (ciat:
 Par est delictum, si quis & supplicem & hospitē malo affi-
 Quiq; fratris sui cubilia ascenderit,
 Secreti lecti uxoris importuna patrans: (ros:
 Quiq; malo cuiuspiam consilio deceperit orphanos libe-
 Quiq; parentem senem misero in senectæ limine
 Probris affecerit, grauib. incessens uerbis:
 Huic certè iupiter ipse irascitur. ad extremum uerò
 Pro operibus iniquis grauem exhibet talionem.
 Verum tu quidē ab his omnino cohibe stultum animum.
 Pro uirili autem sacra facito immortalibus dijs,
 Castè & purè, splendidaq; crura adurito.
 Interdum certè libaminibus atq; hostijs placa,
 Et quando cubitum ieris, & quando lux sacra uenerit:
 Ut beneuolum erga te cor atq; animum habeant,
 Ut aliorum emas sortem, non tuam alius.
 Amicum ad conuiuium uocato, inimicum uerò finito.
 Eum uerò potissimū uocato, quicumq; te propè habitat.
 Si enim tibi & negocium aliquod domesticum accadat,
 Vicini discincti accurrūt: cinguntur aut cognati. (modū.
 Noxa tā magna est malus uicinus, quantū bonus com-
 Sortitus est premiū, quicumq; sortitus est uicinū bonū.

Οὐδ' αὖ βῆς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτωρ ἱακὸς εἴη.
 Εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, σὺ δ' ἀποδοῦναι
 αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, αἶκε δεινῆσαι,
 οὗ αὖ χηνίφων καὶ ἐς ὕψ' ὄρον ἄρχιον εὖρης·
 μὴ κακὰ κέρδι' αἰνέειν κακὰ κέρδι' αἰσ' ἄτησιν.
 Τὸν φιλέοντα φιλεῖν, καὶ τῷ προσίοντι προσεῖναι.
 καὶ δόμην ὅσκειν δῶ, καὶ μὴ δόμην ὅσκειν μὴ δῶ.
 Δώτη μὲν τις ἐδωκεν, ἀδῶτη δ' ὅστις ἐδωκεν.
 Δῶς ἀγαθὴ, ἄρπαξ ἧ κακὴ, θανάτοιο δότειρα.
 Ος μὲν γὰρ κεν, ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε καὶ μέγα δῶν,
 χαίρει τῷ δῶρῳ, καὶ τὸρπεται ὅρκατ' ἀθυμόν.
 Ος δέ κεν αὐτὸς ἔλκεται ἀναιδείῃφι τιθήσας,
 καὶ τε σμικρὸν ἴον, τότε ἐπάχυνσε φίλον ἑτορ.
 Εἰ γὰρ ἱόν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρὸν καταβείη,
 καὶ θαμὰ τῷδ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γούοιτο,
 ος δ' ἐπ' ἔοντι φόβῳ, ὅδ' ἀλύγεται αἰθοπα λιμόν.
 Οὐδέ τό γ' εἰρ οἴκῳ ἱατακείμενον ἀνδρῶα κήδει.
 οἴκοι βέλτορον εἶναι, ἐπεὶ βλαβόρον τὸ θύρηφι,
 ἑδλὸν μὲν παρίοντος ἐλέσσαι πῦμα ἧ θυμῷ
 χηνίφων ἀπείοντος, ἃ σι φράζεσθαι αὐῶγα.
 ἀρχομένῳ ἧ πίθῳ καὶ λήγοντος κορέσεσθαι,
 μεσότη φείδεσθαι, δεινὴ δ' ἐνὶ πνυθμονί φειδῶ.
 μεσότη δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημόνος ἄρκιος ἔστω.
 καὶ τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι,
 φίλους δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστῖαι ὤλεσαν ἀνδρας,
 μεσότη γυνή σι νόον πυγοστόλος ἐξαπατάτω,
 ριμόλα λωτίλλασα, τείλιν διφῶσα κακίλιν,

Neq; sanè bos interierit, nisi uicinus malus sit.

Recta quidem mensura à uicino mutuū accipe, rectaq;
Eadē mensura & amplius, siquidem possis: (reddo

Vt indigens, & in posterum promptum inuenias.

Ne mala lucra captes: mala lucra æqualia damnis.

Amantem te ama, & iuuantem te iuua.

Et da ei qui dederit, neq; da qui non dederit.

Datori namq; est qui dat, non danti uerò nemo dat,

Donatio bona, rapina uerò mala atq; lethifera.

Quisquis etenim liberalis uir est, etsi multum dederit,

Gaudet donando, & delectatur suo in animo.

Qui uerò ipse rapuerit, impudentia fretus,

Quamuis id sit exiguum, tamen uexat charū animum.

Siquidem enim & parū paruo addideris, (euaserit.

Et frequenter istuc feceris, mox quidem magnū & hoc

Qui uerò partis adiicit, is uitabit atram famem.

Neq; uerò quod domi repositum est, uirum lædit.

Domī melius esse, quoniam noxium quod foris est.

Bonum quidem de præsenti capere, noxa uerò animo

Egere absente: id quod te cogitare iubeo.

Incipiente uerò dolio, & desinente saturato te,

Medio parce: mala enim in fundo parsimonia.

Mercēs autem uiro amico constituta sufficiens esto.

Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto:

Credulitas pariter ac diffidentia perdiderūt homines.

Ne uerò mulier te animo nates succincta decipiat,

Blandē garriens, tuum inquirens tugurium.

Ὅς ἢ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὄγε φιλήτησι.
 Μυνογενὴς ἢ πάϊς σῶζοι πατρώϊον οἶκον,
 Φορβέμεν ὥς γὰρ πλῆτος ἀέξεται ἐν μεγάροισι.
 Γεραιὸς ἢ θάνοις ἔτοβρον παῖδι' ἐγναῖα λείπων,
 Ρεῖα δέ κεν πλεόνεοσι πόροι ζυγὸς ἀσπετοῦ ὄλβου.
 Πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη.
 Σοὶ δ' ἂ πλᾶτα θυμὸς ἐέλδοιται ἐν φρεσὶν ἡσὶ,
 Ὡς ἐρδαιμ' ὄργον δέ τ' ἐπ' ἐργῷ ὀργάζεσθαι.

ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

Λαϊάδων ἀτλαγυνίων ἐπιτελλομε-
 νάων

Ἀρχεῖδ' ἀμυτᾶ, ἀρότοις δὲ διυασομε-
 νάων. (σαράκοντα)

Αἱ δὲ τοὶ νύκτας τε καὶ ἡμέρας τις

Κεκρύφεται αὐτὶς ἢ πόριπλομένη ἐν αὐτῇ
 φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρεα.
 Οὗτος τοὶ πεδίων πέλιται νόμος, οἷτε θαλάσσης
 Εγγύθιναιετάσθ', οἷτ' ἀγνεία βροσθέντα
 Εόντα λυμαίνοντος ἀπόπροθι πίονα χῶρον
 Ναίεσι, γυμνὸν σπείρων, γυμνὸν ἢ βοωτέων,
 Γυμνὸν δ' ἀμαῖναι, ἔχ' ὥρεια παῖτ' ἐβίλησθαι
 Εργα λωμίζεσθαι δαμνέτορος, ὥς τοι ἔνασθαι
 Ωρεῖ ἀέξεται, μήπως τὰ μεταξὺ χατίζων
 Ετώσσης ἀλλοτρίως οἶκας, καὶ μολὺν ἀνύσσης.
 Ως καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἦλθες, ἐγὼ δέ τοι ὕπν' ἐπιδύσω,
 Οὐδ' ἐπιμετρέσω ὀργάζου νήπιε πέρον
 Εργα τὰτ' ἀνθρώποισι θεοὶ διεισημύσαντο.

OPERA ET DIES. 29

Qui namq; mulieri confidit, cōfidit is quidem furibus.
 Unicus uerò filius seruarit paternam domum
 Pascendo: ita enim opulentia crescet in ædibus.
 Senex autem moriaris, alium filium relinquens.
 Facile uerò & plurib. præbuerit Iupiter ingētes opes:
 Maior autem plurimum cura, maior quoq; accessio:
 Tibi uerò si opes animus appetit intra sese,
 Sic facito, operamq; operæ subinde addito.

LIBER II.

Leiadib. Atlante natis exorientibus,
 Incipe messem, arationem uerò occi-
 dentibus.

Hæ quidem noctesq; & dies quadra-
 ginta

Latent: rursus uerò circumuolvente se anno
 Apparent primum ut acuitur ferrum.
 Hæc utiq; aruorum est regula: quiq; mare
 Propè habitant, quiq; ualles flexuosas
 Mari fluctuante procul pinguem regionem
 Habitant. Nudus serito, nudusq; arato,
 Nudus quoq; metito: siquidem tempestiua omnia uoles
 Opera ferre Cereris, ut tibi singula
 Tempestiua crescant, ne quando interim egens
 Mendices ad alienas domos, nihilq; efficias. (bo,
 Sicut & nūc ad me uenisti. ego uerò tibi nō amplius da
 Neq; amplius mutuò tradam. Labora stolidæ Persæ,
 Opera, quæ hominibus dii destinarunt,

Ne

μή ποτε σιὸν παῖδες ἰγνῶσκῃτε θυμὸν Ἀχσύνῳ,
 Ζητῶντες βίον κατὰ γέγονας, οἳ δ' ἄμελῶσιν.
 Δὲς μὲν ἢ καὶ τρεῖς τάχα τούξαι, ἐν δ' ἐτιλυπῆς,
 Χρῆμα μὲν ὃ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις.
 Αἰεὶ δ' ἐστὶ ἐπέωρ νόμος, ἀλλὰ σ' αὖτις
 Φράζεσθαι χρῆσθαι τε λύσει, λιμὲς τ' ἀλεωρὶν.

Οἶνον μὲν πρῶτιστα, γινῶσκῃτε, βοιωτ' ἀροτῆρα,
 Κτηνὸν ὃ γαμετὶν, ἢ τις καὶ βιστὴρ ἐποιτο,
 Χρήματα δ' εἰς οἶνω πάντ' ἄρμενα ποιῆσαι.
 Μὴ σὺ μὲν αἰτῆς ἄλλον, ὃ δ' ἀρνῆται, σὺ δ' ἵκηται.
 Ἡ δ' ὄρνιθα παραμείβεται, μινύβη δέ τι ὄρνιθον.
 Μὴ δ' ἀνὰ βάλλεσθαι ἐς τ' αὖτις, εἰς τ' οὐκ ἔστιν.
 Οὐ γὰρ ἐτῶσι ὄρνιθός τις ἀνὴρ πῶς πλεῖστοι καλῶν,
 Οὐδ' ἀνὰ βάλλομενος, μελέτη δέ τι ὄρνιθον ὀφέλλει.
 Αἰεὶ δ' ἀμβολιστῶν ἀνὴρ ἄτακτος παλαίει.
 Ἡμὸς δὲ λήγει μόνος ὀξέος ἡλίου,
 Καύματος ἰθαλῆος μετοπωρὸν ὀμβρύναντος
 Τλῆνός ἐριδόνιος, μετὰ δ' ἡτρεπεται βρότεος χροῦ.
 Πολλὸν ἐλαφρότερος, δὲ γὰρ τότε σείριος ἀστὴρ
 Βαιὼν ὑπὸ κεφαλῆς λυγροτέρων ἀνθρώπων
 ἔρχεται ἡμάτιος, πλεῖον δέ τι νυκτὸς ἐπαυρεῖ,
 Ἡμὸς ἀδνηϊστότατη πείλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ
 ὕλη. φύλλα δ' ὄραζε χέει, πῶς θοιότατα λήγει.
 Τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν, μεμνημένος ὄρνιθον ὄρνιθον,
 Οἶνον μὲν τριπόδιον τέμνει, ὑπὸ ὄρνιθον ἡτρεπχυν,
 Αἶνον δ' ἐπὶ ἀπόδιον, μάλα γὰρ νύτοι ἄρμενος ἔτι
 Εἰ δέ τις ἐνταπόδιον, ἀπὸ καὶ σφύραρ καὶ τάμοιο,
 Τριπτό-

Ne quando cum liberis, uxoreq; animo dolens
Queras uictū per uicinos, hi uerò negligent. (lester,
Bis enim & ter forsità cōsequēris. si uerò amplius mo-
Rem quidem non facies, tu uerò inania multa dices.
Inutilis autem erit uerborum lex. Sed te iubeo
Cogitare debitiq; solutionem, famisq; euitationem.

Domū quidē primū, uxoremq; bouemq; aratorē,
Famulam non nuptam, quæ & boues sequatur,
Vtensilia uerò domi omnia apta facito:
Ne tu quidē petas ab alio, illeq; recuset, tu uerò careas,
Tempus autem prætereat, minuaturq; tibi opus.
Ne uerò differas inq; crastinum, inq; perendinum.
Non enim laboris fugitans uir implet horreum,
Neq; procrastinator. Cura uerò tibi opus auget.
Semper autē dilator operum uir cum damnis luctatur.
Quum itaq; iam desinit robur acuti solis,
A calore humido per autumnum pluyente,
Ioue præpotente, mutatur humanum corpus
Multo leuius. nam tunc canicula stella
Paulisper supra caput fato obnoxiorum hominum
Venit interdū, magis autem nocte fruitur,
Quando incorrupta est caesa ferro
Sylua, folia autem humi fundit, ab ramisq; cessat:
Tunc sanē ligna secato, memor tempestiui operis. (le,
Mortariū qdem tripedale seca, pistillā uerò tricubita-
Axemq; septempedalē, ualde enim certē cōueniens sic.
Si uerò octopedalem, & malleum inde secueris,
Trium

Τριασίθαμον δ' ἄψιν τέμνειν διηκδιώρῳ ἀμάξῃ,
 Ρόλλ' ἐπὶ λαμπύλα καῖλα. φόρῳ ἧ γύλι, ὅτ' αὖ εὐρεῖ,
 Εἰς οἶνον, κατ' ὄρος διζήμενος, ἢ λατ' ἀφ' ἑραυ,
 Ρέινινον. ὅς γὰρ βασίρ ἀρουῦ ὀχυρώτατός ἐστιν,
 Εὐτ' αὖ ἀβλυαίης ἀμῶος ἐν ἐλύματι πῆξας,
 Τόμφοισιν πελάσας προσαρήρεται ἰσοβοῇ.
 Δοιὰ ἧ θέσσαι ἀφ' ὅτρα πονησάμενος κατὰ οἶνον,
 Αὐτόγυρον καὶ πηλῆδ' ἐπεὶ πολὺ λώϊον ἔτω,
 Εἶχ' ἔτ' ὄρον γ' ἄξας, ἔτ' ὄρον γ' ἐπὶ βασί βαλαιο.
 Δάφνης δ' ἢ πηλέης ἀκνώτατοι ἰσιβοῆες.
 Δρυὸς ἔλυμα, πρίν γ' γύλι. βόε δ' ἐννατήρῳ
 Αἰσὼνι λιητῆδ' αἰ(τῶν γὰρ δ' οἶνος ἐν αἰλαπαδνὸν)
 Ηῖς μέτρον ἔχοντε, τὸ ὄργαζεσθαι ἀρίστω.
 Οὐκ αὖ τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακὶ καμμέν' ἀφ' ὅτρον
 Λξιαυ, τόδ' ὄργον ἐτάσιον αὐθι λίπαιον.
 Τοῖς δ' ἅμα τειοσκρανονταετῆς αἰζήνους ἔποιτο,
 Αἰστον διηπνήσας τετράτρυβον οὐκ ἀβλῶμον,
 Ος ἔ' ὄργ' μελετῶν ἰθείαν αὐλακ' ἐλαύνου,
 Μηκέτι παπῆαίνωρ μεθ' ὀμήλικας, ἀλλ' ἐπὶ ὄργ' αἰ
 Θυμὸν ἔχωρ. τῷ δ' ἔ' τι νεώτορος ἄλλος ἀμείνων,
 Σπὸρματα δάσαδ' αἰ, καὶ ἐπιαπορίην ἀλέαδ' αἰ.
 Καρότορος γὰρ αὐτῆς μεθ' ὀμήλικας ἐπ' οἶκται.
 Φράζεσθαι δ' οὐ τ' αὐ φωνίῳ γόρ' αὐν ἐπακῆς.
 Υψοθεν ἐν νεφέων ἐνιάνσια λιηλυγῆς,
 Ητ' ἀρότοιό τε πῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην
 Δεικνύει ὀμβροῦ, λιηαδῆος δ' ἐδαν' αὐδρὸς ἀβύττω,
 Δὲ τότε χορτάζειν ἔλκας βόας ἐνδον ἰόντας.

OPERA ET DIES. 33

Trium palmorū curuaturā secato 10 palmarū currui.
 Multa præterea curua ligna. ferto aut dentale cū inue-
 Domum, siue in monte quærens, siue in agro, (neris,
 Ilignum: hoc enim bobus ad arandum firmissimum est:
 Nempe quum Atticæ Cereris famulus temoni infigēs,
 Clauis adiunctum stiue adaptauerit,
 Bina uerò disponito aratra, laborans domi:
 Dentatum & compactum: quoniam multo optimū sic.
 Siquidem alterum fregeris, alterum bobus iniicias.
 E' lauro aut, uel ulmo firmissimæ stiue sunt. (uennes
 E' quercu temonē, ex ilice dētale, boues uerò duos no-
 Masculos cōparato (horū enim robur nō imbecillū est)
 Adolescentiæ mensurā habētes. hi ad laborādū optimi.
 Non utiq; hi contendentes in sulco, laborando aratrū
 Fregerint, opus uerò imperfectum reliquerint.
 Hos autem simul quadragenarius iuuenis sequatur,
 Panem coenatus quadrisidum octo morsuum,
 Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
 Non amplius respectans ad coætaneos: sed in opere
 Animum habens. hoc uerò neq; iunior alius melior
 Ad spargendum semina, & iteratā sationem euitandū.
 Iunior enim uir ad coætaneos euolat animo.

Considera uerò, cum uocem gruis audieris
 Altè ex nubibus quotanuis clangentis,
 Quæ & arationis signum affert, & hyemis tempus
 Indicat pluuiæ: cor autem rodit uiri bobus carentis.
 Tunc sanè pasce curuos boues, domi detinens.

Ραΐδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν, βόε δὸς καὶ ἄμαξαν.
 Ραΐδιον δ' ἀπανήνασθαι, παρὰ δ' ἔργα βόεσσιν.
 Φησὶ δ' ἀνὴρ φρονίος ἀφνειὸς, πῆξασθαι ἄμαξαν.
 Νῆπιος ὅδε τόγ' οἶδ', ἐκαστὸν δέ τε δέξαθ' ἀμάξης.
 Τῶν προῦτον μελέτην ἐχέμεν, οἰκίῃα θέσσαι.
 Εὐτ' αὖ πρώτιστ' ἄροτος θνητοῖσι φανείη,
 Δὴ τότε ἐφορμηθῆναι ὁμῶς ἀμῶές τε καὶ αὐτὸς,
 Αὐλὴν καὶ διόβλιν ἄροτοιο καθ' ὥρην,
 Γρωὶ μάλα πυσθίων, ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρῳ.
 Εἶαρι πολεῖν, θέριος ἢ νιωμένην ὅ' ἀπαύσει.
 Νεὸν ἢ σφείρειν ἐτι λιφίζουσαν ἄρῳ.
 Νεὸς ἀλεξιάρῳ, παίδων σὺννηλΐτερα.
 Εὐχεσθαι ἢ δειχθονίῳ, δειμήτορι θ' ἀγνῇ,
 Εὐηλέα βέβαιον δειμήτορος ἰδρὸν ἀκτῖν,
 Ἀρχόμενος ταπεινὸν ἄροτρον, ὅταν ἄηρον ἰχίτλην
 Χεὶρ λαβὼν ὀρπηκὰ βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵηται,
 Ενδρυορ ἐλκόντων μεσάβω, ὃ ἢ τυτθὸς ὀπιθεῖν
 Δμῶος ἔχωρ μακέλλῳ, πόνον ὀρνίθεσσιν τιθείη,
 Σπέρματα κακηρὺ πῖον. σὺθυμοσύνη γὰρ ἀρίστη
 Θνητοῖς ἀνθρώποις, κακοθυμοσύνη ἢ λιανίτη.
 Διδέκον ἀδροσύνην γὰρ, οἱ νόστοις ἐράζει,
 Εἰ τέλος αὐτὸς ὀπιθεῖν Ὀλύμπιος ἐσθλὸν ὀπάσει.
 Εἰ δ' ἀγγέων ἐλάσειας ἀράχνια καὶ σ' ἐολπὰ
 Τηθήσειν βιότοιο ὀρσόμενον σῦλον ἔοντος.
 Εὐνοχέωμ δ' ἴξαι πολλὸν ἔαρ, ὅδε πρὸς ἄλλους
 Αὐγάσειαι, σέο δ' ἄλλος ἀνὴρ λιχνημένος ἔσται.
 Εἰ δέ κεν κελύσιο τροπῆς ἀρόης χθόνα δίκην

Facile enim dictu est, parboum da & plaustrum:
Facile autem recusare, instant uerò opera bobus.
Inquit autem uir mentis compos: fabricato plaustrum.
Stultus etiam hoc nescit, centum esse ligna plaustri.
Horum antè curam habere oportet, domi reponendo.
Cum primum igitur aratio mortalibus apparuerit,
Tunc aggredere, simul & serui & tu ipse,
Siccam & humidam arans, arationis ad tempus,
Summo manè festinans, ut tibi se impleant arua.
Vere uertito, astate uerò iterata non te fallat.
Noualet uerò serito adhuc leuem terram, (est.
Noualis imprecationū expultrix, liberorum placatrix
Supplica uerò Ioui terrestri, Cereriq; castæ,
Prouentum ut impleant, Cereris sacrum munus,
Ut primum incipis arare, cum extremum stiue
Manu capiens, stimulo bouum terga attigeris
Quercum temonem trahentium loro. iuuenis aut ponet
Seruus, ligonem tenens, negocium auibus faceffat,
Semina abscondens. Industria enim optima
Mortalibus hominibus est: ignauia uerò pessima.
Sic quidem ubertate spicæ nutabunt ad terram.
Si finem ipse postea Iupiter bonum præbuerit.
E' uasis autem eijcies araneas. & te spero
Gauisurum, uictu potitum, domi existente.
Letus autem peruenies ad canum uer, neq; ad alios
Respicias. Tui uerò alius uir indigus erit.
Si uerò ad solis conuersionem araueris terram aliam,

Ημενοις ἀμύσεις, ὀλίγον πόρῃ χειρὸς ἔργων,
 Ἀντία δεισμύνων λιπονιμύος, ἢ μάλα χαίρων.
 Οἷσιν δ' οὐ φορμῶ, παῦροι δέ σε θυήσονται.
 Ἄλλοτε δ' ἄλλοιός ἱλυὸς νόος αἰγιόχοιο,
 Ἀργαλῆος δ' αὖθρεος καταθνήσκοι νοῆσαι.
 Εἰδέκον ὅψ' ἀρόσης, τότε λινύ τοι φάρμακον ἔη.
 Ἡμὸς λόνκυξ κοκκύνει δρυὸς οὐ πετάλοισι,
 Τοπρῶτον τέρπειτε βροτὸς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
 Τῆμος ἱστὺς νοῖτ' εἰτὼ ἥματι, μήδ' ἀπολήγοι,
 Μήτ' ἄρ' ὑπὸρβάλλων βοὸς ὀπλιν, μήτ' ἀπολέπων.
 Οὕτω κ' ὀψαρότης πρωτηρότη ἰσοφάρει.
 Εὐθυμῶ δ' σὺ πάντα φυλάσσει, μηδέ σε λήθοι
 Μήτ' ἔαρ γινόμενον πολίον, μήθ' ὤριος ὄμβρος.
 Γὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶνον, καὶ ἐπ' αἰεὶ ἀλέχιν,
 Ωρη χειμερίη, ὁπότε λυγρὸς ἀνέρας ἔργον
 ἱχθῶνι, οὐθὰ κ' ἄοικνος ἀνὴρ, μέγαρ οἶνον ὀφέλλει.
 Μή σε κακὸς χειμῶνος ἀμυχανὴν λαταμαρψῆς,
 Σινὸ πονίη, λεπτήν ἢ παχυνὸν πόδα χειρὶ πιέζοις.
 Πολλὰ δ' ἀσργὸς ἀνὴρ ληνεῖν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων,
 Χρηῖζον βιότοιο, κακὰ προσελέξατο θυμῶ.
 Ἐλπίς δ' ὅη ἀγαθὴ λειχημύον αἰδρα κομίζει,
 Ἡμνον ἐν λέχῃ, τῷ μὴ βίος ἄρχιος ἔη.
 Δείκνυε ἢ δαμώεσι, θέρσους ἐτι μέσση ἴοντος,
 Οὐκ αἰεὶ θέρος ἐσέεται, ποιῶδε καλιάς.
 Μελῦα ἢ λιναιῶνα, κακ' ἥματα, βέλορα πάντα,
 Τῆτον ἀλσύαδαι, καὶ πηγάδας, αἵ τ' ἐπὶ γαῖαν
 Γινύσαντες βορέο διουσηγέες τιλέθωσι,

Sedens metes, pauxillum manu comprehendens,
 Obuersim manipulās puluerulētus, nec ualde gaudēs.
 Feres autem in sporta, pauci uerò te suspicient.
 Alias uerò alia Iouis mens Aegiochi:
 Sed mortalibus hominib. eam deprehēdere difficile.
 Sin aut serò araueris, hoc quidē tibi remedium fuerit:
 Quando cuculus canit quercus in frondibus,
 Primū delectat mortales super immensam terram:
 Tunc Iupiter pluat triduo, neq; desinat,
 Non utiq; superans bouis ungulam, neq; relinquens:
 Ita et serotina aratio tempestiue æqualis fuerit.
 Animo autem bene omnia reconde. neq; te lateat
 Neq; uer exoriens canum, neq; tempestiua pluuia.
 Accede autem æneam sedem, et ad calidam tabernam,
 Tempore hyberno, cum frigus homines uehemens
 Detinet. tunc sanè impiger uir ualde domum auget:
 Ne te malæ hyemis difficultas opprimat, (mas.
 Cū paupertate: macilenta uerò crassū pedē manu pre-
 Multa uerò ignauus uir uanam ob spem expectans,
 Egens uictus mala intra animum uersat.
 Spes uerò non bona indigentem uirum fert,
 Sedentem in taberna, cui uictus non sufficiens sit.
 Indica autem seruis, æstate adhuc media existente:
 Non semper æstas erit, facite nidos. (nes.
 Mensem uerò Ianuariū, malos dies, bobus nocētes om-
 Hunc uitate: et glacies, quæ quidem super terram
 Flante borea molestæ existunt,

Ὅς τε διὰ θρήνης ἱπποτρόφος σὺν ῥυπὸν τῷ
 Εμπνύσας ὄρωνε, μίμνη ἢ γαῖα καὶ ὕλη,
 Πολλὰς ἢ δρυὸς ὕψιό μιν, ἐλάτας τε παχείας,
 Οὔριος ἐν βήσσης πιλνᾷ, χθονὶ παλαιοτέρῃ
 Εμπίπτωρ, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὕλη.
 Θῆρες ἢ φέροντο, ὄρεας δὲ ὑπὸ μέγ' ἔβηντο,
 Τῶν καὶ λάχνη δέρμα διατάσσουσιν, ἀλλὰ νῦν καὶ τῶν
 Ψυχρὸς ἐὼν διάναι διασπέρνωρ πόρ' ἐόντων,
 Καί τε διὰ ῥινὸς βοὸς ἐρχεται, ὅδε μιν ἵσχει.
 Καί τε δι' αἶγα ἄνοι τανύτριχα, πώϊα δὲ ὅτι,
 Οὔνεκ' ἐπνετανᾷ τρίχες αὐτῶν, ὅς δι' αἶσιν
 Ἰς ἀνέμῳ βορέαο, τροχαλὸν ἢ γέροντα τίθουσι.
 Καὶ διὰ παρθονικῆς ἀπκλόχου ὅς δι' αἶσιν,
 Ἦτε δόμων ἐντόδι φίλη παρὰ μητέρι μίμνει,
 Οὐπω ἔργ' εἰδὼς πολυχρῦσα ἀφροδίτης,
 Εὔτε λαισάμεν' ἡ τέρενα χροῖα, καὶ λίπ' ἐλαίῳ
 Χρυσάμεν' ἡ, νηχίη διαταλίξεται ἐνδοθεν οἴκῳ
 Ἠματι χαμᾶϊ, ὅτ' ἀνόςσιος ὅμ' πόδια τενύδει,
 Ερτ' ἀπύρῳ οἴκῳ, καὶ ἐν ἡβῇσι λουγαλέεσσιν.
 Οὐ γὰρ οἱ ἥλιος δαίμων νομὸν ὀρμηθῆναι,
 Ἀλλ' ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δομὸν τε πόλιν τε
 Στρωφᾶται, βράδιον ἢ πανελλήνιοι φαίνει,
 Καεττέτε δὲ κῶραοὶ καὶ νήκτοροι ὕληκοῖται,
 Λυγρὸν μυλιοῶντες ἀνὰ δρύα βροσθέντα
 Φρύγασιν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τῆτο μίμνησιν,
 Οἱ σκέπα μαιόμενοι, πυκινὸς λιθμῶνας ἔχουσι,
 Καὶ γλάφυ πιτρῆσιν, τότε δὲ τῆποδι βροτῶ ἴσσι,

Qui per Thraciam equorum altricem lato mari
Inspirans concutit, remugit autem terra & sylua:
Multas uerò quercus alticomas, abietesq; densas,
Montis in uallibus deijcit, terræ multos pascenti
Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylua.
Fere autem horrent, caudasq; sub pudenda ponunt:
Eæ etiam quarum uellere cutis densa est, & quas
Frigidus existēs perflat, hirsuta licet pectora habentes.
Quinetiā per bouis pellē penetrat, neq; ipsū cohibet.
Etiāq; p caprā flat hirsutā. ouium aut greges nō item,
Eo quod annui ipsarum uilli sunt, non perflat
Vis uenti boreæ: incuruum uerò senem facit.
Et per tenelli corporis uirginem non perflat,
Quæ edes intra charam apud matrem manet,
Nondum opera experta aureæ Veneris,
Beneq; lota tenerum corpus, & pingui oleo
Vincta, noctu cubat intra domum (arrodit,
Tempore hyberno, quādo exossis polypus suū pedem
Inq; frigida domo, & in habitaculis tristibus.
Non enim illi sol ostendit pabulum ut inuadat,
Sed super nigrorum hominum populumq; & urbem
Vertitur: tardius autem uniuersis Græcis lucet.
Et tunc sanè cornutæ bestię & incornutæ syluicubæ
Misere dentibus stridentes per quercetum uallosū
Fugiunt, & passim omnibus id curæ est:
Quæ tecta inquirentes, densas latebras habent,
Et cauernas petrosas, tūc utiq; tripedi homini similes,

Οὐτ' ἐπὶ νῶτα ἱαγε, λιάρη δ' εἰς ἕδρας ὄραται.
 Τῷ ἱκελοι φοιτῶσιν, αἰλυνόμενοι νίφα λυνκύν.
 Καὶ τότε ἑσάσθαι ἔρυμα χροός, ὥς σι κελεύω,
 Χλαῖνάν τε μαλακύν, καὶ τὸρμιόοντα χιτῶνα.
 Στήμονι δ' ἐν πᾶν ῥω πολλὴν λιρόκα μυρύνσασθαι.
 Τλὴν πόριέσασθαι, ἵνα τοι τέρχῃς ἀτρίμειωσι,
 Μηδ' ὄρθαι φέροςωσιν, αἰερόμεναι κατὰ σῶμα.
 Ἀμφὶ δ' ἥ ποσσὶ πέδιλα βοός ἱφι κτῆμενύοιο
 Ἀρμενα δῆσασθαι, πύλοισ ἐντοδὲ πικράσας.
 Πρωτογόνων δ' ὀρίφων, ὅποτα κρύος ὤριον ἔλθοι,
 Δόρυμκα συρράπῃεν νύρῳ βοός, ὅφρ' ἐπὶ νώτῳ
 Υετδ' ἀμφιδάλη, αἰελὴν. Λιφαλῆφι δ' ὑπὸρβεν
 Γίλον ἔχειν ἀσηκῆτον, ἵν' ἕκτα μὴ λιταδίσῃ.
 Υυχρὴ γὰρ τ' ἠὲς πέλεται, βορέαο πιεσόντος.
 Ἡῶς δ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' ἕραν ἄστροβόοντος
 Αἰὲρ πυροφόρος τέταται μακάρων ἐπὶ ὄργοις,
 Ὅς τε ἀρυσάμενος ποταμῶν ἀπὸ αἰὲναόντων,
 Υψὲς ὑπὸρ γαῖης ἀρθεῖς ἀνέμοιο θυέλλῃ,
 Ἀλλοτε μὲν θ' ὕει ποτὶ ἑσπέρου, ἄλλοτ' ἄνεσι,
 Γυκνὰ θρηϊνὴν βορέην νίφεα κλονέοντος.
 Τὸν φθάμενος, ὄργα τιλίσας, οἶνον δὲ νέειθαι,
 Μὴ ποτέ σ' ἕρανόθεν σκοτόεν νίφος ἀμφικαλύψῃ,
 Χρῶτά τε μυδαλίον θέῃ, κατὰ θ' εἴματα δύνῃ.
 Ἀλλ' ὑπαλσύνασθαι, μείς γὰρ χαλεπώτατος ἔστος
 Χαμείριος, χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
 Τῆμος θ' ἡμισυ βασίρ, ἐπὶ δὲ αὐέρι τὸ πλεόν ἐῖν
 Ἀρμαλιῦς· μακρὰ γὰρ ἐπὶ ῥροτοὶ σὺ φρόναι εἰσί.

Ταῦτα

OPERA ET DIES. 41

Cuius & humeri fracti sunt, & caput pauimentū spe-
 Huic similes incedunt uitantes niuem albam. (stat:
 Et tunc induc munimentum corporis, ut te iubeo,
 Chlenamq; mollem, & talarem tunicam.
 Stamme uerò in pauco multam tramam intexe.
 Hanc circum induito, ut tibi pili non tremant,
 Neq; erecti horreant, arrecti per corpus.
 Circum uerò pedes calceos bouis fortiter occisi
 Aptos ligato, pilis intus condensans.
 Primogenitorū uerò hœdorū, cū frigus tempestiuū ue-
 Pelles cōsuito neruo bouis, ut super humerū (nerit;
 Pluuiæ arceas teporem. supra caput uerò
 Pileum habeto elaboratum, ut aures ne humefiant.
 Frigida enim aurora est, Borea cadente:
 Matutinus uerò super terram à cœlo stellifero
 Aer frugifer, extensus est beatorum super opera.
 Qui hauriens è fluminibus semper fluentibus,
 Altè supra terram leuatus uenti procella,
 Interdum quidem pluit ad uesperam, interdum flat,
 Densas Thracio borea nubes excitante.
 Hunc anteuertens, opere perfecto domum redi,
 Ne quando te cœlitus tenebrosa nubes circumtegat,
 Corpusq; madidum faciat, uestesq; humectet:
 Sed euitato. Mensis enim difficilimus hic
 Hybernus: difficilis ouibus, difficilisq; hominibus.
 Tunc medium bobus, homini uerò amplius adsit
 Alimonia: longæ enim ualidæq; noctes sunt.

Ταῦτα φυλασσόμενος τιτελισμένον εἰς οὐρανὸν
 ἰσθῆναι νύη[ας] τε καὶ ἤματα, εἰσέκον αὐθις
 Ἡ πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμιχτον οὐείκη.
 Εὐτ' αὖ ἐξήκοντα μετὰ τροπᾶς ἡελίοιο
 Χειμῶρι ἐκτιλέσθῃ ζῶνς ἤματα, δὴ ρά τότε ἀγῆρ
 Ἀρηϊῶρες προλιπὼν ἰορὸν ῥόον ὠκίανοιο,
 Πρῶτον πεμφαίνων, ἐπιτίλλεται ἀκροκνέφαιος.
 Τόνδε μετ' ὀρθρογόνου πανδιονὸς ὄρτο χελιδῶν,
 Ες φάος ἀνθρώποις, ἕαρος νέον ἰσταμένοιο.
 Τὸν φθάμενος, οἶνα πεδριταμνέμεν, ὥς γὰρ ἄμεινον.
 Ἀλλ' ὁπότερ' ὀφρέοικος ἀποχθονὸς αὐφύτα βαίνει,
 Πλυῖάδας φάσγαν, τότε δὴ σκάφος ἔκτετι οἰνέων,
 Ἀλλ' ἄρπας τε χαρᾶσμένον, καὶ δμῶας ἐγείρει.
 Φύγειν ἢ σιόρυν θώκεν, καὶ ἐπ' ἠὲ λιοῖτομ,
 Εἰρηὶ δ' αἰμυτῇ, ὅτε τ' ἡέλιος χροῖα λαύρῃ.
 Τημέδος ἀσύνδριμ, καὶ οἶνα δὲ καρπὸν ἀγείρει,
 Ορθρῶ ἀνιφάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρηνιος εἴη.
 Ἡὼς γὰρ τ' ὄργοιο τέτλην ἀπομείρεται αἶσαν.
 Ἡὼς τοι προφείη μὲν ἰδῆ, προφέρει ἢ καὶ ὄργῃ.
 Ἡὼς, ἥτε φανῆσα πολέας ἐπέδυσσε κελύβη
 ἀνθρώπων, πολλοῖσι δ' ἐπὶ ζυγὰ βροτὶ τίθεισιν.
 Ἡμεῖς ἢ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἡχέτα τέτλιξ
 Δονδρίῳ ἐφειζόμενος, λιγυρὴν καταχσύνει ἀοιδίῳ
 Τυκνὸν ὑπὸ πῆδρύνων, θέρειο λαματώδεις ὄρη,
 Τῆμος πύοταταί τ' αἶγες, καὶ οἶνος ἄριτος,
 Μαχλόταται ἢ γυναῖκες, ἀφανρότατοι δέ τε ἄνδρες
 Εἰσὶν, ἵπαι λαφάλλῳ καὶ γύναια σείριος ἄρει.

Hec observans perfectum in annum
Aequato noctesq; & dies, donec rursum
Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.
Quum sexaginta post uersiones solis
Hybernos perfecerit Iupiter dies, tunc sanè stella
Arcturus relinquens immensum fluctum Oceani,
Primus totus apparens exoritur uespertinus.
Post hunc manè lugens Pandionis prorumpit hirundo
Ad lucem hominibus, uere nuper coepto.
Hanc praecertens, uites incidito, sic enim melius.
At cum domipora à terra plantas ascenderit,
Pleiades fugiens, tunc non amplius fodiendæ uites,
Sed falcesq; acuito, seruosq; excitato.
Fugito uerò umbrosas tabernac, & ad aurorâ cubile,
Tempore messis, quando sol corpus exiccat:
Tunc festina, & domum fruges congrega,
Diluculò surgens, ut tibi uictus sufficiens sit:
Aurora enim operis tertiam sortitur partem.
Aurora tibi promouet quidē uia, promouetq; laborē
Aurora, quæ apparens multos ingredi fecit uiam
Homines, pluribus uerò iuga bobus imponit.
Quum uerò carduusq; floret, & canora cicada
Arbore insidens stridulum effundit cantum
Frequenter sub alis, æstatis laborioso tempore,
Tunc pinguesq; capræ, & uinum optimum,
Salacissimæ uerò mulieres & uiri imbecillimī
Sunt, quoniam caput & genus Sirius exiccat.

Siccum

Ἀναλίσκος δέ τι χρῶς ὑπὸ λαύματος· ἀλλὰ τότε ἦδη
 εἰς πετραῖν τι σιμῇ, καὶ βίβλινος οἶνος,
 Μάλα τ' ἀμολγαῖν, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμυγῶν·
 καὶ βοὸς ὕλοφάγοιο κρέας, μήπω τι τεκμήης.
 Πρωτογόνων τ' ἐρίφων· ἔτι δ' αἰθοπα πινέμεν οἶνον,
 ἐμ σιμῇ ἐξομνον, κεκορυμμένον ἦτορ ἐδωδῆς,
 Ἀντίον συνράϊος ἀνέμω τρέψαντα πρόσωπον.
 Κελεύεις τ' αἰσνάει καὶ ἀπορρύττει, ἦτ' ἀθόλωτος,
 Τρεῖς ὕδατος προσχέει· τὸ δ' ἑτέτρατον ἱέμεν οἶνον.
 Δμωσὶ δ' ἐποτρύνει, δαμνῆτόρος ἰσθρὸν ἀκτῖν
 Δινέμεν· οὗτ' αὖ πρῶτα φανῇ δένος ὠρέωνος,
 Χώρῳ σὺν συαεῖ καὶ σὺν τροχάλῳ σὺν ἀλωῇ,
 Μέτρῳ δ' ἐννομίσασθαι σὺν ἄγγεσιρ· αὐτὰρ ἐπὶ λὺν δὲ
 Γαῦτα βίον λατῶσθαι ἐπάρμενον σὺν δολβον οἶνον,
 οὔτ' αἰοικον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτακτον εἶθεον
 Δίξειδαι λίσλομαι· χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἐριθος.
 Καὶ λιύα λαρχαρόδοντα νομῆιρ, μὴ φείδειο σίτη,
 Μή ποτέ σ' ἡμρόνοιστος ἀνῆρ ἀπὸ χρέμαθ' ἔλῃται.
 Χόρτον δ' ἰσνομίσαι, καὶ συρφετόν, ὄφρα τοι εἴη
 Βασὶ καὶ ἡμιόνοισιρ ἐπιετανόρ· αὐτὰρ ἐπεῖτα
 Δμῶας ἀναψύξαι φίλα γένατα, καὶ βόε λῦσαι.
 οὗτ' αὖ δ' ὠρέων καὶ σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
 Ορανόν, ἀρῆϊθρον δ' ἐσίδῃ ῥοδολοδιᾷ κῆρυλος ἠώς,
 οὐ πέρσῃ, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἶνα δὲ βότρυν.
 Δείξει δ' ἡελίῳ δέηαι ἥματα καὶ δέηαι νύκτας,
 Γούτε δ' συσπιάσαι, ἐν ἧ δ' εἰς ἄγγε' ἀφῦσαι,
 Δῶρα διωνύσου πολυγυθίος, αὐτὰρ ἐπὶ λὺν δὲ

Siccum uerò corpus ob æstum. Sed tunc iam
 Sit petrosaꝫ; umbra, & Biblinum uinum,
 Libũꝫ; lacteum, lacꝫ; caprarum nō amplius lactantũ.
 Et bouis arboriuoræ caro, nondum enixæ,
 Tenerorumꝫ; hædorũ. præterea nigrum bibito uinũ,
 In umbra sedens, saturatus cibo,
 Contra temperatum uentum obuerso uultu.
 Fontisꝫ; perennis, ac deflui, quiꝫ; illimis sit,
 Tertiam aquæ partē infunde, quartā uerò uini misce.
 Famulis autem impera, Cereris sacrum munus
 Vertere, quando primũ apparuerit uis Orionis,
 Loco in uentoso, & bene planata in area.
 Mēsurā uerò diligēter recōdito in uasis. sed postquam
 Omnem uictum deposueris sufficiētem intra domum,
 Seruũ domo carentem cōducere, & sine liberis ancillā
 Inquirere iubeo molesta: est aut quæ liberos habet an-
 Et canē dentib. asperũ nutrito, nec parcas cibo, (cilla.
 Ne quādo tibi interdiu dormiēs uir facultates auferat.
 Fœnum autem importato, & paleas, ut tibi sit
 Bobus ac mulis annuum pabulum. sed postea
 Serui refocillent chara gēua, & boues soluantur.

Quum uerò Orion & Sirius in medium uenerit
 Cœlum, arcturum aut inspexerit rosea digitis Aurora,
 O' Persa tunc omnes decerpe domum uuas:
 Exponito uerò soli decem dies, totidemꝫ; noctes,
 Quinq; autem adumbrato, sexto in uasa haurito
 Dona leticiæ datoris Bacchi. Sed postquam utiq;
 Pleia-

Γληϊάδες θ' ὑάδες τε, τό, τε θένος ὠρέωνος
 Διύωσιρ, τότ' ἐπειτ' ἀρότρυ μεμνημένος εἶναι
 Ωραίη, πλείωρ ἢ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἶν.

Εἰ δέ σε ναυτιλίας θωαπεμφέλας ἱμόρος αἰρή,
 εὖτ' αὖτ' πληϊάδες θένος ὀμβριμον ὠρέωνος
 Φσύγασαι, πίπῃωσιρ ἐς ἠόροειδέα πόντορ,
 Δὴ τότε παντοίωρ ἀνέμων θήγσιρ αἵηται.
 Καὶ τότε μνηέτι νῆας ἔχειρ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Γῆν δ' ὀργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελσύνω.
 Νῆα δ' ἐπ' ἠπείρῃ ὀρύσαι, πυνάσσαι τε λίθοισι
 Γαύτοθεν, ὄφρ' ἵχως ἀνέμων μοῖος ὑγερὸν ἀνύτωρ,
 Χείμαρον ἐξορύσας, ἵνα μὴ πύθῃ διὰς ὀμβρος.
 Οπλὰ δ' ἐπ' ἄρμενα πάντα τεῶ ἐνὶ ἑκείνῳ οἴῳ,
 Εὐνόσμως φολίσας νηὸς πῆδρα ποντοπόροισι.
 Γηδάλιορ δ' σὺ ὀργῆς ὑπόρ' καπνῷ κρημάσασθαι.
 Αὐτὸς δ' ὠραῖον μίμνειρ πλόον εἰσόνειν ἔλθῃ.
 Καὶ τότε νῆα θολὴν, ἅλα δ' ἐλκόμεν, σὺ δέ τε φόρτορ
 Ἀρμενον σὺντιύασθαι, ἵν' οἶκαδε κέρδος ἄρῃαι.
 Ως πόρ' ἐμός τε πατήρ, καὶ σὸς, μέγα νήπιε πέρση,
 Γλωῖζεσι νεῦσιν, βίη λεχνημένος ἐδλῆ.
 Ος ποτε καὶ τῇ δ' ἦλθε πολὺν διὰ πόντορ ἀνύσας,
 Κύμλιν αἰολίδα προλιπὼν, σὺ νηὶ μελαίνῃ,
 Οὐκ ἄφρονος φύγῳρ, ὅδε πλῆτόρ τε καὶ ὄλβορ,
 Ἀλλὰ λιανὴν πονίλιν, τλὴν ἱσὺς ἀνδρείαςι δίδωσι.
 Νάσαστο δ' ἄγχ' ἐλκινῶνος οἴζυρῃ ἐνὶ κώμῃ
 Ασκη, χεῖμα κακῇ, θέρῃ ἀργαλήν, ὅδε ποτ' ἐδλῆ.
 Τάνυ δ' ὃ πέρση ἔργῳρ μεμνημένος εἶναι

adesq; hyadesq; ac robur Orionis
siderint, tunc deinde arationis memor esto
tepestiuae. annus uerò per terram accommodus sit.
quòd si te nauigationis periculosaè desiderium ceperit,
quando utiq; Pleiades robur ualidum Orionis
egredientes, occiderint in obscurum pontum,
tunc certe uariorum uentorum stridunt flamina,
tunc ne amplius naues habe in nigro ponto.
terram autem operari memineris, ita ut te iubeo,
quem uerò in còtinentem trahito, munitoq; lapidib.
indiquaq;, ut arceant uentorù robur humide flantiù,
etina exhausta, ut ne putrefaciat Iouis imber.
Instrumenta uerò congrua omnia domi tuæ repone,
matè conseruans nauis alis pontigradae.
uuum uerò sabrefactum super fumum suspendito.
Te aut tepestiuam expectato nauigatione dum ueniat.
tuncq; nauem celerem ad mare trahito. intus uerò onus
portum imposito, domum ut lucrum reportes:
quemadmodum meusq; pater, et tuus, stultissime Persa,
nauigabat nauibus uictus indigus boni.
qui olim ex huc uenit, immensum pontum emensus,
uma Aeolide relictà, in nauì nigra:
non reditus fugiens, neq; opulentiam ac facultates,
sed malam pauperiem, quam Iupiter hominibus dat.
abitaui autem prope Heliconem misero in uico
sca, hyeme malo, æstate autem molesto, nunq̃ bono.
u uerò ô Persa operum memor esto

Ωραίων πάντων, πόρ' ἰναυτιλίνης ἤ μάλιστα.
 Νῆ' ὀλίγῳ αἰνεῖν, μεγάλη δ' ἐνὶ φορτία θέσται.
 Μείζων μὲν φόρτος, μείζον δ' ἐπὶ κέρδει κέρδος
 Βασιταί, αἵ κ' αἰετοί γε ναυαῖς ἀπὸ χωσιν αἴητας.
 Εὐτ' αὖ ἐπ' ἐμπορίῳ τρέψας ἀεσίφρονα θυμόν,
 Βύλῃαι χρέα τε προφυγῶν, καὶ λιμόν ἀτόρπῃ,
 Δείξω δέ τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Οὔτε τι ναυτιλίνης σεσοφισμένος, ὅτε τι νηῶν.
 Οὐ γὰρ πώποτε νηίγ' ἐπέπλωρ σὺρξά πόντον.
 Εἰ μὴ εἰς ὄδοιαν ἐξ αὐλίδος, ἥ ποτ' ἀχαιοὶ
 Μείναντες χειμῶνα, πολλὴν σὺν λαὸν ἄγειραν
 Ἑλλάδος ἐξ ἰορῆς, τροίῳ ἐς καλλιγυνάικα.
 Ενθάδ' ἐγὼν ἐπ' ἄεθλα δαΐφρονος ἀμφιδάμαντος,
 Χαλκίδα τ' εἰσεπέρησα. Ἰὰ ἣ προπεφραδμενὰ πολλὰ
 Αἰθ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες. ἐνθά με φημὶ
 ὕμνων νικήσαντα, φέρειν τέλποδ' ὠτῶντα.
 Τὸν μὲν ἐγὼ μύσῃσ' ἐλικωνιάδεος' ἀνέβηκα,
 Ενθά με τοπρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν αἰοιδῆς.
 Τόσσον τοι νηῶν γε πεπείραμαι πολυγόμφων.
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω βίβλος νόον αἰγιόχοιο.
 Μῶσαι γὰρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον αἰείδω.

Ἡμᾶτα ποντήιοντα μετὰ τροπαῖς ἡελίοιο,
 Ες τέλος ἐλθόντος θέρεος λαμαρτώδεος ὄρης,
 Ωραῖος πῖλεται θνητοῖς πλός, ὅτε κεν ἦαι
 Κανάξαις, ὅτ' αἰὲρ ἀποφθίσειε θάλασσα,
 Εἰ μὴ δὴ πρόφρων γε ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Ἡ βροτὸν ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλῃσιρ ὀλέσσαι.

OPERA ET DIES. 49

festiuorū omnium : de nauigatione uerò maxime
paruam laudato, magnæ uerò onera imposito.
s quidem onus, maius uerò lucrum ad lucrum,
iquidem uenti malos abstineant flatus.
ndo ad mercaturam uerso imprudente animo,
eris & debita effugere, & famem inamoenam,
ndam autem tibi modos multifoni maris,
neq; nauigandi peritus, neq; nauium.
enim unquā naui profectus sum ad latum mare,
in Eubœam ex Aulide, ubi quondam Græci
etata tempestate, magnum collegerūt exercitum,
cia è sacra, ad Troiam pulchris foeminis præditā.
ego ad certamina strenui Amphidamantis,
cidemq; traieci. prædeliberata uerò multa
amina instituerūt iuuenes magnanimi, ubi me dico
nine uictorem tulisse tripodem auritum.
em ego quidem Musis Heliconiadicibus dicaui,
me primū. sonorum aggredi fecerunt cantum.
um nauium expertus sum, multos clauos habentium.
tamen dicam Iouis consilium Aegiochi.
se enim me docuerunt diuinum carmen canere.
Dies quinquaginta post uersiones solis,
finem progressu æstatis laboriosæ tempore,
pestiua est mortalibus nauigatio. nec certè nauem
geris, neq; homines perdiderit mare,
i sciens Neptunus terræ quassator,
Iupiter immortalium rex uelit perdere.

ἐν τοῖς γὰρ τέλοσ ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν τε·
 Τῆμος δ' σὺν κρινέεσσι τ' αὖραι, καὶ πόντος ἀπὴμῶν,
 ἐκπύουσι τότε νῆα βολὴν, ἀνέμοισι πιβήτας,
 ἐλάττω, καὶ ἐς πόντον, φόρτον δ' σὺν παντά τίθεισθαι.
 Σπάρτα δ' ὅτι τὰ χίστα πάλιν οἶνον διένειμα.
 Μὲν γὰρ μόνον οἶνον τε νέον, καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,
 καὶ χυμῶν ἐπιόντα, νόστιόν τε λεινὰς αἴτας,
 ἐστὶ ὥρηνε θαλάσσαν ὁμαρτήσας διὸς ἔμβρυον
 Γολκῶ ὀπωρινῶ, χαλεπὸν δέ τι πόντον ἐβηκεν.
 Ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλὺτος ἀνθρώποισι.
 Ἡμεῖς δὴ το πρῶτον, ὅσον τ' ἐπιβᾶσα λιγυρῶν
 ἰχθυσ ἐποίησεν, τόσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη
 ἐν ἱράδῃ ἀνιστοάτῃ, τότε δ' ἄμβρατὸς ἐστὶ θάλασσα.
 Εἰαρινὸς δ' ὅτε πέλεται πλὺτος, ὅμιον ἐγώ γε
 Διὶ καὶ· ὅ γὰρ ἐμῶ θυμῶ λιχαρισμῶνος ἐστὶν,
 ἀρπακτὸς χαλεπῶς καὶ φύγοις κακῶν, ἀλλὰ νῦν καὶ τὰ
 ἀνθρώποι ρέζουσι αἰδρεῖνσι νόστοιο.
 Χρῦματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι,
 Δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύμασι, ἀλλὰ σ' αὖτις
 φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσὶν, ὥς σ' ἀγορεύω.
 μή δ' ἐνὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθεισθαι,
 ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δ' ἡμίονα φορτίζεισθαι.
 Δεινὸν γὰρ πόντον μετὰ κύμασι πῆματι λῦσθαι.
 Δεινὸν δ' εἴ τι ἐπ' ἁμαξῶν ὑπὲρ βίον ἄχθος αἰείρας,
 ἄξονα λευκάξαις, τὰ δ' ἡ φορτί' ἁμαυρωθείη.
 μέτρα φυλάσσεισθαι, καὶ ρὸς δ' ἐπὶ πᾶσι ἀρίστος.
 Ωραῖος δ' ἡ γυναικα τεῖον ποτὶ οἶκον ἀγείσθαι,

OPERA ET DIES. 51

In his enim summa est simul bonorumq; malorumq;
Tunc uerò facilesq; aures, & mare innocuum,
Tranquillum: tunc nauem celerem, uentis fretus,
Trahito in pontum. onus uerò omne bene colloca.
Propterea aut quàm celerrimè iterum domum redire.
Neq; uerò expectato uinūq; nouū, & autūnalē imbrē,
Et hyemem accedentem, notiq; molestos flatus,
Qui concitat mare, secutus coelestem imbrem
Multum, autumnalem: difficilem uerò pontum facit.
Sed alia uerna est nauigatio hominibus:
Nempe cum primū quantum incedens cornix
Vestigium fecit, tantum folia homini appareant
Summa in ficu, tum sanè imperuium: est mare.
Verna autem hæc est nauigatio. non ipsam ego tamen
Probo. neq; enim meo animo grata est,
Quia rapax. agrè quidē effugeris malū. sed tamen &
Homines faciunt stultitia mentis. (hæc
Pecunia enim anima est miseris mortalibus.
Miserum uerò est mori in fluctibus. Verū te iubeo
Considerare hæc omnia in animo, ut tibi consulo.
Ne uerò intra naues omnem substantiam cauas pone:
Sed plura relinquito, pauciora uerò imposito.
Miserum enim, ponti in fluctibus in malum incidere.
Miserū etiā, siquidē in currū prægrāde onus imponēs
Iuxta fregeris, onera uerò intereant.
Iediocritatē observa: occasio uerò in omnib. optima.
Laturus autem uxorem tuam ad domum ducito,

d 2 Neq;

μήτι τρικλόντων ἐτίωρ μάλα πολλὰ ἀπολείπων,
 μήτ' ἐπιβείς μάλα πολλὰ γάμος δέ τοι ὤρεος ἔτος.
 Ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἠδῶν, πέμπῃω ἢ γαμοῖτο.
 Γερθευιλήν ἢ γαμεῖρ, ὥσθ' ἄθεα λιδναὶ διδιάξῃς.
 Τίλῃσι μάλιστ' αὖ γαμεῖρ, ἥ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει,
 Γαῦτα μάλ' ἀμφὶς ἰδῶρ, μὴ γέ τοι χαρμαῖα γάμηθ'.
 Οὐ μὲν γὰρ τι γυναικὸς ἀνὴρ λκίζιτ' ἄμεινον
 Τῆς ἀγαθῆς, τῆς δ' αὖτε κακῆς ὅριγιον ἄλλο,
 Δαιτυλόχης, ἥτ' αὖδρα καὶ ἰφθιμόν πορ' ἐόντα
 Εὖναι ἄτορ δαλῶ, καὶ ὥμῳ γήραι δῶκεν.
 Εὖδ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι,
 Μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσον ποιεῖσθαι ἐταῦρον.
 Εἰ δέ τις ποτήσῃς, μὴ μιν πρότορος κακὸν ἔρξῃς.
 Μὴ ἢ ψύλλεσθαι γλώσσης χάριν, εἰ δέ κεν ἄρχῃ
 ἢ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἢ ἐκὼν ἔρξας,
 Δις τόσα τίννυσθαι μεμνημένος. εἰ δέ κεν αὖθις
 ἦγ' ἔς φιλέτατα, δίκην δ' ἐβέλῃσι παραχεῖρ,
 Δέξασθαι. δειλὸς τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
 Ποιεῖται. σὲ ἢ μή τι νόον καταλεγχέτω εἶδος.
 Μὴ ἢ πολύξεινον, μὴ δ' ἄξεινον καλέεσθαι,
 Μὴ ἢ κακῶν ἐταῦρον, μὴ δ' ἐσθλῶν νεικεσῆρα.
 Μηδέ ποτ' ὕλομόνῳ πρηνίῳ θυμοφθόρον, ἀνδρὶ
 Τέτλαθ' ὄνειδίζειν, μακάρων δόσιρ αἰγνὸν ἐόντων.
 Γλώσσης τοι θεσσαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
 Φειδωλῆς. πλείστῃ ἢ χάρις κατὰ μέτρον ἴσσης.
 Εἰ ἢ κακὸν εἶποις, τάχα κ' αὐτὸς μείζον ἀνέσσεις.
 Μὴ ἢ πολυφείνῃς δαιτὸς διναπέμφελος εἶναι.

Neq; triginta annis ualde multum deficiens,
Neq; superans multum: nuptiæ uerò tempestiue h. e.
Mulier aut quarto supra decimū anno pubescat, qnto
Virginē uerò ducito, ut mores castos doceas. (nubat.
Eā uerò potissimū ducito, q̄ te prope habitat, (ducat.
Omnia diligenter circū cōtēplatus, ne uicinis ludibriis
Neq; enim muliere quicquam uir sortitur melius
Bona: rursus uerò mala non durius aliud,
Comessatrice. quæ uirum tametsi fortem
Torret sine face, et crudæ senectæ tradit. (to.
Bene uerò animaduersionē immortalīū deorū obserua
Neq; fratri æqualem facito amicum.
Quod si feceris, ne ipsum prior malo afficias.
Ne uerò mentiaris linguæ gratiam. Sim autem coeperis,
Aut uerbum aliquod locutus infestum, aut faciens,
Bis tantū puniri memineris. Sim uerò rursus
Redeat ad amiciciam, pœnam autem uelit præstare,
Suscipe. miser namq; uir amicum aliàs alium
Facit. te uerò ne quid animo coarguat uultus.
Ne uerò multorū hospes, ne ue nullius hospes dicaris:
Ne ue malorum socius, neq; bonorum conuiciator.
Neq; unq̄ miserā pauperiē, animi cōsumptricē, hominē
Sustineas exprobrare, diuorum munus immortalium.
Linguæ certè thesaurus inter homines optimus,
Parca: plurima uerò gratia ad mensuram euntis.
Quod si malum dixeris, forsā et ipse maius audies.
Neq; publici conuiuij grauis accessor esto.

Ἐκ λιοινῶ πλείσθῃ ἢ χάρις, διαπάνη τ' ὀλιγίστῃ,
 Μὴ δέ ποτ' ἐξ ἡδὺς διὰ λείβειν αἶθοπα οἶνον,
 Χόρσιν αὐτῆτοισιν, μὴ δ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
 Οὐ γὰρ τοί γε λιλύσαι, ἀποπῆσαι δέ τ' ἀράς.
 Μὴ δ' αὖτ' ἡελίοιο τετραμμένος ὄρθος ἐμιχῆρ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κεν δύνῃ μεμνημένος ἔσθ' ἀνίστα,
 Μή τ' ἐν ὀδῷ, μή τ' ἐκτὸς ὀδῷ προβάδην ἔρῃσῃς.
 Μὴ δ' ἀπογυμνωθεὶς, μακάρων τοι νύητες ἱάσιν.
 Ἐφορμος δ' ὄγε θεῶς ἀνὴρ, πεπνυμένος εἰδώς,
 Ἡ ὄγε πρὸς τοῖχον πεσάσας σὺ βρῆδος αὐλῆς.
 Μὴ δ' αἰδοῖα γονὴ πεπαλαγμένος ἐνδοθεν οἴκῳ
 Ἔστιν ἐμπελαδὸρ παρὰ φαινέμεν, ἀλλ' ἀλέαδαι.
 Μὴ δ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφῳ ἀπαινοσθήσαντα
 Σπέρμαίνειν γονεῖν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτὸς.
 Μὴ δέ ποτ' ἀενάων ποταμῶν καλλιῖρρον ὕδαρ
 Γρῶσι πῶρ' αὖ, πρὶν γ' οὖρον ἰδῶν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
 Χείρας νιψάμενος πολυκράτῳ ὕδατι λουήῳ.
 Ος ποταμὸν διαβῇ, κακότητι ἢ χεῖρας ἀνίπῃς.
 Τῷ δέ θεοὶ νημεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶπ' ἀνὸς.
 Μὴ δ' ἀπὸ ποντέζοιο θεῶν ἐνὶ δαιτὶ θαλεῖν
 Αὔρον ἀπὸ χλωρῶ τάμνειν αἶθωνι σιδήρῳ
 Μὴ δέ ποτ' οἰνοχόλῳ τιθέμεν κρητῦρες ὑπὲρ βοῶν
 Γινόντων, ὅλον γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.
 Μὴ ἢ δόμον ποιῶν ἀνέπιξέσθω λαταλείπειν,
 Μή τι ἐφεξομένη λιγύῃ λακέρυζα κορώνῃ.
 Μὴ δ' ἀπὸ χυτροπέδων ἀνέπιρρένῃων ἀνελόντα
 ἔδειν, μὴ ἢ λόιδαι, ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐνὶ ποσσὶν.

Nam ex publico plurima gratia, sumptusq; minimus.
 Neq; unquam de manè Ioui libato nigrum uinum,
 Manibus illotis, neq; alijs immortalibus.
 Neq; enim illi exaudiunt, respuunt uerò etiam preces.
 Neq; contra solem uersus erectus meijto.
 Sed postquam occiderit, memor usq; ad orientem,
 Neq; in uia, neq; extra uiam progrediendo meias,
 Neq; denudatus. deorum quippe noctes sunt.
 Sedens uerò diuinus uir, & prudens,
 Aut idem ad parietem accedens bene septi atrij,
 Neq; pudenda semine pollutus intra domum
 Focum iuxta reuelato, sed caueto.
 Neq; ab infami sepulchro reuersus
 Seminato progeniem, sed deorum à conuiuio.
 Nec unquam perennium fluuiorum limpidam aquam
 Pedibus transito, priusquàm oraueris aspiciens patrem
 Manus lotus amœna aqua limpidâ.
 Qui fluuium transierit, malicia uerò manus illas
 Ei succensent dii, & damna dant in posterum.
 Ne uerò à manu deorum in celebri conuiuio
 Siccum à uiridi resca nigro ferro.
 Neq; unquàm patinâ libatoriam pone super craterem
 Bibentium. perniciosum enim in ipso fatum est situm,
 Neq; domum faciens imperfectam relinquito,
 Ne fortè insidens crocitet stridula cornix.
 Neq; à pedatis ollis nondum lustratis rapiens
 Comedito, neq; lauato. quia & hujce noxa inest.

Μή δ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν, ὃ γὰρ ἄμανον,
 Ραῖδα δυνάμεναταῖον, ὅτ' ἀνδρ' ἀνέλευσας ποιεῖ,
 Μηδὲ δυνάμενα μένον· ἴσον καὶ τὸτο τέτυκται.
 Μηδὲ γυναίκῳ λατρῷ χροῖα φαεινύνεσθαι
 Ἀνέρα, λουγαλὴν γὰρ ἐπὶ χρόνον ἔσ' ἐπὶ καὶ τῷ
 Γοινῇ, μηδ' ἰορροῖσιν ἐπ' αἰθερμένοισι λυρῆσας
 Μωμόναιρ αἰδοκλα· θεὸς τοι καὶ τὰ νειμασᾶ.
 Μηδὲ ποτ' οὐ προχοῇ ποταμῶν ἀλάδῃ προρέοντων,
 Μήδ' ἐπὶ κρήνῳ ὕρειν, μάλα δ' ἐξαλέασθαι,
 Μήδ' οὐκ ἀποψύχειν, τὸ γὰρ ὅτοι λάτρου ἔστιν.
 Ωδ' ἔρδαι, δεινὴν ἢ βροτῶν ὑπαλένιο φήμι.
 Φύμη γὰρ το κακὴ πέλειται, λύφη μὲν αἰεῖραι
 Ρεῖα μάλ', ἀργαλὴν ἢ φέραι, χαλεπὴ δ' ἀποθέσθαι,
 Φήμη δ' ὅτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥρτινα πολλοὶ
 Λαοὶ φημίζουσι θεὸς νῦν τις ἔστι καὶ αὐτή.

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ Η Μ Ε Ρ Α Ι.

Ματα δ' ἐν διόθεν πεφυλαγμένος
 ὃν κατὰ μοῖραν
 Γεφραδίσμον δμῶϊσι, τριηκᾶδα μη
 νὸς αἰρέσιν
 Εργατ' ἐποπτεύειν, ἢ δ' ἀρμαλιῶν
 Δοτῆσθαι,

Εὐτ' αὖ ἀλυσθείω λαοὶ λείποντες ἄγωσι.
 Λι ἢ γὰρ ἡμέραι αἰσὶ διὸς παρὰ μητιόεντος·
 Πρῶτον ἐν, τετράς τε, καὶ ἰβδόμη ἰορὸν ἡμαρ,
 Τῇ γὰρ ἀπόλλων αχυσάσας γείνατο λητώ.
 Ουδὲ κεν τ' ἐνάτη τε, δύνω γέ μιν ὕματα μινὸς

OPERA ET DIES.

Neq; super immobilibus locato (non enim bonum est)
Puerum duodennem: quia uirum inertem facit.
Neq; duodecim mensium: equale & hoc est.
Neq; muliebri in balneo corpus abluito
Vir: gravis enim ad tempus est & in hoc
Pœna. neq; in sacrificia accensa incidens,
Reprehēde arcana. Deus quippe & hac indignè fert.
Nec unquam in alueo fluuiorum mare influentium,
Neq; in fontium, meyto: quin ualde cuitato.
Neq; incacato: id enim nihilo est melius.
Sic facito. grauem uerò mortalium cuitato famam.
Fama enim mala est, leuis quidem, leuatu
Facilimè, molesta uerò portatu, difficilisq; depositu.
Fama uerò nulla prorsus perit, quam quidem multi
Populi diuulgant. quippe dea quædam est & ipsa.

HESIODI DIES.

Ies uerò ex Ioue obseruans bene, se-
cundum sortem

Præcipe seruis, tricesimam mensis o-
ptimam

Ad opera inspiciendum, dimensumq;
diuidendum:

Nempe cum ueritatem populi iudicantes agunt.

Hæ enim dies sunt Ioue à prudente:

Primum, nouilunium, quartaq; & septima sacra dies.

Hac enim Apollinem auriensem genuit Latona.

Octauaq; & nona ambæ dies mensis

d s

Egregi

Εξοχ' αἰετομένοιο, βροτήσια ὄργα πονέειν.
 Ενδιενάτη ἥ, δυωδιενάτη τ', ἀμφωγε μὲν ἰδλὰι,
 ἡ μὲν οἷς πείκειν, ἡ δ' οὐφρονα καρπὸν ἀμᾶσαι.
 Ἡ ἥ δυωδιενάτη τῆς ἐνδιενάτης μέγ' ἀμείνων.
 Τῇ γὰρ τοι νεῖνῃματ' ἀβροσιπότητος ἀράχνης,
 Ἡματος ἐκ πλείων, ὅτε τ' ἰδρὺς σωρὸν ἀμᾶσαι.
 Τῇ δ' ἰσὺς γήσαιο γυνή, προβάλοι τότε ὄργον.
 Μένος δ' ἰθαμνὸν τρισηκιδιενάτην ἀλέασαι
 Σπόρματος ἀρξάσαι, φυτὰ δ' ἐνθρέψασαι ἀρίστη.
 Ἐκτε δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορος ἐστὶ φυτοῖσι,
 Ἀνδρογόνος τ' ἀγαθή. κῆρη δ' ἢ σύμφορος ἐστίν,
 Οὔτε γυνέσθαι πρῶτ' ἢ τ' αὐτὰ γάμος ἀντιβολῆσαι.
 Οὐδέ μιν ἡ πρώτη ἐκτὴν, κῆρη τε γυνέσθαι
 Ἀρμενος. ἀλλ' ἐρίφας τάμνειν, καὶ πώα μῆλων,
 Σηκόρ τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήϊον ἡμᾶρ.
 Ἐδλή δ' ἀνδρογόνος. φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,
 Ψύνδεια θ' αἰμυλίδος τε λόγους, λιρυφίους τ' ὀαρισμούς.
 Μένος δ' ὀγδοάτην ἰάπρον καὶ βῆρ ἐρμυνηοῦ
 Ταμνέμεν, ἔρῃας ἥ δυωδιενάτην ταλαόργους.
 Εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ πλέω ἡματι ἰσὺς φῶτα
 Γίνασθαι. μάλα γὰρ τε νόον πεπυκασμένος ἐστίν.
 Ἐδλή δ' ἀνδρογόνος διενάτη. κῆρη δέ τε τετράς
 Μέσση. τῇ δέ τε μῆλα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βῆς,
 Καὶ λιύα καρχαρόδοντα, καὶ ἔρῃας ταλαόργους,
 Γρύνειν ἐπὶ χεῖρα τιθείς. πεφύλαξο ἥ θυμῷ
 Τετράδι ἀλσύνασαι φθίνοντος θ' ἰθαμνόν τε,
 Ἀλγία θυμοβορῆν μάλα τει τιτελισμένοιο ἡμᾶρ.

OPERA ET DIES. 59

Egregiè crescentis, ad curandum opera mortalium.
 Undecima uerò duodecimaq; , ambæ quidem bonæ:
 Hæc quidē tōdendis ouibus, illa lætis segetib. metendū,
 Duodecima tamen undecima multo melior:
 Hæc enim nec fila in aëre suspensus araneus,
 Die expleta, quum et prudens formica aceruū colligit,
 Hæc telam ordiatur mulier, proponatq; opus.
 Mensis autem inchoati decimatertia caueto
 Sementem incipere: plantis uerò inserēdis optima est.
 Sexta uerò media ualde incommoda est plantis,
 Viripara bona, puellæ uerò non utilis est,
 Neq; gignendæ primum, nec nuptijs tradendæ.
 Nec prima quidem sexta puellæ gignendæ
 Aptæ est, sed hœdis castrandis, & gregibus ouium,
 Stabuloq; circum sepiendo pastorali benigna dies est.
 Bona uerò uiripara, amatq; conuicia loqui,
 Mendaciaq; & blādos sermones, et occulta colloquia.
 Mensis uerò octaua caprum, & bouem mugientem
 Occidito: n. uolo; autem duodecima laboriosos.
 Vicefima uerò in magna, plena die, prudentem uirum
 Generato: ualde enim bonæ est indolis.
 Bona autem uiripara decima, puellæ uerò & quarta
 Media. hæc uerò & oues, & curuipedes boues,
 Et canem asperis dentibus, mulosq; laboriosos
 Cicurato, sub manum ponens. cautus uerò esto animo,
 Ut quartam uites desinentis & inchoati mensis, (dies.
 Dolorib. conficiendo animo ualde hæc accommodata est

Quartæ

Ερῆτι τὰ ῥτή μινὸς ἄγισται δ' ἐς οἶκον ἄνοστιν,
 οἷον δ' ἐπὶ ὄργματι τὸ τῷ ἄριστοι.
 Εὐμπίης δ' ἐξελίκοιτο, ἐπεὶ χαλεπαί τε καὶ αἰναί.
 Εὐπίμπη γὰρ φασιν ἰευνύας ἀμφιπολύνειν,
 Ορκορτιννομόνας, τὸν ἰεὺς τίνι πῦρ ἐπιόρκοις.
 Μέσση δ' ἐβλομάτη δαμνίτρεος ἰδρὸν αἰκτλὴν
 Εὐμάλ' ἐπιπῆσιντα ἵντροχάλλω σὺ ἀλιωῇ
 Βάλλειν. ὑλοτόμοι τε ταμεὺς θλασμήϊα δῖρα,
 Νηϊά τε ξύλα πολλὰ, τὰ δ' ἄρματα νηυσὶ πέλοντα.
 Τετράδι δ' ἄρχιδαι νῆας πηγνύσθαι ἀραιάς.
 Εἰνὰς δ' ἡ μέσση ἐπιλείλα λώϊον ἡμῶν.
 Ερωτίσκη δ' αἰνὰς πανκπύμων ἀνθρώποισι.
 Εὐδλή μὲν γὰρ τ' ἡ φυτύνει, ἡ δὲ γυνίθει,
 Ἀνίει τ' ἡ δὲ γυναικί, καὶ ἔποτε πᾶν γένος ἡμῶν.
 Παῦροι δ' αὐτ' ἴσασιν τρισυτάδια μινὸς ἀρίστου
 Ἀρξάσθαι τε πίδα, καὶ ἐπὶ συγὸν αὐχονά θείναι
 Βασί καὶ ἡμίονοις καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι,
 Νῦν πολυκλήϊα θέλῃ εἰς οἶνοπα πόντον
 Πλεύμοναι. παῦροι δὲ τ' ἀληθεία κινλήσκειν.
 Τετράδι δ' οἶγε πίδα, πόρῃ πάντων ἰδρὸν ἡμῶν
 Μέσση. παῦροι δ' αὐτὲ μετ' εἰκάδια μινὸς ἀρίστου
 Ἡδὲ γινόμενης, ἐπιλείλα δ' ἰσὶ χόρῃον.
 Αἶδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ.
 Αἶ δ' ἄλλα μετὰ δαίμοι, αἰνέριοι, ἔτι φέρουσαι.
 Ἄλλος δ' ἄλλοίω αἰνέ, παῦροι δὲ τ' ἴσασιν.
 Ἄλλοτε μητρὶ πείλει ἡ μόρῃ, ἄλλοτε μήτηρ.
 Τάων σὺ δαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅς τ' αἶδε πάντα

OPERA ET DIES. 61

Quarta autem mensis uxorem domum ducito,
Observatis auibz quæ ad hanc rem sunt optime.
Quintas uerò cuitato: quia difficiles sunt, & graues.
In quinta enim aiunt furias obambulare, (iuris.
Periuriū uindicantes, quod malū cōtentio genuit per-
Media uero septima, Cereris sacrum munus
Diligenter inspiciens, bene equata in area
Ventilato, roborūq; sector incidito cubicularia ligna,
Naualiaq; ligna multa, & quæ nauibus congrua sunt.
Quarta uerò incipito naues compingere hiantes.
Nona autem media pomeridiana melior dies.
Prima uerò nona prorsus innoxia hominibus.
Bona siquidem est ad plantandum, & ad generādum,
Tam uiro quā mulieri: nec unquā prorsus mala dies.
Sed pauci rursus sciunt tertium nonum mensis optimū
Implendis dolijs, & sub iugum ponendo collo
Bobus & mulis & equis celeribus.
Nauem bene clauatam celerem in nigrum pontum
Trahito: sed pauci uera intelligunt.
Quarta uerò aperi dolium. præ omnibus sacra dies est
Media. pauci uerò rursū post uicesimā mensis optimā,
Aurora uigente, pomeridiana uerò est deterior.
Et he quidem dies sunt hominibus magno commodo.
Ceteræ autem incertæ, sine sorte, nihil ferentes.
Sed alius aliam laudat, pauci uerò norunt.
Interdum nonerca est dies, interdum mater.
Harum beatusq; & felix, qui hæc omnia

Εἰδώς, ὀργάζεται ἀνάτιος ἀθανάτοισιν,
Ὀρνίθας κέρνωρ, καὶ ὑπερβασίας ἀλείνωρ.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥ Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ

Δι' ὀργωρ καὶ ἡμῶρ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α Σ

πίδος.

Ἀφιοι στρατεύσαντες ἐπὶ τὰς ἡλε-
κτρύονος βῆς, ἀνείλον τὸς τῆς ἀλημῆ
νης ἀδελφῆς, τῶρ θρεμμάτων ὑπε-
ραγωνιζομένης. τῇ ἡ ἀμφιτρύονος βυ-
λομένη αὐτῇ συνελθεῖν, ὃ πρότῳρ
αὐτῷ ἰπέχετο, πρὶν ἢ παρὰ τῶρ ἀδελφοφόνων εἰσ-
πεάξῃται τιμωρία. ὁ δὲ ἐπιστρατεύσας, ἀνείκεν αὐ-
τὸς. κατὰ ἡ τὴν αὐτὴν νύκτα συνέρχονται αὐτῇ ἀμ-
φότεροι, ὃ, τε βῆς καὶ ὁ ἀμφιτρύων. ὁ μὲν ἐκ τῆ πολλέ-
μα ὑποσφύσας, βῆς ἡ βυλκεῖς τοῖς ἀνθρώποις βοή-
θον γονῆσαι. ἡ ἡ λύα, ἐκ μὲν ἀμφιτρύωνος ἰφικλέα, ἐκ
ἡ διὸς ἡρακλέα. ὃς καὶ ἐπὶ κύννορ ἄριος ὕδρ, ἡνίκα
ἔχωρ ἰόλαορ, στρατεύεται. ὃς τὸς τὰς διενάδας ἄγον-
τας εἰς πυθῶ, πόριεσῦλα. σκεπαθεῖς δὲ ἡ φαίσοτῶ-
αῖω ἀασίδι, πρόσσειρ εἰς τραχίνα πρὸς λήῦνα. Συμβα-
λῶρ ἡ τῷ κύννω, αὐτὸρ μὲν ἀναιρεῖ. τὸρ ἡ ἄρην ὑπε-
ρααίζοντα τῆ ὕδρ, κατὰ μὲρ τιτρώσκει. καὶ ἔτως
ὀρχεται πρὸς λήῦνα. λῦν ἡ ὁ λύννος, γαμβρὸς λύννος,
ἐπὶ θυγατρὶ θεμισγονόμῃ.

ἡσιόδω

OPERA ET DIES.

3

Sciens operatus fuerit, inculpatus dijs,
Auguria obseruans, & delicta cuitans.

FINIS HESIODI OPE-
rum & dierum.

ARGVMENTVM SCVTI.

Aphij militantes ad Eleclryonis bo-
ues, interfecerunt Alcmenæ fratres,
iumentorum defensores. Ampitryone
autem uolente ipsi coire, non prius ei
promisit, quàm de fratricidis poenas
sumpsisset. Ille autem immilitans, interfecit eos. Sed in
eadē nocte cocunt ipsi, utriq; Iupiter & Amphitryon:
hic quidem ex bello reuersus, Iupiter autem uolens ho-
minibus auxiliatorem generare. Illa uerò parit ex Am-
phitryone quidem Iphicleum, ex Ioue autem Hercule:
qui & contra Cygnum Martis filium, aurigam habēs
Iolaum, militat: qui decimas ducentes ad Pytho, depræ-
datur. Protectus igitur per Vulcanum factō scuto, ac-
cedit ad Trachina, ad Ceycem. Congressusq; cum Cy-
gno, ipsam quidem interemit. Martē uerò scuto defen-
dentem filium, in crure uulnerat. Atq; ita uenit ad Cey-
cem. Erat autem Cygnus gener Cey-
cis ob filiam Themisto.

Nomen.

Hesiodi

ΗΣΙΟΔΟΥ ΠΟΝΗΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΤΙΑΔΟΣ ΤΟΥ

ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Οἷο προλιπύσα δόμους, καὶ πατέρω
γαῖαν,
ἤλυθον εἰς θύβας, μετ' ἀρτίον ἀμφι-
τρύωνα, (ωνος,
Ἀλκμήνῃ θυγάτηρ λαοσθέν' ἡλεητρύ

ἡ ῥα γυναικῶν φύλον ἐκαίνοντο θαλυτοδράων,
εἰδεῖτε μεγέθει τε νόον γε μὲν ὅτις ὄριζε
τάων, ἅς θνητὰι θνητοῖς τέον σὺννηθεῖσαι.
Τῆς, καὶ ἀπὸ ἱρῆθον, βλεφαρῶν τ' ἀπὸ ἰωνοειῶν,
τοῖον ἄνθ' οἷόν τε πολυχρῦσον ἀφροδίτης.
ἦδ' ἔτι καὶ ὡς ἡατὰ θυμὸν ἴδον τίσειεν ἀνοίτῳ,
ὡς ὅτε ἔτι σε γυναικῶν θαλυτοδράων.
ἡμὶν πατέρα ἰδὼν ἀπένταν γυνὴν ἱερὴν δαμάσας,
Χωσάμενος πόρῃ βασιλῆων δ' ὅτε πατέρω γαῖαν,
εἰς θύβας ἰκέτουν σε φόρεσάνεας καδμείδας,
ἐνθ' ὅγε δώματ' ἐῴαιε σὺν αἰδοίῃ παρανοῖτε,
νόσφιν ἀτόρ φιλότῃτος ἐφιμέρα, ὅ γὰρ οἱ ἦσαν
Γέρμ λεχέων ἐπιβλῦσαι εὐσφύρα ἡλεητρύωνης,
Γέρμ γε φόνον τίσαιτο ἡασιγνήτων μεγαθύμων
ἡς ἀλόχα, μαλ' ὅρῳ ἢ ἡαταφλέξει πυρὶ ἡώμας
Ἀνδρῶν ἡρώων ταφίων, ἦδ' ἔτι τελεβοάων.
ὡς γὰρ οἱ διέκειτο θεοὶ δ' ἐπιμαρτυροὶ ἦσαν.
Τῶν οἱ γ' ὀπίζετο μῆνιν, ἐπείγετο δ' ἔτ' ἱεράχιστα

Εκτα

HESIODI OPVS DE SCVTO HERCVLIS.

EV qualis relinquens domos & pa-
triam terram,
Venit ad Thebas, ad similem Marti
Amphitryonem,
Alcmene, filia populos seruantis E-
lectryonis:

Quæ certè mulierū genus ornabat feminearū, (tēdebat
Et pulchritudine et magnitudine. animo aut nulla con-
Earū, quas mortales mortalib. pepererunt cōcūbentes.

Huius & ab capite, & palpebris nigris,
Tale spirabat, quale & aureæ Veneris.

Quæ & tantum in animo suum honorabat maritum,
Quantū nōdum aliqua honorauit mulierū feminearū.

Attamen patrem bonum interfecit, ui domans,
Iratu pro bobus. relinquens autem ille patriam terrā,
Ad Thebas supplex uenit, scuta ferenſes Cadmæos,
Vbi ille domos habitauit cum pudica uxore,

Seorsum sine desiderato amore. non enim sibi licuit
Prius lectū cōscendere pulchras suras habētis Electrio
Quàm cædem ultus esset fratrum magnanimorū (nis,
Sue uxoris, acriq; combussisset igne uicos
Virorum heroum, Taphiorum & Teleboarum.

Sic enim sibi constitutum erat. dii autem testes erant,
Quorum ille curabat irā, et festinabat quā celerrimē
Perfi-

Εκτελέσαι μέγα ὄργον, ὃ οἱ Διόσχοι θέμισ ἔον.
 Τῷ δ' ἅμα ἱέμενοι πολέμοιό τε φυλόπιδός τε
 Βοιωτοὶ πλῆξιπποι, ὑπὸρ σάκων πνεύοντες,
 Λοιροὶ τ' ἀγχεμάχοι, καὶ φωκῆες μεγάθυμοι,
 Εἰσόντ' ἤρχε ἢ τοῖσιν εὖς παῖς ἀλκίαιος,
 Κυδιδῶν λαοῖσι, πατὴρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ἀλλῶ μήτηρ ὕφαινε μετὰ φρεσὶν ἔφρα θεοῖσιν
 Ἀνδρῶν, ἅσι τ' ἀλφειῆσιν ἀρεῆς ἀλκίῃσιν φυτῶσαι.
 Ωρτο δ' ἅπ' ἐλύμποιο δόλον φρεσὶ βουσοδομόων
 Ἰδαιῶν φιλότῃτος εὐζώνοιο γυναικὸς.
 Εἰ νύχιος τάχα δ' ἴξε τυφάονιον, τότε δ' αὖθις
 Φίνιον ἀπρωτάτορ προσεβήσατο μητιέτα βῆτα
 ἐνθα ἡαθεζόμενος, φρεσὶ μῆδετο θέσνελα ἔργα.
 Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ ταυνοφύρεν ἡλεῖσεν ἰάνης,
 Εὐνῇ καὶ φελότητι μίγνυ, τέλεσεν δ' ἀρ' ἐλένηρι
 Αὐτῇ δ' ἀμφιτρήων λαοσδόος, ἀγλαὸς ἥρως,
 Εκτελέσας μέγα ἔργον, ἀφίκετο ὄνδι Δόμονδε.
 Ὅνδ' ὅγ' ἐπὶ Διμῶας καὶ ποιμονίας ἀρχοιότατος
 Ωρετ' ἰόναι, περίρ γ' ἦε ἀλόχευ ἐπιθήμεναι σὺν ἡς.
 Τοῖος γὰρ κραδίϊον πόθος ἄνυτο ποιμονία λαῶν.
 Ως δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀσπαστὸν ὑπενπροφύγοι κακότητας,
 Νέσας ὑπὸ ἀργαλέης, ἢ καὶ ἡρατόρῃ ὑπὸ δεισμῷ,
 Ως γὰρ τότε ἀμφιτρήων χαλεπὸν πόνον ἐκτολμύσας,
 Ἀσπασίως φιλίως τε ἐόν Δόμον εἰσαφίκανε.
 Γρανύχιος δ' ἀρ' ἐλεῖτο σὺν αἰδοίῃ παρὰ νῆοις,
 Τόρ πόμηνος δώροισι πολυχρῆστα ἀφροδίτης.
 Ἡ δὲ θεῶ Διμθεῖσα, καὶ ἀνδρὶ πολλὸν ἀρέστω,

SCVTVM HERCVLIS. 67.

Perficere magnum opus, quod sibi ex Ioue fas erat.
Hunc autem simul cupientes & belli & persecutionis,
Bæoti, percussores equorū, sup̄ scuta spirātes, (nimi
Et Locri breuib. armis pugnatores, et Phocēses magna
Sequēbantur. dux autem istis erat bonus filius Alcæi,
Iactabundus populis. pater aut̄ hominumq; decorumq;
Aliud consiliū texebat in mentibus, ut dijs (neraret.
Et hominib. artiū inuentorib. nocumēti expulsoŕe ge-
Statim uerò descendit ab olympo dolūmentib. struēs,
Desiderans amorem bene omētæ mulieris. (rursus
Nocturnus citò autem uenit Typhaonium. Tūc autem
Phiciū summum ascendit consultor Iupiter,
Vbi sedēs mētib. cogitauit stuŕ ē la opera. (Electryonis
Eadē qdem enim nocte extensum pedem habentis filie
Lectō & amore missus est, & perfecit desiderium.
Eadē aut̄ et Amphitryō populorū desēsor, inclytus he
Perfecto magno opere uenit suam domum, (ros,
Neq; ille ad famulos & pastores agrestes
Perrexerit ire, priusquā suæ uxoris cōscenderet lectum.
Talis enim cor cupiditas capiebat pastorem populorū.
Vt autem quando uir libenter effugeret calamitatem
Aegritudine ab molesta, uel etiam à forti uinculo:
Sic tunc Amphitryon graui labore defunctus,
Libenterq; & amicē suam domum peruenit.
Nocturnus autem concubuit sua cū ueneranda uxore,
Delectatus donis ualde pulchræ Veneris.
Illa autem Deo domita, & uiro longē præstantissimo
c 2 Thebis,

Θήβη σὺν ἱππασύνῳ διδυμάονε γένετο παῖδι.
 Οὐκ ἔθ' ὁμὰ φρονέοντε λασσιγυκτώ γέ μιν ἔστιν,
 Τὸν μὲν χειρότορον, τὸν δ' αὖ μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
 Δεινόν τε κρατορόν τε, βίβη ἥρα κληείην.
 Τὸν μὲν ὑποδυμβῆσα λειλαίνει φεῖ κρονίῳνι,
 αὐτὰρ ἱφικλῆά γε διορισώω ἀμφιτρώωνι,
 Κικριμοσύην γενεῖν, τὸν μὲν βροτῶ ἀνδρὶ μεγάρῳ,
 Τὸν δ' αὖ κρονίῳνι, θειῶν σημαίνεσσι πάντων.
 Ος καὶ Κύννορ ἐπιφρον ἀγκυτιάδην μεγάλημιν.
 Εὖρε γὰρ σὺν τιμένει ἐκατηβολῆ ἀπόλλωνος
 αὐτόν, καὶ πατόρ' αὖ ἄρην, ἄτορ πολέμοιο,
 Τσίχῃσι λαμπομοῦντος σέλας ὡς πυρὸς ἀεθμοπόρο.
 Ἔσαστ' σὺν δίφρῳ, χθόνα δ' ἐν ἵπποισιν ὠνέες ἵπποι,
 Νύσσοντες χηλῆσι, κόνις δέ σφ' ἀμφιδιεδίη,
 Κοψιμοῦν πληθούσιρ ὑφ' ἄρμασι, καὶ ποσὶν ἵππων.
 Ἀρματα δ' σὺν ποίντα, καὶ αὐτῷ γες ἀμφαράβισον,
 ἵππων ἱεμόνων, λιχαρῆτο δ' κύννοσ' ἀμύμων,
 ἑλπόμενος διὸς υἱὸν ἀρήϊον, ἠνίοχόν τε,
 χαλκῷ διαΐωσεν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τσυχέα δύναν.
 ἀλλὰ οἱ σὺ χωλέων ἔκ' ἐκλυε φοῖβος ἀπόλλων.
 αὐτὸς γὰρ οἱ ἐπῶρσε βίβη ἥρα κληείην.
 Παῦν δ' ἄλλος καὶ βωμὸς ἀπόλλωνος παγασαῖα,
 Δάμπρον ὑπὸ δεινοῖο θεῖ τσυχέων τε καὶ αὐτῷ,
 Παρ δ' ὡς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπετο, τίς κεν ἐκείνῳ
 ἔτλη θνητὸς ἐὼν λιατρὸν ἀντίον ὀρμηθῆναι,
 Γλήν ἥρα κληῖος καὶ λυδολίμνης ἰολάα;
 Κάνων γὰρ μέγαλιν τε βίην, καὶ χεῖρας ἀπῆτοι

SCVTVM HERCVLIS. 69

Thebis septē portas habētib. gemellos generauit filios.
 Non tamen similia sapientes, fratres quamuis fuerunt:
 Hūc quidē peiorē, illū aut rursus multo meliorē uirū,
 Grauemq; fortemq; uim Herculeam: (nio,
 Hūc quidē subdomita nigras facienti nubes Ioui Satur-
 Sed Iphicleū lancea seruanti populos Ampitryoni,
 Distinctam prolem. hunc quidē mortali uiro admista,
 Illum autem Ioui Saturnio, deorū imperatori omnū,
 Qui & Cygnum interfecit Martis filiū magnanimum.
 Inuenit enim in luco longē sagittantis Apollinis
 Ipsum, & patrem suum Martem insatiabilem bello,
 Armis coruscantes, splendorem ut ignis ardentis,
 Stantes in curru. terram uerō uerberabāt ueloces equū
 Pūgentes unguis. puluis aut circa ipsos utrinq; sparge
 Trita plicatis currib. & pedib. equorum. (batur.
 Currus autem bene facti & canthi circumstrepebant,
 Eqs currere cupiētibus. Letatus aut est Cygnus irrepre
 Sperās Iouis filiū bellicosum, & aurigatōrē (hēsibilis,
 Ferro scindere, & inclyta arma spoliare.
 Sed sibi factas supplicationes non exaudiuit Phœbus
 Ipse enim sibi concitauit uim Herculeam. (Apollo.
 Omne autem nemus & templum Apollinis Pegasei
 Splendebat ab grauis dei armisq; & ipsius.
 Ignis aut tanquam ab oculis splendebat. Quis aut illi
 Sustinuisset mortalis existens obuiam moueri,
 Præter Herculem, & inclytum Iolaum?
 Illorum enim magnāq; uis, & manus intangibiles

76

Η Σ Ι Ο Δ ΟΥ

Εξώμων επέφυκον ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσσι,
 Ὃς ῥά ἡνίοχον προσέφη λιρατόρον ἰόλαον,
 Ἡρως ὦ ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε πάντων,
 ἦτι μετ' ἀθανάτας μάκαρας, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσι,
 κλιτον ἀμφιτρήων, ὅτ' εὐσέφανον ποτὶ θήβην
 ἦλθε, λιπὼν τρίκυθον εὐκτίμενον πηλοέθρου,
 κτείνας κλητρήωνα βοῶν ἔνεη στυμετώπων.
 Ἰνέτο δ' αἰς λιρέοντα, καὶ ἡνίοχον ταννύπεπτον.
 Οἳ ῥά μιν ἡσπάζοντο, καὶ ἄρμονα πάντα παρέχοντο.
 Ἡ δὲ δίκη ἐδ' ἱκέτησι, τίον δ' ἄρ' τηλόθι μάλλων.
 Ζῶε δ' ἀγαλλόμενος σιὸν εὐσφύρῳ κλητρήωνος.
 Ἡ δ' ἀλόχῳ, τάχα δ' ἄμμις ἐπιπλομένῳ οἰκιστῶν,
 γενόμεθ' ὅτε φρονέας σὺ ἀλίγνιοι, ὅτε νόημα,
 Σὸς τε πατήρ καὶ ἐγώ, τῷ μὲν φρονέας ἐξέλετο ἴσους.
 Ὃς προλιπὼν σφέτερον δῶμα, σφετέρως τε τοκήας
 διχέτο τιμήσῳ ἀλιττημένῳ στυροδῆα,
 Σχέτλιος ἦ πᾶς μάλα μετεσθοναχίζετ' ὀπίσσω
 ἦν ἄτλιν ἀχέων, ἥ δ' ὕπαλιν ἀγρετός ἐστιν.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δαίμων χαλεπὸς ἐπετέλλετ' αἰέθλας,
 Σι φίλος, ἀλλὰ σὺ θᾶσόν ἔχ' ἡνία φοινιόοντα
 ἱππων ὠκυπόδων, μέγα ἧ φρεσὶ θάρσος ἀέξων,
 ἰθὺς ἔχειν βοὸν ἄρμα, καὶ ὠκυπόδων δρόνος ἱππων.
 Μηδὲν ὑποδιδέσας ἡνίοχον ἄρεος ἀνδροφόνου,
 Ὃς νῦν λεκληγὺς πόριμαίνεται ἰοβόον ἄλσος.
 Φοίβος ἀπόλλωνος ἱεατὴ βελέταο ἀνάντης.
 ἢ μὲν καὶ λιρατόρος πόρ' ἐὼν, ἄαται πολέμοιο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀμώμυτος ἰόλαος.

114

Ex humeris extendebantur in fortissimis membris.

Qui tunc aurigam affatus est fortem Iolaum:

O' heros Iole, mortalium longè charissime omnium,

Certè cōtra immortales beatos, qui coelū habitant, (bē

Peccauit Amphitryō, quādo bene coronatā muris The

Venit, linquēs Tirynthū bene ædificatū oppidū, (tū.

Interfecto Electryone, boum causa latas frōtes haben-

Venit ad Creontē, & Heniochā extēsū peplū habentē.

Qui ipsū amicē exceperūt, & omnia necessaria prae-

Vt fas est supplicib. honorarūtq; pcul magis. (buerūt,

Viuebat aut latus, cū pulchros pedes habere Electryō

Sua uxore. Celeriter aut nos uertentibus annis (his

Nati fuimus, neq; mentib. similes, neq; intellectu, (or,

Et tuus pater et ego. huius quidē mentes eripuit iup-

Qui relinquens & suam domum, & suos parentes,

Venit honoraturus iniquum Eurystheum.

Miser. profectò ualde suspirabat, in futurum

Suam calamitatem dolens, quæ non reuocabilis est.

Sed mihi fortuna molesta commisit certamina,

O' chare. sed tu citius cape habenas purpureas, (gēs,

Equorū pedib. uelociū. ualde aut mentib. audaciam au

Rectè habeto uelocē currū, & pedib. uelociū robur e-

Nihil subueritus fragorē Martis homicidæ, (quorum,

Qui nunc uociferans circumferit sacrum nemus

Phœbi Apollinis longè sagittantis regis.

Attamen quamuis fortis existens, satiatur bello.

Hūc aut uicissim allocutus est irreprehensibilis Iolaus:

Η θεί' ἢ μάλα δή τι πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Τιμᾶ σὺν κεφαλῇ, καὶ ταύριος ἐννοσίγαιος,
 Ὃς θήβης ἐρύθεινον ἔχε, ῥύεταί τε πόλιν.
 Οἶον δὲ καὶ τόνδε βροτὸν ἐρατὸν ὄρον τε μέγαρ τε
 Σᾶς ἐς χεῖρας ἄγουσι, ἵνα κλέος ἰδὼν ἄρῃαι.
 Ἀλλὰ γε δύσαστο τούχ' ἀρήϊα, ὄφρα τάχιστα
 Δίφρος ἐμπελάσαντες ἄρκος θ' ἡμέτορον τε,
 Μαρνώμεσθ' ἐπεὶ ὅποι ἀταρβητόν διός ἔσθ'·
 Οὐδ' ἰφικλείδην λειδίξεσθαι ἀλλὰ μὲν οἷον
 Φύξειδάμην δύο παῖδας ἀμύμονος ἀλκείδου,
 Οἱ δὲ σφι χεῖδ' ἔσσι, λιλαιόμενοι πολέμοιοι
 Φυλόπιδας γήσιμ, τά σφι πολλὸν φόβον ἀθέουσιν.
 Οὗτος φάτο, μέδουσιν ἢ βίη ἤρακλῆϊν,
 Θυμῷ γηθήσας. μάλα γὰρ νῦν οἱ ἄρμονα ἔπει.
 Καὶ μὲν ἀματόμενος ἔπει πτόροντα πέρσενδε.
 Ἡρως ὡ ἰόλας διοτρεφές, ἔνετι τηλῆ
 Ὑσμίνην τραχεῖα, σὺν δ' ὡς παρὸς ἦδ' αἰφρων,
 Δις καὶ νυῖ μέγαρ ἵππον ἄρειον αἰανοχαίτην,
 Ταῦτη ἀναστροφᾶν, καὶ ἀργύμεν ὥς κε δαίμων.
 Οὗτος εἰπὼν, λυσιμίδας ὀρεχάλοιο φαινή
 Ἠφαίστου ἐλυτὰ δῶρα, πόρῃ λυήμην ἐθηκε.
 Δούτορον αὖ θώρηκα πόρῃ γήθειον ἔδωκε,
 Καλὸν χρύσειον, πολυδαίδαλλον, ὃν ῥ' οἱ ἔδωκε
 Γαλλὰς ἀθλῶαίην, κῆρυ διός, ὅππότε ἔμειλλε
 Τοπρῶπον σονόοντα ἐφορμύσασθαι αἰθέρος.
 Θῆκετο δ' αἰμφ' ὤμοισιν ἄρης αἰλητῆρα σίδηρον,
 Δανὸς ἀνὴρ, κοῖλῳ ἢ πόρῃ γήθει φαιέτρην

καὶ βάλει

SCVTVM HERCVLIS.

O' patre, certè ualde iam pater hominumq; deumq;
Honorat tuum caput, & taureus Neptunus,
Qui Thebes arcem habet, & conseruat urbem:
Qualem nam & istum mortalem fortemq; magnumq;
Tuas ad manus agunt, ut gloriam bonam sumas.
Sed iam iam indue arma bellicosa, ut celerrimè
Curribus appropinquant, & Martis & nostro
Pugnemus. postquam neq; intrepidum Iouis filium,
Neq; filium Iphicli timebit. sed ipsum puto
Fugituum duos filios irreprehensibilis Alcide,
Qui iam prope ipsos uadunt, cupientes belli
Cedem statuere, quæ ipsis multo præstâtiora dapibus.
Sic dixit: subrisit autem uis Herculana,
Animo gaudens. ualde enim sibi accommoda dixit.
Atq; ipsi respondens uerbis pennatis allocutus est:
Heros ô Iolæ diuine, non amplius procul
Pugna aspera: tu autem ut prius eras bellicosus,
Sic et nūc magnū equū Arionem, nigras setas habentē,
Quacunq; conuerte, & auxiliare quantisper potes.
Sic fatus, ocreas æris splendentis,
Vulcani inclita dona, circa crura posuit.
Secundò rursus thoracem circa pectora induit,
Pulchrum, aureum, ualde uarium, quem sibi dedit
Pallas Minerua, filia Iouis, quando debebat
Primitus suspiriosa irruere certamina.
Posuit aut circa humeros nocumenti propulsorē ferrū,
Terribilis uir, & cauiam circa pectora pharetram

Coniecit retrò. multæ autem intus sagittæ
 Rigidæ, lethi obliuisci uocem facientis datrices.
 Antrorsum quidē mortē habebāt, & lachrymis luctūs
 Mediæ autem rasiles longè, sed retrò
 Coloratæ aquilæ occultatæ pennis
 Erāt. ille autē terribilem lanceā, acutam, ardenti ferro:
 Capiti autem potenti galeam benefactam imposuit,
 Ingeniosam, ex adamante, temporibus congruam,
 Quæ seruabat caput Herculis diuini.

Manib. autē scutū cepit undiq; uariū, neq; aliquis ipsū
 Neq; rupisset uulnerans, neq; fregisset, mirabile uisu.
 Totum quidem in circulo gypso albo, & ebore,
 Et electro subsplendium erat, & auro lucenti
 Splendens: nigro autem circuli discurrebant.
 In medio autem draconis erat terror non narrabilis,
 Retrò oculis igne splendentibus aspiciens. (rentibus,
 Cuius & dentib. quidē implebatur bucca albitur discursu
 Crudelibus, implacabilibus. In terribili autem aspectu
 Grauis Lis uolabat, galeata perturbatione hominum,
 Improba, quæ et intellectū et mentē capiebat hominū,
 Quicunq; obuiam bellum Iouis filio ferrent. (fernū
 Quorū & animæ quidem terrā ingrediuntur, intra in
 Ipsorum: ossa uerò ipsis, carne corrupta,
 Sirio sub arido nigra putrefacit terra.
 Ibi expulsatioq; retroq; fugatio picta erat:
 Ibi & tumultus & terror, & hominū cædes ardebat,
 Ibi discordia, ibi fragor discurrebat: ibi pñiciosa Parca
 Alium

ἄλλον ἰὼν ἔχουσα νέετατον, ἄλλον ἄντην,
 ἄλλον τιθνεῖωτα κατὰ μοθὸν ἔλπει ποδοῖιν.
 Εἴμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι διαφείνεον αἵματι φωτῶν,
 Δανὲρ δόρκομενὴν, παρὰ χῆσιν τι βιβριβῆα.
 Ἐρ δ' ὀφίωρ λιφαλαὶ δανῶν ἔσαν, ἔτι φαταῖωρ,
 Δώδεκα, τὰ φοβέισον ἐπὶ χθονὶ φνὺλ' ἀνδρώπων,
 Ῥῆτινις ἀντίβηεν πόλεμον διὸς ἢ φόβοισιν
 Τῶν, καὶ ὀδόντων μὲν ἡαναχὴ πύλων, οὔτε μάχουσι
 Ἀμφιτρωνιάδης. τὰ δ' ἴδαιτο θωπτά ὄργα.
 Στίγματα δ' ὡς ἐπέφαντο ἰδὲν δανοῖσι δράκοντες
 Κυάνιοι κατὰ νῶτα, μιλαύνουσιν ἢ γούνασι.
 Ἐρ δ' οὐδ' ἀγέλαα χλοῦντων ἔσαν, ἠδὲ λέοντες,
 Ἐσφίας δόρκομενῶν, λισιόντων θ' ἱερῶν τε.
 Τῶν καὶ ὀμιληδὸν σίχες ἦσαν, ἔδινον τοίγῃ
 Οὐδ' ἔτορροι τρίτην, φέρον γε μὲν αὐχόων ἀμφω.
 Ἦδη γὰρ σφιν ἔκατο μέγας λῆς. ἀμφὶ δ' ἡπάρεσσι
 Δοιοὶ ἀπὸ ἀμφοῖν ψυχὰς. λαῖξαι δ' σφιν ἡλαυνὸν
 Αἰὲν ἀπελάβατ' ὄρατ'. οἱ δ' αὐχόνας ἐξερχόμενοι
 Κεῖατο τιθνεῖωτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λῆσιν.
 Τοὶ δ' ἔτι μᾶλλον ἐγειρόμενοι, λισιόντες μάχεσθαι.
 Ἀμφότεροι, χλοῦναι τε σῦν, χαροποι τε λέοντες.
 Ἐρ δ' ἔνν' ὕμινε λαπίβωρ αἰχμητῶν,
 Κανία τ', ἀμφὶ αὐαῖα, δρῶντα τε, περιβόοντα,
 Οπλῆα τ', ἐξάδιόν τε, φάληρόν τε, πρόλοχόν τε,
 Μόφον τ' ἀμπυκῆδιν, τεταρῆσιον, ὄσον ἄρκος.
 Θεσία τ' αἰγείδην, ἐπιδάμειλον ἀθανάτοισιν,
 Αργύριοι, χύοντα πόρῃ χροὶ τούχ' ἔχοντες

Κεῖατο

Aliū uiuū habens nouiter sauciatū, aliū nō sauciatum:
 Alium mortuum in conflictu, trahebat per pedes.
 Palliū autē habebat circa humeros ualde funestū sanguī
 Terribiliter aspiciēs, strepituq; grauata. (ne hominū,
 Ibi serpentū capita terribiliū erant, non enarrabilem,
 Duodecim, quæ terrebant in terra nationes hominum,
 Quicunq; bellum obuiam Iouis filio ferrent. (ret
 Illorū & dentiū quidem crepitatio erat, quādo pugna
 Filius Amphitryonis. & ista lucebant miranda opera.
 Pūcta autē ueluti quædā uidebantur uidere horribilib.
 Nigra sup tergora nigrescebant autē barbæ. (draconib.
 Ibi aprorum greges masculorum erant, & leonum,
 Inter se aspicientiū, irascentiū, & mordere cupientiū.
 Horum & congregatim acies ibant. neq; isti
 Neq; alij tremebant. horrebant siquidem collis ambæ.
 Iam enim ipsis iacebat magnus leo: circa autem apri
 Bini priuati animas. & apud ipsos niger (cadētes
 Sanguis stillabat in terrā. aliqui autē depressis ceruicib.
 Iacebant mortui à crudeliſſimis leonibus, (cgnādīs
 Qui adhuc magis incitabantur, & irascebātur ad pu-
 Vtrinq; masculiq; sues, alacresq; leones.
 Ibi erat pugna Lapitharum pugnatorum,
 Et Ceneā circa regem, & Dryanta Perithoumq;
 Hopleumq;, Exadiumq;, Phalerumq;, Prolochumq;
 Mopsūm; Ampyci filium, Titaresium, florē Martis:
 Theseaq; Aegei filium, similem dijs immortalibus:
 Argentei, aurea circa corpus arma habentes.

Κούταυροί θ' ἐτέρωθεν ἐναντίαι ἠγορέοντο,
 Ἀμφὶ μίγαρ πετρεῖον, ἠδ' ἄσβολοι οἰωνιστῶν.
 Ἀρηῖον θ', ὄριον τε, μελαγχαιτῶν τε μίμραντα,
 Καὶ δύο πανίδας πόριμῃ δαΐ τε δρύαλέρ τε,
 Ἀργύριοι, χρυσέας ἐλάτας ἐν χορσίῃ ἔχοντες,
 Καὶ τε συναίητῶν ὥσεί ζωοί περ εὔντες,
 Εὐχεσίῃ ἠδ' ἐλάτης αὐτοχεδῶν ὠριγυῶντο.
 Ἐρ δ' ἄρεος βλοσυροῖο ποδῶνες ἐστασαν ἵπποι,
 Χρύσειοι, ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ἐναρφόρος ἕλιος ἄρης,
 Αἰχμὴν ἐν χερσὶν ἔχων, περὶ ἔσσι μελῶν,
 Αἵματι φοινιόεις ὥσεί ζωὸς ἐν ἀέρι,
 Δίφρῳ ἐπεμβεβαῶς, παρὰ δ' ἡ δειμὸς τε φόβος τε
 ἔστασαν, ἱέμενοι πόλεμον κατὰ λύμηναι ἀνδρῶν.
 Ἐρ δ' οἷος θυγάτηρ ἀγγελίῃ τριτογενεῖα,
 Τῇ ἰκέλη, ὥσεί τε μάχην ἐθέλῃσσαι κορύσσει,
 Εὐχος ἔχου ἐν χορσί, χρυσείῃ τε τρυφάλειᾳ,
 Αἰγίδα τ' ἄμφ' ὤμοις, ἐπὶ δ' ὥχετο φύλοπιρ αἰνῶν.
 Ἐρ δ' ἡν ἀθανάτων ἱερὸς χορὸς, ἐν δ' ἄρα μέσῳ
 ἑμὸν ἐν καθαρίζε λητῆς καὶ διὸς υἱός,
 Χρυσεῖα φόρμιγγι, θεῶν δ' ἔδος, ἀγνὸς Ὀλύμπος.
 Ἐρ δ' ἀγορή, πόρι δ' ὄλβος ἀπείριτος ἐστασάντων,
 Ἀθανάτων ἐν ἀγῶνι, θεαὶ δ' ἐξήρχον αἰοιδῶν,
 Μῆσαι πῖερίδες λυγρὴν μελπομένης εἰνῆαι.
 Ἐρ δ' ἡ λιμὴν εὐορμος αἵμα μακρότοιο θαλάσσης
 Κυκλοτόρης ἐτέτυκτο πᾶν ἐφ' ἡ κασιγέροιο,
 Κλυζομένην ἱερός. πολλοὶ γέ μιν αἰέσσαν αὐτῇ
 Διελφίνες, τῇ καὶ τῇ ἐβλήοντο ἰχθυόοντες,

Centauroq; ex altera parte contrarij congregabantur,
 Circa magnum Petraeum, & Asbolum augurem,
 Arctumq; Vriumq;, nigrasq; setas habentem Mimata
 Et duos Peuci filios, Perimedeaq;, Dryalumq;:
 Argentei, aureas abietes in manibus habentes.
 Et irruebant tanquam uiui existentes.

Lanceis & abietibus propè porrigebantur.

Ibi Martis terribilis uelocipedes stabant equi,
 Aurci. ibi & ipse spolia ferens perniciosus Mars,
 Hastam in manibus ferens, pedestribus imperans,
 Sanguine purpureus, tanquam uiuos spolians,
 Curram ascendens, iuxta aut Demosq; Phobusq;
 Stabant, cupientes bellum ingredi hominum.

Ibi Iouis filia praedatrix Minerva,

Ei similis, tanquam ad pugnam uolens se armare,

Lanceam habens in manibus, aureamq; galeam,

Et thoracē circa humeros, & ibat ad pugnam grauem.

Ibi erat immortalū deorū sacer chorus. et ibi in medio

Desiderabile quiddā psonabat Latonae & Iouis filius,

Aurea cithara. Deorū aut pauimētū, purus Olympus.

Ibi Senatus, & foelicitas infinita in circuitu erat, (nae,

Immortalū in certamine. deae aut duces erant cantile

Musae Pierides, stridulē canentibus similes.

Ibi uerò portus tutus indomiti maris,

Circulari forma factus erat ex toto solido stanno,

Inundanti similis. multi tamen in medio ipsius

Delphines, hac & illac discurrebant, pisces capientes,

Natan-

Νηχομεύοις ἱμεῖοι, τοιοῖ δ' ἀναφυσιῶντες,
 Ἀργύριοι Δελφῖνες, ἐφοίτῳ ἔλλοπας ἐχθύς.
 Τῶν ὑπὸ χάλκει τρέου ἰχθύς. αὐτὰρ ἐπ' αἰήσας,
 ἦτο ἀνὴρ ἀλίσυς Διδοκῆμεύος. ἔχε δ' ἡχόρσιρ
 ἰχθύσιρ ἀμφίβληττον ἀπορρέοντι εἰκώς.
 Ἐρ δ' ἔννυ νόμοιο Δαναῆς ἱππότεα πόρσους,
 Οὐτ' ἀρ' ἐπιψάωνρ σάκος ποσσῖρ, ὅθ' ἑπὰς αὐτῶ.
 Θῶμα μέγα φράσσαδ', ἐπεὶ ὕδαμν' ἰσθήειτο.
 Τὼς γὰρ μιν παλάμαις τῶξε κλυτὸς ἀμφιγυγίας
 χρύσιον. ἀμφὶ δ' ὡσσὶν ἔχε πτόρσντα πείδιαι
 ὤμαισιρ δέ μιν ἀμφιμελάνδιετον ἄορ ἔνετο,
 Χάλκειον ἐκτελαμῶνος. ὃ δ' ὥς τε νόμ' ἐποτῶτο.
 Γαῦν δ' μετὰφρονερ ἔχε κάρη Δαναοῖο πειλῶρ
 Γοργῶς. ἀμφὶ δέ μιν κύβισις θέε, θῶμα ἰδιδάαι,
 Ἀργυρέη. θύσανοι δ' ἱατηωρσύντο φαεινοί,
 Χρύσοι. Δανὴ δ' ὡρὶ προτάφοισιν ἀνὰ ἴσας
 κέϊτ' αἰδὸς κυνέη, νυκτὸς ῥοφον αἰνὸν ἔχουσα.
 Αὐτὸς δ' ἀσύνδοντι, καὶ ἐρρίγοντι εἰκώς,
 πόρσους Δαναΐδης ἐτίταίετο. ταῖ δ' μετ' αὐτῶν,
 Γοργόνες ἀπλητοί τε, καὶ ὅφαται ἐρρώοντο,
 χίμοναι μακταίρ. ἐπὶ δ' ἡλῶρ ἀδιάμαντος.
 Βαινυσέωρ, ἰάχεσσι σάκος μεγάλῳ ὄρουμα γλῶ,
 Οξέα καὶ λιγέως ἐπὶ δ' ἰώνησι δρᾶοντες
 Δοῖω ἀπνηωρσύντ', ἐπικυρτώωτε κάρηνα.
 Αἰχμασὸρ δ' ἄρα τῷ γε, μόνει δ' ἐχάρασον ὀδόντα,
 Ἀχθία Δορβνομοῶ, ἐπὶ Δανείσι Διεκαρίνοισι.
 Γοργαῖς, ἔδονατο μέγας φόδος. οἱ δ' ὑπὸρ αὐτέωρ
ἄνδρες

SCVTVM HERCVLIS. 81

Natantibus similes. duo autem supra inflantes aquas
Argentei delphines inuadebant mutos pisces.

A' quibus ærei tremebant pisces. sed in litoribus
Sedebat uir piscator apparens. habebat aut in manib.
Piscibus rete abiecturo similis.

Ibi erat bene comatæ Danaes eques Perseus,

Neq; utiq; attingens scutū pedibus, neq; lōgē ab ipso.

Mirū magnū cogitatu: quoniā nullo pacto infix⁹ erat

Sic enim manib. ipsū fecit inclytus utroq; crure claudius

Aureū. circa autem pedes habebat alata calciamenta.

Humeris aut ipsū circa se nigra uagina inclusus ēsis iā

Ferreus, ex loro. Ille aut ut imaginatio uolabat. (cebat,

Omne autem dorsum habebat caput grauis monstri

Gorgoos. circa aut ipsum speculū discurrebat, mirabi-

Argenteum. uilli aut suspensi erant lucidi, (le uisu,

Aurei. grauis autem circa tempora regis

Iacebat Orci galea, noctis tenebram grauem habens.

Ipsa autem festinanti & rigenti similis,

Perseus Danaes filius extendebatur. Ille aut post ipsū

Gorgones inapplicabilesq; et inenarrabiles promptæ

Cupientes capere: & in uiridi adamanta (stabant,

Ascendentibus, resonabat scutum magno tumultu

Acutè & stridulè. & in zonis dracones

Bini dependebant, & attollebant capita.

Lingebant aut utiq; illi, & impetu imprimebāt dētes,

Afferè afficientes, & in grauib; capitibus (fos

Gorgoneis agitabatur magnus terror. q̄ uerò cōtra ip

f Homi-

ἄνδρες ἱμπερνάδην, πολὺ μὲν ἔχοντες,
 τοὶ μὲν ὑπὸ σφετόρης πόλιος, σφετόρων τε τοκήων
 λοιμὸν ἀμύνοντες. τοὶ δὲ, προθέειν μεμαῶτες,
 πολλοὶ μὲν λίσσας, πλείονες δ' ἔτι δῆριν ἔχοντες
 μάρανθ'. αἱ δὲ γυναικες εὐδμήτων ἐπὶ πύργων
 χαλκίον ὄξυ βόων, κατὰ δ' ἐδρύνοντο παρειαί,
 αὐαῖσιρ ἱελαί, ὄργα κλυτὰ ἠφάισοιο.
 ἄνδρες δ' οἱ πρεσβῆες ἔσαν, γῆρας τ' ἐμέμαρπτον,
 αἰθέροι ἐνιοῶν πυλέων ἔσαν. αὐτὰρ ἡ θειοῖσι
 χεῖρας ἔχον μακάρεσσι, πόρῃ σφετόροισι τέκνους
 δειδιότες. τοὶ δ' αὖτε μάχην ἔχον, αἱ δὲ μετ' αὐτῆς
 κῆρες κυανέαι λονηὺς ἀφ' αἰθέρος αἰδόντας,
 δαιτυποὶ βλοσυροὶ τε, λαφεινοὶ τ' ἀπληστοί τε,
 δῆριν ἔχον πόρῃ πιπνόντων. πᾶσαι δ' αἶψ' ἰόντες
 αἶμα μέλαρ πιέειν. ὅρῃ πρῶτον μεμάποιον
 κείμενον ἢ πιπνόντα νεύτατον, ἀμφὶ μὲν αὐτῷ
 βάλλ' ὄνυχας μεγάλας. ψυχὴν δ' αἰδὼς ἡ λιπαῖρα
 τάρταρον ἐς κρυόνθ'. αἱ δὲ φρονέας οὐτ' ἀφίσταντο
 αἵματος ἀνδρομέας, τὸν μὲν ῥίπασον ὀπίσσω,
 αἶψ' δ' ὁμαδίην καὶ μῶλον ἐβύβον αὐτὶς ἰῶσαι
 κλωθὴν καὶ λ' ἔχουσιν σφιν ἐφέτασαν. ἢ μὲν ὑφ' αἵματι
 ἀτροπος, ὅτι πέλει μεγάλη θεός, ἀλλ' ἄρα ἤγε
 τῶν γε μὲν ἀλλάων προφόρης τ' ἴνυ, πρὸς οὐδ' αὖτε
 πᾶσαι δ' ἀμφ' ἐνὶ φωτὶ μάχην δριμύειαν ἔθεντο,
 δεινὰ δ' ἐς ἀλλήλας δριάνον ὄμμασι θυμύναςαι,
 ἐν δ' ὄνυχας χεῖρας τε θρασείας ἰσώσαντο.
 γὰρ δ' ἀχλὺς εἰσέηκε ἱπισμυγρόητε καὶ αἰνὰ,
κλώρη

SCVTVM HERCVLIS. 83

Homines pugnarent, bellica arma habentes,
 Aliqui quidem pro sua urbe suisq; parentibus
 Pestem arcentes: aliqui autem procurrere prompti,
 Multi qdem iacebāt, plures etiā contentionē habentes
 Pugnabant, & mulieres bene factis in turribus
 Ferreè acutè clamabāt, & dilacerabāt unguib. genas,
 Viuis similes, opera inclyta Vulcani.
 Viri autem qui seniores erant, senectutemq; ceperant,
 Congregati extra portas erant, & dijs
 Manus extendebāt beatis, pro suis filijs (aūt ad ipsos
 Timentes. rursus uerò aliqui alij pugnā habebant, ipsæ
 Parcæ nigrae albos concutientes dentes, (tiabiles,
 Graues uoce, & terribiles aspectu, & funestæ, & in sa
 Cōtentionē habebant de cadentib. omnes aūt cupiebāt
 Sanguinem nigrū bibere: & quem primū rapuissent
 Iacentē uel cadētem nuper sauciū, circa quidem ipsum
 Iaciebant ungues magnos, animā in orcū ut dimitterēt,
 Tartarū ad frigidū. illæ aūt mētes statim ut placassent
 Sāguine humano, hoc cadauer proieiebāt retrò. (tes:
 Retrò aūt ad clamorē et cōflictū discurrebāt iterū cum
 Et Clotho et Lachesis ipsis instabat, et quidē aliquanto
 Atropos: neq; erat magna dea, sed certē illa (minor
 Istarū quidem aliarum præstantior erat, & antiquior.
 Omnes aūt circa unū hominē pugnā acerbā faciebant:
 Grauitè autem adinuicem aspiciebant oculis iratæ.
 Ibi ungues manusq; audaces æquabant.
 Et iuxta Achlys adstabat, inuisaq; & grauis,

Χλῶρε, ἀνθαλίη, λιμῶ καταπιπῆῃα,
 Γυνοπαχὴς, μακροὶ δ' ὄνυχες χείρεσσιν ὑπῆσαν.
 Τῆς, ἐκ μὲν ρινῶν μύξαι ῥέον, ἐκ δ' ἡ παρειῶν
 αἵμ' ἀπελείβειτ' ὄραζε, ἥ δ' ἀπλητορ σισαρχῆα,
 εἰσῆκει, πολλὰ δ' ἡ νότις κατανέλυον ὤμας,
 Δάκρυσι μεθ' αἰλῆν, παρὰ δ' ὀνυργος πόλιν ἀνδρῶν,
 Χρῦσαι δέ μιν ἔχον ὑπὸ βωβόισι ἀραρχῆαι,
 Ἐπὶ δ' αὖλαι, τοὶ δ' ἄνδρες οὐ ἀγλαΐαις τε χοροῖς τε
 Τόρ' τιν' ἔχον, τοὶ μὲν γὰρ ἐν σώτρει π' ἀπλῶς
 Ἦγόντ' ἀνδρὶ γυναῖκα, πολλὸς δ' ὑμνῶμος ὀρώρεα.
 Τῆλε δ' αὖτ' ἀθομύων δαΐδιων σέλας εἰλύφαζε
 Χόροι μὲν ἐνὶ δμῶων, ταὶ δ' ἀγλαΐαις τεθαλῶσαι
 Γρόδ' ἐκιορ, τοῖσι δ' χοροὶ παίζοντες ἔποντο,
 Τοὶ μὲν ὑπὸ λυγρῶν σύριγγων ἴσαν αὐδῶν,
 Ἐξ ἀπαλῶν φομάτων, πόρῃ δέ σφισιν ἄγρυτο πῆχ' ἔ
 αὶ δ' ὑπὸ φορμίγγων ἀναγορ χορὸν ἰμρόοντα.
 Ενθρον δ' αὖ ἐτόρωθε νέοι κόμαρον ὑπ' αὐλῆ.
 Τοὶ γε μὲν αὖ παίζοντες ὑπ' ὀρχυθμῶ καὶ αἰοδῶ,
 Τοὶ γε μὲν αὖ γελῶντες ὑπ' αὐλητῆρι ἑκαστος
 Γρόδ' ἐκιορ, πᾶσαν δ' πόλιν θαλαίᾳ τε χοροῖς τε,
 Ἀγλαΐαι τ' ἔχον, τοὶ δ' αὖ προπαρόιθε πόλιν
 Νῶθ' ἵππων ἐπιβάντες, ἐθύνεον, οἱ δ' ἀροτῆρες
 ἤραμον χθόνα διὰρ, ἐπιστολάδην δ' ἡ χιτῶνας
 Ἐσταλτ', αὐτὰρ ἔλιν βαθὺ λήϊον, οἱ γε μὲν ἥμων
 αἰχμῆς ὀξείῃσι λισσιν ἰόντα πέτιλα,
 Βριθόμενα φαχύνων, ὥσεί δακνῆτορος ἀκτῆν.
 Οἱ δ' αὖ οὐ ἐλλεδιανοῖσι δέον, καὶ ἐπιπλομ αἰαλῶν.

Viridis, sicca, fame cadens,
 Genua pinguis. lōgè uerò unguēs manibus suberant.
 Cuius quidē ex narib. mucorēs fluebāt, ex maxillis autē
 Sanguis stillabat ad humum. illa autē immense ridens,
 Stabat. multus autem puluis superflorebat humeros,
 Lacrymis humida. iuxta autē bene turrīta urbs uirorū.
 Aurēae autem ipsam habebant super forib. adaptatē
 Septem portae. uiri autem in conuiuijs et choreis
 Delectationem habebāt. ij enim in bene seruante curru
 Ducebāt uiro mulierē. multus autē Hymenaeus orieba
 Lōge autē ab ardētib. facibus lumē inuoluebatur, (tur.
 Manibus in ancillarum, quae et splendoribus floride
 Anteibant. quas et choreae ludentes sequebantur.
 Alij quidem sub stridulis tibijs mittebant uocem,
 Ex teneris oribus. in ipsis autem frangebatur sonus.
 Aliae uerò sub citharis reducebāt chorū dulcē. (tibia,
 Inde autē rursus ex altera parte iuuenes lasciuiiebāt sub
 Alij quidem rursus ludentes sub chorea et cantu,
 Alij quidem rursus ridentes sub tibicine unusquisq;
 Anteibant. omnem autē urbem et conuiuiā, et tripudiā,
 Et splendores habebant. alij autem rursus ante urbem
 Terga equorum inscendentes, discurrebant. alij autem
 Rumpebant terram diuam, ornateq; uestes caratores
 Gerebant succinctas: sed erat profunda seges. alij qui-
 Cuspidibus acutis rostrata folia, (dem metebāt
 Grauiata spicis, tanquam Cereris fructum.
 Alij in manipulis ligabant, et implebant arcam.

Οἱ δὲ τρύγῳ οἶνας, δρεπάνας σὺν χορσὶν ἔχοντες,
 οἱ δὲ αὐτ' ἐς ταλάρας ἐφόρειν ὑπὸ τρυγητῆρων
 Ἀσυνῆς καὶ μέλανας βότρυας, μεγάλων ἀπὸ ὄρχων
 περιβομόων φύλλοισι, καὶ ἀργυρέης ἐλίπτεσσιν.
 οἱ δὲ αὐτ' ἐξ ταλάρας ἐφόρου, παρὰ δὲ σφισιν ὄρχων
 Χρῦσεος λῦν, κλυτὰ ὄργα πόριφρονος ἡφαίστου,
 Σεόμηνος φύλλοισι, καὶ ἀργυρέοισι κάμαξι.
 Τοίγε μὲν ὅρ παίζοντες ὑπ' αὐλητῆρι ἑνάσθες,
 περιβομόνος σταφυλῆσι, μελανύθησκον ἢ μὲν αἰδοῦ,
 οἷγε μὲν ἐτράπεον, τοῖ δὲ ἤρουν, οἱ δὲ ἐμάχοντο
 Εὐξτε καὶ ἐλκεδόν, τοῖ δὲ ὠκύποδας λαγῶς ἡρόων.
 Ἄνδρες θηρυσταί, καὶ ἡερχαρόδοντε κινέε πρὸς
 πέμνοισι μακτέρει, οἱ δὲ ἰέμενοι ἀπαλύνεαι.
 Ἐὰρ δὲ αὐτοῖς ἱππῆες ἔχον πόνον, ἀμφὶ δὲ ἀέθλων
 Δῆρι μῆχον, καὶ μόχθον, εὐπλενέων δὲ ἐπὶ δούρων
 Ἡνίοχοι βεβαῶτες, ἐφίεσαν ὠκείας ἱππας,
 ῥύτῃ χαλαίνοντες, τὰ δὲ ἐπικροτέοντα πέτοντο
 Ἀρματα κολλήοντ', ἐπὶ ἢ πλημναι μέγ' αὐτίκω.
 οἱ μὲν αὖ αἰδίοι ἔχον πόνον, ἐδέσποντέ σφι
 Πίνυ ἐπὶ λυγρῷ, ἀλλ' ἄκλιτον ἔχον ἀέθλον.
 Τοῖσι ἢ καὶ πρένετο μέγας τρίπος σὺν τὸς αἰγῶνι,
 Χρῦσεος, κλυτὰ ὄργα πόριφρονος ἡφαίστου.
 Ἀμφὶ δὲ ἰτλῷ ῥέον ὠκεανὸς, πλήθοντι εὐκλείας.
 Ἐὰν ἢ συνεῖχε σάκος πολυδαίδαλατον, οἱ ἢ κατ' αὐτῶν
 Κύννοισι ἀόρσι πόται μεγάλ' ἤπουν, οἱ ῥά γε πολλοὶ
 Νῆχον ἐπ' ἄκρον ὕδωρ, παρὰ δὲ ἰχθύες δονέοντο,
 αὐτὰρ καὶ δαῖρ' ἡὲν βλαρνητῶν πῶς διὰ βελόης

S C V T V M H E R C V L I S. 97

Alij uindemiabant uites, falces in manibus habentes.
 Alij aut rursus in cistellas ferebāt à uindemiatoribus
 Albos & nigros racemos, magnis à puluinis
 Oneratis folijs & argenteis clauiculis.
 Alij rursus in cistas ferebant. iuxta aut ipsos puluinus
 Aureus erat (inclita opera solertis Vulcani)
 Concussus folijs & argenteis palis.
 Alij quidem igitur ludentes, sub tibicine quilibet,
 Oneratus uuis: nigrescebant autem quidem istæ.
 Alij quidem uertebāt, et hi hauriebāt, & illi pugnabāt
 Pugiliterq; et luctādo. alij aut pedib. ueloces lepores
 Viri uenatores, & duo dētati canes iuxta (uenabātur
 Cupiētes capere, illi uerò cupiētes aufugere. ~~Atque~~
 Apud ipsos aut equites habebāt laborē. circa uerò cer-
 Cōtentionē habebāt, et laborē. bene uerò cōplicos in
 Aurigæ ascendētes immittebāt ueloces equos, (currus
 Frena laxantes. at illi strepentes uolabant,
 Currus cōpacti, orbilia uerò ualde resonabant. (ipsis
 Alij quidem immensum habebant laborem. neq; unquā
 Victoria expediebatur, sed anceps habebant certamē.
 Istis aut & propositus erat magnus tripus intra certa
 Aureus, inclita opera solertis Vulcani. (men,
 Circa autem oram fluebat Oceanus pleno similis:
 Omne aut continebat scutum, ualde uarium. & in ipso
 Cygni aerioli ualde clamabant, qui certē multi
 Natabant in summa aqua. et iuxta pisces gestiebāt, (lia
 Mirabile uisu, etiā Ioui graui strepētī: cui⁹ propter cōsi

ἤφαιτος ποίησε σάκος μέγα τε θώραρόν τε,
 Ἀρσάμενος παλάμῃσι. τὸ μὲν λιὸς ἄλκιμος ἦεν,
 Πάλλον ἐπικρατέως. ἐπὶ δ' ἰππείᾳ θέρε δίφρος,
 Ἰκελος ἀγρόπολιν πατρὸς διὸς αἰγίοχοιο,
 Κῆφα βεβᾶς. τῷ, ἡνίοχος ἱερατὸρ ἐὼς ἰόλαος
 Δίφρῳ ἐπιμεδεδαιώς, ἰθιύετο ἱαμπύλον ἄρμα.
 Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 καὶ σφίεας φωνήσασ' ἐπὶ πᾶσι πόροισιντα προσηύδα·

Χαίρετε λυγγῆος γονεὺ τέλει κλειτοῖο. (μῆτορ)

Νῦν δὲ ζῶντες ἱεράτος ὕμῃσι διδοῖ μακάρεσσιν ἀνέστη.
 Κύννορ τ' ἐξῆναρῆν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τσύνχεα δύνει.
 Ἄλλο δέ σοι τὶ ἔπος ὀρέω, μέγα φέρτατε λαῶντι.
 Εὐτ' αὖ δὴ κύννορ γλυκέρῃς αἰῶνος ἀμέρῃς,
 Τὸν μὲν ἔπειτ' αὐτῷ λιπέειν, καὶ τσύνχεα τοῖο.
 Αὐτὸς ἢ βροτολογὸν ἄρῃν ἐπὶ νῦτα δοκύνσας,
 Ἐνθα γυμνωθέντα σάκους ὑπὸ δαιδαλέῃσι
 ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, οὐδ' ὑτάμεν οἷε χαλκῷ,
 Ἄψ δ' ἀναχωρήσας, ἐπεὶ ἄνυ τοι αἰσιμὸν ἔστιν
 οὐδ' ἰππας ἐλέειν, ὅτε κλυτὰ τσύνχεα τοῖο.
 Οὗς ἀπὸς ἐς δίφρον ἐδῆσατο διὰ θεάων,
 Νῆκην Ἀθανάτης χόρσιν καὶ ἱνδοῦς ἔχουσα.
 Εὐσεμόνως τότε δὴ ῥα Διόγνητος ἰόλαος
 Σμόρδαλέον ἵπποισιν ἐκέκλειτο. τοῖ δ' ὅπ' ὀμοκλῆς
 Ρίμφ' ἐφόρον θεῶν ἄρμα, κονίοντες πεδίοντι.
 Ἐν γὰρ σφιν μένος ἦκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 αἰγίῳ ἀνασείσασα, πόρῃ σενάχῃσιν ἢ γαῖα.
 τοῖ δ' ἄμυνδρις προγυγόνθ' Ἰκελοι περὶ ἡνέβηλιν,

Κύννορ

SCUTVM HERCVLIS. 89

Vulcanus fecit scutum & magnum & solidum,
 Aptans manibus. quod quidem Iouis fortissimus filius
 Vibrabat firmiter, & in equestrem saliebat currum
 Similis fulguri patris Iouis caprigeri,
 Leuiter uadens. cui auriga fortis Iolaus
 Biga conscensa direxit flexibilem currum. (nerua,
 Propè aut ipsiſ uenit dea faciem glaucam habens Mi-
 Et ipsos uocans, uerba alata allocuta est.

Saluete Lyngci proſapia Telecleti.
 Nunc Iupiter fortitudinem uobis det beatis imperans,
 Et Cygnum interficere, & inclyta arma ſpoliare.
 Aliud aut tibi quoddã uerbũ dicã, lōgè præſtantiſ. po
 Quãdo iam Cygnum dolci ſeculo priuaueris, (pulorũ:
 Hunc quidem poſtmodũ ibi relinquere, et arma illius.
 Ipſe aut hominũ corruptorẽ Martẽ poſt terga ſeruãſ,
 Quando denudatum ſcuto ab ingenioſo,
 Oculis uideris, tum ſauciato acuto ferro.
 Statim autem recedito: Quoniam tibi non fatale eſt,
 Neq; equos capere, neq; inclyta arma ipſius.
 Sic fãta, in bigas aſcendit diua dearum,
 Victoriã immortalibus manibus & gloriã habens.
 Celeriter tunc iam utiq; generoſus Iolaus,
 Terribiliter equis acclamauit. illi aut ab increpatione
 Perniciter ferebãt celerẽ currũ, puluerẽ faciẽtes cãpo.
 Quoniã ipſiſ uires immiſit cãſioſ oculos habẽs Miner
 Scutũ concutiens. circumgemuſ autem terra. (ua,
 Illi aut ſimul procedebant, ſimiles igni, uel procellæ,

Κύνες θ' ἰππόδαμος, καὶ ἄρνε ἀνόρατος ἀντὶς.
 τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔπειθ' ὑποναντίοι ἀλλήλαισιν,
 ὧς αἰ χεῖμισαν, πόρῃ δέ σφισιν ἄγνυτο ἡχώ.
 Τὸν πρότορος προσέειπε βῆν ἡρακλεείη·
 • Κύνε πέποιρ, τίνυ νῶϊρ ἐπίχστορ ἰονίας ἵππας,
 ἀνδράσιμ οἳ τε πόνυ καὶ οἷζυς ἴδμεν εἰμὲν.
 ἀλλὰ πάρεξ ἔχει δίφρουρ ἰύξορ, ἢ κελσύθῃ·
 εἶνε πάρεξ ἰούαι, τρηχίνα δέ τοι παριλάωνω,
 ἔς κύναι αὐανῆα, ὃ γὰρ διωάμα τε καὶ αἰδοῖ.
 Τρηχίνος προέδμεν, σὺ δ' αὖ μάλα οἶδα καὶ αἰτάς.
 τὸ γὰρ ἐπύεις παῖδα, θεμιστονόμω λυανῶπιρ,
 αἰ πέποιρ, ὃ μὲν γὰρ τοι ἄρνε θανάτοιο τέλονται
 ἀρήσει, αἰ δὲ νῶϊ σιωαισόμεθα πόλεμίζειρ.
 ἦ δὲ μοῦ τε ἔφην καὶ ἄλλοτε παρηβλήσας
 ἔγχεος ἡμετέρου, ὃθ' ὑπόρ πύλας ἡμαθόντος
 ἀντίος ἔσθ' ἐμῷ μάχης ἄμοτον μνησίνων.
 Τεῖς μὲν ἐμῷ ὑπὲρ δαρεῖ τυπαῖς, ἡρέσαστο γαῖαν,
 οὐτὰ μὲν σάκκος, τὸ δ' ἵ τέρτατον ἔλασαι μαρὸν,
 φαντὶ μοῦν ἀπὸ σὺ δωρ, διὰ δ' ἡ μέγα σάκος ἄραξαι.
 Τελωὺς δ' εὐναιήσοι χαμῶν πέσον, ἔγχεος ὄρμη.
 Εὐθαὶ καὶ δὴ λωβητὸς εὐ ἀθανάτοισιν ἐτύχθη·
 Χόρσιμ ἔφ' ἡμετέρησι, λιπῶν εὐαρε βροτόντα,
 οὗ ἐφ' αὖτ', ὃθ' ἄρα κύκνος ἐν μελίης ἐμνησίνω,
 τῷ ἐπιπεσθόμονος ἐχέμεν ὄρησάρματα ἵππας.
 Ἀλλὰ τότε ἄπ' εὐπλεέων δίφρων θόρον αἰψ' ἐπὶ γαῖαν,
 φαῖς τε φίδος μεγάλας, καὶ οὐναλίοιο αὐανῆας.
 Μνίσχοι δ' ἐμπλήν ἔλασαν κακδίτρεχας ἵππας,

S C V T V M   H E R C V L I S.   91

Cygnus equorū domitor, Marsq; insatiabilis clamore.
 Istorum aut equi quidem posteaq; obuiantes adinuicem
 Stridulè hinniuerūt, et circa ipsos frāgebatur sonitus.
 Istum prior affata est fortitudo Herculea:

Heus Cygne, quid nobis prohibetis ueloces equos,
 Hominibus qui et laboris et æumnarum periti sumus
 Sed extrā habe bigas bene ornatas, et à uia
 Cede extrā eundo. Trachinam autem tibi ucho,
 Ad Ccyccem regem, Ille enim et potestate et uerecundia
 Trachinis præcellit. tu quoq; satis scis et ipse.

Huius enim uxorē habes natā, Themistonoē nigros oculos
 Heus tu, nō quidē enim tibi Mars mortis finē (los habētē
 Arcebit, siquidem nos concurremus in conflictu.

Iam equidem et ipsum dico aliquando expertum esse
 Lanceam nostram, quando in Pylo arenosa

Contrarius stetit mihi in pugna insatiabiliter furens.

Ter quidem à mea lancea percussus, incubuit terræ,

Vulnerato scuto. quarto autem percussi crus

Omni robore urgens, et magnum scutum disrupi.

Pronus aut in pulueribus humi cecidit, lanceæ impetu,

Atq; ita infamis inter immortales factus est,

Manibus ab nostris, relinquens spolia cruenta.

Sic dicebat, neq; Cygnus, bene peritus hastæ, cogitabat

Huic obtemperans cohibere bigā trahentes equos.

Ac tunc à bene implicatis bigis defiliit statim ad terrā,

Natusq; Iouis magni, et Martis regis.

Aurigæ autem iuxta impulerūt pulchriūbos equos.

Horum

τῶν δ' ὑποσσυομένων λιανέχιζε πῶς σὺρ ἤα χθιόν.
 ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψιλλῆς λορυφῆς ὄρεος μεγάλοις
 γέτραι ἀποθρύσκουσιν, ἐπ' ἀλλήλαις ἢ πῆσωσι,
 πολλὰ δ' ἄρ' ὄνυες ὑψίνομοι, πολλὰ δέ τε πῶσαι,
 αἰγαστοὶ τε τανύρριζοι ῥήγνυνται ὑπ' αὐτῶν,
 ῥίμφοι κυλινδομύων, εἰς πεδίον δ' ἀφίκνυνται,
 ὡς οἱ ἐπ' ἀλλήλοισι πέσον, μέγα κηλήγοντες.
 Πᾶσα δ' ἡ μυρμιδόνων τε πάλις, κλειτήτ' ἰαωλκός,
 ἄρνητ' ἤδ' ἑλίκη, αὐθιὰ τε ποιήεσσα,
 Φωνῇ ὑπ' ἁμφοτέρων μεγάλ' ἰαχον, οἳ δ' ἀλαλκτοῖ
 Θεσπεσίῳ σῴεσσαν, μέγα δ' ἐκῆυπε μνητιάτ' ἰόντες,
 καθοὶ ἄρ' αἰπὸν ἔβανόθεν ψυχράδας βάλεν αἶματόεσ·
 Σῆμα τιθεὶς πολέμοιο ἐὼν μέγα θάρσει παιδί. (σας,
 Οἶος δ' ἐν βήσῃς ὄριος χαλεπὸς προῖδέσθαι
 Κάπρος χαυλιόθωρ, φρονέει δ' θυμῷ μαχέσασθαι
 ἀνδράσι θυροστυγῆς, θήγει δέ τε λυνκὸν ὀδόντα
 Δοχμωθεὶς, ἀφρὸς δ' ὑπὸ ῥιγόμενα μαστιχώντι
 λείβεται, ὅσας δέ οἱ πυρὶ λαμπιτόωντι σῆπ' ἔλκε,
 Ὀρθὰς δ' ἐν λοφίῳ φέρεται τέχνης, ἀμφὶ τε διερχόμενος
 τῷ ἱκελὸς Διὸς υἱός, ἀφ' ἱππέας θόρε δίφρου.
 Ἡμὸς δ' ἡλδοβῶν ἑκὼν ὀπλίστορος ἡχέτα τέτλιξ,
 ὅβω ἐφ' ἐξόμενος θέρος ἀνθρώποισιν αἰείδων
 ἀρχεται, ὥτε πόσις καὶ βρωσίς θυλὺς ἐέρση,
 καὶ τε πανημέριός τε καὶ ἡῶος χέει αὐδὸν,
 ἰοίει ἐν αἰνοτάτῳ, ὅποτε χροῶ σείριος ἄξει·
 Τῆμος δ' ἡ κέγχροισι πρὸ γλῶχες τελέθωσι,
 Τὸς τε θίρει σπέρματι, ὅτ' ὁμφανὲς αἰολόονται,

SCVTVM HERCVLIS. 93

Horum aut irruentium pedib. substrepebat lata terra,
 Ac ueluti quando ab alto uertice montis magni
 Saxi desiliunt, & inuicem cadunt,
 Et multæ quercus alticomæ, multæ & abietes,
 Et populi extensis radicibus rumpuntur ab ipsis,
 Facile deuoluētibus, usq; dum ad planum perueniunt:
 Sic illi inter sese concurrerunt, uehementer clamantes.
 Omnis aut & Myrmidonum urbs, & inclyta Iolcus,
 Et Arne, & Helice, & Anthea herbosa, (multis
 Clamore ab amborū ualde resonabant. illi aut cum tu-
 Mirando cōcurrerunt. Valde aut resonuit cōsultor Iu-
 Et ab cœlo guttas deiecit cruentas, (piter,
 Signum faciens belli suo magnum audaci filio.
 Qualis aut in cōuallibus mōtis asper ad uidendū (dīs
 Aper curuos dentes habens, furit aut animo ad pugna
 Cum uiris uenatoribus, acuit autem album dentem
 Curuatus, spuma autem circa os mandenti
 Stillat, oculi autem ipsi igni lucido assimilantur,
 Erectas autem in dorso riget setas, & circa eallum:
 Huic similis Iouis filius, ab equestri desiliit curru.
 Quando aut uiridi nigras alas habens sonora cicada,
 Ramo insidens æstatem hominibus cantare
 Incipit, cui & potus & cibus tener ros,
 Etiam toto die & ab aurora fundit cantilenam,
 Calore in grauissimo, quando corpus Sirius siccatur:
 Tunc sanè in milijs cuspidulosa folia sunt,
 Quæ æstare seminant, uuæ cum subrubescent,

Chius.

οἷα διώνυσοι δῶν' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος
 Τὼν ὤρων μαρναντο, πολὺς δ' ὀρυγμαδὸς ὀρώρει·
 οἷς ἢ λείοντι δύο ἀμφὶ λίταμόνης ἐλάφοιο
 ἀλλήλοισι κοτέοντε, ἐπὶ σφέας ὀρμήσωσι,
 Δαυὴ δέ σφ' ἰαχὴν, ἄραβός θ' ἄμα γίνετ' ὀδόντων·
 Ἡδ' ὡς τ' αἰγυπιοὶ γαμφιώνυχες αἰγυλοχεῖλας
 φέτρη ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μαχέσθην,
 αἰγὸς ὀρεοσινόμου, ἢ ἀχροτέρης ἐλάφοιο
 φίλονος, ἥν τ' ἐδιάμασσε βαλὼν αἰσήϊος ἀνὴρ
 ἰὼ ἀπὸ νευρῆς· αὐτὸς δ' ἀπαλήσεται ἄλλῃ,
 Σώρξ αἰδιδρις ἐὼν· οἱ δ' ὀτραλέως σὺν ὄσαν,
 Εὐθυμόως ἢ οἱ ἀμφὶ μάχην δριμύτηρ ἐβόωντο·
 οἷς οἱ κενληγότες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρσαν.
 Εὐθ' ἤτοι κύννος καὶ ὑπόρμενέος διὸς υἱὸς
 κτανέμενοι μεμαῶς, σάκε' ἐμβαλε χάλκον ἐγχεῖν
 οὐδ' ἐρρήξον χαλκόν, ὅρυστο ἢ δῶρα θεοῖο.
 ἀμφιτρωνιάδας ἢ βίη ἠρακλεῖν,
 μεσσυγῆς κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἐγχεῖ μακρῷ
 αὐχὸς ἀνιχνυνομένητα θεῶς ὑπὸ νόρθε γονεῖς,
 ἥλασ' ἐπιπρατέως, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τσόνοντο
 ἀνδροφόνος μελέην· μέγα γὰρ ὄϊός τις ἐμπισσε φειτόν·
 Ἡριπε δ' ὡς ὅτε τις δριῦς ἤριπρον, ἢ ὅτε πέτρῃ
 Ἡλίδαςτος, πληγῆσα διὸς ψολόοντι νόραινῷ.
 οἷς ἐριπ', ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τσύχεα ποικίλα χαλκῷ,
 τὸν μὲν ἐπειτ' ἔκασε διὸς ταλακάρδιος υἱός.
 αὐτὸς ἢ βροτόλοιγον ἄρῃ προσισύτα διοκύνους,
 ἀνὰ δ' ὀρῶν ὄσσεισι, λείων ὡς, σώματι λύρσας,

SCVTVM HERCVLIS. 97

Cuiusmodi et Bachus dedit hominib. leticiã et dolorem
 Ea hora pugnabãt. uehemẽs aut tumultus excitabatur.
 Vt autem leones duo circa interfectam ceruam
 Adinuicem irascentes, inter se coruunt,
 Rigidus autẽ ipsis clamor, strepitusq; simul fit dentiũ:
 Aut ut uultures curuis unguibus, curuisq; rostris,
 Petra in alta ualde clangentes pugnant,
 Capræ in montib. pascentis gratia, uel syluestris ceruæ
 Pinguis, quam domuit sagittans uigorosus uir
 Sagitta ab neruo: ipse uerò uagatus est aliò, (runt,
 Loci imperitus existens. illi aut quàm primũ cognoue-
 Celeriter aut sibi pugnam acerbã pro ea susceperunt.
 Sic isti uociferantes adinuicem irruerunt.
 Ibi uidelicet Cygnus quidem præpotentis Iouis filium
 Interficere meditans, scutum percussit ferrea lancea.
 Neq; fregit æs, tuebantur autem dona Dei.
 Amphitryoniades autem, fortitudo Herculeæ,
 In medio et galeæ et scuti lancea longa
 Collum denudatum celeriter infra barbam
 Vulnerauit forti, et ambos incidit neruos
 Homicida fraxinus. magnum enim robur incidit uirũ.
 Cecidit aut, ueluti quando aliqua quercus corruit, uel
 Altũ, percussũ Iouis ardenti fulmine: (quando saxũ
 Sic cecidit, eiq; circũ sonuerũt arma uariegata ferro.
 Illũ qdẽ postea dimisit Iouis magnanimus filius. (uãs,
 Ipse aut hominũ corruptorẽ Martẽ pgredientẽ obser-
 Terribiliter intuens oculis, leo tanq corpus cõsecutus,
 Qui

Ος τί μάλ' οὐδυνέως ρινὸν ἱρατόροισι οὐνύχεσσιν
 Σχίσας, ὅτ' ἰτάχιστα μελίφρονα θυμὸν ἀπνύρα.
 Εμμενέως δ' ἄρα τῷ γε κελευνὸν ὠμίπλαται ἦτορ,
 Γλαυκιδίωρ δ' ὅσοις διανὸν, πλυσυράς τε καὶ ὤμους
 Οὐρῇ μαστιχόωρ, ποσσὶ γλάφει, ἢ δέ τις αὐτὸν
 Ἐτλη εἰς αὐτὰ ἰδιὸν σχεδὸν ἐλθεῖν, ἢ δέ μάχεσθαι.
 Τοῖος ἄρ' ἀμφιτρωνιάδης, ἀνόρητος αὐτῆς,
 Ἀντίος ἔσθ' ἄρῃος, ἐνὶ φρεσὶ θράσος ἀέξων,
 Ἐσσυμένως, ὃ δέ οἱ σχεδὸν ἤλυθον, ἀχνύμενος πᾶρ.
 Ἀμφότοροι δ' ἰάχοντες, ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρυσσιν.
 Ως δ' ὅτ' ἀπὸ μεγάλης πέτρης τρυῶνος ὄρυσσιν,
 Μακρὰ δ' ἐπιβρώσκησιν κυλίνδεται, ἢ δέ τις ἄλλος
 Ἐρχεται ἐμμεμαῖα, πᾶγος δέ οἱ αὐτεβόλησιν
 Ὑψηλὸς, τῷ δὲ σιωγνέινεται, οὐθα μιμνῆσθαι.
 Τόσση ὁ μὲν ἰαχῇ φεισαρμάτος ἕλκας ἄρης,
 Κεκληγὼς ἐπόρυσσεν, ὃ δ' ἐμμεπαῖως ὑπέδραψεν.
 Αὐτὰρ ἀθληναίη κέρη διὸς αἰγίοχοιο,
 Ἀντίη ἤλθον ἄρῃος, ὄρεμνὴν αἰγὶδ' ἔχουσα.
 Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὺς, ἔπεια πῆδρόοντα προσνύθει.
 Ἀρες, ὑπὶ χε μόνος ἱρατόρον, καὶ χεῖρας ἀάπτει.
 Οὐ γάρ τοι θέμις ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τούχεα δῦνασθαι,
 Ἡρακλεὰ λῆϊναιντα, διὸς θρασυκαρδίου γόν.
 Ἀλλ' ἄγε παῦε μάχης, μή δ' αὐτίος ἴθασ' ἐμείθω.
 Ως ἔφατ', ἀλλ' ὃ πείθ' ἄρεος μεγαλήτορα θυμόν.
 Ἀλλὰ μέγ' ἰάχων, φλογὶ ἱκελὰ τούχεα πάλλων,
 Καρπάλιμος ἐπόρυσσε βίη Ἡρακλεείη.
 Κακῆ δ' ἀμυναι μέμαώς, καὶ ῥ' ἐμβαλε χάλκισον ἰγχεῖ
 Σπόρῃ

Qui & ualde accuratè pellem tenacibus unguibus
Scindens, quàm celerrimè dulcem animam abstulit.

Constanter autem utiq; nigrum ipsius impletur cor.

Ignitis aut̃ intuens oculis terribiliter, et latus et hūeros

Cauda uerberans, pedib. fodit: neq; aliquis ipsum

Toleraret contrà aspiciens propè ire, neq; pugnare.

Talis utiq; Amphitryoniades, insatiabilis clamore,

Obuius stetit Marti, in mentibus audaciam augens

Celeriter. ille autem ipsi propè uenit, dolens corde.

Ambo autem uociferantes, adinuicem irruerunt.

Quēadmodū aut̃, quādo ab magno saxū cacumine cor

Longeq; desiliens uoluitur, & fragor (ruens,

Venit subitò ingens, rupes autem ei obstitit

Alta, cui iam confertur, ibi ipsum retinet: Mars

Tanto quidem ille sonitu grauans currum perniciosus

Vociferās irruit. ille aut̃ ineffabiliter excepit.

Sed Minerva filia Iouis caprigeri,

Obuia uenit Marti, tenebrōsum scutum habens. (ta est:

Grauit̃ aut̃ ac toruē aspiciēs, uerbis uolucris. allocu-

O' Mars, retine impetū fortē, & manus intangibiles.

Non enim tibi fas est inclyta arma spoliare,

Herculem interficientem, Iouis audacicordem natum.

Sed eia, cessa à pugna, neq; obuius sta mihi.

Sic ait. sed non persuasit Martis magnanimū animum:

Sed ualde clamans, flammæ similia arma uibrans,

Celer irruit fortitudini Herculanæ,

Interficere conans, & iaculatus est ferream lanceam,

g. Cele-

❧

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ

Σπόρχονορ, παιδὸς ἐϋνοτέρω πόρῃ τεθνεώτερ,
 Ερσάνει μεγάλω, ἀπὸ ἧ γλαυκῶπις ἀβλήω
 Εγχεὸς ἑρμῶν ἔτραπ' ὀρεξάμεν' ἀπὸ δίφρου.
 Δειμὺν δ' ἄρ' ἄχος ἵλκεν, ὄρνυσάμενος δ' ἄορ' ὄξυ
 Εἰσὺν' ἐφ' ἡρακλεῖ ἱρατόροφρονι, τὸν δ' ἐπιόντα
 Αμφιτρωνιάδης δεινῆς ἀνόρητος αὐτῆς,
 Μῆρορ γυμνωθέντα σάκους ὑπὸ δαιδαλέοιο
 Οὔτασ' ἐπιηρατέως, διὰ ἧ μέγα σάκος ἄραξε
 Δύρατι νωμῆσαρ, ἐπὶ ἧ χθονὶ λιάβαλλε μέσσηται
 Τῷ ἧ φόβος καὶ δαίμος εὐτροχὸρ ἄρμα καὶ ἵππων
 Ηλασαρ αἰψ' ἐγγὺς, καὶ ἀπὸ χθονὸς σύρουσθαι
 Ες δίφρου θῆναρ πολυδαίδαλον, αἰψά δ' ἵππεσσιν
 Ἴππους μασιέτλει, ἵκοντο ἧ μακρὸρ ὄλυμπος.
 Χιὸς δ' ἀλημιλῆς, καὶ λιυδάλιμος ἰόλαος,
 Κύννορ συλῆσαντες ἀπ' ὠμίωρ τσύχεια καλὰ,
 Νίασοντ', αἰψά δ' ἔπειτα πόλιρ τρηχίνορ ἵκοντο
 Ἴπποις ὠκυπόδεσσι, ἀτὰρ γλαυκῶπις ἀβλήω
 Εξίκετ' ὄλυμπος τε μέγας, καὶ δώματα πατρῶσι
 Κύννορ δ' αὖ ἡνὺξ θάπτερ, καὶ λαὸς ἀπείρωρ,
 Οἱ ρ' ἐγγὺς ναίωρ πόλιας ἑλετῶ βασιλῆος,
 Ανθλῶ, μυρμιδόνωρ τε πόλιρ, κλετλῶ τ' ἰαωλῆος,
 Αρνλῶ τ', ἠδ' ἐλίνλῶ, πολλὸς δ' ἠγέρετο λαὸς,
 Τιμῶντες κῆρυα, φίλορ μακχέρεσι θεοῖσι.
 Τῷ ἧ τάφορ καὶ σῆμ' αἰδὲς ποίησον αἶαντος,
 Ομβρῷ χαμῶρίῳ πλήθωρ, τῶς γὰρ μὴ ἀπόλλωρ
 Λητοΐδης λύνωξ, ὅτι ρα κλεταὸς ἐνατόμβας
 Οὔτις ἄγοι πυθοΐδε, βίη σύλασσε διονόνωρ.

Τῆς

S C U T U M   H E R C U L I S.   99

Celerem, filio suo iratus pro mortuo,
 In scutum magnum. sed oculos glaucos habens Pallas
 Hastilis impetum auertit, deflectens à biga. (acutum
 Acerbus aut Martē dolor cepit. extrahens aut ensē
 Irruit in Hercule, animo fortissimū. at illū aduenientem
 Amphitryoniades, graui insatiabilis clamore
 Femur denudatum scuto ab ingeniose factō
 Vulnerauit fortiter, & magnum scutum perfregit
 Lancea diuisum, & in terram deiecit mediam. (equos
 Illi aut Pauor et Terror bonas rotas habentē currū &
 Impulerunt statim propē, & ab terra latas uias habēte
 In currum posuerunt fabrefactū: statimq; postea (pū.
 Equos flagellauerūt, & peruenerunt in longū Olym-
 Filius autem Alcmenæ, & inclytus Iolaus,
 Cygnū spoliantes ab humeris arma pulchra, (nerunt
 Recefferūt: statimq; postea urbem ad Trachinā perue-
 Equis uelocibus. sed glaucis oculis prædita Minerua
 Exiuit ad Olympum magnum, & domos patris.
 Cygnum uerò Ceyx sepeliuit, & populus infinitus,
 Qui propē habitabant urbes inclyti regis
 Anthen, Myrmidonūq; urbē, & inclytā Iolcum, (lus;
 Arnenq; atq; Elicen. multus aut cōgregatus est popu-
 Honorātes Ceycen, charum beatis dijs. (rus torrens;
 Illius aut sepulchrū et monumētū inuisibile fecit Anai
 Imbre hyemali ab:indans. sic enim ipsum Apollo
 Latonæ filius iussit, quoniam inclytas hecatombas
 Quicumq; duceret ad Pytho, ui spoliabat, insidians.

τῆς ἀπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ διὰ καταλόγῳ φέρεται
μέχρι σίχων ναιῶσ. ὑπ᾿ ἀπῆλθον ἢ ἀριστοφάνους, οὐχ ἢ
λιωμινός, ἀλλὰ τις ἑτέρος γραμματικὸς, ὡς ἐκ οὐσᾶν
αὐτῶν ἡσιόδου, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς τὴν ὁμηρικὴν ἀπίδα
μιμήσασθαι προαιρεμὸν. μεγακλῆς ἢ ὁ ἀθληναῖος γνή-
σιον μὲν αἶδε τὸ ποίημα. ἄλλως ἢ ἐπιτιμᾷ τῷ ἡσιόδῳ.
ἄλογον γὰρ, φησι, ποιεῖν ἡφαιστοῦ τοῖς τῆς μητρὸς ἐχ-
θροῖς ὅπλα παρέχοντα. ἀποκλήνιος ἢ ὁ ῥόδιος ἐν τῷ
γ. φησὶν αὐτῷ εἶναι, ἐκ τε τῆς χαρμηῆρος, καὶ ἐκ τῆς τῶν
ἰόλαρι ἐν τῷ διὰ καταλόγῳ ἐνέσκειν, ἡνιοχοῦντα τῷ ἡ-
ρακλεῖ, ὡς αὐτὸς ἢ καὶ σισύχορος φησιν, ἡσιό-
δου εἶναι τὸ ποίημα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΗΣΙΟ-
δου ἀπίδος.

SCUTVM HERCVLIS. 101

Huius Aspidis principiũ in 4. Catalogo dicitur usq;
ad uersum 50, & 200. Suspensus est aut Aristophanes,
non Comicus ille, sed quidam alius grammaticus, non
esse ipsam Hesiodi, sed alterius cuiusdam, qui Homerici
cum scutum imitandum sibi delegerit. Megacles autem
Atheniensis, legitimum poema agnoscit: sed alioquin
reprehendit Hesiodum: absurdã enim esse, facere Vul-
canum matris hostibus arma præbentem. Apollonius
autẽ Rhodius in 3. dicit, ipsius esse, & ex stylo, & quod
Iolaus in Catalogo inuenitur aurigans Herculi. Ita-
dem & Stesichorus dicit Hesiodi esse
hoc poema.

FINIS ASPIDIS
Hesiodi.

g 3 Alia

ALIA EIVSDEM POE

MATIS DE CLYPEO HERCVLIS,

translatio.

Valis illa relicta domo ac patria tel-
lure,

Venit Thebas, secuta maritum Am-
phitryonem,

Alcmena, filia seruatoris populorū
Electryonis.

Que mulierum genus ornabat foeminearum, (bat
Formaq; & proceritate. mēte utiq; nulla cum ea certa
Illarū, quas mortales mortalib. peperere concūbentes.

Cuius & à uertice, & à palpebris nigricantibus

Tale quiddam spirabat, quale & ab aurea Venere.

Atq; hæc talis existēs, tū animo suū colebat coniugem,

Perinde ut nulla unquā coluit mulierum foeminearū.

Quinquā ipsi patrē præstantem occidisset, ui domitiū,

Ira cōmotus propter boues. relicta aut ille patria tellus

Thebas uenit, supplicans bellicosus Cadmæis, tre

Vbi idem hab tabat cum ueneranda coniuge, (ipsi

Seorsim absq; concubitu desiderabili. Nō enim licebat

Antea lectum conscendere formosæ Electryonidis,

Quā cædem ultus esset fratrum magnanimorum

Suæ coniugis: flagrantiq; combussisset igne uicos

Virorum heroum Taphiorum atq; Teleboarum.

Ita enim constitutum ipsi erat, dijq; testes facti fuerant:

Quo-

Quorum ille uerebatur iram, festinabatq; q̄ celerrimē
 Exequi magnū opus, quod ipsi à Ioue concessum erat.
 Hunc autem unā, cupidi belliq; praelijq;
 Bœotij equorum domitores, sub clypeis anhelantes,
 Locriq; hastati, & Phocenses magnanimi,
 Sequebantur. ducebat autem eos præstans puer Alcei,
 Gaudens tot populis. At pater hominumq; deorumq;
 Aliud consilium texebat intra mentes, ut dijs pariter
 Et hominibus rerum indagatoribus Martis depulso-
 rem plantaret. (tans,

Profectus aut ab Olympo est, dolū mētibus altis medi-
 Desiderio concubitus elegantis mulieris,

Per noctē. celeriterq; uenit in Typhoniū, unde rursum
 Ad Phicium summum accessit consiliarius Iupiter.
 Vbi residens mentibus uersabat diuina opera.

Nam eadem quidem nocte cum procera Electryonide
 In lecto concubitu mixtus est, perfecitq; desiderium.

Eadē aut et Ampitryo populorū defensor, splendidus
 Perfecto magno opere, redijt domum suam. (heros

Neq; ille ad famulos & pastores agrestes
 Coepit ire antea, q̄ suæ coniugis conscendisset lectum.

Tale siquidem corde desiderium ceperat pastorem
 populorum. (nem

Vt aut, quādo quispiam magno affectu effugit afflictio
 Morbo ex difficili, aut etiam ualidis ex uinculis:

Ita tunc Amphitryo difficili labore exantlato,
 Magnoq; affectu, lubētīq; animo domū suā reuersus est,

Totaq; nocte concubuit cum ueneranda uxore,
 Qblectando se muneribus aureæ Veneris.
 Illa aut à deo pariter uicta, et ab homine lōgè optimo,
 Thebis septē portas habētib. geminos peperit pueros,
 Haudquaḡ eadem sapientes, quanquam fratres essent.
 Alterū siquidē inferiore, alterū aut longè præstantio-
 Seuum ac ualidum, uim Herculanam: *(Vē uirū,*
 Hunc quidem subiecta nubium offuscatori Saturnio;
 Iphiclum autem, hastarum concussori Ampitryoni,
 Diuersa generatione, alterum quidē, cum uiro mortali
 concumbens:

Alterū aut, cum Saturnio deorum imperatore omniū:
 Qui et Cygnum occidit, Martis filium, magnanimum.
 Inuenit enim in luco longè iaculantis Apollinis
 Ipsum, et patrem ipsius Martem, bello insanabilem,
 Armis fulgentes, ceu fulgorignis ardentis,
 Stantes in curru. terram autem pulsabāt ueloces equi,
 Ferientes ungulis, puluisq; circa ipsos diuidebatur.
 Excitatus compactis à curribus et pedib. equorū. *(bāt,*
 Currus aut fabrefacti et rotarū ambitus circū resonat
 Equis festinantibus. gaudebat aut Cygnus inculpatus,
 Sperans se Iouis filium Mauortium, aurigamq;
 Ferro interēpturū esse, et inclyta arma despoliaturū.
 Sed ipsius uota non exaudiuit Phœbus Apollo.
 Ipse enim contra illum concitauit uim Herculeam,
 Totus uerò lucus et ara Apollinis Pagasei
 Collucebat præ uehementis Dei armis, et ipso,

Et quasi quidam ignis ex oculis illius effulgebat. Quis
autem illi

(dire,

Sustinuisset, mortalis existens, obuiā sub conspectū pro
Præter Herculem, & gloriosum Iolaum?

Illorum enim & uis magna, & manus inuictæ

Ex humeris prognatæ erant, unā cū robustis membris.

Is igitur tunc aurigam allocutus est fortem Iolaum:

Nēpe uerē in immortales beatos, qui Olympū tenent,

Peccauit Amphitryo, quando bene munitas ad Thebas

Abijt, relicta Tiryntho, urbe bene fūdata (bētes frōtes.

Postq̃ occiderat Electryonem, propter boues latas ha-

Venitq̃ ad Creontem, & Heniochen longis ornatam

uestibus,

(buerunt.

Qui ipsum ultrò receperūt, & necessaria omnia præ-

Quaten⁹ ius est supplicib. coluerūtq̃; ex animo magis.

Viuebat aut̃ exultabundus cū formosa Electryonide,

Coniuge sua. moxq̃; nos reuoluto anno

Nati sumus, neq̃ ingenio similes, neq̃ intellectu,

Pater tuus & ego: cuius quidem mentes sustulit Iupiter

Qui relicta domoq̃; sua, & suis parentibus,

Abijt ueneraturus sceleratū Eurystheū. (præteritorū,

Infœlix, & nūc fortassis multum ingemiscit pœnitētia

Noxam suam lugens. Sed hæc irreuocabilis est.

Mihi uerò deus difficiles imperauit labores.

O' amice, sed tu celeriter cōtime habenas rutilātes (lās,

Equorum alipedum, magnāq̃; mētibus fiduciā accumu

Rectā dirige celerē currū, & alipedū robur equorum.

Nihil ueritus strepitum Martis, hominum occisoris.
 Qui nūc cū clangore circūquaq; furit per sacrū nemus
 Phœbi Apollinis, longè iaculantis regis. (bello,
 Enimuerò etiā ualidus licet existat, tamē exaturabitur
 Hunc contrā allocutus est inculpatus Iolauus.
 O' patrue, q̄ multum uerò pater hominum atq; deorū
 Honorat caput tuum, & taurinus Neptunus,
 Qui Thebarum moenia tenet, & tuetur ciuitatem:
 Quemadmodū et hunc mortalem, ualidūq; magnumq;
 Tuas in manus adducunt, ut gloriam magnam auferas.
 Sed age, induere arma Mauortia, ut quā celerrimē
 Currus, inter se committentes Martis & nostrum,
 Decertemus. Quoniam neq; intrepidum Iouis filium,
 Neq; Iphiclidem perterrebit. Sed ipsum puto
 Mox fugiturum duos pueros inculpati Alcide,
 Qui sibi propè sunt, cupientes belli
 Certamen instituere: quæ res ipsis multo gratior, q̄ coo-
 Sic ait. arrisit autem fortis Hercules, (na
 Verbo oblectatus. admodū enim sibi cōmoda dixerat.
 Atq; ipsum, respondēs, uerbis uolucris allocutus est:
 O' heros Iolæ, Iouis alumne, nō procul etiā hinc sis,
 Pugna aspera. Tu uerò quēadmodū antea fuisti bellico
 Ita & nunc magnum equum Arionem nigricantibus
 setis obsitum (ris:

Quoquouersum conuerte, & auxiliare pro eo ac pote
 Sic locutus, ocreas ex orichalco splendido,
 Vulcani inclyta dona, tibijs induxit,

Mox

Mox & thoracem pectori induit
 Pulchrum, aureum, uariegatum, quem ipsi dederat
 Pallas Minerva, filia Iouis. tunc cum coeperat
 Primum luctuosa aggredi certamina.
 Posuit aut circa humeros nocumenti depulsoriū ferrū,
 Sæuus uir. cauam autem circa pectora pharetram,
 Reiecitq; in tergum. in hac multæ erant sagittæ.
 Horrendæ, mortis uocem reprimentis datrices.
 Hæ à capite quidem mortem habebant præfixā, & un-
 guentum lachrymarum:
 Mediæ autem politæ erant, longæ. sed à tergo
 Nigræ aquilæ contactæ alis
 Erant. ille aut ualidā hastam præfixam ære corripuit.
 Capiti uerò ingenti galeam fabrefactam imposuit,
 Variegatam, ferream, temporibus adaptatam,
 Quæ tutum reddebat caput Herculis diuini.
 At manib. clypeū accepit, uariū totū, quē nemo quisq;
 Neq; perrupit iaciendo, neq; comminuit, mirum uisu.
 Nam totus quidē circūqua; gypso, candidoq; ebore,
 Et electro lucidus erat, auroq; fulgido
 Splendens, cæruleis plicis fulgorem interfecantibus.
 In medio aut draconis erat terror, haudqua; effabilis
 Retro, oculis igne lucentibus, tuens.
 Cuius & dentibus quidē repletum erat os candicantib.
 Sæuis, inaccessis. supra terribilem autē frontem (num
 Sæua Cōtētionis dea uolitabat, accēdens pugnas homi-
 Infelix, quæ & mentem eximebat, & præcordia uiris.

Qui-

Quicunq; bellum aduersus Iouis filium gererent.
 Quorū & animæ quidē sub terrā eūt, ad Orcū intro;
 Ipsorum: ossa autem ipsis, pelle circum putresfacta,
 Sirio sub torrido in nigra putrescunt terra.
 In eo autem & persecutio, & inclinatio fictæ erant.
 In eo tumultus, cædesq;, & homicidium, huc illuc fore
 bantur. (Parca;

In eo Eris quoq;, & motus furebat: in eo perniciosæ
 Viuū aliū tenens, recēs uulneratū, aliū aut illæsum,
 Aliū mortuū per pugnā trahebat pedibus. (Trorum,
 Vestē aut habebat circū humeros cruentā sanguine uē.
 Sæuū uidens, clamoribusq; ingrauescens.

In eo autem & serpentum capita sæuorum erāt, haud
 quaquam effabilem, (hominum;

Duodecim, quæ per terrefaciebant super terrā genera.
 Quicunq; bellum contra Iouis filium mouerent.

Quorum & dentium quidem crepitus edebatur, quoties
 pugnabat. (randa opera;

Amphitryoniades. Hæc aut distincta mutuò erant, mi;
 Porro ueluti pūcta qdā apparebāt uidēda sæuis dracō
 Cerulea præterga, denigratæq; erāt illis maxillæ. (nib.

In eo aut & suum greges agrestium erant, atq; leonū,
 Mutuò sese aspicientiū, irascentiumq;, & festinantium,
 Quorū etiā turmatim ordines incedebāt. neq; uerò hi;
 Neq; illi alteros timebāt. horrebāt attamē colla ambo-
 lā enim ipsis instabat magnus leo, circū aut apri(rum.
 Duo, spoliati animas, deorsumq; ipsis niger

Cruor

*Cruor destillabat in terrā. ipsi autem cervicib. deiectis
Iacebant mortui sub terribilibus leonibus.*

*At illi magis etiam excitabantur, & incendebantur ad
Vtriq; agrestesq; sues, trucesq; leones. (pugnandū*

In eo autem erat & pugna Lapitharum bellatorum,

Cæneum circa regem, Dryantemq; Pirithoumq;

Hopleumq; Hecadiumq; Phalerumq; Prolochumq;

Mopsunq; Ampycidem, Titaresium, nothum Martis:

Theseumq; Aegidem, similem immortalibus:

Argentei, aurea circum corpus arma habentes.

Cætauri aut ex altera parte cōtra hos cōgregabantur,

Circa magnum Petræum atq; Asbolum augurem,

Arctumq; Hureumq; nigrumq; pilis Mimantem.

Et duos Peucidas, Perimedem, Dryalumq;

Argentei, aureas abietes in manibus habentes.

Atq; impetu pariter facto, perinde ac si uiui essent,

Lanceis atq; abietibus cominus certabant.

Inter hæc aut Martis terribilis alipedes stabant equi

Aurei, & ibidē ipse quoq; spoliator perniciosus Mars,

Mucronem in manibus habens, milites exhortans,

Sanguine cruentus, perinde atq; uiuos spolians,

Currui insistens. iuxta autem Pauorq; Metusq;

Stabant gestientes bellum subire uirorum.

Ibidem autem & Iouis filia, prædatrix Tritogenia,

Ei similis, quasi quæ pugnam uellet armare,

Hastā habēs in manib. aureamq; galeam, (seuum.

Aegidemq; circū humeros. gradiebatur aut in præliū

At erat

At erat in eo clypeo et immortalium chorus, in cuius mœ
 Desiderabile quiddam personabat Iouis et Latonæ filius (dis
 Aurea cithara. deorum autem sedes, purus olympus,
 In quo et forum, circum autem opulentiæ infinita, quasi
 in corona erat posita

Immortalium in certamine. Deæ autem incipiebant cantum;
 Musæ Pierides, canorum quiddam canentibus similes;
 In eo autem et portus appulsu facilis indomiti maris,
 Rotundus, factus erat liquido è stanno,
 Inundanti similis. multi uero per medium ipsius
 Delphines hac atque illac ferebantur, piscibus inhiantes;
 Natantibus similes. Duo autem sursum efflantes
 Argentei delphines, depascebant mutos pisces.
 Sub his ærei trepidabant pisces. sed in ripis
 Sedebat uir piscator obseruans. habebat autem manibus
 Piscium rete, proijcienti similis. (Perseus)

In eo autem erat et pulchricomæ Danaes filius eques
 Neque quidem contingens clypeum, neque longe separatus ab illis
 Miraculum magnum dictum: quoniam nusquam insistebat illi.
 Ita enim ipsum manibus fecerat inclutus Vulcanus;
 Aureum. circum pedes autem habebat alata talaria.
 Ex humeris autem circa ipsum uagina inclusus nigra
 gladius suspensus erat

Æreus, de loro. ipse autem uelut cogitatio uolabat;
 Totum autem tergum eius tenebat caput seui monstrum
 Gorgonis. circum ipsum autem pera ferebatur, mirum uisu,
 Argentea, simbrieque dependebant lucide,

Auræ.

*Auræ. sæua autem circum tempora regis
Posita erat Orci galea, noctis caliginē grauē habens,
Ipse autem properanti & formidanti similis
Perseus Danaides extendebatur. post ipsum uerò
Gorgones inaccessæ & ineffabiles ruebant,
Cupientes ipsum apprehendere. in uiridi autē adamātē
Euntibus ipsis resonabat clypeus magno strepitu.
Acutum & tinnulum quippiam. in zonis autē dracones
Duo suspensi erant, attollentes capita.
Lambebant autem & illa, iraq; infrendebant dentes,
Crudele tuentes. supra sæua autem capita
Gorgonum agitabatur magnus terror. ac supra ipsas
Viri pugnabant, bellica arma habentes.
Hi quidem pro sua ciuitate, suisq; parentibus,
Pestem depellentes: illi autem depopulari studentes.
Ac multi quidē iacebāt, plures autē etiā pugnā tenentes
Dimicabāt. mulieres autem à bene cōstructis turribus
Acreum, acutum clamabant, lacerabanturq; genas,
Viuis similes, opera inclyti Vulcani.
Viri autē qui seniores erāt, et senectutē apprehenderāt,
Conferti extra portas ibant, sursumq; dijs
Manus tendebant beatīs, pro suis liberis
Metuētes. illi autē cōtrā pugnā cōferebāt. post ipsos autē
Porcæ nigræ, candidis crepantes dentibus,
Toruæ terribilesq;, cruentæq;, inaccessæq; (piebant
Certamen habebāt, de ijs qui cadebāt. omnes enim cu-
Cruorē nigrū bibere. Et quem primū fortē ceperant,*

Ei iniiciebant ungues magnos, animaq; ad Orcum a-
bibat, (tiassent

Tartarū in frigidum. ille autem praeordia postq; exa-
Sanguine hominis; ipsum quidē abijciebāt post tergū.
Retro aut in tumultum et stragē festinabant iterum et
Clotho et Lachesis ipsis astabant, atq; paulo minor
Atropos: neq; enim erat magna dea: sed tamen
Alijs quidem praestantiorq; erat, et aeo grandissima.
Omnes aut circa unū uirū pugna acerbā institerant.
Seuoq; modo seipsas mutuō aspiciebāt, oculis succēscē.
Inter se aut ungues manusq; audaces exaequabant. (tes)
Iuxta aut et Caligo stabat, perusta similis, et grauis,
Pallida, aridaq; fame exhausta, et compressa,
Crassipes: longiq; ungues ē manibus prominebant.
Huius quidem ex narib. mucus manabat, ex genis aut
Cruor destillabat in terrā. ipsa aut terribiliter dentes
stringens

Stabat, multusq; pulvis constrauerat ei humeros,
Lachrymis humida. iuxta aut turrita ciuitas hominū.
Aureae aut ipsam tenebāt, superliminaribus adaptatae
Septem portae, hominesq; in uoluptatibus et choreis
Oblectationē capiebant. Nam alij quidē agili in curru
Ducebāt uiro uxore, multusq; Hymenaeus excitabatur.
Et procul ab ardentibus facibus fulgor resplendebat,
In manib. famulorū. Mulieres aut uenustate florentes
Praebant, quas chori ludentes sequebantur.
Atq; hi quidem canoris tibijs emittebant cantum.

Et tenero ore, circumq; ipsos repercutiebatur sonus.
 Illæ autem ad modulationem ducebant chorũ amabilẽ.
 Inde rursum ex alia parte iuuenes comessabantur ad
 fistulam,

Alij quidem contrà ludentes saltatione & cantu,
 Alij autem contrà ridentes. ante tibicinẽ autem singuli
 Præcedebant, totamq; ciuitatem læticiæ, choreæq;
 Voluptatesq; tenebant. Alij aut rursus extra ciuitatem
 Tergis equorum conscensis currebant. aratores autem
 Proscindebant terram bonam, ornateq; tunicas
 Succinctas habebant: sed erat profunda seges, ubi alij
 quidem metebant

Mucronibus acutis densa folia,
 Grauida spicis, ueluti Cereris cibum.

Alij cutem in manipulos ligabant, & implebant areã.
 Rursum alij uindemiabant uineas, falces in manibus ha-
 bentes. (ptos

Alij autem in calathis ferebāt, à uindemiatoribus acce-
 Albos & nigros racemos, magnis ex uitibus,
 Grauidis folijs, & argenteis capreolis.

Alij rursus in calathos portabant, iuxtaq; ipsos uitis
 Argentea erat, inclyta opera prudentis Vulcani,
 Agitata folijs, & argenteis perticis.

Indej quidem igitur ludunt ad tibicinem, unusquisq;
 Oneratur uuis, quæ ipse nigrae erant.

Alij quidem calcabant in lacu, alij hauriebant, alij au-
 tem dimicabant

Pugnis, & luctando. alij uerò alipedes lepores uenabantur, (psos

Viri uenatores, & ferratis dentibus canes duo ante incipientes assequi, illi autem cupientes effugere.

Iuxta ipsos autem & equites habebant laborem, proque premijs (tribus

Certamen habebant et pugnam. bene iunctis aut in cur Aurigæ stantes, immittebant ueloces equos,

Habenas laxantes. illi autem subsultantes uolabant,

Currius ferruminati, rotarumque modioli ualde ex eo resonabant. (enim dum ipsis

illi quidem igitur perpetuum habebant laborem. neque Victoria cōpleta erat, sed indefinitum habebat certamen.

Ipsis autem etiam propositus erat magnus tripos intra Aureus, inclyta opera prudentis Vulcani. (agonem,

Circa extremam autem oram manabat Oceanus, iun- danti similis.

Totum autem continebat clypeum uarieгатum. per ipsum aut Cygni altiuolantes magnum clangebant, qui illic multi

Natabat in summa aqua. iuxta autem pisces mouebantur, Mirum uisu etiam Ioui grauitonanti. cuius consilij

Vulcanus fecit clypeum magnumque ualidumque,

Componens manibus: quem quidem Iouis fortis filius

Iactabat facile, equestrem autem assiliit in currum

Similis fulguri patris Iouis, ægida tenentis,

Leuiter ingrediens. huic autem auriga fortis Iolaus,

Bigis insistens, regebat curuum cur rum.

Propè

Propè autem ipsis aduenit dea cæsis oculis Minerva,
Atq; ipsos cõfirmans; uerbis uolucris alloquebatur:
Salute Lyncei progenies longè nobilitati.

Nũc itaq; Iupiter robur uobis dat, is q̃ beatissimè imperat,
Cygnumq; interficere, et inclyta arma eius despoliare.
Sed tibi aliud uerbum dicam, multo præstantissime po-
pulorum:

Postquam igitur Cygnum dulci æuo spoliaueris,
Illũ quidem tum eodem loco relinque, & arma ipsius.
Ipse aut hominũ pestem Martẽ accedẽtem observans,
Vbi nudatum clypeo uariegato

Oculis uideris, ibi uulnera acuta ferro,

Retroq; te recipe. quoniam tibi fas non est

Neq; equos capere, neq; inclyta arma illius.

Sic locuta, in currum ascendit diua dearum,

Victoriam immortalibus manibus & gloriam ferens

Certatim. Tunc igitur Ioui notus Iolaus,

Horrendũ equos increpuit. illi autem à cõminatione

Leuiter ferebant celerem currum, festinantes campo:

Nã ipsis animum addiderat dea cæsis oculis Minerva;

Aegide cõcussa. ingemiscebat aut circumquaq; tellus.

Illi aut pariter procedebãt, similes igni, siue procellæ,

Cygnus equũ domitor, et Mars insatiabilis clamore.

Horum equi deinde obuiam sibi mutuò facti,

Acutũ hinnire, circaq; ipsos reuerberabatur sonus.

Atq; hunc prior alloquebatur uis Herculeæ:

Cygne ignaue, cur contra nos tenetis ueloces equos,

Viros, qui laboris & ærumnæ experti sumus.
 Ad diuersum tene currum bene politum, atq; è uia
 Cede cedendo. Trachinem enim tendo
 Ad Ceycem regē. nam ille potestate pariter & pudore
 Trachini antistat. Tu uerò satis admodū scis etiā ipse.
 Eius enim connubio tenes filiam Themistonoen nigris
 oculis præditam.
 O' ignaue. non enim tibi neq; Mars mortis exitium
 Prohibuerit, si nos inter nos congregiamur bellando.
 Siquidem tibi dico, illum iam ante quoq; aliquoties pe-
 riculum fecisse
 Hastæ nostræ. quando pro Pylo arenoso
 Aduersus stetit mihi, pugnandi insatiabilitate furens.
 Ter siquidem mea hasta percussus, sustinuit se terra,
 Vulneratus clypeo: quartò aut transadegi femur eius.
 Totis animis festinās, magnūq; illius clypeū perforaui.
 Pronus autem in pulueribus humi prostratus cecidit
 hastæ impetu.
 Vbi etiam ignominia affectus inter immortales fuit
 Manibus à nostris, relictis spolijs cruentis.
 Sic dixit. at Cygnus bellicosus, haudquaquam curabat
 Huic obtemperans, retinere trahentes currum equos.
 Ac tunc à bene compactis bigis desilierunt celeriter in-
 terram,
 Et Iouis filius magni, & Enyalij regis.
 irigæ aut propius egerunt pulchricomos equos.
 Illis aut irruentib. sonitu pedū concitata est lata terra.
 Ut aut

Vt autem ab alto uertice montis magni
 Rupes defiliunt, aliae super alias cadentes:
 Multaq; quercus, multae item piceae,
 Aeniq; totis radicibus refringuntur ab ipsis
 Facile delabentibus, donec in campum perueniant,
 Ita & illi in se mutuo cadebant cum magno clangores:
 Tota autem Myrmidonum ciuitas, celebrisq; locus,
 Arneq; & Helice, & Anthea herbosa,
 Prae uoce utriusq; sonitum magnum dedere. Illi autem
 cum clamore (Iupiter,
 Mirando cōgressi sūt. magnū autē intonuit et cōsiliarius
 Et à coelo guttas demisit sanguinolentas,
 Signum id ponens belli, suo multum confidenti filio.
 Qualis autem in uallibus montis acerbis aspectu
 Aper, dentes habens prominentes, fertur impetu ad pu
 gnandum
 Cum uiris uenatoribus, acuitq; candidum dentem,
 Per obliquum actus. spuma autem circa ora ipsi uelut
 nimenti
 Destillat: oculiq; ipsi, igni splendenti similes sunt,
 Rectis autem in uertice horret setis, circaq; collum:
 Tali similis Iouis filius ab equestri defiliit curru.
 Quando autem uiridi nigricans alis sonora cicada
 Ramo insidens, astatem hominibus canendo
 Incipit, cuius & potus & cibus foemineus ros est,
 Atq; per totum diem, & manè sub Aurorā fundit uocē
 Actus in grauiſſimo, quādo & corpus Sirius exciecat,

Quando item & milio circum ariste nascuntur,
Quod æstate seminant, quando uuæ adhuc immaturæ
colorem uariare incipiunt, (& laborem.
Qualia Bacchus dare solet hominibus in leticiâ simul
Eo tempore pugnabant. multus autem tumultus exci-
tabatur.

Vt autem leones duo, pro occisa cerua
Sibi mutuò succensentes, in seipsos impetum faciunt,
Sæuisq; inter ipsos rugitus, strepitusq; exoritur detinens.
Atq; ut uultures incuruis unguibus repandi rostri
Rupe in excelsa, magno clangore dimicant,
Capræ montiuagæ gratia, aut feræ ceruæ
Pinguis, quam interfecit iaculando iuuenis uir,
Sagitta è neruo emissa: ipse autem uagatur alio loco
Regiones ignarus existens, at illi celeriter animad-
uerterunt,

Certatimq; pro ea pugnam acerbam instituerunt:
Sic & hi duo cum clamore contra se mutuò irruerunt.
Ibi igitur Cygnus quidem potentis Iouis filium
Occidere meditans, clypeo æream hastam adegit;
Neq; tamen perrupit æs. defendebant enim dona Dei.
Contra autem Amphitryoniades, uis Herculeæ,
Inter galeam & clypeum, hasta longa
Cervicem nudatam, celeriter intra mentum
Transadegit ualide, ambosq; detondit nervos collares
Hominum interfectrix fraxinus. magnum enim robur
inciderat uiri.

Prostratus autem est, perinde ac si quando quercus ali
qua prosternitur, aut quando rupes
Excelsa icta Iouis fumanti fulmine, (uariiegata ære.
Sic ille prostratus est. circū ipsum aut resonabāt arma
Atq; hunc quidem ibi reliquit Iouis ærumnosus filius.
Ipse aut occisorē hominū Martē accedentē obseruans,
Sæuum uidens oculis leonis instar, qui corpus aliquod
forte nactus est:

Qu iq; admodum accuratè pelle ualidis unguibus
Dissecta, quàm celerrimè dulcem animum abstulit:
Alacriter autem cæcum expletur cor, (ros
Ac cæsis intuens oculis seuū quiddā, costasq; ex hume
Cauda flagellans pedibus fodit. neq; quisquam ipsum
Sustinet ex aduerso aspiciens, propius accedere, aut pi
gna laccessere.

Talib. igitur et Amphitryoniades insatiabilis clamore
Contra Martem stetit, in præcordijs audaciam augens
Certatim. Ille autem propè uenit affecto corde.

Vtriq; autem cum clamore alter alterum inuasert.
Vt aut quando à magno rupes cacumine præcipitans,
Et in longum delata saltu uoluitur, fragor
Venit subito ingens, collis autem ipsi obuius respondet
Altus, ad quem cursu defertur, ubi ipsam retinet:

Cum tanto itidem fremitu. curruū grauator, pernicio
sus Mars (pit.

Vociferans irruit. ille aut magno animo uenientē exce
Porro Minerva filia Iouis, ægida tenentis

Ex aduerso uenit Marti, tenebrosam habens ægidem.
 Sæua aut toruè intuens, uerbis uolucris allocuta est:
 Mars inhibe animos ingentes, & manus inuictas.
 Neq; enim tibi fas est inclyta arma auferre,
 Hercule occiso, Iouis magnanimo filio.
 Sed age, desiste à pugna, neq; aduersus steteris mihi.
 Sic ait. sed non persuasit Martis magnanimi animo.
 Sed magno fremitu, flammæ similia arma uibrans,
 Celeriter inuasit, uim Herculeam
 Occidere festinans. & coniecit æratam hastam,
 Acriter ob suum filium irascens mortuum,
 In clypeum magnum. At procul cæsa Minerva, (ru.
 Hastæ impetū auertit, manu deflectens diuersum à cur
 Acerbus autem dolor Martem cepit, manuq; uibrato
 gladio acuto,
 Irruit contra Herculem magnanimū. at illi accedenti,
 Amphitryoniades, seuo insatiabilis clamore,
 Femur nudatum clypeo uariegato,
 Vulnerauit ualide, magnumq; perforauit clypeum
 Hasta diuidens. in terra aut prostrauit media Martem.
 At Pavor & Metus, agilem currum, & equos
 Adegerunt celeriter propius, & à terra habente la-
 tas uias
 In currum posuerunt uariegatum. atq; inde celeriter
 Equos flagellis impulerūt, ueneruntq; in altū olympū.
 Filius autem Alcumenæ & gloriosus Iolaus,
 Cygno despoliato, armis ab hūeris pulchris detractis,
 Reuer-

tebantur. moxq; exinde ad ciuitatem Trachiniā
nerunt,

uelocibus. At cæsijs oculis Minerva
nit in olympum magnum, & domus patris,
ū aut cōtrā Ceyx sepeliuit, & populus infinitus,
prope ciuitatem habitabant inclyti regis,
en, Myrmidonumq; ciuitatē, celebremq; Iolcum,
q; & Helicē. multus aut congregabatur populus,
orantes Ceycem, charum beatis dijs.

Illius sepulchrum & monumentum obscurum red
idit Anaurus,

re hyemali exundans. ita enim ipsum Apollo
onæ fili⁹ iussit, propterea quod inclytas hecatōbas
icunq; Delphos portaret: cum ille ui despoliabat,
ex insidijs adortus.

h s HБ.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΘΕΟ-

ΓΟΝΙΑ.

ΟΥΣΑΩΝ ἑλικωνιάδων ἀρχόμεθ'
αἰάδων,

αἰθ' ἑλικῶνος ἔχασιν ὄρος μέγα τε, γὰρ
θεόμ τε. (ἀπαλοῖσιν

καί τε πόρῃ ἱρλίην ἰοειδέα πῶς
ορχεῦνται, καὶ βωμόν ἐριδ' ἐνέος ἱερωνίωνος.

καί τε λωεσάμενα τέρ' ἐνα χροα τέρ' ἡμσοῖο,

ἡ ἵππ' ἱρλίης, ἢ ὀλμεῖδ' ἱαθέοιο,

ἀκροάτω ἑλικῶνι χορὸς ἐνέποιήσαντο,

καλὸς, ἱμφοῦντας, ἐπερρώσαντο ἢ ποσσίν.

Εὐθὺν ἀπορνύμενα, ἱεκαλυμμένα ἢ ἐρ' πολλῶ,

Εὐνύχαι γαῖον, πόρῃ καλλέα ὅσαρ' εἶσαι,

ὑμνεῦσαι δία τ' αἰγίοχον, καὶ πότνιαρ ἥρην

ἀργαίην, χρυσεῖσι πεδίλοις ἐμβεβαῖαν,

κέρην τ' αἰγίοχοιο διὸς γλαυκῶπιρ ἀθλίην,

Φοῖβόν τ' ἀπόλλωνα, καὶ ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,

Ἡδὲ ποσειδάονα γαῖόχον ἐννοσίγαιον,

καὶ θέμιν αἰδοίην, ἑλικοβλέφαρόν τ' ἀφροδίτην,

Ἡδὲν τε χρυσοτέφανον, καλλίην τε διώνην,

Ἡὼ τ' ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε σελήνην,

Λατῶ τ' ἰάπετόν τε, ἰδὲ κρόνον αἰγυλομήτην,

Γαῖαν τ' ὠκεανόν τε μέγαν, καὶ νύη' αἰ μέλαιναν.

Ἀλλων τ' ἀθανάτων ἰδρὸν γένος, αἰρὴν ἰόντων.

αἶν' ἡν' ἡσίοδον καλλίην ἐδίδεξαρ' αἰοιδίην,

Ἀρνας

HESIODI DEORVM

GENERATIO.

*M*usas Heliconiades incipiamus canere,
 Quæ Heliconem tenent, montem ma-
 gnumq; diuinumq;.

Et circa fontem nigrum pedibus teneris
 Saltant, aramq; præpotentis Saturnij.

Atq; ablutæ tenero corpore Termessi,

Aut equi in fonte, aut in Holmio sacro,

Summo in Helicone choreas duxerunt,

Pulchras, amabiles, fortiterq; tripudiarunt pedibus.

Inde concitata, uelata ære multo

Noctu incedebant, perpulchram uocem emittentes:

Qua celebrēt Iouēq; ægida tenentē, et uenerādā Iuno-

Argiuam, aureis calceamentis incedentem: (nem,

Filiāq; Aegiochi Iouis, cæruleos oculos habētē Miner

Augurēq; Apollinē, & Dianā sagittis gaudentē, (uā:

Atq; Neptunum terram continentem, terræ motorem;

Et Themis uenerandam, & obtortas palpebras habentem Venerem,

Hebenq; aurea corona decorā, formosamq; Dionem,

Auroramq;, Solemq; magnum, splendidamq; Lunam,

Latonamq;, Iapetumq;, ac Saturnum uersipellem.

Terramq;, Oceanumq; uastum, & Noctem atram.

Aliorumq; immortalium sacrū genus semper existentium:

Quæ olim Hesiodum pulchrum docuerunt carmen,

Agnos

Ἀρνας ποιμαίνονθ' ἐλικῶνος ὑπὸ ζαθέοιο.
 Τὸν τε δέ με πρῶτισα θεὰ πρὸς μῦθον ἔειπον,
 Μῆσαι ὀλυμπιάδες, λιῦραι διὸς αἰγιόχοιο·
 Γοιμόνες ἄχραιλοι, λιὰν' ἐλέγχεα, γαστέρες οἶον,
 ἰθμὸν ψύδια πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 ἰδμεν δ', οὗτ' ἐθέλωμεν, ἀληθέα μυθήσασθαι.
 Ως ἔφασκεν κῆραι μεγάλῃ διὸς, ἀρτίεπειαι.
 Καί μοι σκῆπτρον ἔδωκεν, δάφνης ἐριθηνέος ὄρον
 Δρέψασθαι θεικτόν, σὺν ἐπυσσак δέ μοι αὐδῶν
 Θείων, ἵνα κλείοιμι τάτ' ἐσόμενα πρὶν ἔόντα.
 Καί με κέλονθ' ὑμνεῖν μακάρων γένος αἰὲν ἔόντων,
 Σφᾶς δ' αὐτάς πρῶτόν τε καὶ ὕσθρον αἰὲν αἰείδειν.
 Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα πρὶν δρυῖ ἢ πρὶν πίτριν;
 Τυὺν μεσάων ἀρχώμεθα, τὰ δὲ διὸ πάτερ
 ὕμνευσαι, τέρπασσι μέγαρ νόον ὄντος ὀλύμπου,
 Εἰρῶσαι τάτ' ἔόντα, τάτ' ἐσόμενα, πρὶν ἔόντα,
 Φωνῇ ὁμῶς σῦσαι, τῶν δ' ἀνάματος ῥέει αὐδὴ
 Ἐκ στομάτων ἡδεῖα, γελᾷ δέ τε δώματα πατρὸς
 Ζηνὸς ἐριγδύποιο, θεῶν ὅπιν λαιοῖσιν,
 Σκιδναμόνῃ, ἢ χεῖ ᾗ λιάρῃ νιφόεντος ὀλύμπου,
 Δώματά τ' ἀθανάτων, αἰδῶ ἄμβροτον ὅσῃ εἴσαι.
 Θεῶν γένος αἰδοῖοιρ' πρῶτον κλείουσιν αἰοιδῆ.
 Ἐξ ἀρχῆς, ὅς γαῖα καὶ ἔρανος σὺνὺς ἐτίησαν,
 Οἷ τ' ἐκ τῶν ἐγένοντο θεοὶ διωτῆρες ἑάων.
 Διὸς τὸν αὐτὸν ἔλυσεν, θεῶν πατέρ', ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 Ἀρχόμεναι θ' ὕμνευσι θεῶν, λήγῃσι τ' αἰοιδῆς,
 Ὅσον φέρτατός ἐστι θεῶν, κρατεῖτε μέγιστος.

*s pascentem, Helicone sub diuino.
 autem me primum deæ sermone compellarunt,
 æ Olympiades, filia Iouis Aegiochi:
 ores in agris pernoctâtes, mala pbra, uêtres ueluti:
 nus mendacia multo dicere ueris similia:
 nus etiam, si uoluerimus, uera loqui.
 dixerūt filia Iouis magni, ueridicæ,
 mihi sceptrum dederunt, lauri peruiridis ramum,
 ecerpendum diuinum. inspirarunt in super mihi uocē
 diuinam, ita ut audirem tam futura, quàm præterita:
 et me iubebāt celebrare beatorū genus sempiternorū,
 se uerò primò semper decantare.*

Sed quò mihi hæc circa quercum, aut circa petram?

*Ergo Musas ordiamur, quæ Ioui patri
 Canendo oblectant magnum animum in Olympo,
 Memorantes & præsentia, & futura, & præterita,
 Voce concinentes. illarum uerò indefessa fluit uox
 Ab ore suauis. rident autem domus patris
 Iouis ualde tonantis, dearum uoce florida
 Dispersæ: resonant uerò uertices niuosi Olympi,
 Domusq; coelitū. hæ uerò immortalē uocē emittentes,
 Deorū genus uenerandū in primis celebrāt cantilena,
 Ab exordio, quos Tellus & cælum latum genuerunt,
 Quiq; ex his prognati sunt dii, datores bonorum.
 Secundò rursum Iouē, deorū patrē, atq; etiā uirorum,
 Incipientesq; laudant deæ, & finiunt carmen,
 Quàm sit præstatissimus deorū, & imperio maximus.*

Porro

Αὖθις δ' ἀνθρώπων τε γένος, ἱεράδ' ὄρων τε γιγάντων
 ὑμνεῦσαι, τέρπασσι διὸς νόον ἐντὸς ὀλύμπου,
 μῦσαι ὀλυμπιάδες, κῆραι διὸς αἰγιόχοιο.
 Τὰς ἐν πειρίῃ κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγῆσαι
 Μνημοσύνῃ, γουνοῖσιν ἐλσυνθῆρος μεδέεσσα,
 Λημοσύνῃν τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μόρμηράων,
 ἐννέα γὰρ οἱ νύκτας ἐμίσητο μητιέτα ἴσους,
 Νόσφιν ἅπ' ἀθανάτων ἰδὼν λῆχος εἰσαναβαίνων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐν αὐτὸς ἔλιν πόρῃ δ' ἐτραπορ ᾤσαι
 Μένωρ φθινόντων, πόρῃ δ' ἤματ' ἀπὸ λ' ἐτελέσθην,
 Ἡδ' ἔτεκ' ἐννέα κῆρας ὁμόφρονας, ἥσιν αἰοιδῇ
 μέλλεται, ἐν γῆθεσιν ἀκηδέα θυμὸν ἐχέσας,
 Τυτθὸν ἅπ' ἀηροτάτης κορυφῆς ἰφόςεντος ὀλύμπου,
 Ἐνθά σφιν λιπαροί τε χοροὶ, καὶ δώματα καλὰ,
 Γὰρ δ' αὐτῆς χαρίτες, καὶ ἱμῆρος, οἰνὶ ἔχουσιν.
 Ἐν θαλίῃς, ὄρατ' ἢ διὰ φόμα ὅσα ρ' ἰεῖσαι
 μέλπονται, πάντων τε νόμος, καὶ ἥθεα λιδναῖ
 ἀθανάτων κλέεστιν, ἐπύρατον ὅσα ρ' ἰεῖσαι,
 Αἰ τότ' ἴσαν πρὸς ὀλυμπον ἀγαλλόμεναι ὅπ' ἡελῆς
 ἀμβροσίῃ μολπῇ, πόρῃ δ' ἰαχε γαῖα μέλαινα,
 Ὑμνέουσας, ὄρατ' ἢ ποσειδῶν ὑπὸ δίδυμον ὀρώρει,
 Νηλεϊγενὲς πατέρ' εἰς ὄν, ὃ δ' ἄρ' ἀνὴρ ἐμβασιλεύει,
 αὐτὸς ἐχὼρ βροντὴν, ἥ δ' αἰθαλόεντα κέραυνον,
 Κάρτει νικήσας πατέρα κρόνον, σὺν δ' ἔειπεν
 ἀθανάτοισι διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε τιμᾶς.
 Ταῦτ' ἄρα μῦσαι ἄειδον, ὀλύμπια δώματ' ἐχέουσαι,
 ἐννέα θυγατέρες μεγάλας διὸς ἐκγεγαῖαι.

Κλειώτ'

ò & hominum genus, fortiumq; gigantum
 brantes, oblectant Iouis mentem in Olympo,
 & Olympiades, filiae Iouis ægida habentis:
 in Pieria Saturnio peperit patri mixta
 gloria, fertilitati Eleutheris imperans:
 iuionemq; malorum, & solatium curarum.
 tem enim ei noctes mixtus est prudens Iupiter.
 sim ab immortalibus sacrum lectum conscendens.
 cū iā annus exactus, circūuoluta uerò eſſet tēpora
 ſium decreſcentium, diesq; multi tranſacti eſſent,
 peperit nouem filias concordēs, quibus carmen
 eſt, in pectoribus ſecurum animum habentibus,
 ululum à ſummo uertice niuofī cœli:
 i ipsis ſplendidiq; chori, & ædes pulchræ.
 ta uerò eas Gratiæ & Cupido domos habitant.
 conuiuijs, amabilemq; per os uocem emittentes
 nunt, omniumq; leges, & mores pudicos
 mortalium celebrant, amabilem uocem emittentes.
 e tum ibant ad Olympum, lætæ uoce pulchra
 mortali cātīlena. undiq; uerò reſonabant terra atra
 nentib. hymnos, iucūdius uerò à pedibus ſtrepitus ex
 roſciſcētīū ad patrē ſuū, q̄ cœlo impitat. (citabatur
 ſe habens tonitru, atq; candens fulmen,
 renulè uiſto patre Saturno, bene autem ſingula
 mortalibus diſpoſuit ſimul, & indixit honores.
 æc ſanè Muſæ canebant, cœleſtes domos tenentes,
 Iouem filiæ, magno è Ioue prognatæ:

Clioq;

Κλειώτ', σὺντέρπη τε, θάλειά τε, μελπομένη τε,
 Τόρψιχόρη τ', ὄρατώ τε, πολύμνιά τ', ὕβρανία τε,
 Καλλιόπη θ', ἥδε προφύφασσά τ' ἐσὶν ἀπασῶν.
 Ἡ γὰρ καὶ βασιλῶσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ,
 Οὐ τινα τιμήσας διὸς ἡῶραι μεγάλοιο,
 Γενόμενον τ' ἐσίδωσι διοτρεφέων βασιλῆων.
 Τῷ μὲν ἐπὶ γλώσῃ γλυκὲρ ὦν χεῖσιν αἰοιδῶν,
 Τῷ δ' ἐπ' ἐν στόματος ῥέει μέλιχα, οἱ δὲ νυ λαοὶ
 Παύτες ἐς αὐτὸν ὀρῶσι, διακείμεντα θέμιστας
 ἰθείησι δίκησι, ὃ δ' ἀσφαλῆως ἀγορεύων,
 Αἰψά τε καὶ μέγα νεῖκος ἐπισαμόνως λατέπασσε.
 Τὺνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες, ὅνεκα λαοῖς
 Βλαπτομένοισι ἀγορήφι μετὰ τροπὰ ἔργα τελεῦσι,
 Ρηϊδίως μαλακοῖσι παραφάμενοι ἐπέεσιν.
 Ερχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὥς, ἰλάσπονται
 Αἰδοὶ μελιχίη, μετὰ ἧ πρόπει ἀγχομένοισιν,
 Οἷα τε μασάων ἰδρὴ δόσις ἀνθρώποισιν.
 Ἐν γὰρ μασάων καὶ ἐνηδὸν ἀπόλλωνος,
 Ἄνδρες αἰοδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθόνα, καὶ λιθαρισταί,
 Ἐν ἧ δὲ τὸς βασιλῆες, ὃ δ' ὄλβιος, ὃν τινα μῦσαι
 Φιλεῦνται, γλυκὲρ ἦ οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδῆ.
 Εἰ γὰρ τις καὶ πόντος ἔχωρ, νεοηδεῖ θυμῷ
 Ἀζητα κραδίην ἀναχημείος, αὐτὰρ αἰοιδὸς
 Μασάων θοράκων ἡλεῖα προτέρων ἀνθρώπων
 ὕμνησεν μακάρας τε θεὸς, οἱ ὅλυμπον ἔχουσιν,
 Αἰψ' ὅγε δυσφρονέων ἐπιλήθεται, ὅδε τι κηδέων
 μέμνηται, ταχέως ἧ παρ' ἑτραπε δῶρα θεάων,

Χαίρειτο

Euterpeq; Thaliaq; Melpomeneq;
 Eratoq; Polymniaq; Uraniaq;
 hæc autem excellentissima est omnium.
 enim & reges uenerandos comitatur.
 cunq; honoraturæ sunt Iouis filiae magni,
 cem editū, & aspexerint à Ioue nutritorū regum:
 quidem super linguā dulcem fundūt cantilenam,
 uerba ex ore fluunt blanda: cæterum populi
 nes ad ipsum respiciunt, discernentem ius
 Etis iudicijs. hic autem tutò cauteq; loquens,
 atim etiam magnam contentionem scitè diremit.
 hoc enim reges prudentes, quòd populis
 amnū inferentib. in foro uiciſſitudinem rerū faciunt,
 acilè mollibus appellantes uerbis.
 ncedentem uerò per coetū populi deum ueluti, placāt
 Reuerentia blāda. eminet uerò inter ipsos cōgregatos
 Tale Musarum ingens munus hominibus.
 A' Musis etenim, & eminus feriente Apolline,
 Viri cantores sunt super terram, & citharædi:
 Ex Ioue uerò reges. ille uerò beatus, quemcunq; Musæ
 Amant, suauis ei ab ore fluit uox.
 Quod si enim quis luctum habēs, recēti dolore saucio
 Tristetur, animo dolens, cæterum poëta (animo
 Musarum famulus res claras priscorum hominum
 Laudibus uexerit, beatosq; deos qui Olympū incolūt,
 Statim hic rerū animū eius molestatiū obliuiscitur. nec
 Mēinit, qn citò deflexerūt eū aliò dona dearū. (dolorū
 i Salue-

Χαίρετε τέκνα διός, δότε δ' ἰμβρόεσσαν αἰοισλιν.
 Κλείετε δ' ἀθανάτων ἰδρὸν γένος, αἶψ' ἔοντων,
 Οἱ γὰρ ἐξεγύνοντο, καὶ ἔραν ἄστροφόντος,
 Νυκτὸς καὶ διανοφρῆς, ὅς θ' αἰλμυρὸς ἔτρεφε πόντος.
 Εἶπατε δ' ὡς τὰ πρῶτα θεοὶ, καὶ γαῖα γύνοντο,
 Καὶ ποταμοὶ, καὶ πόντος ἀπείριτος, οἷσματι θύων,
 Ἀστράτε λαμπετόωντα, καὶ ἔρανὸς σὺρὸς ὑπέρθεον.
 Οἳ τ' ἐκ τῶν ἐγύνοντο θεοὶ, δωτῆρες ἑάων.
 Ως τ' ἄφρονες δίκασαντο, καὶ ὡς τιμὰς διέλοντο,
 Ἡ καὶ ὡς τὰ πρῶτα πολὺ πῆυχον ἔχον ὄλυμπον.
 Ταῦτά μοι ἔσπετε μῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσα
 Ἐξ ἀρχῆς· καὶ εἶπαθ' ὅ, τι πρῶτον γύνετ' αὐτῶν.

Ἡ τοι μὲν πρῶτιστ' ἀχάος γύνετ', αὐτὰρ ἔπειτα
 Γαῖ' ἐν ῥύσθρονος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 Ἀθανάτων, οἱ ἔχουσι λιάρη νιφόντος ὀλύμπου,
 Τάρταρά τ' ὑπὸ ρόντα μυχῶ χθονὸς ἐνυσοδείης.
 Ἡ δ' ἔρος, ὃς λιέλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Λυσιμελὲς πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων.
 Δάμναται ἐν σίθεσι νόον καὶ ἐπίφρονα βελλιν.
 Ἐκ χάος δ' ἑρεβὸς τε, μέλαινα τε νύξ ἐγύνοντο.
 Νυκτὸς δ' αὖτ' αἰθήρ τε καὶ ἡμέρη ἐξεγύνοντο,
 Οὓς τέκε λιόσαμὸν ἑρέβει φιλότῃ μιγείσα.
 Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγένετο ἴσον ἑαυτῇ
 Οὐρανὸν ἄστροφόνθ', ἵνα μὲν πόρ' πάντα λιαλύπῃσι,
 Ὅφρ' εἴη μακάρεσι θεοῖς ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.
 Γείνατο δ' ἔρεα μακρὰ, θεῶν χαρίοντας ἐν αὐλῃς
 Νυμφῶν, αἰὶνὰ ἰσθμὸν ἀν' ἔρεα βηοσήμεντα.

uete natæ Iouis, date uerò amabilem cantilenâ,
 ratè quoq; immortalium diuinum genus, semper exi-
 cellure prognati sunt, & Cœlo stellato, (stentium-
 e q; caliginosa, quos item salsus nutriuit Pontus.
 e insuper, ut primum dii & terra fuerint,
 mima, & pontus immensus, æstu feruens,
 q; fulgentia, & cœlum latum supernè:
 i ex his nati sunt dii, datores bonorum.
 opes diuiserint, & quò honores distinxerint, (lū.
 quò primū multis implicatū sphaeris tenuerint cœ-
 mihi dicite Musæ, cœlestes domos inhabitantes
 nitio, & dicite quod nam primum fuerit illorum.
 rimò omnium quidem Chaos fuit. at deinde
 us lato pectore prædita, omnium fundamentum soli
 mortalium, q tenet iuga niuosi Olympi, (dū semper
 taraq; tenebricosa in recessu terræ spaciōsa:
 amor, qui pulcherrimus inter immortales deos,
 uens curas & omnium deorum, et omnium hominum,
 mat in pectoribus animum, & prudens consilium.
 Chao uerò Erebusq; nigraq; Nox editi sunt.
 etc porrò tam Aether quàm Dies prognati sunt:
 quos peperit, ubi concepisset Erebo amore mixta.
 rra uerò primum quidem genuit parem sibi
 elum stellis ornatum, ut ipsam totam obtegit,
 q; esset beatis dijs sedes tuta semper.
 nuit præterea montes altos, dearū gratas spelūcas,
 ympharum, quæ habitant per montes concauos.

Ηδὲ καὶ ἄτρυνετορ πέλαιγος τέκον, οἰδιματι θυῶν
 Γόντορ, ἄτορ φιλότιτος ἐφιμέρ. αὐτὰρ ἔπειτα
 Οὐρανῷ ἐννεθεῖσα, τέκ' ὠκεανὸν βαθυδύνῳ,
 Κοῖορ τε, ἱρεῖορ θ', ὑπόβριονά τ', ἱαπετόρ τε,
 Θείαμ τε, ρείαμ τε, θέμιρ τε, μνημοσύνην τε.
 Φοῖβῳ τε χρυσοσέφανορ, τιθυῦ τ' ὄρατεινῷ.
 Τῆς ἤ μεθ' ὀπλότατος γένετο ἱρόνος ἀγνυλομήτις,
 Δεινότατος παῖδωρ, θαλόρορ δ' ἤχθηρε τοκῆα.
 Γείνατο δ' αὖ λύνκωπας, ὑπέρβιορ ἥτορ ἔχοντας,
 Βρόντην τε, σφόδρην τε, καὶ ἄργῳ ὄβριμόθυμον.
 Οἱ βῆνι βρόντην τ' ἔδοσαν, τσύξαντε κοραινόν.
 Οἱ δὲ τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐν κλίγῃσι ἦσαν,
 Μῆνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσω ἐπένετο μετώπῳ.
 Κύνκωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, ἔνεκ' ἄρα σφέων
 Κυνλοτόρης ὀφθαλμὸς ἐὼν ἐνέκετο μετώπῳ.
 Ἰχὺς τ' ἠδὲ βίη, καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ὄργοις.
 Ἄλλοι δ' αὖ γαίης τε καὶ ὑρανὸς ἐξεγύνοντο.
 Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὄβριμοι, ἦν ὀνομαστοί,
 Κότῳ τε, βειχρέως τε, γύγῃ θ' ὑπόβρηφανα τέκνα.
 Τῶν ἐκατόρ μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἴσαντο,
 Ἀπλάστοι, κεφαλαὶ ἧ ἐνάσῳ πρυτῆνοντα
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον, ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσιν.
 Ἰχὺς δ' ἀπλάτος, κρατόρη, μεγάλῳ ἐπὶ εἶδει.
 Ὅσοι γὰρ γαίης τε καὶ ὑρανὸς ἐξεγύνοντο,
 Δεινότατοι παῖδωρ, σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆϊ
 Ἐξ ἀρχῆς, καὶ τῶν μὲν ὅπως τις πρῶτα γένοιτο,
 Γαύτας ἀπεκρύπτασε, καὶ ἐς φῶς ἦν ἀνέηκε,

iā in frugiferū pelagus peperit unda cōcitatum
 n, absq; amore suavi. ceterū deinde
 concūbens, peperit Oceanū profundos uortices
 q; Creūq; Hyperionēq; Iapetumq; (habentē,
 q; Rheamq; Theminq; Mnemosynenq;
 enq; aurea corona insignē, Tethynq; amabilem.
 erō post natū minimus natus est Saturnus uaser,
 im inter liberos. floridū aut odio prosequēbatur
 genuit et Cyclopes magnū cor habētes, (parētē.
 mēq; Steropemq; et Arden forti animo præditū:
 Ioui & tonitru dederunt, & fabricarunt fulmen.
 nē per alia dijs similes erant,
 uerò oculus media positus erat fronte.
 opes uerò cognomento erant, eo quòd ipsorum
 ularis oculus inerat fronti.
 urq; & uires, & molimina erant in operibus.
 deinde è Tellure & Cælo prognati sunt
 filij magni & præualidi, non nominandi,
 us, Briareusq; Gygesq; superba proles.
 orū centū quidē manus ab humeris prominebant,
 cessæ: capita uerò unicuiq; quinquaginta
 humeris procreuerant, super robustos artus.
 ur autem immensum, ualidum, magna in forma.
 ot quot enim Tellure & Cælo procreati sunt,
 omentissimi filiorum, suo uerò insensī erant parētī
 initio: & hos quidem ut quisq; primū nascebatur,
 nes occultauit, & ad lucem non submisit,

Γαῖης ἐν κορυμῶνι. καὶ ἡ δὲ ἐπετὸρπετο ὄργῳ
 Οὐρανὸς, ἥ δὲ ἐντὸς σοναχίζετο γαῖα πελώρη,
 Στεινομένη. διὰ δὲ τὴν ἡμετέραν ἐπεφράσασατο τέχνῃν.
 Αἶψα δὲ ποιήσασα γένος πολλῶν ἀδελφάντων,
 Τούξεν μέγα δρέπανον, καὶ ἐπέφραδε παῖσι φίλοιςιν.
 Εἶπε δὲ θαρσύνουσα, φίλον τετιμημένον ἦτορ.
 Γαῖδ' εἰς ἐμοί, καὶ πατρὸς ἀτασθαλῆς, αἶν' ἐθέλωτο
 Γείθευθαι πατρὸς γε καὶ τὴν τισαίμεθα λώβῃν
 Ὑμετέρῳ. πρότερος γὰρ αἰνέειν μῆσατο ὄργα.
 Ως φάτο. τῆς δὲ ἄρα πάντας ἔλκεν δῖος, ὃ δέ τις αὐτῇ
 Φθέγγετο. θαρσύνουσα δὲ μέγας κρόνος ἀγυιολομήτης,
 Ἀψ' αὐτῆς μύθοισι προσήνδρα μνηστῆρα κεδνῶν.
 Μνηστῆρ, ἐγὼ κεν τῶνδε ὑποχόμενος τελέσαιμι
 Ἔργον, ἐπεὶ πατρὸς γε δυσωνύμῃς ἦν ἀλεγίζω
 Ἡμετέρῳ. πρότερος γὰρ αἰνέειν μῆσατο ὄργα.

Ως φάτο, γήθησε δὲ μέγα φρεσὶ γαῖα πελώρη.
 Εἶσε δὲ μιν κρύψασα λόχῳ, συνέθηκε δὲ χεῖρ
 Ἀρπὺν παρχαρόδοντα, δόλον δὲ ὑπεθήκατο πάντα,
 ἦλθε δὲ νύκτ' ἐπάγων μέγας ὕβραν. ἀμφὶ δὲ γαῖαν
 Ἰμεῖρων φιλότῆτος ἐπέχετο, καὶ ῥ' ἐτανύσθη
 Πάντη. ὃ δὲ ἐν λοχεοῖο πάϊς ὠρέξατο χεῖρ
 • Σικανῇ, δεξιτέρῃ δὲ πελώριον ἔλαβεν ἄρπυν,
 Μακρὴν, παρχαρόδοντα. φίλῳ δὲ ἀπὸ μήδεα πατρὸς
 Εὐσυνέως ἔμνησε. πάλιν δὲ ἔρριψε φέρεσθαι
 Ἐξοπίσω. τὰ μὲν ὅτι ἐτώσια ἱεφυγε χεῖρός.
 Οὐδ' οὐ γὰρ ῥα θάμιγγεσ ἀπέσυνθεν αἵματόεσσαι,
 Γάσας δέξατο γαῖα, πῶριπλομόνῳ δὲ ἐνταυτῶν,

Γαῖαν.

in latebris. malo autem oblectabatur opere
 ipsa uerò intus ingemiscebat Terra uasta,
 a: dolo sam uerò malamq; excogitauit artem.
 uerò cum edidisset foetum, ex cano adamante
 auit magnam falcem, edixit uerò charis liberis.
 autem, sumpta fiducia, charo moerens corde:
 nei, & patris nefarij, si uolueritis
 e, patris malam ulciscemur contumeliam
 i. prior enim seua machinatus est opera. (illorū
 ixit. illos uerò omnes inuasit metus, neq; quisq; cō
 utus est. cōfirmato animo tādē magnus Saturnus
 trā uerbis cōpellauit matrem castam: (uersus
 er, ego certē hoc in me recipiens peragam
 nus. patrem enim inauspicatum nihil curo
 trum: prior enim seua meditatus est opera.
 Sic dixit. gauisa est aut ualde animo Tellus ingens,
 locauit aut ipsum celans in insidijs. indidit uerò ma
 cem asperis dentibus: dolo aut instruxit omni. (nui
 nit aut noctē adducēs magnū Caelū, undiq; uerò ter
 piens amorem imminebat, & sanē extentū est (ra
 βim: cum ex insidijs filiusprehendit manu
 sinistra, dextra uerò immanem cepit falcem, (patris
 ongam, asperos dentes habentem, chariq; genitalia
 estinanter demessuit. rursumq; abiecit, ut ferrentur
 onē. illa quidem non incassum elapsa sunt manu.
 Quotquot enim guttæ proruperunt cruentæ,
 Omnes suscepit Terra. circumuolutis autem annis,

Γείνατ' ὄριννυς τε κρατοράς, μεγάλας τε γίγαντας,
 Τούχῃσι λαμπομένους, δόλιχ' ἔγχεα χόρσιν ἔχοντας.
 Νύμφας θ' ἄς μελίας λαλέουσ' ἐπ' ἀπείρουνα γαῖαν.
 Μήδ' ἀθ' ὥς το πρῶτον ἀποτμήξας, ἀδάμαντον
 Κάδβαλ' ἐπ' ἠπείροιο πολυκλύφῳ ἐνὶ πόντῳ.
 Ως φόβειτ' ἀμπέλαιος παλιὺν χρόνον, ἀμφὶ ᾗ λυκὸς
 Ἀφρὸς ἀπ' ἀθανάτων χρόος ὤρνυτο. τῷ δ' ἐνὶ κῆρῳ
 Ἐθρέφθη. πρῶτον ᾗ κυθήροισι θεοῖσιν
 Ἐπλετο, σὺνθεν ἔπειτα πόρρ' ῥύτορ' ἵκετο κύπρον.
 Ἐν δ' ἔβη αἰδοίῃ καλὴ θεὸς. ἀμφὶ ᾗ ποίη
 Προσίη ὑπὸ ῥαδινοῖσιν ἀέξετο. τίν' δ' ἀφροδίτῳ,
 Αφρογυῖαν τε θεῶν, καὶ εὐσέφανον κυθήρειαν,
 Κεκλήσῃσι θεοὶ τε καὶ ἀνέρες· ἔνεν' σὺν ἀφρῷ
 Θρέφθη. ἀτὰρ κυθήρειαν, ὅτι προσέκυρσε κυθήροις.
 Κυπρογυῖαν δ' ὅτι γυῖετο πολυκλύφῳ ἐνὶ κύπρῳ.
 Ἡ δ' ἐ φιλομμηδέα, ὅτι μμηδῶν ἐξεφαύθη.
 Τῇ δ' ὄρος ὠμαρτήσῃ, καὶ ἱμῶρος ἔασετο καλὸς
 Γινομένη τὰ πρῶτα, θεῶν τ' ἐς φύλον ἰύσῃ.
 Ταύτῳ δ' ἐξ ἀρχῆς τιμὴν ἔχει, ἡ δ' ἐ λέλογχε
 μοῖραν σὺν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Γαρθονίης τ' ὀάρας, μελῆματά τ' ἐξαπάτας τε,
 Τέρψιν τε γλυκὸν φίλον, φιλότῃτά τε, μελιχίλῳ τε.
 Τὸς ᾗ πατὴρ τιτλῶας ἐπίπλησιν λαλέεσκον,
 Γαῖδας νεικείων, μέγας ὕβρανός, ὃς τέπεν αὐτός.
 Φάσκε ᾗ, τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι
 Ἔργον. τοῖο δ' ἔπειτα τίσιμ' μετόπισθεν ἔσεσθαι.
 Νύξ δ' ἔτιμ' συγρόν τε μόρον, καὶ κῆρα μέλαιναν.

Exit Erinnyes ualidas, magnosq; Gigantes,
 s nitentes, longas hastas manibus tenentes:
 phasq;, quas Melias uocāt, super immēsam terrā.
 culisq; ut prius resectis, adamantem
 ecit circa Epirum undis agitatū in pontū. (rō alba
 ferebātur per pelagus longo tēpore. circūcirca ue-
 ma ab immortali corpore ferebatur, in quo puella
 nutrita est. primū uerō ad Cytheras diuinas
 hebatur, inde tum circumflua peruenit ad Cyprum.
 odiūt uerō ueneranda formosa dea. circum uerō
 edib. sub mollib. herba crescebat: Aphroditē aut ipsā,
 puma prognatā deā, et decorā pulchris sertis Cythe-
 Nomināt tam dij q homines: eo quōd in spuma (ream,
 Nutrita est: sed Cytheream, quōd appulit Cytheris.
 Cyprigenā uerō, quōd nata est undosa in Cypro.
 Atq; amantem genitalia, quia ex genitalibus emerfit.
 Hāc Amor comitatus est, et Desideriū sequebatur pul-
 Natam primū, & deorum ad cōtū euntem. (chrum,
 Hunc uerō ab initio honorem habet, atq; sortita est
 Partem inter homines & immortales deos,
 Virgineas confabulationes, & risus, & deceptiones,
 Oblectationemq; suauem, & amicitiam, blanditiasq;
 Pater uerō Titanes cognomento uocabat,
 Filios obiurgans, magnū Cœlum, quos genuit ipse. (se
 Dictitabat porrō, nocētes ex proteruia magnū patras-
 Facinus, cuius deinceps ultio in posterrum futura sit.
 Nox præterea peperit odiosum Fatum, & Parcā atrā,

καὶ θάνατον, τέκε δ' ὕπνον, ἐτιήτε ἧ φῦλον ὀνείρων,
 οὐτὶνι λοιμῆς αἴσῃ τέκε νύξ' ὄρεβοννῆ.
 Δούτ' ἔρπον αὖ μῶμον, καὶ οἷζυν ἀλγινόεσσαν,
 Εσπερίδας θ' αἷς μῆλα πέρλυ κλυτὰ ὠκεανοῖο
 χρύσεα καλὰ μέλυσσι, φέροντά τε δινύδρεα καρπὸν,
 καὶ μοίρας, καὶ ἰῆρας ἐγείνατο νηλεοποίνης,
 κλωθῶτε, λαχεσίμ τε, καὶ ἄτροπον, αἶτε βροτοῖσιν
 Γεινομένοισι διδύσιμ' ἔχειν ἀγαθόν τε κακόν τε,
 αἷ τ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παρὰ δασείας ἐφάπασαι
 οὐδέποτε λήγῃσι θεῶν διανοῖο χόλον,
 γέμν γ' ἀπὸ τῷ δώωσι κακὴν ὄπιν, ὅς τις ἀμαρτή.
 τίητε ἧ καὶ νέμεσιν, πῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι,
 νύξ' ὀλοή, μετὰ τὴν δ' ἀπάτλιν τέκε, καὶ φιλότητα,
 ἱῆρας τ' ὕλόμενον, καὶ ἔριμ τέκε καρτὸρόθυμον,
 αὐτὰρ ἔρις συγδρή τέκε μὲν πόνον ἀλγινόεντα,
 λήθλιν τε, λιμόν τε, καὶ ἄλγεα διακρυόεντα,
 ὕσμίνας τε, φόνους τε, μάχας τ', ἀνδρῶν ἡσείας τε,
 Νείκειά τε, ψευδέας τε λόγους, ἀμφιλογίας τε.
 Δυσνομίην, ἄτλιν τε, συνήθεας ἀλλήλησιν.
 Ὀρκον θ', ὅς δ' ἡ πλεῖστον ἐπιχθονίους ἀνθρώπους
 γημαίνει, ὅτε κού τις ἐνώμ' ἐπίορκον ὁμόσῃ.
 Νηρέα τ' ἀψευδέα καὶ ἀληθέα γείνατο πόντος,
 Γρεσβύτατον παίδων, αὐτὰρ καλέεσσι γόρόντα,
 οὐνεκ ἀνημόρτης τε καὶ ἥπιος, ὅδε θεμιστέων
 λήθεται, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἥπια μήδεα οἶδεν.
 αὐτὶς δ' αὖ θαύμαντα μέγαρ, καὶ ἀγλύνουσα φόρῃν,
 Γαῖης μισγόμενος, καὶ κητὴ καλλιπαρῆμον,

Et mortē. peperit etiā sōnū, peperit uerò agmē Sōnio-
 Non ulli cōdormiens dea peperit Nox obscura. (rū,
 Rursum postea Mōmū, & Acumnam dolore plenam,
 Hesperidesq; quibus mala ultra inclytum Oceanum
 Aurea pulchra curæ sunt, ferentesq; arbores fructus:
 Et sū tales deas, & Parcas genuit immites,
 Clothoq; Lachēsinaq; & Atropon. quæ mortalibus
 Editis dant habendum bonumq; malumq;,
 Quæq; hominumq; & decorum delicta insequentes:
 Nunquam desinunt deæ à uehementi ira,
 Priusq; repēderint alicui malū nuciū, qsq; peccarit. (b
 Pepit præterea et Nemēsin, nocuentū mortalib. hominē
 Nox pernicioſa. post hāc q; fraudē enixa est, et amicitia
 Seniumq; noxiū, et contentionem peperit pertinacem.
 Cæterū contētio odiosa pepit quidē laborē molestum,
 Obliuionemq;, Pestemq;, & Dolores lachrymabiles,
 Pugnasq;, cædesq;, præliaq;, strāgesq; uirorum,
 Iurgiaq;, mendacesq; sermones, disceptationesq;,
 Licentiam, Noxamq;, familiares inter scse.
 Iuramentumq;, quod plurimum terrestres homines
 Ledit, quando quispiam uolens peierauerit.
 Nereumq; alienū à mendacio, & ueracē genuit Pōtus
 Maximum natu filiorum. sed uocant senem,
 Eo quòd uerus atq; placidus, nec iuris & æqui
 Obliuiscitur, sed iusta & mansueta consilia nouit.
 Deinde rursum Thaumantē magnū, & fortē Phorcyn:
 Terræ commistus, & Ceto pulchris genis præditam:

Eury-

Εὐρυβίην τ' ἀδάμαντες ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχουσιν.
 Νηρῆος δ' ἐγείνοντο μεγέρεα τέκνα θεάων,
 Γόντῳ σὺν αἰτρυγέτῳ, καὶ Δωρόδος ἠὲ Νόμοιο,
 Κέρης ὠκεανοῖο τελεύχοντος ποταμοῖο.
 Πρωτὸν τ' σὺνκράτητε, σαώ τ', ἀμφιτέριτε,
 Εὐδάρητε, θέτις τε, γαλήνη τε, γλαύκη τε,
 Κυμοβόη, σπειώ τε βοή, θαλίη τ' ὄροεσσα.
 Καὶ μελίτη χαρίεσσα, καὶ σὺλιμνή, καὶ ἀγαυή.
 Γασσιβή τ', ὄρατῶ τε, καὶ σὺνεικὴ ροδιόπηχυν.
 Δωτῶ τε, πρῶτῶ τε, φόρβασά τε, διυμαμένη τε,
 Νησαίη τε καὶ ἀνῆϊάη, καὶ πρωτομέδεια.
 Δωρεῖς, καὶ πανόπη, καὶ σὺειδὴς γκλάτεια.
 Ἰπποβόη τ' ὄροεσσα, καὶ ἰππονόη ροδιόπηχυν.
 Κυμοδόκη θ', ἠ' ἱύμακ' σὺν ἠόροειδέϊ πόντῳ,
 Γνοιᾶς τε ζαθέων ἀνέμων σὺν ἱυματολήγῃ,
 Ρεῖα πρηνύει, καὶ εὐσφύρῳ ἀμφιτέριτη.
 Κυμώ τ', ἠϊόνη τε, εὐσφειφανός θ' ἀλιμήδην.
 Γλαυκονόμη τε φιλομειδής, καὶ ποντοπόρεια.
 Λειαγόρη τε, καὶ συναγόρη, καὶ λαομέδεια.
 Ραλινοόμη τε καὶ αὐτονόμη, καὶ λυσιαύκασα,
 Εὐαρήνη τε φυλὴ τ' ὄρατὴ καὶ εἶδος ἄμωμος.
 Καὶ ψαμάθη χαρίεσσα δέμας, δίν τε μινίπη,
 Νησώ τ', σὺπόμπη τε, θεμισώ τε, πρηνόνη τε,
 Νημορτής θ', ἠ' πατρός ἔχει νόον ἀθανάτοιο.
 Αὐταὶ μὲν νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγείοντο,
 Κῆραι ποντήνοντα, ἀμύμονα δ' ὄν γ' εἰδῆαι.
 Θαῦμας δ' ὠκεανῷο βαθυρρέατο θυγάτρα

iamq̃; adamātis in pectore animum habentem.
 reo porro prognati sunt perq̃ amabilis soboles
 in infructuoso, et Doride pulchricoma, (dearū
)ceani, perfecti fluuij,
 q̃; Eucrateq̃; Saoq̃; Amphitriteq̃;
 aq̃; Thetisq̃; Galeneq̃; Glaucēq̃;
 thoe, Spioq̃; uelox, Thaliaq̃; iucunda.
 elita amabilis, et Eulimene, et Agaue,
 eaq̃; Eratoq̃; et Eunice roseis cubitis,
 q̃; Protoq̃; Pherusaq̃; Dynameneq̃;
 aq̃; et Actæa, et Protomedia.
 s, et Panope, et speciosa Galatea.
 othoeq̃; lepida, et Hipponoe roseis ulnis prædita
 odoceq̃; quæ fluctus in obscuro ponto,
 atus diuinorum uentorū, unā cum Cymatolege
 lē mitigat, et pulchros talos habente Amphitrite.
 oq̃; Eioneq̃; pulchreq̃; coronata Halimede.
 uconomeq̃; renidens, et Pontoporia.
 goreq̃; et Euagore, et Laomedia.
 ynomeq̃; et Autonome, et Lysianassa,
 arneq̃; tam indolis gratæ, quàm inculpatae formæ.
 Psamathe decora corpore, diuinaq̃; Menippe.
 soq̃; Eupompeq̃; Themisoq̃; Pronoeq̃;
 mertesq̃; quæ patris habet animum immortalis.
 e quidem ex Nereo inculpato, procreatae sunt,
 iæ quinquaginta, inculpata opera callentes.
 oaumās uerò Oceani profundiflui filiam

Duxit

Ηγάγετ' ἡλένηρην, ἥ δ' ὠκεῖα ρτύνειν ἰέμεν,
 ἠὲ νόμους δ' ἀρπυγας, ἀελλώτ' ὠκύνετ' ἔλνυτε,
 Αἶρ' ἀνέμων πνοιῇσι καὶ οἰωνοῖς ἅμ' ἔπονται,
 Ωκεῖν πρὸς ῥύγεσι, μεταχρόνιαι γὰρ ἰκλινον.
 Φόρην δ' αὖ λητὴν γαίης τε καὶ λιπαρῆς,
 Εὐγενετῆς πολιᾶς, τὰς δὲ γαίης καλέεσσι
 Ἀθανάτοί τε θεοὶ, χαμαὶ τ' ὄρχόμενοι ἄνθρωποι,
 Γεφρηδὼ τ' εὐπέπλον, σὺν δὲ προνόπεπλον,
 Γοργὸς θ', αἰναίεσσι πέρην κλυτὰ ὠκεανοῖο,
 Εὐχχτιῇ πρὸς νυκτὸς, ἵν' ἐσπερίδες λιγυφῶνοι,
 Σθενώ τ', στυγᾶλῃ τε, μέδυσά τε λυγρὰ πειθῶσα.
 Ἡ μὲν ἔλνυ θνητῇ· αἱ δ' Ἀθανάτοι καὶ ἀγήρω
 Αἰδύο, τῇ ἣ μὴ παρελέξατο λυαροχάιτης,
 Εὐμαλακῶ λειμῶνι, καὶ αὖθις εἰς χειροῖτι,
 Μιχθεῖς καλλιρόῃ λίσρῃ κλυτὰ ὠκεανοῖο.
 Τῆς δ' ὅτε δὴ πρὸς τοὺς κεφαλὴν ἀπιδιερτομόμοιο,
 Εἰέθορε χρυσάορ τε μέγας, καὶ πῆγας ἵππος.
 Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἴν, ὅτ' αὖ ὠκεανὸς πρὶ πηγᾷ
 Γαίνεθ'· ἡ δ' ἄορ χρύσειον ἔχον μετὰ χερσὶ φίλητι.
 Χ' ὡ μὲν ἀποπῆάμενος προλιπὼν χθονα μντέρα μή-
 κρετ' εἰς Ἀθανάτας, βλυὸς δ' ἐν δώμασι ναίει, (λωρ,
 Βρόντ' ἔλνυτε, σδροπλὺν τε φέρων δὲ μντιόρντι.
 Χρυσάορ δ' ἔτενε τριμέφαλον γηρυονῆα.
 Τὸν μὲν αὖ ἐξενάριξε βίη ἠρακλείη,
 Βυσὶ παρ' εἰλιπόδεσσι περιρρύτῳ εἰς ὄρυθειν
 Ἡματι τῷ, ὅτε πρὸ βῆς ἤλασαι στυμετώπης
 Τίρμυθ' εἰς ἰορλὺν, διαβάς πόρον ὠκεανοῖο,

Electram. hæc autem celerem peperit Irim,
 icomasq; Harpyias, Aelloq; Ocypetenq;
 ventorum flamina, & aues assequuntur
 ibus alis, in cælo enim degentes uolitant.
 yi post hæc Ceto Græas peperit pulchris genis
 rtu canas, quas ob id Græas uocant (præditas,
 rtalesq; dij, humiq; incedentes homines.
 redoq; pulchro peplo, Enyoq; croceo peplo,
 onesq; quæ habitant ultra celebrem Oceanum,
 rema parte ad noctem: ubi Hesperides argute,
 oq; Euryaleq; Medusaq; grauiâ ppressa. (noxia
 erat mortalis. ast aliæ immortales, et senio nō ob-
 . cum una concubuit cærulea cæsarie Neptunus
 olli prato & floribus uernis,
 tus Callirhoæ filia nobilis Oceani.
 autem cum Perseus caput amputasset,
 micuit Chrysaor magnus, & Pegasus equus.
 c quidē cognomentū erat, qd' Oceani apud fontes
 us esset: ceterū hic ensē aureū tenebat manib. cha-
 lle qdē cū auolasset, relicta terrâ matre malorū (ris
 uenit ad immortales. Iouis uerò in domib. habitat,
 nitruq; & fulgur fercens Ioui prudenti.
 rysaor porro genuit tricipitem Geryonem.
 um quidem armis exiit uis Herculana,
 ues apud flexipedes circumflua in Erythia,
 ie illo cum boues egit latas frontes habentes
 rynthum in sacram, emensus iter Oceani,

Orthoq;

Ορθόν τε κτείνας, καὶ βυκόλον σύρυτίωνα,
 Σταθμῷ σὺν ἠδρόοντι, πέρην κλυτὰ ὤνεα νοῖο.
 Ἡδ' ἔτεν' ἄλλο πέλωρον, ἀμήχανον, ὅδ' ἐν εἰκοῖς
 Θνητοῖς ἀνθρώποις, ὅδ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Σπῆι σὺν γλαφυρῷ, θείην κρατορόφρον' ἐχιδναρ,
 ἡμισυ μὲν νύμφην ἐλικώπιδα, καλλιπαῖνον.
 ἡμισυ δ' αὖτε πέλωρον ὄφιν, δεινόν τε μέγαρ τε,
 Ποικίλον, ὠμυγλὴν, ἱαθέης ὑπὸ κτύθεσι γαίης.
 Εὐθα δέ οἱ σπείος ἐστὶ καὶ τῷ, κοίλῃ ὑπὸ πτέρῃ,
 Τηλὲς ἀπ' ἀθανάτιων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων.
 Εἰ θ' ἄρα οἱ δάσαντο θεοὶ κλυτὰ δῶματα ναίειν.
 Ἡδ' ὄρνυτ' εἰς ἀρίμοισιν ὑπὸ χθόνα λυγρὴ ἐχιδνα,
 Ἀθάνατος νύμφη, καὶ ἀγέρας ἥματα πάντα.
 Τῇ δ' τυφάονα φασὶ μιγήμεναι σὺν φιλότῃ,
 Δεινόν θ' ὑβριγλὴν αἶεμον, ἐλικώποδι κέρη.
 Ἡδ' ὑποκυσαμένη τέκετο κρατορόφρονα τέκνα.
 Ορθόν μὲν πρῶτον λιύα γείνατο γηρυονῆι.
 Δσύντορον αὐτὶς ἐτιήσεν ἀμήχανον ὅτι φατειόν,
 Κέρβορον ὠμυγλὴν, αἰδέω λιύα χαλκιδόφωνον,
 Γρυθηκοντακέφαλον, ἀναιδέα τε, κρατορόν τε.
 Τὸ τρίτον ὕδρην αὐτὶς ἐγείνατο, λυγρὴ εἰδύαρ,
 Ἀδρναίην, ἣν θρέψε θεὰ λουκιάλκηνος ἥρη,
 Ἀπλκτον ἰοτέσσα βίη ἥρα κληείη.
 Καὶ τὴν μὲν Διὸς υἱὸς σὺν ἔρατο νηλεῖ' ἡχαλκῷ,
 Ἀμφιτρωνιάδης, σὺν ἀρηϊφίλῳ ἰολάῳ,
 Ἡρακλῆος, βαλῆσιν ἀθλιν αἶψα ἀγελεύς.
 ἢ δ' ἡ χίμαιραν ἔτικτε, πνέουσαρ ἀμαυμάχετον πῶρ.

Δανιὴν

q; interfecto, & bubulco Eurytione,
 o in obscuro, ultra inclytum Oceanum.
 sup peperit aliud ingēs, perplexum, nihil simile
 alibus hominibus, neq; immortalibus dijs,
 in concauo, diuinam animo infracto Echidnam:
 dio nymphā, limis oculis, pulchris genis, (gnūq;
 dia itē parte ingentē serpentem, horrendūq; ma-
 um, crudiuorum, diuinæ sub cauernis terræ.
 uerò ei specus est in imo, caua sub petra,
 ul ab immortalibusq; dijs, mortalibusq; hominib.
 nè ei destinarunt dij inclytas domos incolere.
 coercebatur in Arimis sub terra tetra Echidna,
 ortalis nymp̄ha, & senio illæsa perpetuo.
 Typhaonem aiunt mixtum esse amore, (puellæ.
 ementem & uiolentū uentū, limis oculis contuenti
 uerò grauida facta, peperit fortes filios,
 hum quidem primò canem peperit Geryoni.
 ū secūdo edidit partu immensum, minimè effabilē,
 berum crudiuorum, Plutonis canem ærea uoce,
 iniquaginta capitum, impudentemq; fortemq;
 rtio, hydram genuit odiosa edoctam,
 rneam, quam enutriuit dea albis ulnis Iuno,
 atiabiliter indignans uirtuti Herculanæ.
 illam quidem Iouis filius occidit sæuo ferro
 mphytrionades, cum bellicoso Iolao,
 ercules ex consilijs Mineruæ prædatrix. (gnem,
 um ipsa Chimæram peperit, spirantem terribilem i-

Δαινύ τε, μεγάλλυ τε, ποδώνιό τε κρατόρην τε.
 Τῆς δ' ἑνὶ τρεῖς κεφαλᾷ, μία μὲν χαροποῖο λέοντος,
 ἡ δ' ἡ χιμαίρης, ἥ δ' ὄφις κρατοροῖο δράκοντος.
 Γρόθε λέων, ὅπινον δ' δράκων, μέσῃ δ' χιμαίρᾳ.
 Δαινὲρ ἀποπνέεισα πυρὸς μόνος αἶθοι μόνιο.
 Τίω μὲν πύγασος εἴλε, καὶ ἰδὼς βέλτερόντης.
 Ἡ δ' ἄρα σφίγγ' ὀλοὴν τέκε, καὶ μεῖοισιρ ὄλεθρον,
 Ορθῶ ὑποδμηθεῖσα, νειμειῶν τε λέοντα,
 Τὸν δ' ἤρη θρέψασα, διὸς λυδινὴ παρὰ νοίτις,
 Γουνοῖσιρ κατάνασσε μεμῖς, πῆμ' ἀνθρώποις.
 Ενθ' αἶψ' οἰκείων, ἐλεφαίρετο φύλ' ἀνθρώπων,
 Κοιρανέων τρεῖς τοῖο νειμῖς ἥ δ' ἀπέσαντος.
 Ἀλλὰ εἰς ἀδάμασσε βίης ἤρα κληείης.
 Κητὼ δ' ὀπλότατον, φόρην φιλότητι μιγῆσαι,
 Γένετο δαινὸν ὄφιν, ὃς ὄρεμνῃς λίσσεται γαίης,
 Γείρασιρ σὺν μεγάλοις παγχρύσια μῆλα φυλάσσει.
 Τῷτο μὲν ἐν λητῇ καὶ φόρην γένος ἐστὶ.
 Τηθὺς δ' ὠκεανῷ ποταμὸς τέκε δινήκοντας,
 Νεῖλόν τ', ἄλφειόν τε, καὶ ἠριδιανὸν βαθυδίνην,
 Στρυμόνα, μαίανδρόν τε, καὶ ἰστρον λαλινεῖθρον,
 Φάσιρ τε, ῥήσον τ' ἀχειλώϊον ἀργυροδίνην.
 Νέσον τε ῥοδιόν θ', ἀλιάκμονά θ', ἐπ' ἰάπορόν τε,
 Γρήνικόν τε, καὶ αἰσῆπον, θεῖόν τε σιμῶντα,
 Πηνειόν τε, καὶ ἔρμον, ἐυρείτην τε ἰαΐκον,
 Σαγγαρείον τε μέγαρ, λάδωνά τε, παρθονίον τε,
 Εὐλύον τε, καὶ ἀρδισκον, θεῖόν τε σνάμανδρον.
 Τίπτε δ' θυγατρίων ἰστρον γένος αἰ κατὰ γαῖαν.

Λυδίας

nq; magnamq; pernicemq; ualidamq;
 nt tria capita: unum quidem terribilis leonis,
 i capellæ, tertiū uerò serpētis robusti draconis,
 nte leo, ponē uerò serpens, media uerò capra:
 endē efflans ignis robur ardentis.
 uidē Pegasus cepit, & strenuus Bellerophontes.
 inē Sphingen exitiale peperit, Cadmeis perniciē,
 ortho subacta: Nemeæumq; leonem,
 m Iuno cum enutriuisset, Iouis ueneranda uxor,
 cis fertilib. collocauit Nemeæ, cladem hominibus.
 unē hic commorans decipiebat tribus hominum,
 erans cauernosæ Nemeæ, atq; Apesanti.
 ipsam robur domuit uirtutis Herculanæ.
 o uerò minimum nalu cum Phorco amorī indulgēs
 erit grauem serpentē, qui obscuræ latibulis terræ,
 ibus in amplis prorsus aurea mala custodit.
 c quidem ex Ceto & Phorco genus est.
 hys aut Oceano flumina pepit uorticosa, (bentē,
 ūq; Alpheūq; & Eridanū profundos uortices ha-
 ymonem, Meandrumq; & Istrum pulchrisfluum.
 asinq; Rhesumq; Acheloiū limpidum.
 ssūm; Rhodiumq; Haliacmonēq; Heptaporūq;
 anicumq; & Aesapum, diuinumq; Simoenta.
 neumq; & Hermum, amœnēq; fluentem Caicum.
 ngariumq; magnum, Ladonem, Partheniumq;
 uenumq; & Ardescum, diuinumq; Scamandrum.
 eperit quoq; filiarum sacrum genus, quæ per terram

Ἀνδρας κλέϊσσι, σιὺν ἀπόλλωνι αἴαντι,
 Καὶ ποταμοῖς, ταύτην ἧ διὸς παρὰ μοῖραν ἔχουσι,
 Γειῶ τ', αἰδμήτη τε, ἰάνθη τ', ἠλέκτρι τε,
 Δωρίς τε, πρυμνίω τε, καὶ ὕβριν θεοειδής.
 ἱππώ τε, κλυμμένη τε, ῥοδία τε, καλλιῤῥόνη τε.
 Ζευξώ τε, ἱλυτίη τε, ἰδύα τε, πασιθόη τε.
 Γληξάυρη τε, γαλαξάυρη τ', ὄρατῆ τε διώνη.
 Πηλόδοσις τε, βοή τε, καὶ σῦειδής πολυδώρα.
 Κάρηκίς τε φυλὴν ὄρατῆ, πλατώ τε βοῶπις.
 Υἱόβρις τ', ἰάνειρά τ', ἀπάγη τε, ξάνθη τε,
 Πετραίη τ' ὀρόεσσα, μνηστώ τ', εὐρώπη τε.
 Μῆτις τ' εὐρυόμη τε, τελεστώ τε κροκόπεπλος.
 Κρησίη τ', αἰή τε, καὶ ἱμῶροεσσα καλυψώ.
 Εὐδώρα τε, τύχη τε, καὶ ἀμφιρῶ, ὠκυρόη τε.
 Καὶ σῦξ, ἧ δὴ σφέων προφρεσάτη ἐστὶν ἀπασέων.
 Αὐταὶ δ' ὠκεανῷ καὶ τηθύος ἐξεγερνόντο,
 Πρεσβύταται ἡῶραι, πολλαὶ γέ μιν εἰσι καὶ ἄλλαι.
 Τρεῖς γὰρ χίλια εἰσὶ τανύσφυροι ὠκεανίηαι,
 Αἶρά πολυαπώρες γαῖαν καὶ βρύθια λίμνης,
 Πάντη ὁμῶς ἐφέπασσι θεάων ἀγλαὰ τέκνα.
 Τόσοι δ' αὖθ' ἑσπῆροι ποταμοὶ ἱαναχιδᾶ ῥέοντες,
 Υἱεὺς ὠκεανῷ, τὸς γείνατο πότνια τηθύς,
 Τῶν ὄνομ' ἀργαλέον πάντων βροτῶν ἀνδρα σῖσι.
 Σὶ δ' ἑμεσσοὶ ἰσασιν οἱ αὖ πόριναιετάωσι.
 Θεία δ' ἠελιόρ τε μέγαρ, λαμπράν τε σελήνην,
 ἠὲ θ' ἠ πάντεσσιν ἐπιχθονίοισι φαίνει,
 Ἀθανάτοισ τε θεοῖς, τοῖ ὕβανδρ ἐνρυὺν ἔχουσι,

Viros à teneris educant unà cum Apolline rege,
 Et fluminibus. hanc uerò à Ioue sortem habent,
 Pithoq;, Admete q;, Ianche q;, Electra q;,
 Doris q;, Prymno q;, & Vrania forma deam refrens,
 Hippo q;, Clymene q;, Rhodia q;, Calirrhoe q;,
 Zeuxo q;, Clytie q;, Idyia q;, Pasithoe q;.
 Plexaure q;, & Galaxaure, amabilis q; Dione,
 Melobosis q;, Thoe q;, & uenusta Polydora,
 Cerceis q; indole amabilis, Pluto q; bouinis oculis,
 Perseis q;, Ianira q;, Aceste q;, Xante q;,
 Petraea q; lepida, Meneſtho q;, Europa q;,
 Metis q; & Eurynome, Telesto q; croceo peplo.
 Crisie q;, Asia q; & blanda Calypso,
 Eudore q;, Tyche q;, & Amphiro, Ocyroe q;,
 Et Styx, quæ ipsarum excellentissima est omnium:
 Atq; hæ Oceano & Tethyde prognatæ sunt,
 Grandiores natu filie. multæ quidem sunt & aliæ.
 Ter mille enim sunt celeres filie Oceani.
 Quæ sanè dispersæ terram & profunditates lacus,
 Passim pariter incolunt, dearum splendida proles.
 Tot rursus alij fluuij cum strepitu fluentes,
 Filij Oceani, quos peperit ueneranda Tethys.
 Quorū nomina difficile omniū mortalē uirū proloqui:
 Sed singulatim nouerunt quotquot circum habitant.
 Thia præterea Solem q; magnum, lucentem q; Lunam,
 Auroram q;, quæ omnibus terrestribus lumen præbet,
 Immortalibus q; dijs qui cælum latum tenent,

Γείναθ' ὑπσυννηθεῖς ὑπόρίονος σὺ φιλότῃτι·
 Κέρω δ' ὑρρυδικτίκτεν φιλότῃτι μιγείσα,
 Ἀστράϊορ τε μέγαρ, πάλλαντά τε δῖα θεάωρ.
 Εὐρύσιω θ', ὅς καὶ παῖσι μετέπρεπεν ἰδμοσυώνσιρ.
 Ἀστράϊω δ' ἡὼς ανέμας τένε καρτοβροθύμας,
 Ἀργέτιω, Ζεφυρορ, βορέϊω λαίψηροκέλσυθορ,
 Καὶ νότορ, σὺ φιλότῃτι θεῶ θεὰ σὺννηθείσα.
 Τὸς ἧ μετ' ἀσδρά τήνην ἑωσφόρορ ἡριγενεία,
 Ἀστρά τε λαμπετόωντα, τάτ' ὕρανος ἐστὶ φάνωται.
 Στῆξ ἧ τέν' ὠκεανῶ θυγάτηρ, πάλλαντι μιγείσα,
 Ζῆλορ, καὶ νίκηω χαλκίσφυρορ, σὺ μεγαρόισι.
 Καὶ ἡράτος, ἧ ἧ βίλω, ἀριδείκετα γείνατο τέκνα.
 Τῶρ ὅν ἐσ' ἀπαύσυνθε δῖος δόμος, ὅδέ τις ἔδρη,
 Οὐδ' ὁδὸς, ὅππῃ μὴ κείνοισ θεὸς ἡγεμονόυει,
 Ἀλλ' αἰεὶ παρ' ἑλνὶ βαρυνήντων ἰδριόωνται.
 Ως γὰρ ἐδύλυσσε σῆξ ἀφθιτος ὠκεανίνη,
 Ἡματι τῷ, ὅτε πάντας Ὀλύμπιος ἀσδροπῆῃς
 Ἀθανάτης ἐνάλεσε θεὸς ἐς μακρόν Ὀλυμπον.
 Εἶπέ δ' ὅς μετὰ εἶο θεῶν τιτῆσι μάχοιτο,
 Μήτιν' ἀπορήσειν γορᾶωρ, τιμὴν ἧ ἑκαστον
 Εξέμεν, ἦν τὸ πάρος γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τόρ δ' ἔφατ' ὅς τις ἄτιμος ὑπὸ κρόνῃ, ἠδ' ἀγέραςτος
 Τιμῆς καὶ γορᾶωρ ἐπιδυσέμεν, ἧ θέμις ἐστί.
 Ἡλθε δ' ἄρα πρώτη σῆξ ἀφθιτος Ὀλυμπόρδε,
 Σιὸν ἀφίσι παίδεσι, φίλῃσι δὲ μύθεα πατρὸς.
 Τὴν ἧ ζυὺς τίμησε, πόρρισα δ' ἧ δῖωρα ἔδωκεν.
 Ἀντὶν μὲν γὰρ ἔθηκε θεῶν μέγαρ ἐμμεναι ὄρκοι,

it, congressa cum Hyperione in amore,
 Eurybie peperit, per amorem mixta,
 ūq; magnum, Pallantemq; præstantissima dearū
 nq;, qui omnes præcellebat peritia.
 eo uerò aurora uentos peperit magnanimos,
 sten, Zephyrum, Boream rapidum,
 otum, in amore dea cum deo congressa.
 hos stellam genuit Luciferum manè genita,
 aq; fulgentia, quibus cœlum cinctum est.
 e uerò peperit, Oceani filia, Pallanti mixta,
 um & Nicen pulchros talos habentem in ædibus.
 Robur, a' q; Vim, præclaros genuit filios:
 ibus non est seorsim à Ioue domus, nec ulla sedes,
 q; uia, qua non illis deus præit:
 d semper apud Iouē grauitèr tonātem sedem habent.
 enim consuluit Styx incorruptibilis Oceanis,
 ie illo, quando omnes Olympius fulgurator
 mortales uocauit deos ad altū cœlum. (nes pugnet,
 ixit aut, quòd quisquis una secum deorum cōtra Tita
 non cariturus sit muneribus, sed honorem quemq;
 abiturum, quem antea inter immortales deos.
 ū etiā dixit q; honoris expers fuerit sub Saturno, atq;
 Ad honores ac præmia ascēsurū, ut fas est. (immunis,
 Venit aut prima Styx incorruptibilis ad Olympum,
 Cum suis filijs, chari per consilia patris. (dit.
 psam uerò Iupiter honorauit. eximia quoq; dona de-
 psam enim cōstituit deorū magnum ut sit iuramētum.

Γαῖδας δ' ἤματα πάντα ἐς μετ' ἀναιέτας εἶναι,
 Ως δ' αὐτως πάντεσσι διαμποῖς, ὥσπερ ὑπέσθην,
 Εξετέλει, αὐτός δὲ μέγα ἱρατεῖ, ἠδὲ ἀνάσσει.

Φοῖβη δ' αὖ νοῖς πολοῖρατον ἤλθεν ἐς σὺνδύν.
 Κυσαμμένη δ' ἤπειτα θεᾷ θεῶ σὺ φιλότῃτι,
 Λητὴν ἱκανόπεπλον ἐγείνατο, μείλιχον αἰεὶ
 Ἡπιορ ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Μείλιχον ἐξ ἀρχῆς, ἀγαυώτατον ἐντὸς Ὀλύμπῳ.
 Γείνατο δ' ἀστέριον σὺν ὄννημον, ἥρ' ὅτε πόρσος
 Ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα, φίλῳ κελυῖνδαι ἄνοιτιν.
 Ἡδ' ὑποκυσαμμένη, ἐνάτῳ τέλει, τὴν πόρῃ πάντων
 Ζεὺς ἱερνίδης τίμησε. πόρσῳ δὲ οἱ ἀγλαὰ δῶρα,
 Μοῖραν ἔχει γαῖης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
 Ἡ δ' καὶ ἀσφόδοντος ὑπ' ἕραν ἔμμορε τιμῆς,
 Ἀθανάτοισι τε θεοῖσι τετιμένη ἐστὶ μάλιστ' αἰ.
 Καὶ γὰρ νυνὶ ὅτε πᾶσι τῖς ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Εὐδωρ ἰορὰ καλὰ πατὰ νόμον ἰλάσσειναι,
 Κιλήσσει ἐνάτῳ, πολλή τε οἱ ἔσπετο τιμή,
 Ρεῖα μάλ' ὧ πρόφρων γε θεᾷ ὑποδέξεται σὺχαῖς,
 Καὶ οἱ ὄλβον ὀπάσει, ἐπεὶ διώαμῖς γε παρέστιν,
 Οἶοι γὰρ γαῖης τε καὶ ἕραν ἔξεγχνόντο,
 Καὶ τιμὴν ἔλαχον, τότῳ ἔχει αἶσαν ἀπάντων.
 Οὐδέ τι μὲν ἱερνίδης ἐβίησατο, ἠδὲ τ' ἀπνήρα,
 Οὐδ' ἔλαχον τιτῆσι μετὰ προτόροισι θεοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔχει, ὥς τοπρῶτον ἀπ' ἀρχῆς ἐπλετο δασμός.
 Οὐδ' ὅτι μνηογενῆς, ἥσορ θεᾷ ἔμμορε τιμῆς,
 Καὶ γούρας ἐν γαίῃ τε καὶ ἕραν, ἠδ' ἐν θαλάσσῃ.

Ἀλλ'

Filios autem, diebus omnibus sui cohabitatores ut sint.
 Similiter etiā omnibus perpetuò, sicuti pollicitus est,
 Perfecit. ipse autem præpotens est, atq; regem agit.

Phœbe porrò Cœi genialem uenit ad lectum,
 Grauida uerò facta deinde dei amore,
 Latonam ceruleo peplo peperit blandam semper,
 Mitem hominibus atq; immortalibus dijs,
 Suauem ab initio, in primis hilarem intra Olympum.
 Genuit insuper Asteriam claram, quam olim Perses
 Duxit in domum amplam, chara ut uocetur uxor.
 Illa iterū grauidata, Hecatē peperit, quā super omnes
 Iupiter Saturnius in precio habuit. dedit uerò ei splēdi
 Partē ut habeat terræq; et infrugiferi maris. (da dona,
 Imo etiam stelligero à cœlo sortita est honorem,
 Immortalibusq; dijs ueneranda est maximè.
 Etenim nunc sicubi aliquis terrestrium hominum,
 Faciens sacra honesta ex lege expiat,
 Inuocat Hecaten: ingens uerò eum sequitur honor
 Facilmè, cuius beneuola dea suscepit preces,
 Et illi diuitias largitur. nam facultas ipsi adest.
 Quotquot enim Terra Cœloq; prognati sunt,
 Et honorē sorte acceperūt, istorū habet sortem omnium:
 Neq; qcq; ipsi Saturnius per uim ademitt, neq; priuauit,
 Quæcunq; sortita est Titanes inter priores deos:
 Sed habet, sicut prius ab initio facta est distributio.
 Nec quia unigenita, minorem dea sortita est honorem,
 Et præmium tam in terra ac cœlo, quàm in mari,

Αλλ' ἐτι καὶ πολὺν μᾶλλον, ἐπεὶ ῥυὺς τίεται αὐτῷ.
 Ωδ' ἐθέλει μεγάλως παρραγίνεται, ἢ δ' ὀνίνκσι.
 Ενθ' ἀγορῇ λαοῖσι μεταπρέπει, ὅρ' κ' ἐθέλκσι.
 Ηδ' ἐπὶ τ' ἐς πόλεμον φθισίλυνον θωρήσσονται
 ἄνθρωποι, ἐνθα θεὰ παρραγίνεται οἷς κ' ἐθέλκσι,
 Νήϊον προφρονέως ὁπάσαι, καὶ κῦδος ὀρέξαι.
 Εἰ τε δίκη βασιλῆσι παρ' αἰδοίοισι καθίξει.
 Εἰ δ' αὖτ' ἐπὶ τ' ἀνδρῶν ἀγῶνι ἀεθλύνωσι,
 Ενθα θεὰ καὶ τοῖς παρραγίνεται, ἢ δ' ὀνίνκσι.
 Νηήσας ἢ βίη καὶ ἰσχύϊ, καλὸν ἄεθλον
 Ρεῖα φέρει, χαίρων τε τοκῶσι κῦδος ὁπάξει.
 Εἰ δ' ἰππείας παρραδάμν, οἷς κ' ἐθέλκσι.
 Καὶ τοῖς, οἱ γλαυκὸν ἀντιμέφελον ὄργάζονται,
 Εὐχονται δ' ἐνάτη, καὶ ἐρικυδέως οὐκοσιγαίῳ.
 Ρηϊδίως δ' ἄγχι κῦδος θιὸς ὁπάσει πολλὸν,
 Ρεῖα δ' ἀφείλετο φαινομένη, ἐθέλκσά γε θυμῷ.
 Εἰ δ' οὐ φαυλοῖσι σὺν ἑρμῇ λήϊδ' ἀέξει,
 Βαρυλίας τ' ἀγέλας τε, καὶ ἀπείλια πλάττει ἀγῶν,
 Γοῖμνας τ' εἰροπόων οἶον, θυμῷ γε θέλκσα,
 Εξ ὀλίγων βριάει, καὶ πολλῶν μείονα θῆκν.
 Οὕτω τοι καὶ μενοειμένης ἐν μητρὶ ἐῖσαι,
 Γᾶσι μεθ' ἀθανάταισι τετίμκται γόρ' ἀέξει.
 Θῆκε δὲ μιν κρονίδης κροτόφορον, οἱ μετ' ἐκείνῳ
 ὀφθαλμοῖσι ἰδόντο φᾶος πολυδερκέος ἥες,
 Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κροτόφος αἰὲρ δέ τε τιμαῖ.
 Ρεῖν δ' αὖτ' ἀμυθεία κρόνῳ, τέκε φαίδιμα τέκνα,
 Εἰς ἵν, ἀμυθῆα, καὶ ἥρην χρυσόπιδον,

*Sed insup multo maius quando Iupiter honorat ipsam.
Cui uerò uoluerit magnificè præstò est, atq; iuuat.
Ibitum in foro inter homines eminet, quæ ipsa uoluerit.
Quando uerò ad bellum perdens uiros armantur
Viri, tum dea adest quibus uoluerit,
Victoriam cupidè ut præbeat, & laudem porrigat.
Inq; iudicio regibus uenerandis assidet.
Bona insuper quando uiri in certamine colluctantur,
Ibi dea & illis præstò est, atq; iuuat.
Qui uerò uicerit uirtute et robore, pulchrū præmium
Facilè fert, letusq; progenitoribus gloriam dat,
Commoda item equitib. quæ adstet quibus uoluerit.
Et his qui glaucum mare tempestuosum secant,
Votaq; faciunt Hecatæ, & ualde frementi Neptuno:
Facilè etiam prædam inclyta dea dedit copiosam,
Facilè uerò abstulit apparentem uolens animo.
Bona præterea in stabulis cū Mercurio pecus augere,
Armenta; bouum gregesq; latos caprarum,
Gregesq; lanigerarum ouium, animo uolens.
Ex paucis foecunda facit, et ex multis pauciora reddit.
Adeò sanè licet unigenita ex matre existens,
Omnibus inter deos honorata est muneribus.
Fecit aut ipsam Saturnius alūnā iuuenū, qui post ipsam
Oculis aspexerūt lumen multa contuentis Auroræ.
Sic ab initio nutriens filios. Atq; hi sunt honores.
Facilè uerò domita à Saturno, peperit illustres liberos,
Vestā, Cererē, & Iunonē aureis calceamētis gaudētē,
For.*

Ἰφθίμοι τ' αἰδῶν, ὅς ὑπὸ χθονὶ δώματα ναίει,
 Νηλεὺς ἦτορ ἔχωρ, καὶ ἱρμύπορ σὺννοσίγαυοι,
 Ζηῦά τε μκτιόοντα θεῶν πατέρ' ἠὶ καὶ ἀνδρῶν.
 Τῷ καὶ ὑπὸ βροντῆς πελεμίζεται εὐρεῖα χθών.
 Καὶ τὸς μὲν λιατέπινε κρόνος μέγας, ὅς τις ἑκαστος
 Νηλεὺς ἐξ ἰσθῆς μκτρὸς πρὸς γούναθ' ἵκοιτο,
 Τὰ φρονέωρ, ἵνα μή τις ἀγαυῶν ὑραυιῶνων
 ἄλλος σὺν ἀθανάτοισιν ἔχει βασιλῆϊ διατιμῶν.
 Γούθετο γὰρ γαίης τε καὶ ὑραυῖ ἀσφρόοντος,
 Οὐνεκὰ οἱ πέπρωτο ἰῶ ὑπὸ παιδὶ διαμῶναι,
 Καὶ λιρατόρῳ πόρ' εἶοντι, διὸς μεγάλας διὰ βελάας.
 Τῷ, ὅγε ὑπ' ἀλαοσησιλὺν ἔχον, ἀλλὰ δ' οὐσύνωρ
 Γαῖδας εἰς λιατέπινε, ῥέλυ δ' ἔχε πόνθος ἄλαστον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δὴ' ἤμελλε θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
 Τέξεσθαι, τότε ἔπειτα φίλας λιταύσινε τοκῆας
 Τὸς αὐτῆς, γαῖάν τε καὶ ὑραυὸν ἀσφρόοντα,
 Μῆτιρ συμφράσασθαι, ὅπως λελάθοιτο τεκῆσα.
 Γαῖδα φίλον, τίσαιο δ' ὄριννὺς πατρὸς εἰοῖο
 Γαῖδωρ, ὅς λιατέπινε μέγας κρόνος ἀγκυλομήτις.
 Οἱ ἧ θυγατρὶ φίλῃ μάλα μὲν κλύοι, ἠδ' ἐπίθοντο.
 Καὶ οἱ πεφραδέτελιν ὅσα πόρ' πέπρωτο γενέσθαι
 Ἀμφὶ κρόνῳ βασιλῆϊ, καὶ ὑεὶ καρτοδροθύμῳ.
 Γέμψαμ δ' εἰς λύνῃον κρήτης εἰς πῖονα δῶμον,
 Ὅππότε' αἶ' ὀπλότατον παῖδωρ ἤμελλε τεκέσθαι,
 Ζηῦα μέγαρ, τὸν μὲν οἱ ἐδέξατο γαῖα πελώρη
 Κρήτη εὐρείῃ, τραφίμην, ἀττιταλλέμεναί τε.
 Ἐνθα μὲν ἱστὸ φέρουσα θολὴν διὰ νύκτα μέλαιναν

Γρῶτορ

emq; Plutonium, qui sub terra domos incolit,
 ite cor habēs, & ualde sonantē terræ cōcussorem,
 emq; consiliarium, deorum patrem atq; hominum,
 us & à tonitru concutitur lata terra.

q; istos quidem deglutiebat Saturnus magnus, q̄cūq;
 utero sacro matris ad genua uenerat:

ec animo uoluens, ne ullus clarorum filiorum Cœli
 lius inter deos haberet regium decus.

audierat enim, ex Terra & Cœlo stellis micante,

Quod sibi fatale esset proprio à filio domari,

Quātūuis robusto existēti, Iouis magni p̄ cōsilia. (ens

Adeoq; hic nō cēcā speculationē habuit, sed insidias strus

Filios suos deuorabat. Rhea autē habebat luctū grauē.

Sed quando iam Iouem erat deorū patrem atq; uirorū

Paritura, iam tum charis supplicabat parentibus

Suis, Terræq; & Cœlo stellis aptato,

Consilium ut suggererent, quo pacto latēret pariendo

Filium charum, possetq; ulcisci furias patris sui

Cōtra filios, quos deuorabat ingēs Saturnus uersipellis.

Illi uerò filię dilectæ auscultarūt atq; morē gesserunt,

Et ei cōmemorarūt quæcunq; fatis cōstitutū esset fieri

Circa Saturnum regem, & filium magnanimum.

Miserūt autem Lyctum Cretæ ad pinguem populum,

Cum minimum natus filiorum esset paritura,

Iouem magnum, hunc quidem ipse suscepit terra uasta.

Creta lata, ad educandū & enutriendum ab infantia.

Tū quidē peruenit ferens celerem per noctem nigram,

Primum

Πρῶτον ἐς αὐτὸν λῦντορ ἐκρυψε δ' ἐχόρσι λαβῶσα
 Αἰτρω ἐν ἡλιβάτῳ, ἱαθέης ὑπὸ κτύθεσι γαίης,
 Αργαίῳ ἐν ὄρει πεπνηασμένῳ ὑλήντι.

Τῷ ἧ παργανίσασα μέγαρ λίθορ ἐγγυάλισον,
 Οὐρανίδη μέγ' ἀνακτὶ θεῶν προτέρῳ βασιλῆι.
 Τὸρ, τόθ' ἐλὼρ χείρεσιν, εἰὼν ἐγνάτθετο νεδιῶν,
 Σχέτλιος, ὃ δ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶν, ὥς οἱ ὀπίσω
 Ἀντὶ λίθῳ ἐὸς ὕος ἀνίκητος καὶ ἀκηδέης

Λείπεθ', ὃ μιν τάχ' ἐμελλε βίη καὶ χόρσι διαμάσασθαι,
 Τιμῆς ἐξελάειν, ὃ δ' ἐν ἀθανάτοισιν ἀνάζειν.

Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἐπέτα μόνος καὶ φαίδιμα γῆα
 ἠῦξετο τοῖο ἀνακτὸς, ἐπιπλομένῳ ἐν αὐτῇ

Γαίης ἐννεσίῃσι πολυφραδέεσι δολωθεῖς,

Οὐ γόνου ἄψ' ἀνέηκε μίγας κρόνος ἀγκυλομήτης,

Νικηθεῖς τέχνησὶ βίηφί τε παιδὸς ἐοῖο.

Πρῶτον δ' ἐξήμησε λίθορ πύματορ λιταπίνωρ.

Τὸρ μὲν ἱστὸς στήριξε κατὰ χθονὸς ἐνρυοδέης,

Εὐθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, γυάλοις ὑπὸ παρνησοῖο,

Σῆμ' ἔμον' ἐξοπίσω, θαῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι.

Λύσε ἧ πατροκασιγνήτης ὀλοῶν ὑπὸ δεισμῶν,

Οὐρανίδας, ὃς διῆσε πατὴρ ἀεσιφροσύνῃσιν.

Οἱοὶ ἀπεμνήσαντο χάριμ ἐν ὀργεσιάωρ,

Δῶναρ ἧ βροντὴν, ἥ δ' αἰθαλόεντα πόραυνόν,

Καὶ σφοπλὴν, τὸ πρὶν ἧ πελώρη γαῖα κενσύνει.

• Τοῖς πῖσυνος, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάζει.

Κέρει δ' ἱαπετὸς κακλίσφυρδρ ὠκεανίνην,

Ἠγάγετο κλυμένην, καὶ ὁμὸν λέχος εἰσανέβαινε.

Primū ad ipsam Lyctū. abscondit aut ipsum manib. pre-
 Antro in excelsō, diuinæ sub latebris terræ, (hensum
 Argæo in monte denso syluoso.
 Huic aut fascijs inuolutū magnū lapidē in manus dedit
 Cœli filio, præpotenti deorum priori regi.
 Quem tum arreptum manibus, suū condidit in aluum:
 Miser nec cogitauit animo, quod sibi in posterum
 Pro lapide filius inuictus & insepultus
 Superesset, qui ipsum mox ui & manib. domitum (sit.
 Ex honore expulsurus, ipseq; immortalib. imperaturus
 Celeriter autem deinde robur & fortia membra
 Crescebant illius regis, uertente anno,
 Terræ consilio astuto circumuentus,
 Suam sobolē iterū submisit magnus Saturnus uersutus,
 Victus artibus ac ui filij sui.
 Primum uerò euomuit lapidem ultimò deuoratum,
 Illum quidem Iupiter firmiter defixit in terrā spaciōsā
 Pitho in diuina, iugis sub Parnassi, (nibus.
 Monumentū ut sit in posterū, miraculū mortalib. homi
 Soluit uerò fratres ex patre noxijs à uinculis
 Cœligenas, quos uinxerat pater ex amentia.
 Qui ipsi memores fuerunt propter beneficia,
 Dederuntq; tonitrum, atq; candens fulmen,
 Et fulgur quod antè immanis terra occultabat:
 Quibus confisus, mortalib. atq; immortalib. imperat.
 Filiam porro Iapetus pulchro talos habentē Oceanidē
 Duxit Clymenem, & eundem lectum conscendit.

ipsa

Η δέ οἱ ἄτλαντα κρατόροφρονά γέινατο παῖδά,
 Τίκτε δ' ὑπόρυνδαντα μενοίτιον, ἥ δ' προμηθέα
 Φοινίλον, αἰολομήτην, ἁμαρτίνοόν τ' ἐπιμηθέα,
 Οὐρανὸν ἔξ ἀρχῆς γούετ' ἀνδράσιμ ἀλφειῇσι.
 Πρῶτος γὰρ ῥὰ Διὸς πλεσλὺν ὑπέδειξο γυναικί,
 Γαμβούον, ὑβρισιλὺν δ' μενοίτιον εὐρύοπα Ζεὺς
 Εἰς ὄρεος λατ' ἐπέμψε, βαλὼν ψαλόγντι λιόρυννῳ,
 Εἶνεν' ἄτασθαλίας τε καὶ λυορέης ὑπόροπλος.
 Ἀτλας δ' ὕρανόν εὐρυὸν ἔχει κρατόρῃς ὑπ' ἀνάγκης,
 Γείρασιν σὺ γαίης, πρόπαρ ἐσπερίδιωρ λιγυφώνωρ
 Εσθλῶς, λιφαλῇ τε καὶ ἀναμάτοισι χέρεσι.
 Τάυτ' ἰὼ γὰρ οἱ μοῖραν ἐδίασάτο μητίετα Ζεὺς.
 Δῆσε δ' ἄλυνξοπέδῃσι προμηθέα ποικιλόδακτον,
 Δειμοῖς ἀργαλέοισι μέσον διὰ λῖον' ἐλάσας.
 Καὶ οἱ ἐπ' αἰετὸν ὥρσε τανυπῆδον, αὐτὰρ ὃ γ' ἦ παρ
 ἠδισιν ἀθάνατον, τόδ' αἶξετο ἴσον ἀπάντη
 Νυκτὸς, ὅσον πρόπαρ ἤμαρ ἔδει τανυσίπῆδρος ὄρεος.
 Τὸν μὲν ἄρ' ἀλκμυλῆς λαλυσφύρῃ ἀλκίμος υἱὸς,
 Ηρακλῆς ἐπῆνε, κακὸν δ' ἀπὸ νῦσον ἀλαλῆσιν
 Ιαπετιωνίδῃ, καὶ ἐλύσατο δυσφροσυνάωρ,
 Οὐκ αἶνευσι βλῶδες ὀλυμπία ὑψιμέδοντος,
 ὅφρ' ἤρακλῆος θηβαγενέος κλέος εἴη
 Πλείον' ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν, ἐπὶ χθόνα παλινόταραν.
 Ταῦτ' ἄρ' ἀζόμενος τίμα ἀριδείκετον υἱόν.
 Καὶ πόρ' χώμενος, πᾶνθ' ἐχόλα, ὅν περ ἐχέσκον,
 Οὐνε' ἐρίετο βελαὶ ὑπόρμυνεὶ λιρονίωνι.
 Καὶ γὰρ ὅτ' ἐκένοντο θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι,

erò ei Atlantem magnanimum peperit filium.
præterea gloria præsignè Menœtiũ, atq; Promethæum, uersipellem: stultumq; Epimetheũ, (theum
toxa statim ab initio fuit hominib. inuentoribus
is enim Iouis fictam suscepit mulierem, (rerum.
nè. iniurias uerò inferentè Menœtium latè uidēs
ebũ detrussit, feriens candenti fulmine, (Iupiter
ter stulticiam & fortitudinem immensam.
uerò cœlũ latum sustinet dura ex necessitate,
us in terræ, eregionè Hesperidum argutarum
capiteq; & indefessis manibus.
enim ipsi sortem destinauit prudēs Iupiter. (tũ,
uit uerò insolubilib. cõpedibus Promethea uersu-
culis difficilibus mediam per columnam adigens.
aquilã immisit expansis alis: ceterum hic epar
debat mori nesciũ, qn ipsum crescebat par ubiq;
tu, quantũ toto die edebat extētas alas habēs auis,
quidē Alcmenæ pulchros talos habētis fortis filius
cules occidit, malum uerò morbum profligauit
etionidæ, & liberauit ab egritudine:
n inuito Ioue Olympio in alto imperante,
o Herculis Thebis geniti gloria esset
ior etiam q̃ antea super terram multos pascentem.
idq; ueneratus honorabat præclarum filium.
quũ succensens remisit iram, quã prius habuerat.
quòd cõtendisset consilio cum præpotenti Ioue.
nīm quando disceptabant dij mortalesq; homines,
l Mecc-

Μηκῶνῃ, τότ' ἔπειτα μέγαν βῦρ πρόφρονι θυμῷ
 Δαοσάμενος πρῆθκε, ζῆνός νόον ἑξαπατίσκει.
 Τῷ μὲν γὰρ σάφης τε καὶ ἔγνωκε πῶσι δημῷ
 Εὐρινῷ λατῆθκε, λαλύνψας γαστρί βοείῃ.

Τῷ δ' αὖτ' ὅστιά λουκὰ βοὸς δολίῃ ἐπὶ τέχνῃ
 εὐθετίσας, λατῆθκε λαλύνψας ἀργέτι δημῷ.
 Ἀγ' τότε μὲν προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Ἰαπετιονίδη, πάντων ἀειδείκετ' ἀνάντων,
 Ωπέπορ, ὡς ἐτόρο ζήλως διιδάσχο μοίραν.

Ὡς φάτο, λόρτομέων ζῆς ἄφθιτα μῆδεια εἰδώς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε προμηθεύς ἀγκυλομήτης,
 Ἡν' ἐπιμαθήσας, δολίης δ' ἔλθῃτο τέχνης.
 Ζεὺς λύνει μεγίστη θεῶν αἰεγενετάρ,·
 Τῶν δ' ἔλσιν ὅπποτ' ὄρῃωσι σὺν φρεσὶ θυμὸς ἀνώγει,
 Φῆρ' αὖ δολοφρονέων. ζῆς δ' ἄφθιτα μῆδεια εἰδώς,
 Ἰνῶρ, ἔσθ' ἡγνοίησι δόλον, λακὰ δ' ὄσσειτο θυμῷ
 Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθαι ἔμελλεν.
 Χόρσιν δ' ὅσθ' ἀμφοτέρῃσιν ἀνείλετο λουκὸν ἄλκιφάρ,
 Χώσατο ἧ φρονίας, ἀμφὶ χόλος δέ μιν ἵππετο θυμῷ.
 Ὡς ἰδὼν ὅστιά λουκὰ βοὸς δολίῃ ἐπὶ τέχνῃ.
 Εκτῷ δ' ἀθανάταισιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
 καίνοσ' ὅστιά λουκὰ θυκέντων ἐπὶ βωμῷ.
 Τὸν ἧ μὲν ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα ζῆς·
 Ἰαπετιονίδη, πάντων πᾶσι μῆδεια εἰδώς,
 Ωπέπορ, ἔν' ἄρα πῶ δολίης ἐπιλήθῃο τέχνης.

Ὡς φάτο χῶςμενος ζεὺς, ἄφθιτα μῆδεια εἰδώς.
 Εκτῷ δ' ἔπειτα δόλῳ μεμνημένος αἰεὶ,

conæ, ibi tum magnum bouem prompto animo
 isum proposuit, Iouis mentem fallens.
 enim carnesq; et intestina pingui adipe
 pelle deposuit, tegens uentre bouino.
 altera rursus ossa alba bouis, dolosa arte
 tè disponens, deposuit tegens candida aruina.
 mq; tū ipsum allocutus est pater hominūq; deūmq;
 Iapetionida omnium celeberrime regum,
 O tu, quàm iniquè diuisti partem?

Sic dixit, cōuicijs proscindēs Iupiter ppetua cōsilia
 Hunc rursus allocutus est Prometheus uaser, (sciens.
 Dixit, et arridens dolosæ non obliuiscetur artis:
 Iupiter gloriosissime, maxime deorum sempiternorū,
 Harū elige utrā te in pectorib. animus iubet. (sciens,
 Dixit sanè dolosa cogitās. Iupiter aut perēnia cōsilia
 Cognouit, nec ignorauit dolū. mala aut prospiciebat
 Mortalib. hominib. quæ et perficienda erant. (animo
 Manibus uerò hic utrisq; sustulit album adipem.
 Irasebatur aut mēte, ira uerò eius occupauit animū,
 Vt uidit ossa alba bouis dolosa ab arte.

Ex illo tempore dijs super terram genus hominum
 Adolent ossa alba odoratis in aris.

Hūc ualde cōtristatus allocutus est nubicogus Iupiteri
 Iapetionida, omnes super consilia edoctus,
 O tu, nondum dolosæ oblitus es artis?

Sic dixit, ira percitus Iupiter prudentissimus,
 Ex illo tempore doli memor semper,

ἦκε δὲ δὲ μελίσσι πυρὸς μόνος ἀναμάτοιο
 πρὸς ἀνθρώποις, οἱ ἐπὶ χθονὶ ναυιτάσσιν.
 ἔμιν ἐξαπάτησεν εὖς πάϊς ἱαπετοῖο,
 ἄψας ἀναμάτοιο πυρὸς τηλέσνοπον αὐγλὺν,
 ἰοίλῳ νάρβηκε. δάκρυ δ' ἄρα νειόβι θυμὸν
 ὕψι βριμέτιν, ἐχόλωσε δὲ μιν φίλον ἦτορ,
 εἶδεν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσνοπον αὐγλὺν.
 ὅτινα δ' αὐτὶ πυρὸς τσῦξε λιανὸν ἀνθρώποισι
 Γαῖης γὰρ σύμπλασε πόρην λυτὸς ἀμφιγυῖας,
 Γαρβούῳ αἰδοίῃ ἱκελον, ἱρονίδειῳ δὲ βυλάς.
 Ζῶσι ἥ καὶ νόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθλίην,
 Ἀργυφείῃ δ' ἦτι. κατὰ ἱρῶθεν ἥ καλὴ πῆρην
 Δαιδαλίην χείρεσι κατέχευε, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀμφὶ δὲ οἱ στεφάνους νεοθυλίας αἴθεσι ποῖνε
 ἑμὸν τὸν παρέθηκεν ἱερῆατι παλάς Ἀθλίην.
 Ἀμφὶ δὲ οἱ στεφανίην χρυσίην κεφαλῆφιρ ἔθηκεν
 Τὴν αὐτὸς ποῖνε πόρην λυτὸς ἀμφιγυῖας,
 Δοκῆσας παλάμῃσι, χαρίζομενος δὲ πατρὶ.
 Τῇ δ' ἐνὶ Δαίδαλα πολλὰ τετσύχατο, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Κνώδαλα ὅσ' ἤπειρος μὲν τρέφει, ἥ ἢ θάλασσα.
 Τῶν, ὅγε πόλλ' ἐνέθηκε. χάρις δ' ἀπειλάμπετο πολλῇ,
 Θευμασίην, ζωῶσιν εἰκνότα φωνήεσσιν.

Ἄνταρ ἐπειδὴ τσῦξε καλὸν κακὸν αὐτ' ἀγαθοῖο,
 Ἐξάγαγ' ἐνθά πορ' ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἢ δ' ἀνθρώποι,
 Κόσμῳ ἀγαλλομένου γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρως.
 Θαῦμα δ' ἐχ' ἀθανάτους τε θεὸς, θνητὸς τ' ἀνθρώπων,
 οὐκ εἶδον διόλον αἰπὺν, ἀμύχανον ἀνθρώποισιν.

Εκ τῆς

dabat melijs ignis robur indefessi
calibus hominibus, qui super terram habitant.
osum decepit bonus filius Iapeti,
tus indomiti ignis eminus apparentē splendorē,
ncaua ferula. momordit uerò imo animo (de,
in alto tonātē, ad irāq; ipsum cōmouit caro cor
dit inter homines ignis procul lucētē splendorē.
imus autem pro igne struxit malum hominibus.
rra enim conformauit perq̃ celebris utroq; pede
mī pudicæ simile, Saturnij consilio. (claudicās
rit uerò et adornauit dea cæsijs oculis Minerva,
dida ueste. à capite uerò calyptram
nioso factam manibus detinebat. mirum uisu.
um uerò eiserta florentis è floribus herbæ,
ata imposuit capiti Pallas Minerva:
umq; ei coronam auream caput posuit,
um ipse fecerat inclytus Vulcanus,
horans manibus, gratificans Ioui patri.
ac artificiosa multa cælata erant, mira uisu
mantia; quæcunq; continens alit, atq; mare.
illis hic multa indidit. gratia uerò resplendebat ma
abilis, animantibus similia uocalibus. (gna,
Ceterā postq̃ effecit pulchrum malum pro bono,
exit eò ubi alij erant dij atq; homines, (te,
natu gestientem cæsiæ Palladis forti patre proгна
miratio cepit immortalesq; deos mortalesq; homi
i uiderunt dolū arduū, inexplicabilē hominib. (res

Επὶ τῆς γὰρ γένος ἐστὶ γυναικῶν θηλυτράωμ.
 Τῆς γὰρ ὁλώϊόν ἐστι γένος, καὶ φύλα γυναικῶν
 ἦμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάουσιν,
 Οὐλομένης πρηνὲς ἀσύμφοροι, ἀλλὰ λόροιο.
 Ως δ' ὁπότε ἐν σμικρῇσι λατρηφέεσι μέλισσαι
 Κηφελῶας βόσκουσιν, κακῶν ξυνήοντας ὄργων.
 Οἱ μὲν τε πρόπαρ ἡμᾶρ ἐς ἡέλιον καταδιύνται
 Ἡμάτιαι ἀσύνδισσι, τιθέσι τε λημέα λουσά·
 ῥί δ' ἐντοδὲ μείοντες ἐπιρρεφίας κατὰ σίμβλους,
 Ἀλλότριον λάματον σφετέρῃν ἐς γαστὲρ ἀμύνονται.
 Ως δ' αὖτως ἀνδράσι κακὸν δυνετοῖαι γυναικῶν
 πρὸς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ξυνήοντας ὄργων.
 Ἀργαλέων, ἔττορον ἢ πόρρον κακὸν αὐτ' ἀγαθοῖο.
 Ὃς κε γάμον φύγων, καὶ μέρμυρα ὄργα γυναικῶν,
 Μὴ γῆμαι ἐθέλη, ὅλοός δ' ἐπὶ γῆρας ἵηται,
 Χάττει γηρονόμοις, ὃ δ' ἐβίοντα ἐπιδουήσ
 Ζῶει, ἀποφθιμὸν δ' ἢ διὰ λυτῶν διατίονται
 Χηρωσαί. ὧ δ' αὖτε γάμος μετὰ μοῖραι γύνεται,
 Κελευθὸν δ' ἔχει ἄνοιτιν, ἀραρυῖαν πρᾶπίδεσσι.
 Τῷ δ' ἀπ' αἰῶνος κακὸν ἐδῶλ' ἀντιφορίζει,
 Εμμεναί. ὅμ δέ κε τέτμη ἀταρτηροῖο γυνέθλης,
 Ζῶει ἐνὶ στήθεσιν ἔχωρ ἀλίσσασθαι ἀνίλῃ
 Θυμῷ καὶ κραδίῳ, καὶ ἀνήνεστον κακὸν ἐστίν.
 Ως ὅτε ἐστὶ δίδος κλέψαι νόον, ὅδε παρελθεῖν.
 Οὐδέ γὰρ ἰαπετιονίδης ἀνάνητα προμηθεὺς
 Τοιοῦ γ' ὑπεξήλυξε βαρυὸν χόλον, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκῃ
 Καὶ πελῶνιδειν ἰόντα μέγας καταδυσμὸς ὄρνυται.

a enim genus est mulierum foeminearum.
 enim perniciosum est genus, et sexus mulierum
 mentum ingens mortales inter uiros habitant,
 ciosa paupertati non accommode, sed satietati.
 luti cum in aluearijs testis apes
 pascunt, malorum participes operum:
 quidem per totum diem ad solem occidentem
 ne festinant, et faciunt fauos albos:
 i intus permanentes coopertis in aluearijs,
 um laborem suum in uentrem metunt:
 liter uiris rem malam mortalibus mulieres
 ter altitonans dedit, participes operum
 cilium. aliud uero praeuit malum pro bono.
 nuptias refugiens, et sollicita opera mulierum,
 uxore ducere uelit, nociua uero attigerit senectam,
 enuria eius quae senem foueat, hic etiam non uictus in de-
 it: mortui uero possessionem inter se diuidunt (grati-
 moti cognati. Cui uero nuptiarum conditio contigerit,
 ica uero habuit coniugem, conuenientem praecordiis,
 ic ab auro malum bono equiparat
 e. qui uero adeptus fuerit nocentis natiuitatis,
 uit in pectoribus habens indefinentem moestitiam
 imo et corde, et immedicabile malum est.
 quoniam non licet Iouis fallere mentem, neque praeterire.
 q; enim Iapetionides Acacesius Prometheus
 us euitauit grauem iram: sed necessario,
 gamuis multisciis existentem, magni uinculum coerecet.
 Briareo

Βριαρέω δ' ὡς ταπρῶτα πατὴρ ὠδύσατο θυμῷ.
 Κότῳ τ' ἢ γύγῃ, διῆσε κρατὸρῳ σὺν δισμῷ,
 ἠνορέλιν ὑπόροπλον ἀγώμενος, ἢ καὶ εἶδος,
 Καὶ μέγεθος, λατρεύασε δ' ὑπὸ χθονὸς στυγροδείκτε.
 Ἐνθ' οἷγ' ἄλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες,
 Εἶατ' ἐπ' ἐχατιῇ μεγάλης σὺ πείρασιν γαῖης,
 Διθα μάλ' ἀχνύμονοι, κραδίη μέγα πόνθος ἔχοντες.
 Ἀλλὰ σφέας κρονίδης τε ἰδὲ ἀθανάτοι θεοὶ ἄλλοι,
 Οὐς τέκον ἡῦκομος ρεῖν κρόνον σὺ φιλότῃτι,
 Γαῖης φραδομοσύνησιν ἀνῆγαγον ἐς φάος αὐτίς.
 Αὐτὴ γὰρ σφιν ἅπαντας διλυενέως λατέλεξε,
 Σιὸν κείνοισι νίκη τε καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
 Διγρόν γὰρ μαρναντο πόνον θυμαλγέ' ἔχοντες,
 Τιτλίῳς τε θεοὶ, καὶ ὅσοι κρόνον ἐξεγύνοντο,
 Ἀντίον ἀλλήλοισι διακράτῳ ὑσμίνας
 Οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς ὀβρυός τιτλίῳς ἀγαυοί,
 Οἱ δ' ἀφ' ὑλύμποιο θεοὶ διωτῆρες εἰώων,
 Οὐς τέκον ἡῦκομος ρεῖν κρόνω σὺν κθεῖσιν.
 Οἱ ῥα τότε ἀλλήλοισι μάχην θυμαλγέ' ἔχοντες,
 Σιωχέως ἐμάχοντο δῖνα πλείας σὺν αὐτῆς.
 Οὐδέ τις λῶν ὀρίδος χαλεπῆς λύσις, ἢ ἥ τελευτῇ
 Οὐδετόροις, ἴσον ἢ τέλος τέτατο πηλέμοιο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κείνοισι παρῆχεθον ἄρμονα πάντα,
 Νέκταρ τ' αἰμβροσίην τε, τά πορ θεοὶ αὐτοὶ ἔδωκε,
 Γαίτωρ σὺ σφύθεσιν αἰέετο θυμὸς ἀγλήνῳ,
 Ως νέκταρ τ' ἐπάσαντο καὶ αἰμβροσίην ὄρασαν λῶν.

Δὴ τότε τοῖς μετέπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε

κίχλυτι

eo uerò ubi primum pater iratus est animo,
 atq; Gyge, ligauit forti uinculo,
 tudinem immanè admiratus, atq; etiam formam,
 agnitudinem collocauit sub terram latam:
 dolores habentes sub terra agentes,
 it in extremitate magnæ in finibus terre,
 ualde moerentes: corde magnū luctum habentes.
 ppos Saturnius atq; immortales dij alij,
 os peperit pulchricoma Rhea Saturni in amore,
 æ consilijs subduxerunt ad lucem iterum.
 enim eis cuncta prolixè recensuit,
 e illis uictoriamq; et splendidā gloriā accepturos.
 enim pugnarūt, laborē animū cruciantē habētes,
 nesq; dij, et quotquot è Saturno nati sunt.
 tra sese mutuò per ualidas pugnas:
 quidem ab alta Othry Titanes nobiles,
 Olympo uerò dij datores bonorum, (gens.
 os peperit pulchricoma Rhea Saturno cubile iun-
 sanè tū inter se pugna animū excruciantē habentes
 ntinuè pugabant, decem plus annis.
 q; ulla erat cōtētionis molesta cōpositio, neq; finis
 erutris: equaliter autem finis extentus erat belli.
 l quando iam apposuerunt congruentia omnia,
 etarq; ambrosiamq; quibus dij ipsi uestuntur,
 nnum in pectoribus augebatur animus superbus,
 i nectar comederunt et ambrosiam amabilem.
 ā tū ipsis interlocutus est pater hominūq; deorūq;

Κέκλυτέ μιν γαίης τε καὶ ἕραν ἄγλαα τέκνα,
 Οφρ' εἶπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Ἦδη γὰρ μάλα δηρὸν ἐναντίοι ἀλλήλοισι,
 Νίκης καὶ ἱράτης περιμαρνάμεθ' ἡμάτας πάντα,
 Τιτλῦές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι ἱρόνυ ἐκγεγνόμεθα.
 Ὑμεῖς ἧ μεγάλιν τε βίβιν, καὶ χεῖρας ἀάπτῃς
 Φαίνεται τιτλῦεσιν ἐναντίοι ἐν δαίλυγῃ,
 Μνησάμενοι φιλότῃς ἐνέος, ἴσα παθόντες
 Ες φάος ἄψ' ἀφίκεσθε δυσκλειγέος ὑπὸ δεισμῷ,
 Ἡμετέρας δὲ βλάς ὑπὸ ῥόφῃ ἠδρόοντος,
 Ως φάτε, τὸν δ' ἐξ αὐτῆς ἀμείβετο λόγῳ ἀμύμων·
 Διμόνι' ἔκ' ἀδίακτα πιφάσκειαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν
 ἴδμεν, ὅτι περὶ μὲν πραπίδις, περὶ δ' ἐστὶ νόημα,
 Ἀλκτῆρ δ' ἀθανάτοισιν ἀρῆς γένεο ἱερὸροιο.
 Σῆσι δ' ἐπιφροσύνῃς ὑπὸ ῥόφῃ ἠδρόοντος,
 Ἀψορρόν δ' ἐξ αὐτῆς ἀμειλίχῳ ὑπὸ δεισμῷ
 κλύεμεν, ἱρόνυ ἧ' ἀνάξ, ἀνάλπτῃ παθόντες.
 Τῷ καὶ γυνὴ ἄτρειά τε νόω, καὶ ἐπίφροσι βαλῇ,
 Ρυτόμιθα ἱράτος ὑμὸν ἐν αἰνῇ δαϊότῃ,
 μαρνάμενοι τιτῇσιν ἀνὰ ἱρατοράς ὑσμίνας.
 Ως φάτ', ἐπὶ νῆσιν ἧ θεοὶ δωτῆρες ἰάων,
 Μῦθον ἀνέσαντες, πολέμῳ δ' ἐλκελάετο θυμὸς
 Μᾶλλον ἐτ' ἢ τοπαίρει, μάχῃ δ' ἀμέγαλτον ἔγγραυ
 Πάντες, θήλειά τε καὶ ἀρσενες, ἡματι λείνω,
 Τιτλῦές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι ἱρόνυ ἐξεγύνοντο.
 Οὐς τε ζεὺς ὀρέσσοντο ὑπὸ χθονὸς ἥνε φάως διέ,
 Αἰνοὶ τε ἱρατοραὶ τε, βίβιν ὑπέρροπλον ἔχοντες.

te me Terræq; & Cœli inclyti filij,
 icam quæ me animus in pectoribus iubet.
 enim admodum diu aduersi nobis mutuò,
 oria & imperio propugnauimus dies omnes,
 nesq; dij, & quotquot è Saturno sati sumus.
 uerò magnamq; uim & manus inuictas
 ndite Titanibus contrarij in pugna graui,
 nores amicitiae placidae, quibus perpeſſis
 ucem redieritis moleſto à uinculo,
 tra per conſilia à caligine obſcura. (ſibilis:
 dixit. illū uerò rurſum excepit Cottus irreprehens
 erade, nō indocta loqueris: ſed et nos (intellectus,
 nus q; excellūt quidē præcordia, excellens uerò eſt
 ciliator uerè immortalib. execrationis fuiſti horrē
 a uerò prudentia ab caligine opaca, (dæ:
 trogradè iterum acerbis à uinculis
 nimus, Saturni fili rex, inſperata paſſi.
 oq; nunc intento & prudenti conſilio,
 ndicabimus ueſtrum imperium graui conflictu,
 gnantes cum Titanibus per acria prælia.
 dixit. collaudarunt uerò dij datores bonorum,
 mone audito. bellum uerò cupiebat animus
 agis etiā q̃ antea: pugnam uerò arduam excitarunt
 mnes foeminaeq; & mares die illo,
 tanesq; dij, & quotquot Saturno procreati ſunt,
 uosq; Iupiter ex Erebo ſub terra miſit ad lucem
 res robuſtiq; uires immenſas habentes:

Horum

Τῶν ἱκτὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἰόσοντο
 Γῶσιν ὁμῶς, λιφαλαὶ δ' ἐν ἅτῳ πεντηνοντα
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυον ἐπὶ σιβαροῖσι μέλισσι.
 Οἱ τότε τιτλίωσι λατέσταθον εὐδαι λυγρῇ,
 Γίτρας ἡλιβάτας σιβαρῆς εὐχρῶσιν ἔχοντες.
 Τιτλίωσι δ' ἐτέρωθεν ἱκαρτιύαντο φάλαγγας
 Γροφρονίως χειρῶν τε βίης θ' ἅμα ὄργην ἔφαινον
 Ἀμφοτόροι, δεινὸν δ' ἐπὶ ῥίαχε πόντος ἀπείρων.
 Τῷ δ' ἐμὲν ἰσμαράγνησον, ἐπέσνε δ' ὕραν ὁ σὺν
 Σείμενος, πεδίοθον δ' ἐτινάσσειτο μακρὸς Ὀλύμπος
 Εἰπὴν ὡς ἀθανάτων, οἷσιν δ' ἵκανε βαρεῖα
 Τάρταρον ἠδρόοντα, ποδῶν δ' αἰπεία τ' ἰωκὴ
 Ἀσέτα ἰωχμοῖο, βολάων τε κρατοράων.

Ως ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἴσαν βέλεια φονέοντα,
 Φωνὴ δ' ἀμφοτέρων δ' ἵκει ὕραν ἠδρόοντα,
 Κεκλομένων, οἱ δ' ἐξέωσαν μεγάλῳ ἀλαλτῷ.
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι ἴσεν ἴχον ἰὸν μένος, ἀλλὰ νύ τ' ὅ γε
 Εἶθαρ μὲν μένος πηλῶτο φρεσὶς, ἐν δέ τε πᾶσιν
 Φαῖνε βίην, ἄμυθις δ' ἄρ' ἀπ' ὕραν ἠδ' ἀπ' Ὀλύμπου
 Ἀστράπῃων ἔσχε σιωπαδιόρ, οἱ δ' ἐκράναι
 Ἰκτὸρ ἅμα βροντῇ τε καὶ ἀστροπῇ ποτέοντο
 Χειρὸς ἀπὸ σιβαρῆς, ἰορὴν φλόγα θ' εἰλυφόντες
 Ταρφεῖς, ἀμφὶ δ' γαῖα φέρεσθις ἰσμαράγιζον,
 Καιομένη, λάμει δ' ἀμφὶ πυρὶ μεγάλ' ἄσπετος ὕλη.
 Εἴη δ' ἡ χθὼν πᾶσα, καὶ ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
 Πόντος τ' ἀτρύγετος, τὸς δ' ἄμπετο θόρμος αὐτμὴ
 Τιτλίωσι χθονίης, φλόξ δ' ἠέρα δῖαν ἵκανε,

ΛΑΩΙΤΟΣ.

centum quidem manus ab humeris cōcitabātur,
 ibus simul: capita uerò unicuiq; quinquaginta
 umeris enata sunt super firmis membris.
 tum Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,
 prærupta ualidis in manibus gestantes.
 nes uerò ab altera parte cōfirmarunt phalanges,
 riter manuumq; uiriumq; simul opus ostentabāt,
 q;. horrendè uerò insonuit pontus immensus.
 a uerò stridebat, ingemiscebat uerò latum cœlum
 ssatū, è fūdo uerò cōcutiebatur amplus Olympus
 etu à deorum. motus uerò uenit grauis
 Tartarum tenebricosum, pedū & alta uociferatio
 odici tumultus, iētuumq; fortium.
 ta sanè inter mutuos ibant tela gemebunda.
 t autem utrorumq; peruenit ad cœlum stellatum,
 portātiū. at illi cōgrediebātur magno cū clamore.
 q; sanè amplius Iupiter cohibebat suū robur, sed i-
 um robore implebantur animi, & omnem (psius
 truit uim. simul etiam à cœlo atq; Olympo
 gurans incedebat confertim. fulmina autem
 errimè unà cum tonitru & fulgure uolabant
 nu à robusta, sacram flammam rutilantes
 ebrā. circum uerò terra alma reboabat.
 dens crepitabat uerò undiq; igne ualde magna syl-
 uebat uerò terra tota, & Oceani fluentia, (ua.
 ntusq; immensus. circumdedit autem calidus uapor
 tantes terrestres, flāma uerò ad aerē diuinū peruenia
 Magna

Λασιτος, ὅσας δ' ἄμβροδι καὶ ἰφθίμων πόρ' ἔοντων,
 Αὐγὴ μαρμαίρεσσα κόραυν' τε σόροπ' τε,
 Καῦμα ἣ θεασέσιον κἀτεχεν χάος. ἔσατο δ' αὐτὰ
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, ἢ δ' ἔασιν ὅσαρ' ἀνῆσαι
 Αὐτῶς, ὥς ὅτε γαῖα καὶ ἔρανος σύρ' ὑπόβηεν
 Γέλυατο, τοῖος γὰρ κε μέγιστος δῖπος ὀρώρει,
 Τῆς μὲν ὀρειπομονῆς, τῆ δ' ὑψόβην ἐξεριπόντος.
 Τόσος δῖπος ἐπλετο θεῶν ἐριδι ξυνιόντων.
 Σιὸ δ' αἶετοι σῆσιν τε νόνιρ τ' ἐσφαράγιον,
 προντὶν τε σόροπ' τε καὶ αἰθ' κλόοντα κόραυνον,
 Κῆλα διὸς μεγάλοιο, φέρον δ' ἰχθυὶ τ' ἐνόπλιόν τε,
 Ες μέσον ἀμφοτέρωρ, ὁτοβος δ' ἄπλητος ὀρώρει
 Σμόρδαλιν ἐριδος, κάρτος δ' ἀνιφαίνεται ὄργων,
 Εὐκλίνθη ἣ μάχη, πρὶν δ' ἀλλήλοισι ἐπέχοντες,
 Εμμενέως ἐμάχοντο διὰ ἱρατόρας ὑσμίνας.
 Οἱ δ' ἄρ' ἐνὶ πρώτοισι μάχῃσι θριμῆαυ ἐγειραν,
 Κέτ' ὅς τε, βριαρέως τε, γύγης τ' ἄατος πολέμοιο.
 Οἱ ῥὰ τριηυσίας πέτραι σιβαρῶν ἀπὸ χειρῶν
 Γέμπον ἐπασυντέρας, κατὰ δ' ἐσκίασαν βελέεσσι
 Τιτλίωας, καὶ τῆς μὲν ὑπὸ χθονὸς σὺρυοδείης
 Γέμψαν, καὶ δισμοῖσιν ἐν ἀργαλέοισιν ἐδῆσαν,
 Νικήσαντες χόρσιν ὑπόβηυμ' πόρ' ἔοντας.
 Τόσον ἐνδρ' ὑπὸ γῆς, ὅσον ἔρανος ἐφ' ἀπὸ γαῖης.
 ἴσον γὰρ θ' ἀπὸ γῆς ἐς τάρταρον ἠόροντα.
 Εννέα γὰρ νύκτας καὶ ἥματα χάλκινος ἀνιμῶν
 Οὐρανόθεν κατιῶν, διεπᾶτη ἐς γαῖαν ἵκοιτο.
 Εννέα δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἥματα χάλκινος ἀνιμῶν

THEOGONIA.

173

na. oculos uerò uisu priuabat quantumuis fortiū,
 idor radiens fulminisq; fulgurisq;
 liū aut immēsum occupauit Chaos. uidebatur aut
 is afficere, ac auribus uocem audire, (coram
 m ut cum olim terra & cœlum latum supernè
 ropinquabat. talis enim maximus strepitus excita
 quidem diruta. illo aut ex alto diruēte, (batur,
 us fragor erat dijs confligentibus, (tabant,
 l quoq; uenti motūq; puluerēq; cū strepitu exci-
 itruq; fulgurq; & ardens fulmen, (remq;
 entia tela Iouis magni. ferebāt aut fremitū, clamo-
 ediū uirorumq; strepitus aut ingens excitabatur,
 endæ pugna: robur autem exerebatur operum.
 mata uerò est pugna. prius uerò sibi mutuò immi-
 iter pugnabant in forti prælio. (nentes,
 erò inter primos pugnam acrem excitarunt,
 tusq;, Briareusq;, Gygesq; insatiabilis belli.
 ane trecentas petras robustis à manibus
 tebant frequentes. obumbrarunt autem iaculis
 inas, atq; hos quidem sub terram longè patentem
 erunt, & uinculis molestis alligarunt,
 centes manibus magnanimos licet existentes:
 itū infra sub terram, quantū cœlum distat à terra:
 enim spaciū à terra in Tartarum caliginosum.
 uem enim noctes ac dies ferreus Acmon
 litus delapsus, decimo die ad terram uenit:
 uem rursus noctes & dies æreus Acmon

Ex 177.

Εκ γαίης λιατιῶν, δεινάτη δ' ἐς τάρταρον ἵκον,
 Τὸν πόρρι χάλκεον ἔρνος ἐλήλαται. ἀμφὶ δέ μιν νύξ,
 Τρισιχαὶ λείχεται περὶ δειρλὺν. αὐτὰρ ὑπόρθεον
 Γῆς ῥίζαι πιφύνασι, καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
 Εὐθα θεοὶ τιτλῶες ὑπὸ ῥόφῳ ἡδρόνντι
 Κικρύφαται, βελῆσι δῖος νεφεληγερέταο,
 Χώρῳ σὺ σύρῳσιντι, πελώρης ἔχματα γαίης.
 Τοῖς, ὅν ἐξιτόν ἐστι. πύλας δ' ἐπέθυκε ποσειδῶν
 Χαλκείας. τείχος δέ πόρ οἶχεται ἀμφοτέρωθεν.
 Εὐθα γύγης, λότης τε, καὶ ὁ βριαρέως μεγάλθυμος,
 Ναῖσσιρ, φύλακες πεισοὶ δῖος αἰγιόχοιο.
 Εὐθάδε γῆς δινοφόρῃς, καὶ ταρταρὸς ἡδρόνντος,
 Γόντα τ' ἀτρυγέτοιο, καὶ ὕραν δ' ἀσδρόνντος,
 Εξείης πάντων πηγὰ καὶ πείρατ' ἑασσιρ,
 Αργαλέ, σύρῳσιντα, τά τι σνγέσσι θεοί πόρ,
 Χάσμα μέγ', ὅδ' ἐκε πάντα τελεσφέρειν εἰς σὺν αὐτὸν
 Οὐδας ἵκοιτ', εἰ πρῶτα πυλέων σὺν τοσδε γυνοίτε.
 Ἀλλὰ κεν σὺνθα καὶ σὺνθα πόρρι προθύελλα θυέλλῃ,
 Αργαλέη. δεινόν τε καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τῷτο τόρρας. καὶ νυνηὶ δρεμνῆς οἰκία δεινὰ
 Εσσηεν, νεφέλης λιεκαλυμμένα λιανέησι.
 Τῶν πρὸς τ' ἰαπέτοιο παῖς ἔχετ' ὕραν δ' ὀρυῖν.
 Εσσηὼς, κεφαλῇ τε καὶ ἀπαμάτῃσι χόρεσσιρ
 Ασσεμφέως, ὅτι νύξ τε καὶ ἡμέραι θάσσορ ἰᾶσαι,
 Ἀλλήλας προσέειπον ἀμειβόμεναι μέγαν ὕδον,
 Χάλκεον, ἢ μὲν ἔσω λιαταθήσεται, ἢ ᾗ θύρασιν
 Ερχεται, ὅδ' ἰποτ' ἀμφοτέρως δῖμος σὺν τὸς ἔργα,

ra descendens, decimo die ad Tartarum uenit.
circa ferreū septū ductum est, circū uerò ipsum
ordine fusum est circa collū, sed supernè (nox,
radices creuerunt, & infructuosi maris.
Titanes sub caligine opaca
nditi sunt, consilijs Iouis nubicogi,
ne in squalida, uastæ ultima terræ.
exitus patet: portas uerò imposuit Neptunus
as: murus etiam circumdatus utrinq;
Tyges, Cottusq; & Briareus magnanimus
tant, custodes fidi Iouis ægida habentis.
m terræ tenebricosæ, & tartari opaci,
iq; infructuosi, & cœli stelligeri,
ordine omnium fontes & fines sunt,
esti, squalidi, quos oderunt dii,
us ingens. nec uerò integro anno
um attinget, ubi primū portas intra uenerit:
sanè huc & illuc fert impetuosa procella,
lesta. horrendumq; etiam immortalibus dijs
monstrum. & noctis obscuræ domus horrendæ
nt, nubibus obtektæ nigris.
iuxta Iapeti filius sustinebat cœlum latum,
ns capiteq; & indefessis manibus
miter, quia tam nox quàm dies celeriter euntes
e compellabant per uices, mutantés magnum limē,
reum. hæc quidem intrat, illa uerò foras
reditur. neq; unquā utraq; domus intus cohibet,

m

Sed

Αλλ' αἰεὶ ἐτέρηγε δόμων ἐντοῶν ἐῖσα,
 Γαῖαν ἐπιγράφεται, ἥ δ' αὖ δόμος ἐντὸς ἐῖσα,
 μέμνει τὴν αὐτῆς ὥρην ὁδῶ, ἐς' αὖ ἵκηται.
 Ἡ μὲν ἐπιχθονίοισι φάος πολυδόρπες ἔχουσα,
 Ἡ δ' ὕπνον μετὰ χόρσι, κασίγνητον θανάτοιο,
 Νύξ ὅλην, νεφέλη πεκαλυμμένη ἡβροειδεί.
 Ενθα ἡ νυκτὸς παῖδες ὀρεμνῆς οἶν' ἔχουσιν,
 Ὑπνος καὶ θάνατος, δεινοὶ θεοὶ, ὕδρεποτ' αὐτῶς
 Ἡέλιος φαέθων ἐπιδορπνεται ἀητίεσιν,
 Οὐρανὸν εἰσαρνιῶν, ὅδ' ὕβρανόθεν λιταβαίνων.
 Τῶν ἑτόρος μὲν γλῶττι καὶ σῦν ἑανῶτα θαλάσσης,
 Ἡσυχος αὐτγράφεται καὶ μείλιχος ἀνθρώποισι.
 Τῇ ἡ σιδηρῇ μὲν ἱραδίη, χάλκειον δέ οἱ ἦτορ
 Νηλεὺς ἐν στήθεσιν. ἔχει δ' ὅρ' πρῶτα λάβησιν
 ἀνθρώπων ἑχθρὸς ἡ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ενθα θεῶν χθονίᾳ πρόδον δόμοι ἠχέοντες,
 Ἰφθίμω τ' αἰδέω, καὶ ἐπαινῆς πόρσεφονείης
 Εἴασι. δεινὸς ἡ κύνων προπαρόντι φυλάσσει,
 Νηλεΐης τέχνειν ἡ κακίῳ ἔχει. ἐς μὲν ἰόντας
 Σαίνει ὁμῶς ὕρῃ τε καὶ ἄασιρ ἀμφοτέροισιν,
 Εξελθεῖν δ' ὅκ' αὐτὶς ἐᾷ πάλιν. ἀλλὰ δοκσύνωρ
 Εοδίει, ὅρ' κε λάβησι πυλῶν ἐντοῶν ἰόντα,
 Ἰφθίμω τ' αἰδέο καὶ ἐπαινῆς πόρσεφονείης.
 Ενθάδε καί μετὰ στυγερὴ θεὸς ἀθανάτοισι,
 Δεινὴ γυῖξ, θυγάτηρ ἀΨορρόα ὠκεανοῖο
 Πρεσβυτάτη, νόσφιν ἡ θεῶν ἑλυτὰ δάματα ναίει,
 Μακρῇσι πέτρῃσι κακτρηφῇ, ἀμφὶ ἡ παρτή

THEOGONIA

179

per altera domos extra existens,
circa mouetur: altera rursum in domo existens,
at horam itineris, donec ueniat.
videm terrestribus multa cernens lumen habes,
somnia in manibus, fratrem mortis,
Noctis filij obscuræ domos habent;
et mors, graues dii: neq; unquam eos
scandens, nec coelitus descendens.
in altera quidem terramq; et lata dorsa maris,
percurrit et placidus hominibus.
ius uero ferreum quidem cor, æreum uero et pectus
in præcordijs. habet aut, quæ semel arripuerit
nimium: hostis uero etiam immortalibus dijs.
dei inferi in anteriore parte ædes resonantes,
Plutonis, et grauis Proserpinæ;
aspexit autem canis pro foribus custodit,
artem autem malam habet: ad introeuntes quidem
latatur pariter caudaq; et auribus ambabus.
ire uero non iterum permittit denuo, sed obseruans
uorat, quemcunq; præderit portas extra existentem,
Plutonis et grauis Proserpinæ.
idem habitat abominanda dea immortalibus,
horrenda Styx, filia reciprocantis Oceani
maxima natu. seorsim uero à dijs inclytas ædes incolit
gentibus saxis superne testæ: circum uero quaq;

m 2 Columit-

Κίοισιν ἀργυρέοισι πρὸς ὕψος ἐσθλήθηαι.
 Γαῦρα ἢ θαύμαντος θυγάτηρ πόδας ὠνέει ἱεῖς,
 Ἀγγελίης πωλεῖται ἐπ' οὐρέα νῶτα θαλάσσης,
 Οππότε ἱεῖς καὶ νείκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρηται.
 Καὶ ῥ' ὅς τις ψεύδεται Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 Ζεὺς δέ τε ἱερὸν ἔπειψε θεῶν μέγαν ὄρηον ἐνείκῃ
 Τηλόθεν ἐν χρυσῇ προχόῳ πολυώνυμον ὕδωρ
 Ψυχρὸν, ὃ τ' ἐκ πέτρης καταλείβεται ἠλιβάτοιο
 Ὑψηλῆς. πολλὸν ἢ ὑπὸ χθονὸς σφύροδעים
 Ἐξ ἰδρῶ ποταμοῖο ῥέει διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Ωκεανοῖο ἰσθμῶς. Διὸς δ' ἐπὶ μοῖρα δέδασται.
 Εὐνέα μὲν περὶ γλῶττι καὶ οὐρέα νῶτα θαλάσσης
 Δίης ἀργυρέης εἰλιγμένος εἰς ἅλα πίπτει.
 Ἡ δ' αὖ ἐκ πέτρης περρεῖ μέγα πῆμα θεοῖσιν.
 Οσηεντὶν ἐπίορνον ἀπολείψας ἐπομόσῃ
 Ἀθανάτῳ, οἱ ἔχῃσι λαρὴν νιφόντος Ὀλύμπου,
 Κεῖται νηπότημος τετελεσμένος εἰς ἐνιαυτόν.
 Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέηλαρος ὄρχεται ἄσσοι
 βρόσιος, ἀλλὰ τε λείπεται ἀν' ἀπνυσσος, καὶ αἶανδος,
 Στρωτῆς ἐν λεχέεσσι, λακόν δ' ἐπὶ λῶμα λαλύνῃ.
 Αὐτὰρ ἐπὶ νῆσον τέλεισσι μέγαν εἰς ἐνιαυτόν,
 Ἄλλος δ' ἐξ ἄλλου δέχεται χαλεπώτατος ἄθλος.
 Εὐνάετις ἢ θεῶν ἀπομείρεται αἶψα ἐόντων,
 Οὐδέ ποτ' ἐς βυλὴν ἐπιμίσγεται, ὅδ' ἐπὶ διαῖτας
 Εὐνέα πάντ' ἔτια. Διὸς δ' ἐπὶ μοῖρα δέδασται αὐτίς
 Εἰρέας ἀθανάτων, οἱ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
 Τοῖον αἶψ' ὄρηον ἔβαντο θεοὶ στυγρὸς αἶθετον ὕδωρ,
Ἠγία

nnis argenteis ad coelum firmata est.
 uerò Thaumantis filia pedibus uelox Iris,
 ia, uertitur super lata dorsa maris,
 ido lis & contentio inter deos exorta fuerit.
 e quisquis mentiatur coelestes domos tenentium,
 x tū Irim mittit, deorū magnū iusiurādū, ut ferat
 e in aureo gutturnio celeberrimam aquam,
 dam, quæ e petra destillat alta,
 lsa. multum uerò subtus terram spaciosam
 cro flumine fluit per noctem nigram,
 ni cornu, decima uerò pars attributa est.
 em quidem circa terramq; & lata dorsa maris
 icibus argenteis intortus in mare exit,
 uerò ex petra profluit, magnum dampnum dijs.
 squis periurium relictis iurauerit
 ortalibus, qui tenent uertices niuosi coeli,
 t exors integrum per annum.
 s; ambrosiæ & nectaris accedit propius
 um, sed iacet non respirans, & mutus,
 tis in lectis. malus autem ueternus obtegit.
 postquam morbo defunctus est magnū per annū,
 ad ex alio excipit difficilimum certamen,
 uennio autem à dijs relegatur sempiternis, (las
 q; unq; ad consiliū inuendū cōmiscetur, neq; ad epu-
 uem totis annis. decimo tandem cōmiscetur iterum
 etib. immortaliū, qui coelestes domos incolūt. (aquā
 le enim iuramentū cōstituerūt dij, Stygis perenn

Ωλύγιον, τό δ' ἴκσι λιτασφυφέλα διαχώρα.
 Ενθάδε γῆς δινοφδρῆς καὶ ταρταρὸς ὑπόροντος,
 Ρόντα τ' ἀτρυγέτοιο καὶ ἕραν ἄσδρόντος,
 Εξείης πάντων πηγὰ καὶ πείρατ' ἕασιν,
 Αργαλὲ συρῶντα, τάτε συγέσσι θεοίπορ,
 Ενθάδε μαρμαρέαι τε πύλαι, καὶ λαῖνος ἕδος.
 Αστειφῆς, ρίψῃσι διλίκενέεσιν ἀκρῶς
 Αὐτοφυῆς, πρόσθεν ἧ, θεῶν ἐκτοδὸν ἀπάντων,
 Τιτλίως ναίεισι, πέρην χάτος βοφροῖο.
 Αὐτὰρ ὄρισμαράγοιο διὸς λιλυτοὶ ἐπίκηροι
 Δώματα ναιετάουσιν ἐπ' ὠκεανοῖο θεμέθλοις,
 Κότῆος τ' ἠὲ γύγης βριαρέων γέμον ἡὺρ ἔοντα,
 Γαμβρόν ἐόν ποίησε βαρύνῃςυπος σύννοσίγατος.
 Δῶκε ἧ λιμοπόλειαν ὀπύειν θυγατὸρ Ἀλῆ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τιτλίως ἀπ' ἕραν ἐξέλασε Ζεὺς,
 Οπλότατον τέκε παῖδα τυφωέα γαῖα πελώρη,
 Ταρταρὸς ἐν φιλότῳ, διὰ χυσιῶν ἀφροδίτῳ.
 Οὐ χεῖρες μὲν ἕασιν ἐπ' ἰχθὺ ὄργματ' ἔχουσαι,
 Καὶ πόδες ἀνάματοι ἱρατόρ' εἰς ἐν δέ οἱ ὤμων,
 Ἡρ ἱνατὸν κεφαλὰ ὄφιος, δεινοῖο δρᾶνοντος,
 Γλώσσησι δινοφδρῆσι λελειχμότες, ἐν δέ οἱ ὄσων
 Θεασείης κεφαλήσιν ὑπ' ὀφρῦσι πῶς ἀμαρύνει.
 Γαστὴρ δ' ἐν κεφαλῇ πῶς λαίετο δόρκομνόςιο,
 Φωναὶ δ' ἐν πάσῃσι ἔσαν δεινῆς κεφαλῇσι,
 Φαντοίῳ δ' ἐπ' ἰῆσαι, ἀθέσφατον. ἄλλοτε μὲν γὰρ
 Φθέγγονθ' ὥς τε θεοῖσι συνιέμεν. ἄλλοτε δ' αὖτε
 Ταῦρα ὄριβρόχεω μνός ἀχετορ ὄσαν, ἀγᾶρα.

Ἄλλοτε

iquam istam, quæ tranat aridum locum
terre caliginosæ, et Tartari obscuri,
atq; infructuosi, et cœli stellati,
ordine omnium fontes et fines sunt
lesti, squalidi, quos oderunt dii licet,
splendidæq; portæ, et lapideum limen,
notum: radicibus longis compactum,
sponte natum. ante illud uerò, extra omnes deos
anes habitant, ultra Chaos caligine obductum.
terium ualde tonantis Iouis inclyti auxiliarij,
mos incolunt in Oceani fundamentis,
itus atq; Gyges: Briareū quippe bonum existentem
nerum suum fecit grauius frenans Neptunus.
edit aut Cymopoliā, ut ducat in uxorem, filiā suam.
ubi Titanes e cœlo expulsi Iupiter,
minū natu peperit filiū Typhocum Terra magna,
rtari compressu, per auream Venerem.
ius manus quidem sunt ob robur operibus aptæ,
pedes indefessi robusti dei. ex humeris uerò ei
ant centum capita serpentis horrendi draconis,
guis nigris lambentes. præterea ex oculis ei
mirandorum capitum sub supercilijs ignis micat,
nibus autem ex capitib. ignis flagrabat cernentis.
ces quoq; in omnibus erant horrendis capitibus,
nigenū sonitū emittētes ineffabilem. interdū enim
nabāt, ut dijs intelligere liceret. interdū rursum, (cis
uri ualde mugietis, robore incoercibilis uocē, fero

ΑΛΛΟΤΕ Δ' ΑΥΤΕ ΛΕΟΝΤΟΣ, ΑΝΑΪΔΕΑ ΘΥΜΟΝ ΕΧΟΝΤΟΣ.
 ΑΛΛΟΤΕ Δ' ΑΥ ΣΗΥΛΑΪΕΟΣΙΡ ΕΙΟΙΚΟΤΑ, ΘΑΥΜΑΤ' ΑΝΪΣΣΑΙ.
 ΑΛΛΟΤΕ Δ' ΑΥ ΡΟΪΖΑΣΧ' ΥΠΟ Δ' ΗΪΧΕΝ ΉΡΕΑ ΜΑΗΡΑ.
 ΚΑΙ ΝΥ ΚΟΝ ΕΠΛΕΤΟ ΟΡΓΟΝ ΑΜΗΧΑΝΟΡ ΗΜΑΤΙ ΚΕΪΝΩ.
 ΚΑΙ ΚΣΗ ΟΥΕ ΘΥΗΤΟΪΣΙ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΤΟΪΣΙΡ ΑΪΝΑΞΗΝ,
 ΕΙ ΜΗ ΑΡ' ΟΞΥ ΝΟΗΣΕ ΠΑΤΗΡ ΑΝΔΡΩΝ ΤΕ ΘΕΩΝ ΤΕ,
 ΣΗΛΗΡΟΝ Δ' ΕΒΡΟΝΤΗΣΕ ΚΑΙ ΟΒΡΙΜΟΡ, ΑΜΦΙ Ή ΓΑΪΑ
 ΣΜΟΡΔΙΑΛΕΟΝ ΚΟΝΑΪΗΣΕ, ΚΑΙ ΉΡΑΝΟΣ ΣΥΡΥΣ ΉΠΟΡΒΟΝ,
 ΓΟΝΤΟΣ Τ', ΩΝΕΑΝΪ ΤΕ ΡΟΑΙ, ΚΑΙ ΤΑΡΤΑΡΑ ΓΑΪΗΣ,
 ΓΟΑΣΙ Δ' ΥΠ' ΑΘΑΝΑΤΟΪΣΙ ΜΕΓΑΣ ΠΕΛΕΜΪΖΕΤ' ΟΛΥΜΠΟΣ.
 ΟΡΥΜΕΝΟΪΟ ΑΪΝΑΪΗΣ, ΕΠΕΣΟΝΑΪΧΕΖΕ Ή ΓΑΪΑ.
 ΚΑΪΜΑ Δ' ΥΠ' ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΚΑΤΕΧΟΝ ΙΟΙΔΕΑ ΠΟΝΤΟΝ,
 ΒΡΟΝΤΗΣ ΤΕ ΣΟΡΟΠΗΣ ΤΕ ΠΥΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟΪΟ ΠΕΛΩΡΑ,
 ΓΡΗΪΪΩΝ ΑΝΕΜΩΝ ΤΕ ΚΟΡΑΥΝΪ ΤΕ ΦΛΕΓΕΘΟΝΤΟΣ.
 ΕΞΕΙ Ή ΧΘΩΝ ΠΑΪΣΑ, ΚΑΙ ΉΡΑΝΟΣ, ΗΔΕ ΘΑΪΛΑΪΣΑ.
 ΘΥΕ Δ' ΑΡ' ΑΜΦ' ΑΪΝΑΪΗΣ, ΠΕΡΙ Τ' ΑΜΦΙ ΚΥΜΑΤΑ ΜΑΗΡΑ
 ΡΙΠΗ ΉΠ' ΑΘΑΝΑΤΩΝ, ΕΪΝΟΪΣΙ Δ' ΑΪΣΒΕΪΣΟΣ ΟΡΩΡΕΙ.
 ΤΡΕΪΣ Δ' ΑΪΔΗΣ ΕΥΒΟΡΟΪΣΙ ΚΑΤΑΦΘΗΜΕΝΟΪΣΙΡ ΑΝΑΪΩΣΩΝ,
 ΤΙΤΛΪΪΕΣ Θ' ΥΠΟΤΑΡΤΑΪΟΙ, ΚΡΟΝΪ ΑΜΦΙΣ ΕΟΝΤΕΣ,
 ΑΪΣΒΕΪΣ ΚΕΛΑΪΟΪΟ ΚΑΙ ΑΪΝΗΣ ΔΗΪΟΤΗΤΟΣ.
 ΖΪΥΣ Δ' ΕΠΕΪ ΉΡ ΚΟΡΒΗΪΩΝ ΕΟΡ ΜΕΝΟΣ, ΕΪΛΕΤΟ Δ' ΟΠΛΑ,
 ΒΡΟΝΤΗΪ ΤΕ ΣΟΡΟΠΗΪ ΤΕ ΚΑΙ ΑΪΘΑΛΟΕΝΤΑ ΚΟΡΑΥΝΟΝ,
 ΓΛΗΞΟΝ ΑΠ' ΕΛΥΜΠΟΪΟ ΕΠΑΛΜΕΝΟΣ, ΑΜΦΙ Ή ΠΑΪΣΑΣ
 ΕΠΡΕΕ ΘΕΑΪΣΕΪΑΣ ΚΕΦΑΛΑΪΣ ΔΕΪΝΟΪΟ ΠΕΛΩΡΑ.
 ΑΝΤΑΡ' ΕΠΕΪ ΔΗ ΜΗΡ ΔΙΕΜΑΪΕ ΠΛΗΓΗΪΣΙΡ ΙΜΑΪΣΑΣ,
 ΕΡΙΠΕ ΓΥΩΘΕΪΣ, ΣΟΝΑΪΧΕΖΕ Ή ΓΑΪΑ ΠΕΛΩΡΗ.
 ΦΛΟΞ Ή ΚΟΡΑΥΝΩΘΕΝΤΟΣ ΑΠΕΪΣΥΤΕ ΤΟΪΟ ΑΪΝΑΪΗΣ,

ΟΪΪΕΟΣ

dum rursus leonis, impudentem animū habentis.
dum rursus catulis similia, mira auditu:
dum uerò stridebat, resonabantq; montes alti.
nè erat opus perplexum die illo.

certè ipse mortalibus & immortalib. imperasset,
statim intellexisset pater hominumq; deorumq;
uiter aut intonuit, atq; fortiter, undiq; uerò terra
rendè edidit fragorem, & coelum latum supernè,
itusq; & Oceani fluxus, & infima loca terræ.

ib. uerò sub immortalib. magnus cōtremuit Olym
citato rege. ingemiscebat autem tellus. (pus,

lor autem ab utrisq; occupabat nigrum pontum,
nitruq; & fulguris igne ab isto immani,

lde spirantium uentorumq; & fulminis ardentis.
ruebat autem terra omnis, & coelum, atq; mare

rebat circum littora, circūquaq; & fluctus magni
petu à deorū, cōmotio uerò difficilis sedatu coorie-

cpauit autē Pluto inferis mortuis imperās, (batur.
tanesq; sub Tartarū detrusi, à Saturno seorsim exi-

b inextinguibilē fremitū, et grauē conflictū. (stētes
piter uerò postquā accumulauit suū robur, sumpsit

onitruq; fulgurq; & coruscans fulmē, (uerò arma,
ercussit ab Olympo insiliens. circum uerò omnia

ombussit ingentia capita seui portenti.
æterum ubi ipsum uicit ictibus percutiens,

ecidit mutilatus, ingemiscebat autem terra uasta.
lāma aut fulmine icti cū impetu ferebatur illi regis,

Οὔρεος ἐν βήσῃσιρ αἰδινῆς παιπαλοέσσης,
 Πλαγύς τος πολλὰ ἢ πελώρη καίετο γαῖα,
 Ατμῇ θεαπεσίῃ, καὶ ἐτήκετο λιαιοσίτορος ὡς
 Τέχνη ὑπ' αἰζηῶν, ὑπὸ τ' οὐτρήτερ χαλάνοιο
 Θαλφθεῖς, ἡ δὲ σίδερος ὅπου κρατορρώτατος ἐστίν,
 Οὔρεος ἐν βήσῃσι, διαμαζόμενος πυρὶ κηλέω,
 Τήκεται οὐχ θοὴν δλίη, ὑφ' ἡφαίστου παλάμῃσι.
 Ως ἄρα τήκετο γαῖα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο,
 Εἴψε δέ μιν θυμῷ ἀνάχωρ ἐς τάρταρον σφριώ.

Εἰ δ' ἢ τυφώεος ἐστ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν αἰένων,
 Νόσφι νότα, βορέω τε, καὶ ἀργέστω ζεφύροιο.
 Οἳ γέ μιν ἐν θεσίφιν γενεῇ, θνητοῖς μέγ' ὄνειαρ.
 Αἱ δ' ἄλλαι μαψαῶραι ἐπιπνείουσι θάλασσαν,
 Αἱ δὲ τειπέπῃσαι ἐς ἡσροειδέα πόντον,
 Γῆμα μέγα θνητοῖσι, καὶ ἢ θύουσι αἰέλλη.
 Ἀλλοτε δ' ἄλλαι ἄνοι, διασπιδναῶσιν τε νῆας,
 Νάυτας τε φθείρουσι. καὶ δ' ἢ γίνεται ἀληθὴ
 Ἀνδράσιρ, οἱ κείνοισι συναντῶσι κατὰ πόντον,
 Αἱ δ' αὖτε κατὰ γαῖαν ἀπείριτον αὐθεμόεσαν,
 Εργ' ὄρατ' ἀφθείρουσι χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 Γεμπλῆσαι κόνιός τε καὶ ἀργαλέα κολοσυρτῶ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα πόντον μάεχαρις θεοὶ ἐξετέλεσαν,
 Τιτλήουσι δ' ἢ τιμάων κέρναντο βίῃφι,
 Δὴ ῥα τότε ὤγρυνον βασιλευμένον, ἡ δ' ἀνάσσειρ,
 Γαίης φραδομοσύνησιρ, ὀλύμπιον εὐρύοπα ζεῦ
 Ἀθανάτωρ. ὃ δ' ἢ, τοῖσιρ δὲ διεδάσασατο τιμᾶς.
 Ζεὺς δ' ἢ θεῶν βασιλεὺς πρώτῃν ἀλοχὸν θέτο μήτιρ,
Γλαῖτα

THEOGONIA.

187

ntis in concavitates opacas, asperas,
cusi, multa autem uasta ardebat terra,
uapore ingenti, et liquecebat stannum uelut
te ab iuuenum, et fabrefacto catino fusorio
lesactum: atq; ferrum quod solidissimum est,
ntis in concavitatibus, uictum igne combustiuo,
uescit in terra diuina à Vulcani manibus.
sanè liquecebat terra iubare ignis ardentis.
iecit autem ipsum animo tristatus, in tartarum latū.
Ex Typhoeo aut est uentorū uis humidè flantium,
cepto Noto, Boreaq; et celeri Zephyro. (tas
ui sanè ex dijs sua natiuitate, hominib. magna utili-
t alie leues auræ inspirant mare,
ue utiq; incidentes in nigrum pontum,
lades magna hominibus mala rapiuntur turbine:
unc hæ, nunc illæ flant, dissipantq; naues,
autasq; perdunt, mali autem non est remedium
iris, qui illis occurrunt in ponto.
edem rursum per terram immensam florib. ornatam
pera iucūda corrumpūt humo prognatorū hominū
eplentes puluereq; et molesto strepitu,
Sed postquam sanè laborem dij beati perfecerunt,
um Titanibus autem pro honore pugnarunt ui,
tum impellebant regnare atq; imperare,
x terræ consilio, Olympium latè cernentem, Iouem,
nmortalib. hic uerò inter illos ritè distribuit munia,
piter aut deorū rex primā uxore suā fecit Prudētiā,
Pluri

Γλαῖψα θεῶν εἰδῆσαν, καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἤμελλε θεὸν γλαυκῶπιρ ἀθλιύν
 Τίξεσθαι, τότ' ἔπειτα Διολοφρενέας ἐξαπατήσας,
 Αἰμυλίοισι λόγοισιν, ἐλὺν ἐς λιὰτθετο νηδιὺν,
 Γαῖης φραδμοσιύησι, καὶ ὕραν ἄσδρέοντος.
 Τὼς γὰρ οἱ φρασάτην, ἵνα μὴ βασιλῆϊδα τιμὴν
 ἄλλος ἔχη, Διὸς ἀντὶ, θεῶν αἰεὶ γένεταίωρ.
 Ἐκ γὰρ τῆς εἰμαρτο πόριφρονα τέκνα γένεσθαι.
 Πρώτην μὲν κέρην γλαυκῶπιδα τριτογένειαν,
 ἰσον ἔχουσαν πετρὶ μένος, καὶ ἐπίφρονα βελύ.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄρα παῖδα θεῶν βασιλῆα καὶ ἀνδρῶν,
 Ἡμελλεν τέξεσθαι, ὑπὸ ῥβριον ἦτορ ἔχοντα.
 Ἀλλ' ἄρα μιν ῖους πρόδδεν ἐλὺν ἐγνατθετο νηδιὺν,
 Ως δὲ οἱ φράσασαίτο θεὰ ἀγαθόν τε λιανόρ τε.
 Δούτδρον ἠγάγετο λιπαρὴν θέμιρ, ἠ τέκον ὄρας,
 Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ εἰρήνην τε θαλῶν.
 Αἶτ' ὄρ' ὧραίησι λιανὰ θνητοῖσι βροτοῖσι,
 Μοίρας θ', ἥς πλείητιν τιμὴν πόρι μντιέτα ῖους,
 Κλωθῶ τε λάχεσιν τε καὶ ἄτροπον, αἶτε δίδωσι
 Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθόν τε λιανόρ τε.
 Τρεῖς δέ σι σύρυόμεν χαρίτας τέκε λιαλιπαρήες,
 Ωκεανὸς κέρη, πολυήρατον εἶδος ἔχουσα,
 Αὔλαϊν, καὶ σφροσιύνην, θαλίην τ' ὄρατεινὴν.
 Τῶν καὶ ἀπὸ βλεφαρῶν ὄρος εἴβεται δόρνομενῶν
 Λησιμέλεις, λιανὸν δέ θ' ὑπ' ὄφρύσι δόρνοιόωνται.
 Αὐτὰρ ὁ δῶμῆτρος πολυφόρβης ἐς λήχος ἦλθεν,
 Ἡ τέκε πόρισεφόνην λουκώλγνον, λὺν αἰδωνεὺς

Ηρπα-

T E
 Plurimum ex dij
 Sed cum iam effe
 Partura, tot tum
 blandis sermoni
 Thuris consili
 In duo enim e
 lus haberet
 Ex hac enim i
 Prima quide,
 Probante i
 Ceterum dei
 Extraparitu
 Id ipsum s
 Seci consi
 Postea du
 Eunomia
 Quae q
 Partu
 Cloto
 Morta
 Tres
 Oce
 Agl
 Q
 So
 P

rimum ex dijs edoctam, & mortalibus hominibus.
cum iam esset deam cæsijs oculis Minervam
itura, ibi tum dolis animo decepto,
indis sermonibus, suam incondidit aluum,
Iuris consilijs, & cœli stellati.
duo enim ei dixerunt, ne regium honorem
ius haberet Iouis loco, deorum sempiternorum:
hac enim in fatis erat prudentes liberos nasci.
imā quidē, uirginem cæsijs oculis præditā in Tritone
r habentē patri robur, et prudēs consiliū. (genitā,
terium deinde sanē filium deorum regem & uirorū
at paritura, magnum animum habentem,
d ipsum sanē Iupiter antē suo condidit uentre.
c ei consulebat dea bonumq; malumq;.
postea duxit splendidam Themis, que peperit Horas,
nomiamq; Dicens, & Irenen florentem.
uæq; opera matura faciunt apud mortales homines:
arcasq; quib. maximū honorē dedit prudens Iupiter,
otoq; Lachesiñq; & Atropon, quæ dant
ortalibus hominibus habere bonumq; malumq;.
res uerò ei Eurynome Gratias pepit pulchras genas
ceani filia, à multis optatā formā habēs, (habētes,
glaiam, & Euphrosynem, Thaliāq; amabilem,
gerum & à palpebris amor destillat contuentium
luēs membra, iucundū uerò sub supercilijs aspiciūt:
orrò hic Cereris multos pascentis ad lectum uenit,
ue peperit Proserpinam pulchris ulnis, quam Pluto
Rapiuit,

THEOGONIA. 191

ut sua à matre: dedit autem consiliarius Iupiter.
 mo synem uerò deinceps amauit pulchricomam,
 ua Musæ aureæ mitra reuinctæ natæ sunt,
 ē: quib. placent conuiuia, et oblectatio cantus.
 na aut Apollinem et Dianā sagittis gaudentem,
 bilem prolem supra omnes coelites,
 ut sanè, Aegiochi Iouis amori mixtā.
 remam uerò Iunonem floridam fecit uxorem.
 autem Heben, Martem, et Lucinam peperit,
 ta amore deorum regi et hominum.
 uerò ex capite, cæsis oculis præditā Tritogeniā,
 ē, in agris tumultuantē, ducē exercitus, indomitā,
 erādā: tui clamoresq; placuerūt, bellaq;, pugnaq;
 autem Vulcanum inclytum, amorē indulgens,
 uit, et uires intēdit, et cōtendit cum suo marito,
 omnibus artibus ornatum coelitibus.
 Amphitrite autem et graui crepo Neptuno,
 on latè potens natus est magnus: qui maris
 dum tenens, apud matrem charā, et patrē regem
 lit auream domum, uehemens deus. sed Marti
 eos diffecanti, Venus Timorem et Metū peperit,
 ues, quiq; uirorum densas turbent phalanges,
 ello horrido, unā cum Marte urbes deuastante.
 armoniā quā Cadmus magnanimus duxit uxore.
 uerò Atlantis filia Maia peperit gloriosū Mercurum
 conem deorū, sacrum lectum cōscendens. Etium,
 mi filia uerò ei Semele peperit clarum filium,

Rens

Μιχθέσ' ἐν φιλότῃ, διόνυσον πολυγυθία,
 Αθανάτορ θνητῇ. νῦν δ' ἀμφοτέρω θεοὶ εἰσίν.
 Αλκμήνῃ δ' ἄρ' ἐτιῆ βίην ἡρακλεῖν,
 μιχθέσ' ἐν φιλότῃ διὸς νεφεληγερέτα.
 Αἰγλαῖον δ' ἤφαιστος ἀγαυυτὸς ἀμφιγυῖας,
 Οπλοτάτῃ χαρίτωρ θαλόρῃ ποιήσατ' ἀνοιτῖν.
 Χρυσονόμῃ δ' ἄρα διόνυσος ξανθὴν ἀειάδην,
 Κέρῃ μίνωος θαλόρῃ ποιήσατ' ἀνοιτῖν.
 Τὴν δέ οἱ ἀθανάτορ καὶ ἀγῆρω θῆκε κρονίωρ.
 Ἡδὲν δ' ἀλκμήνης λακκισφύρε ἀλκίμαχόν,
 ἱε ἡρακλῆος τελέσας γονόγοντας ἀέθλους,
 Γαῖδρα διὸς μεγάλαιον, καὶ ἥρης χρυσοπεδίλῃ.
 Αἰδοίῃν θέτ' ἀνοιτῖν, ἐν Ὀλύμπῳ νιφόντι.
 Ὀλβιος, ὅς μέγα ὄργον ἐν ἀθανάτοισιν αὖσας,
 Νάϊα ἀπήμαντος, καὶ ἀγῆρας ἤματα πάντα.
 Ἡελίῳ δ' ἀνάμαντι τέκε ἱλυτὴ ὠκεανῆρ
 Γόρσῃς, ἡρῆν τε, καὶ αὐτῇ βασιλῆα.
 Αἰήτης δ' ἦος φαισιμβρότερ ἡελίοιο,
 Κέρῃ ὠκεανοῖο τελόντες ποταμοῖο
 Γῆμε, θεῶν βαλῆσ', εἰδῶρ, λακκισφάρορ.
 Ἡ δέ οἱ μήδειαρ ἐύσφυρον ἐν φιλότῃ
 Γείναθ' ὑποδμηθεῖσα διὰ χρυσῇ ἀφροδίτῃ.
 * Ὑμῖν μὲν νῦν χαίρετ' Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Νῆσοί τ' ὑπεροί τε, καὶ ἄλμυρὸς ἐνδοθι πόντος.
 Νῦν ἧ θεάωρ φῦλον αἶσατε ἡδυέπειαι,
 Μῦσαι Ὀλυμπιάδες ἡῶραι διὸς αἰγιόχοιο,
 Οἶσαι δὲ θνητοῖσι πάρ' ἀνδράσιρ συνθεῖσαι

Αθανά-

Rem cum eo habens, Dionysum hilarem,
 Immortalem mortalis, nunc uerò ambo dij sunt.
 Alcmenæ uerò peperit uim Herculanæam,
 Mixta amorè Ioui nubicogo.
 Aglaïam uerò Vulcanus ualde inclytus claudicans,
 Minimam natu è Gratijs floridam duxit uxorem.
 Sed aureo crime conspicuus Bacchus flauam Ariadnē,
 Filiam Minois, in flore existentem fecit coniugem.
 Hanc uerò ei immortalē expertēq; senij fecit Saturnus,
 Hebem autem Alcmenæ pulchros talos habentis fortis
 Vis Herculis peractis luctuosis certaminibus (filius,
 Filiā Iouis magni, & Iunonis aureis calceamētis utētis
 Pudicam duxit uxorem, in Olympo niuoso.
 Felix, qui magno facinore inter deos confectō,
 Habitat illæsus, & carens senio perpetuo.
 Soli autem rapido peperit inclyta Oceanis
 Perseis, Circeq; & Aetem regem.
 Aetes autem filius lucem hominibus dantis Solis,
 Filiam Oceani perfecti fluuij (præditam
 Duxit deorum ex uoluntate, Idyiam pulchris genijs
 Hæc autem ei Medeam pulchros talos habentē amoris
 Peperit, succumbens per aureā Venerem. (indulgens
 Vos quidem nunc ualete cœlestes domos tenentes,
 Insulæq; & continentis terræ, & salsus intus pontus.
 Nunc autem dearum cœtum cantate blandiloquæ,
 Musæ Olympiades, filiæ Iouis Aegiochi,
 Quæcunq; mortales apud uiros cubantes,

Αθάραται, γέγονοντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα.
 Δημήτηρ μὲν πλεῖστον ἐγένεατο, δῖα θεάωρ,
 Ἰασίω ἥρωϊ μιγῆσ' ὄρετῃ φιλότῃτι,
 Νειῶ ἐνὶ τριπόλῳ, ἡρώτης σὺν πτόνι δῆμῳ,
 Εὐδλὸν, ὃς ἦσ' ἐπὶ γλῶ, καὶ σὺρῆα νῶτα θαλάσσης,
 Γᾶσαν, τῷ ἧ τυχόντι, καὶ ἔκ' ἐς χεῖρας ἵκηται,
 Τὸν δ' ἀφνειὸν ἐθηκε, πολὺν τέ οἱ ὥπασον ὄλβον.
 Κάδμῳ δ' ἀρμονίῃ θυγάτηρ χρυσῆς ἀφροδίτης,
 Ἰνώ καὶ σεμέλλῃ, καὶ ἀγαυὴν καλλιπαῖνον,
 αὐτονόμῳ θ', ἡν γῆμεν ἀριστῶς βαθυχαίτης,
 Γένεατο, καὶ πολὺν δωρερ' ἐϋσεφάνῳ ἐνὶ θύβῃ.
 Κέρῃ δ' ὠκεανοῖο χρυσάορι καρτόροθύμῳ
 μιχθεῖσ' σὺν φιλότῃτι, πολυχρῆσῳ ἀφροδίτῃ,
 Καλλιρόῃ τέκε παῖδα βροτῶν ἡέκλιτον ἀπάντων.
 Γερουνοῖα, τὸν ἡΐεινε βίη ἡρακλεείῃ,
 βοῶν ἔνεκ' εἰλιπόδωρ ἀμφιρρύτῳ ἐρυθραίῃ.
 Τιθωνῷ δ' ἡὼς τέκε μέμνονα χαλκοκορυσλὺν,
 Αἰθιόπων βασιλῆα, καὶ ἡμαθίων κ' αἰακῆα.
 Αὐτὰρ τοι λεφάλῳ φυτήσατο φαίδιμον ἦδ' ὄν,
 Ἰφθιμὸν φαίδοντα, θεοῖς ἐπιείκελον αἰδρα.
 Τὸν ῥά νεον τέργον αἰθρος ἔχοντ' ἐρμινδῆος ἥβης
 Γαῖδ' ἀπαλὰ φρονέοντα φιλομειδῆς ἀφροδίτης,
 Εἰρτ' ἀναρεψαμένη, καὶ μιν ῥαθέοις ἐνὶ νηοῖς,
 Νηοπόλον νύχιον ποιήσατο, δαίμονα δῖον.
 Κέρην δ' αἰήταο διοτρεφέος βασιλῆος,
 Αἰσονίδης, βυλῆσι θεῶν αἰεγυνοτάων
 ἦγε παρ' αἰήτα, τελέσας γονόεντας αἰέθλας,

Deæ, pepererunt dijs similem prolem.
 Ceres quidem Blutum genuit, præstantissima dearum,
 Iasio heroi mixta iucundo amore,
 Nouali in ter prosciſſo, Crete in pingui populo,
 Bonum: qui uadit super terram & lata dorſa maris
 Omnē. Ei uerò q̄ adipiſcitur, et cui⁹ ad manus uenerit,
 Illum locupletem fecit, multāq; ei præbuit fœlicitatem.
 Cadmo præterea Harmonia filia aureæ Veneris,
 Ino & Semelem, & Agauē pulchras genas habentem,
 Autonoeq; quā duxit Ariſtaeus dēſa caſarie præditus
 Genuit, et Polydorū moenijs pulchrè cinctis in Thebis.
 Filia uerò Oceani Chryſaori magnanimo
 Mixta amore, abundantis auro Veneris,
 Callirhoe pepit filium mortaliū pulcherrimū omniū,
 Geryonem. quem interfecit uis Herculana,
 Boues propter flexipedes circumflua in Eurythea.
 Tithono uerò Aurora peperit Memnona ærea galea
 Acthiopum regem: & Emathionē regem. (munitum,
 Ceterū Cephalo plantauit inclytum filium,
 Fortem Phaetontem, dijs ſimilem uirum.
 Qui ſanè iuuenē tenerū florē habentē glorioſæ puber-
 Filium iuuenilia ſapientem renidens Venus, (tatis,
 Incitauit, inſtituens, & ipſum in templis
 Aedituum nocturnum fecit, dæmonem diuinum.
 Filiam uerò Acetæ à Ioue nutriti regis
 Aefonides, uoluntate deorum ſempiternorum
 Abduxit ab Acetæ, peractis plenjs ſuſpirijs certaminib;.

Τὸς πολλὰς ἐπέτελλε μέγας βασιλὺς, ὑπὸ ῥιάνωρ,
 χερσὶς πελίας, καὶ αἰτ' ἀδάλας ὀβριμοβροχός.
 Τὸς τέλεισας ἐς ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας.
 Ωκεῖν ἐπὶ νηὶ ἄγων ἐλπίσκει δακρύων,
 Αἰσινίδης, ἰαί μιν θαλόρην ποίησας ἀνακτε.
 Καίρ' ἤγει δμυθεῖσ' ἴησιν ποιμὸν λαῶν,
 Μήθεον τέκε παῖδας, τὸν ὕρσιρ ἐτρέφε χάρων
 Φηλυρίδης, μέγας ἢ διὸς νόος ἐξίτελνεν.
 Ἀντάρ νηρήδες κῆραι αἰλίοιο γέροντος,
 ἦτοι μὲν φῶκον φάμαθ' τέκε δῖα θεῶν,
 Αἰανὲς οὐ φιλόττι, διὰ χροσίου ἀφροδίτῃ.
 Τηλεῖ ἢ δμυθεῖσα θεὰ θέτις ἀργυρόπεζα,
 Γέναντ' ἀχιλλῆα ῥηβλύορα, θυμολέοντα.
 Αἰνείαν δ' ἀρ' ἐτικλιν εὐφείφανος λυθέραια,
 Αγχίσου ἄρωι μεγάς ὄρατ' ἢ φιλόττι,
 Ἰδὼς ἐν ἰορσφῆσι πολυπύχῃ, ὑλκίοντι.
 Κίρκη δ' ἠελίῳ θυγάτηρ ὑπὸ ῥιονίδας,
 Γέναντ' ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος οὐ φιλόττι,
 Αχαιορ, ἢ ἰακτίνον, ἀμύμονά τε, κρατερὸν τε.
 Οἱ δ' ἄγε μοῖσά τε κλυτὰ τεύχεα νησῶν ἰφάων,
 Ρῶσιν τυρσηνοῖσιν ἀγακλυτοῖσιν αἰάεσσιν.
 Ναυσίθοορ δ' ὀδυσσεὺς ἱακλυνφῶ δῖα θεῶν
 Γέναντο, ναυσινόορ τε, μεγάς ὄρατ' ἢ φιλόττι.
 Ἀνταί μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν ἐννεθέσσαι,
 Ἀθάναται γέναντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα.
 Νηὺ ἢ γυναικῶν φῶλον αἰέσας, ἠδ' ἐπεί κει
 Μῦσαι Ὀδυσπιδίς, ἱῆραι διὸς αἰγιόχοιο.

Que multa imperabat magnus rex, superbus,
 Violentus Pelias, et iniquus fortium facinorum patrator.
 Quibus peractis ad Iolcum redijt, multa perpeffus,
 Veloci in naue uehes pulchris oculis præditâ puellam,
 Aesonides, et ipsam floridam fecit uxorem.
 Et sanè hæc domita ab Iasone pastore populorum,
 Medeum peperit filium, quæ in montibus educabat Chiron
 Pylirides: magni uero Iouis uoluntas perficiebatur.
 Ceterum Nereides filie marini senis,
 Et sanè quidè Phocum Psamathe peperit, præstantissima
 Acaci in amore, per auream Venerem. (dearum,
 A' Peleo aut subacta dea Thetis candidos pedes habens,
 Genuit Achille prorupetè p uiros, leonis animum habens
 Aeneam porro peperit pulchrè coronata Cytherea, (tem.
 Anchise heroi mixta iucundo amore,
 Ide in uerticibus, habentis multos anfractus, syluosa.
 Circe uero solis filia, filij Hyperionis,
 Peperit Ulyssis ærumnosi in amore,
 Agrium, atq; Latinum, Anymonemq;, Craterumq;;
 Qui sanè ualdè procul in recessu insularum sacrarum,
 Omnibus Tyrrhenis ualde inlytis imperabant.
 Naufithon uero Ulyssi Calypso excellētissima dearum
 Genuit, Naufinoumq;, mixta grato amore.
 Hæ quidem mortales apud uiros cubantes
 Deæ, pepererunt dijs pares filios.
 Nunc uero foeminarum agmen cantate suauiloquæ
 Musæ Olympiades, filie Iouis à capra nutriti.

Nicolaus Valla.

Siuacat Aenea rerum dignissime praesul,
 Grataq; sunt animo carmina nostratuo:
 Perlege quae quondam dulci modulatus auena,
 In Latios ausus uertere Graeca modos:
 Ascrei inspiciens *ἡρώδας λαὶ ὄπ' ἔα* poeta,
 Graecia quo quondam floruit, Hesiodi.
 Hec fuerant, fateor, plectro meliore canenda,
 Hic opus ingenij quippe senilis erat
 At quia nonnullos tam magna superbia uates
 Eleuat, ut nullo Graeca in honore putent:
 Sum tamen hoc ausus bis septem et quatuor annis,
 Dum mea labuntur lustra tradente dea.
 Sumpsimus et tenuis Graecorum e fontibus *ἡρώδας*
 Mixtaq; cum Graeca lingua Latina fuit.
 Quicquid id est, ad te uatum clarissime uates
 Mittimus, es Clario non minor ipse deo.
 Suscipe, et Hesiodum placito complectere uultu,
 Hic quoq; iudicio stetq; cadatq; tuo.

HESIO.

HESIODIAS CRAEI

POETAE OPERA ET DIES,

Georgicon liber, Nicolao Valla inter-
prete.Pierides Musæ, quarum uiget inclita
cantuFama ducū, et nomen uestri immor-
tale parentis, (nomine uitam

Dicite, cur hominum pars hæc sine

Ducat? et illius cur fama æterna per altum

Euolet? hæc Iouis est magni diuina uoluntas.

Ille etenim altitonans summi regnator olympi,

Excitat imbelleis animos, et fortia corda

Debilitat, duce quo fortuna inimica superbos

Deprimit, atq; humileis clarum super æthera tollit.

Tum mala mens hominis meliorem inclinat ad usum,

Et capiunt molles crudelia pectora cultus:

Exaudi qui cuncta polo specularis ab alto,

Cui nihil ignotum est sanctissima dirige iura

Iusticiæ, liceatq; mihi fraternâ monere

Pectora, et ignotos uiuendi ostendere mores.

Sunt gemine in terris quibus altercantur in unum

Mortales cause, uaria quoq; mente trahuntur,

Vna quidem studium laudabile sedula curat,

Altera crudeli rerum depascitur haustu,

Bella cupit, pugneq; exercet iniqua tumultus.

Inuisum atq; atrox pestis genus: hanc tamen ipsi
 Mortales fugiunt. tandemq; uolentibus hanc dijs
 Exoptant, huius nequeunt cohibere furores.
 Illam autem prius obscuræ genuere tenebræ,
 Sed fato meliore pater Saturnius illam,
 Et generi humano, & terræ radicibus imis
 Imposuit: segnes artus & inertia corda
 Excitat: alter enim segnis, cui uita manebat,
 Alterius spectans cumulos, mora nulla, bonosq;
 Iungit, & impresso terram diuertit aratro,
 Siue domum curat, siue inserit: alter ad artes
 Vicinum uicinus agit. laudabilis hæc est
 Pugnandi ratio. fugienda sed altera, sub qua
 Inuidet aut figulus figulo, uel egenus egeno,
 Siue faber fabro, dulcisq; poëta poëta.
 Hæc mea dicta precor toto cape pectore Perse,
 Nec te crebra foro speculantem iurgia uulgi,
 Auocet à studijs, pugnandi inimica uoluntas,
 Nemo forum sequitur, quem non fouet annua messis,
 Et bene clausa domi Cereris gratissima dona.
 Hæc quærenda prius: dehinc si uacat, i pete uulgus,
 Et fora, in alterius rebus certamina pone.
 At non illud ages iterum germane, quod olim
 A usus es infelix, litem hanc data iura resoluunt.
 Scis, quondam inter nos patria est partita facultas,
 At tu nil iusta multo plus partem uereris
 Tecum efferre rapax: corruptus munere iudex

ille

quæ est, sub q
 maris: non no
 melius toto m
 rium, quantu
 in ueterum u
 se polo retim
 la fuit una di
 in quiescent
 amactum p
 ploranda e
 ara boum
 in uoluit fa
 alouis, qu
 isti, & ill
 inarum m
 uidit h
 impuit
 actioni
 lusi fra
 nec pue
 igation
 Consili
 ite te
 Pen
 Tale
 Pen
 aut

OPERA ET DIES. 303

Ille tuo est, sub quo tota hæc sententia pendet.
 Ignarus: non nouit enim quàm dulcius, aut quàm
 Sit melius toto medium, seu uluere malua
 Vtilius, quantum uili seu uiuere porro.
 Hos ueterum uictus occultauère superni,
 Inq; polo retinent cælestes, tempore quorum
 Sat fuit una dies tenui exercenda labore.
 Vna quiescenti tibi dehinc alimenta parabat
 Annua: tunc poteras temonis robora fumo
 Exploranda dare, et nulli iuga curua premebant
 Terga bouum, nullum muli sensere laborem.
 Hos uoluit faciles uiuendi abscondere mores
 Ira Iouis, quum se deceptum fraude Prometheus
 Sensit, et illius causa mortalibus auxit
 Curarum moles, surreptumq; abdidit ignem.
 Reddidit hunc iterum terris, curuaq; latentem
 Surripuit ferula cauto puer ille Tonanti
 Iapetionides, iacto qui fulmine gaudet,
 Lufit fraude sua, subitam tamen arsit in iram.
 Hæc puer affatus nubes collector aquosæ:
 Iapetionide, cuius prudentia cunctos
 Consilio excellit, magnum spreuisse Tonantem
 Arte tua, gaudesq; dato mortalibus igne.
 Heu nociture tibi, generi nociture futuros
 Tale mali genus excutiam, quo pectore toto
 Exultent homines cupidi sua damna ministrant.
 Subrist fatum diuum pater atq; hominum rex,

Vulcanum aspiciens, atq; illi talia mandat:
 Vade celer speciem è terra, mixtoq; liquore
 Confice, mortalem cui uocem et robora iunge.
 Sitq; ea uirginæ cœlestis imago puellæ,
 Quam sibi quisq; uelit, dea quam doctissima Pallas
 Instruat, et uarias percurrere pectine telas.
 Adijciat capiti facilem Venus aurea formam,
 Curet ut assidua stimulata cupidine corpus.
 Fallacemq; addat mentem et fallacia uerba
 Interpres superum, uictor Cyllenius Argi.
 Dixerat, imperio Iouis annuit æqua uoluntas
 Cœlicolum. extemplo fingis Vulcanæ puellam
 Virginis ora deæ similem, quam glauca Minerva
 Cinxit, et ex omni fulgentem parte poliuit.
 Hinc etiam Charites, etiam celeberrima Pithe,
 Aurea candenti posuere monilia collo,
 Effuseq; comas ori de flore coronam.
 Vernali tribuere deæ. tamen Attica Pallas
 Illam præcipuo formæ decorauit honore.
 Et superum interpres uictor Cyllenius Argi,
 Fallacem attribuit mentem et fallacia uerba.
 Sic pater altitonans diuino iusserat ore.
 Quandoquidem dederat sua munera quisq; decorum,
 Mercurius meritò Pandoram nomine dixit,
 Exitiale malum mortalibus et fera pestis.
 Postquam autem tantos consecit Iuppiter astus,
 Mercurium ad magnum iubet ire Epimethæa, dono

Cui serat hanc, qui nil ueritus præcepta Promethei
 Scilicet à magno caperet ne inuitus olympor
 Cepit, et accepto nouit sua damna Epimetheus.
 Nam prius humano generi secura manebant
 Tempora: nulla mali species, aut cura laboris
 Morborumq; genus, tristis qui funeris atri
 Corripuere uiam, quibus omnis frangitur ætas.
 Viuere dulce fuit quondam. sed tegmen ab urna
 Dum Pandora leuat, totum exiliere per orbem
 Curarum infesta effigies, Spes sola remansit
 Intus, et è labris inua sub parte refedit.
 Obstitit impositum nam tegmen abire uolenti.
 Sic qui fulmen agit, nubis collector aquosæ
 Iusserat, innumeraq; etiam mortale uagantur
 Per genus infandæ species, quibus æquor et omnis
 Terra infecta tumet, morbi noctesq; diesq;
 Sponte sua sine uoce ruunt. namq; ab Ioue summo
 Ablata est illis quæcunq; potentia fandi.
 Sic impune parens offenditur ille deorum.

Si uacat ô frater, si non audire recusas,
 Ordine plura canam. Genus immortale creatum
 Ac mortale simul credendum est, aurea primum
 Secula dii superi totum sparsere per orbem,
 Tempore quo cæli imperium Saturnus habebat.
 Tunc homines diuû uiuebant more, neq; illos
 Anxia curarum motet, operumq; labores
 Lassabant, aberrat tristi cum mente senectus.

Semper

Semper ex in ualido regnabant corpore uires.
 Nulla mali labes, conuiuia leta placebant.
 Mors similis somno fuit, atq; uberrima tellus
 Omnia libentius nullo cogente ferebat,
 In commune bonum, nec quisquam inuidit habenti.
 Quam felix etas: erat omnibus una uoluntas,
 Et taciti letos soluebant pectora in usus.
 Aurea postquam hominum paulatim defuit etas,
 His pater altitonans meritos adiunxit honores,
 Sub terris habitare dedit: qui numina facti,
 Et genus humanum, sancte quoq; iura tuentur
 Iusticie, tenebris circumfusiq; peragrant
 Terrarum fines, ex opes mortalibus augent.

Proxima successit terris argentea proles,
 Aureo deterior, sensuq; ex moribus impar.
 Tunc sibi quisq; sue fecere sub ubera matris
 Ociosa mortales, paulatim adoleuit in annos
 Ingenij rude principium, quo decolor etas
 In proprijs etiam laribus rude pectus agebat.
 Aucta tamen postquam ad summos peruenerat annos,
 Viuendi breuius spacium fuit, anxius ardor
 Curarum incumbens aderat, quas improba mentis
 Gaudia fecerunt, alterna iniuria nunquam
 Destitit, ex nulla in superos reuerentia, nullos
 Sacrorum ritus etas argentea uidit.
 Hanc Deus extinxit meritam flammatus in iram,
 Postquam hominum occubuit argentea secula tellus,

Non

Non tamen illorum sine nomine uita recessit,
Sub terrisq; dei sedes coluere secundas.

Tertia post illam successit ahenea proles.
At nihil argento similis, Dryadumq; creata
Sanguine, dura quidem, robustaq; pectora tendens
Tota feri misero Martis feruebat amore.
Nulla quies illi, nullum ius, durior ætas
Ipso adamante fuit, uultu metuenda superbi
Cui nunquam inuictum robur, fortesq; lacerti
Defuerant humeris. tunc ærea tela, domusq;
Omnis in ære labor, non ferri emergerat usus.
Hæc autem proprio proles consumpta furore,
Ad gelidi loca nigra Iouis sine honore recessit.
Et quanquam extiterit inuicto robore, ab atra
Morte tamen uicta est, solis lumenq; reliquit.

Postquam autem occulta est, atq; ænea corruiet ætas,
Quarta fuit soboles melior, cui plurima toto
Iusticiæ hærebant animo præcepta uerendæ,
Diuinum genus Heroum, primumq; uocati
Semidei, immensos illi patuere per orbes.
Hos insanus amor Martis, belliq; nefandi
Ardor, Agenoridæ septem prope moenia Cædmi
Oedipodæ imperij causa consumpsit. et alti
Hos maris undisodi fluctus, quum Pergama classes
Argolicæ peterent, ubi pallida mortis imago
Desuper incubuit, dum iusto ulciscitur ense
Tyndaris, hos etiam toto diuisit ab orbe

Iuppi-

Iuppiter & uita meliorem tradidit usum,
 Elysiosq; dedit colles habitare profundi
 Littus ad oceani, foelix & sancta propago.
 Hic ubi uernat humus, ubi dulcia poma quotannis
 Ter gremio effundit nutrix uberrima tellus.
 O' utinam non me quinta cum stirpe creassent
 Fata, sed antè mori, seu pòst licuisset oriri.

Ferrea nunc ætas, quam cura & mille labores
 Nocte dieq; premunt, paulatimq; illius instant.
 Exitio: sic dijs placitum, sed prospera tanto
 Fata etiam uenient aliquando in turbine rerum.
 Nec minus hæc infanda hominum delebitur ætas,
 Cum matura annis illorum tempora cant.
 Inficient crimes: natis nec ut antè parentes,
 Nec patribus nati similes, nec ab hospite tutus
 Hospes erit, sanctum corrumpent foedus amici.
 Et furet arma ciens inter discordia fratres.
 Viuet honoris inops hominum properata senectus.
 Nec pudor effractus senio obiurgare parentes.
 Infœlix soboles legem & præcepta deorum
 Nescit, & inualido non hæc alimenta parenti
 Iusta suo reddet. quid enim, quod iniqua rapaces
 Apparet usq; manus, urbesq; & moenia narrem
 Alterna deleta manu: iurataq; fallent
 Numina, iusticiæ nulli tribuentur honores,
 Pulsa gemet Bonitas: illum uenerabitur orbis,
 Cui mala mens suadet fera crimina: tota iacebit,

Tota quidem orbatō tecum reuerentia uultu.
 O' dea iusticiæ soboles, en improba lædet.
 Si probus ullus erit, quem contra insurget iniqua
 Voce furens factum affirmans, altrixq; malorum
 Inuidia incedet fatali turbida uultu:
 Protinus humanas sedes Astræa relinquet,
 Diua suos pariter tendet Reuerentia cursus
 Ad superos, nitido uelata corpus amictu.
 Mille recedentes, illæ mortalibus ægris,
 Non cessanda tamen rerum mala semina linquent.
 At nunc te moneam, nunquam sapias omnia, iudex
 His intende animum: sed quid iuuat ista monere?
 Stultus maiori quicunq; resistere tentat,
 Vincitur, & magno pœnas subit inde pudore.
 Sic ego sum tanquam uolucris quem prenderit astur,
 Prensâq; sublimes agitur philomela per auras,
 Hæc dolet infelix ungui transfixa recuruo.
 Quam contrâ horribili raptor sic intonat ore:
 Quid misera exclamas? te multo fortior astur,
 Te premit: huc adsis, quò te meus egerit ardor:
 Et quanquam bene suaue canas, mihi cœna futura es,
 Si lubet, aut dimissa iterum remeabis in auras.
 Sic fatus, tacuit pennatus & impiger astur.

Tu modò iusticiam cole, nulla iniuria Perse
 Tecum habitat, fatale gerit secum illa, nec illam
 Vllus amat, nisi mens cui uilis & improba surgit.
 Vir bonus hanc inferre timet: quod si intulit, acti

Pœni-

Pœnitet. & magno contristat corda dolore.
 Est uia iustitiæ melior, qua uincitur omnis,
 Omnis ad extremum ueniens iniurius ardor.
 Quid dicam? quod nunquam aliquid dementia noscit,
 Ni modò passa prius: sic qui malè iura ministrat,
 Peierat, & tandem dementi panditur error,
 Eripe iusticiam, corruptus munere iudex
 Ius uiolat: dolet hæc, & nulli uisa per orbem.
 Tristis it, & lachrymans pœnam mortalibus orat,
 Qui uiolant iura, & recti sacra fœdera rumpunt.
 Verùm ubi iustitiæ sancti seruantur honores,
 Iudicioq; pares, & ciuis & aduena pendent,
 Vrbs uiget, augetur sôboles, pax læta uagatur,
 Pax iuuenum nutrix, nunquam his fatalia bella
 Preparat altitonans, nullis in rebus egestas
 Imminet, in quenquam nulla est offensio, dulci
 Quos iuuat interdum genio alleviare labores:
 Terra quibus largè fundit sua semina, & altæ
 Montibus innatæ mittunt sua munera quercus
 Glandiferæ in summo: media tamen arbore mussant
 Vndiq; apum ingentes acies, uestemq; ministrant
 Lanigeræ pecudes, per se magis omnia florent.
 Non his extremis merces uehit ardua puppis,
 Omnia dat tellus. quid enim, quod iuncta marito,
 Et patribus similes emittit fœmina partus?
 Non datur hoc, quibus illa placet uiolentia iuris,
 Hos ad supplicium uocat alti cura Tonantis.

OPERA ET DIES.

209

Sæpe subit poenas plebs tota miserrima, tantum
Vnius ob noxam. pestis furit atra per urbem,
Et malesuada fames paulatim deficit omne
Vulgus, & hic vacuos ostendit tecta penates.
Foemina nulla parit. Sic sævit Iuppiter erga
Quos malefacta iuuant: qui si modò fortè cruentum
Militiæ exercent studium, mora nulla, sinistro
Marte cadunt: vel si potius iuuat ire per altum,
Fluctibus in medijs summergeitur obruta puppis.
Vos igitur qui iura datis, conuertite mentem
Ad tales hominum poenas. diuina potestas
Mortales circumuolitans, videt improba quorum
Iudicia emergunt multorum in damna, deumq;
Ignorant monitus: genus hi mortale pererrant
Innumeri, tenebris circumfusiq; tuentur
Iusticiæ sacra iura, domant genus omne malorum.

Ille quidem virgo est supero Ioue nata parente,
Nomine clara suo, coetug; verenda deorum,
Quam si quis violet, lachrymans sua fata parentis
Æ Iouis ante pedes, & lamentabile fundens
Humanos queritur mores, ac debita poscit
Supplicia in populos. tu iudex, causa malorum
Qui violas sacra iura deæ, iam dirige mentem,
Ius cole, in alterius te nulla pecunia vertat
Damna. nocet sibi, qui cuiquam nocet: et malè suadet
Ille sibi, in quenquam si quis malè iura ministrat.
Cuncta videt pater omnipotens. et quod mihi tecum est,
O iudex, modò si lubeat, speculatur ab alto.

Nil

Nil latet hunc, aut hoc quales tribuantur honores.
 Iustitiæ in populo : quam non ego pectore toto,
 Nec mea progenies coleret, postquam orbe sub isto
 Spreta iacet bonitas, et ius iniuria vincit,
 Inuito Ioue ni fierent. hæc accipe frater,
 Hæc animo meditare. iniustum pone furorem:
 Ius quoq; frater ama, sine quo genus omne ferarum.
 Credimus alterno certatim corpore pasci.
 At nos instituit vitæ melioris origo.
 Iura dedit pater omnipotens, ea pectore toto
 Si quis habet, decus æternum pia premia reddet.
 Iuppiter affligit, si quis pro teste vocatus
 Peierat, ac merito pensatur culpa nocentis
 Supplicio: offendens ius, illo offenditur vna,
 Ex quo obscura quidem, nulli quoq; cognita surget
 Posteritas. iusto de sanguine nata propago,
 Clara caput tollet, patrio seruetur decore.
 Hæc quoq; quæ referam stultissime concipe frater,
 Quam facile innumeras vitiorum amplectitur artes.
 Haud procul illa habitant, brevis est via qua fit eun-
 Est via virtutis contraria, sudor anhelus (dum.
 Hanc sequitur, quæ se scopulosis ardua cliuis
 In longum prorumpit iter, reget aspera primo
 Ingressu, levis est postquam alta cacumina tanges.
 Optimus hic sese, qui nouit cuncta magistro,
 Prospiciens rerum fines meliora sequutus.
 Dignum laude virum parentem recta monenti
 Credimus: ille tamen sibi qui non consulit, aut qui

Alte-

Alterius præcepta fugit, vir inutilis extat.

*Ergo agè frater ades generoso è sanguine Perse,
Nex fuge fraternos monitus, operare laborem,
Alma Ceres ornata caput sua dona ministret,
Sit tibi plena domus. segnem crudelis egestas
Opprimit, hunc homines odio superiq; sequuntur,
Torpenti similem fucò, cui spicula surgunt
Horrida, distensumq; fauis consumit edendo
Semen apum, piger ipse sedet, vitatque laborem.
Tu modò curam operi quantum potes adijce frater.
Horrea sic rumpunt messes, sic copia rerum,
Sic pecus augetur, sic tu mortalibus & dijs
Gratus eris: segnes animos & inertia corda
Oderunt. operi laus est imponere curam,
Turpe, sed hinc prohibere manus. incumbe labori,
Forsitan ad studium torpentia pectora vertes,
Dum partas ostendis opes, virtutis adeptus
Nomen, & æternum laudis decus vtere queso
Arte, para victum: violare aliena nefandum est.
Fac superis æquandus eas, incumbe labori,
Nec pudeat: pudor hic multos inhonestus egentes
Secum habet. auget opes fiducia, qua meliores
A superis non it. proh rerum insana cupido,
Proh animis infusa lues, iam nulla pudoris
Cura. iacet passim longè post terga relictus.
Tu coleris, duce te paulatim corrui ille.
Dijs inuisus homo, cui mens intenta rapinis
Inuigilat, neq; enim semper felicia durant.*

Nec minus omnipotens pœnis affligit eisdem,
 Qui seruum offendit, vel qui sanctissima frangit
 Fœdera amicitiae. seu qui cum coniuge fratris
 Non pauet infandos coitus fraternus adulter,
 Vel qui in pupillos audet vim ferre nefandam,
 Vel qui in longæua confectum ætate parentem
 Horribili voce insurgit, vixq; abstinet illi
 Verbera non impune tamen stat pœna nocenti.
 Post obitum. Depone igitur tam falsa superbo
 Mentis consilia, & melioribus vtere quæso.

Thure pio venerare deos, ijs tempore in omni
 Et mundè & purè liba, cum clara nitescet
 Sole dies, aut cum nox circumfusa tenebris
 Abscondit terras. casto torrenda sub igne
 Hostia mactetur, hymnos cane, thura ministra,
 Ut tibi dij faueant, immensaq; copia rerum
 Hinc tibi nascatur: multis ut egentibus ipse
 Subuenias, non ut viuas germane rapina
 Conuiuas inter si vis discumbere amicus,
 Non hostis, veniat primum vicinia. nam si
 Aduersi quicquàm acciderit de more repente
 Primum illa occurret: quæ si sine vestibus esset,
 Nuda etiam veniet, quod nec tibi sanguine iunctus
 Non aget: iste sibi vestes, atq; omnia ponet.
 Improba damnosa est vicinia. sed proba si sit,
 Vtilis. hæc igitur cupienda est pectore toto,
 Tanquam laudis opus: neq; enim lamenta refundes,
 Amisisse bouem, proba si vicinia tecum est.

Accep-

Acceptum metire, et eodem pondere redde
Vicino tibi, ut hic iterum succurat egenti.
Res male parata, mala est, damnosaque semper. ab illa
Ergo caue, nec te vincant in amore sodales.
Illum adeas qui te. fac, mutua munera reddas,
Sponte datum capias: scelus est betale rapina.
Quicumque, et si magnum aliquid, largiatur amico,
Latatur: quicumque iacit de fronte pudorem,
Et rapit alterius quanquam infima, turbat amici
Visceraque et mentem, cui vis illata rapine.
Adde parum paruo, paruo super adde pusillum
Fiet et hoc magnum. infelix pelletur egestas,
Si modo rem cumules. hominem non laedit, habere
Cuncta domi, nocet esse fortis, quam dulce bonumque
Praesens accipere, atque absente carere molestum est.
Tunc bene potandum, cum plena effundit ab alto
Vina cadus: tunc pareus eris cum parte Lyeus
Defluit e media: sed cum declinat ad imum,
Spumantes iterum cyathos et pocula sume.
Quicquid polliceare homini seruetur amico.
Sic quicquam cum fratre tibi est, testem adijce rebus,
Subridens nocuit non credere credere semper.
Ne ue tuam alliceat meretrix caue foemina mentem.
Rem totam vorat illa, nimis dum blanda videtur.
Heu quam damnosum est, mulieri fidere cuiquam.
Rem patris acceptam melius fouet vnicus heres,
Auet et hanc. at tu plures in morte relinque,
Ex te ortos nam plura pater Saturnius illis

Attribuet. sed te sic cæcus tangit habendi
 Ardor adhuc, fragilisq; placet tibi gloria rerum,
 Hæc age quæ moneam, et varios operare labores.

HESIODI ASCRAEI OPERVM

et dierum liber II.

Cvm coelo emergūt sublimi ab Atlantide natæ
 Pleiades truncanda Ceres morientibus illis,
 Mitte in aratra boues. latitare ea sidera di-
 Viginti totidemq; dies, annoq; voluto   (eunt
 Apparent iterum: maturam incidere messem
 Rursus et incipiunt dentata falce coloni.
 Hanc legem agricolæ atq; habitantes littora seruant,
 Aut qui pingue solum, vallosaq; tecta tenerent.
 Nudus ara, nudusq; sere, et mete corpore nudo,
 Si tempestiuos agrorum ducere cultus,
 Augeriq; illos magnis successibus optas,
 Neue aliena roges interdum pauper egenus
 Quod si ad nos supplex iterum fortasse redibis,
 Non iterum dabimus. iuuat exercere labores
 Improbe, quos inter mortales diua potestas
 Sortita est: ne tristis inops cum coniuge mœsta,
 Aut cum natorum misera comitante caterua
 Victum à vicino rogitas: dare negligit iste.
 Bis uel ter fortasse dabit: dehinc si petis ultra,
 Proficies nihil: at tu plurima verba refundes,
 Orabisq; iterum frustra tamen. artibus, ut te
 Iampridem admonui, inuigila, atq; incumbe labori.

Dira

Dira fames procul hinc abeat, tua debita solve.
In primis tibi conde domum, precioq; ministram
Dehinc eme, quam possis custodē adiungere bobus.
Pone domi quantum toto tibi sufficit anno.
In rebus spes est alienis irrita: nam si
Hic tare sortē neget, tu semper pauper egebis.
Tempora labuntur, operum quoque deficit usus.
At crassem differre nocet: nunquā horrea, nunquam
Implet iners, aut qui tempus producit. habenda est
Cura operi, turgescet opus mala mille molestant,
Affliguntq; hominem, cui segne et inutile corpus.
Cum bene se posuit rapidi vis ignea Phœbi,
Ac pater omnipotens fecundis imbribus æther
Defilit in terras, et languida membra resumunt
Lampridem amissas æstiuo in tempore vires.
Nam breue sol hominum supra caput astat ab alto,
Ac de nocte magis curru exercet agendo,
Tunc operum multo antè memor, discinde securi
Sylvam incorruptam, tunc germina desinit arbor
Fundere, datq; suas volitare per æra frondes.
In tres tende pedes mortaria, contineat tres
Pistillus cubitos, pedibus quoque confice septem
Temonem: qui si fuerit protentus in octo,
Hinc tibi malleolus crebros formetur in ictus.
Palmarumq; trium rota sit, varijsq; repone
Ligna efficta modis, validamq; in montibus altis
Quere, vel effuso campi super æquore pinum
Æstiuans, compone manum qua firmet arator,

Temoni cuneis dentaliꝫ alliget imo,
 Torqueat & fortes illa durante iuuenos.
 Binaꝫ præterea tectis seruentur aratra.
 Sic melius: nam si casu discinditur vnum,
 Restat adhuc aliud varios agitare iuuenos,
 Temonem ex vlmō, viridi seu confice lauro.
 Stiuā sit ex pino, dura dentalia quercu.
 Duc in aratra bouem, nono qui viuāt in anno.
 Apta ætas operi matura est: franget aratrum
 Bos iuuenis, minitans iuuenili prælia cornu,
 Et rixam exacuens opera imperfecta relinquet.
 Quære quater decies annorum ætate bubulcū.
 Quadrifidus panis, & ofellas casus in octo,
 Sit cibus huic: recto sulcabit vomere terram,
 Si maturus erit: studium intermittet arandi.
 Iunior, aspiciensq; pares ætate colonos
 Ibit ad hos, ludosq; ciet lasciua iuuentus.
 Ergo non melior iuuenis, neq; semina versa
 Spargere humi, quantum terræ mensura requirit.
 Contemplare etiam quum grus è nubibus altis.
 Assiduos agitat clangores nunciat imbrem,
 Venturamq; hyemem, tempusq; indicit arandi.
 Angit & illius mentem, cui nulla boum spes.
 Tunc redeant fessi plena ad præsepia tauri,
 Tūc proprios operare boues, et plaustra. sed inquis,
 Non habeo, dabit hic, facile est petere, atq; negare.
 Mentis inops alius, quid enim componere currum
 Tunc volet ignarus non nouit quantus in illo

Sit

Sit labor, & centum compagibus insita ligna,
Quæ debent multo antè domi prouisa reponi.
Præterea cum tempus adest rescindre campum,
Fortius insistas operi, exercere ministros.
Nam vertenda duplex tibi, sicca atq; humida tellus,
Vere nouo veniant celeres ad aratra iuuenti,
Fertilis vt grauida culmus procumbat arista:
Neu te decipiat, cum semina colligit æstas.
Si noua studeas tellus inarata quotannis,
Terra recens largè natis alimenta parabit.
Plutonem in primis venerare, atq; annua sacre
Vota refer Cereri, quum stitue innixus agendo
Incipis exercere boues, stimuloq; fatigas:
Sic immensa tibi surgent Cerealia dona.
Semina cum terræ committis, ponè sequatur
Seruulus, atq; auibus rastro sata leta recondat.
Optima crede iuuat rerum prudentia cunctos,
Leditur aduerso qui negligit omnia fato.
Si sit pingue solum, grauidæ inclinantur ariste,
Fœlicesq; operum successus ab Ioue summo
Hinc capies, neq; sub tectis extendat arachne
Fila, sed immensæ replebunt horrea messes.
Tunc gaude, & cani florentia tempora ueris
Letus agas, quum te incassum crudelis egestas
Aspicit, & parto turget domus, atq; aliena
Re tibi non opus est, tua pluribus adiumentum.
Fit sterilis tellus, medio versata sub æstu.
Hincq; solo residens imas falcabis aristas,

Auersos religans culmos, tenuisq; sequetur
 Spes vitæ, pauci mirabuntur ab agris
 Parua sub exiguo referentem sarra canistro,
 Difficile interdum mutabile noscere tempus.
 Mobilis & varia est alti natura Tonantis.
 Ac si tardus aras, tardè tibi solus aranti
 Afferet auxilium, si largis imbribus æther
 Tris noctes, totidemq; dies non cessat ab alto,
 Donec replevit validi vestigiata tauri.
 Tempore quo querna residens super arbore coccyx
 Exululat, gaudentq; hominum mortalia corda:
 Vere sub aprico si tardus forsitan æquet,
 Qui tempestiuo diuerit vomere terram.
 His intende animum, nec te florida tempora veris
 Te lateant, glacialis hyems tibi cognita surgat,
 In qua incumbendum est, nec vlla taberna moretur.
 Aut narrata loco sub aprico fabula tardet.
 Dum frigent alij, vir rem tamen impiger auget.
 Surge igitur, nec te paupertas opprimat illo
 Tempore: dira fames tenues facit esse lacertos,
 Elatosq; pedes & crura tumentia multo
 Sanguine, segnis inops, & spe suspensus inani,
 Inclinat mentem sceleri, & meditatur iniquos
 Vnde paret victus, hominem spes nutrit egentem
 Irrita cui nihil est, & tota luce vagatur.
 Dum media elapsa est æstas, properare ministri,
 Condite (dic) casulas: nam semper non erit æstas.
 A' Iana mensem dictum caue, nubibus ille

Letales

Letales bobus glacies & frigora ducit.
Thracius insurgit boreas, & turbine facto
Disturbat maria ac campos, syluamq; sonantem,
Alticomas quercus, annosaq; robora pinus
Diruit ex alto, & valles iaculatur ad imas.
Sylvarum auditur fragor undiq; sed sera duos
Arrigit ipsa pilos, caudamq; in cruribus angit:
Quin etiam quibus est villis densissima pellis,
Perforat ille quidem, setosaq; pectora transit.
Nec se defendunt dura sub veste iuueni,
Et misere algescunt hirsuto crine capellæ.
Vincit ouis boream instantem, fultoq; repellit
Tegmine lanarum: sed non obstititur illi
A senibus, curuo facit hos incedere collo.
Non tamen ad teneram penetrat boreale puellam
Frigus. at illa domi, cui nondum nota libido,
Matris apud charæ gremium sedet, atque hyemales
Non sentit glacies, & tota nocte quiescit,
Atque oleo teneros interdum perluit artus.
Tum polypo durum est gelidis habitare sub undis,
Nec videt unde sibi venetur in æquore prædam,
Alleuietq; famem, proprios tum denique in artus
Vertit atrox rabiem immensam. sic imbribus atris
Turbatur mare, sic atra caligine cœlum.
Sol quoque ad Aethiopas radios & lumina fundit,
Rarus apud Graios: fugiunt animalia curui
More senis, valles imas & dente trementi
Concaua saxa petunt nemorum, tenebrosa q; tecta.

Tunc

Tunc quoq; ne noceant hyemes, tibi protegat artus
 Mollis chlœna tuos, cui tecta ex ordine recto
 Pauca, sed aduerso ducantur plurima fila,
 Sitq; ea crure tenus. vetat hæc per corpora setas
 Surgere, & instanti prohibet durefcere vento.
 Tegmina sint pedibus taurorum è pelle cothurni,
 Nec nocet, hos instare pilis, vt frigora vincas.
 Hœdorum teneras neruo bouis insue pelles,
 Ac dorso suspende. tegant capita alta galeri,
 Ne madeant aures. borea spirante cauendum est
 Frigoribus, tunc ros coelo diffusus ab alto
 Educat & Cererem sacros operumq; labores.
 Ille quidem vi ventorum è fluuiatibus vndis.
 Tollitur in sublime & matutinus in agros
 Desilit, interdumq; expectat tempora noctis,
 Interdum borea nubes agitante procellas
 Vertitur in ventosam hyemem. fuge prouidus illam,
 Acceleretur opus, pete tecta obstantia ventis:
 Ne fortè obscura nebulæ infusus amictu,
 Immadeas, largosq; imbres pluat humida vestis.
 Pascua tunc carpant quamuis non pingua tauris
 Quippe levis labor, & longa sub nocte quiescunt,
 Nutrimentum ingens, vobis vberima mando,
 Agricole, faciliq; dies transire labore.
 Hæc seruanda tibi, donec nox æqua diebus,
 Atq; iterum satio committit semina terræ.
 At dum sexdecies sol arduus occidit vndis,
 Hybernum post solstitium, sacrosq; relinquens

Oceani

Oceani fluctus sublimi Arcturus Olympo
Exoritur, primumq; cupit splendescere sidus,
Tunc vitæ incide: novi neq; nuncia veris,
Antiquos iterans quæstus precedat hirundo.
Dum tamen immensos effundit Pleias æstus,
Profiliensq; umbrosa petit plantaria limax
Tellure è sicca, tunc vinea nulla ligonem
Sentiat, accelerentq; vncata falce ministri
Maturam in segetem, nec te pulcherrima Tempe
Detineant segnem, matutiniq; sopores.
Eia age rumpe moras, pelle ocia segnia pelle,
Dum vocat alma Ceres, robustaq; collige farræ,
Pone domi quantum toto tibi sufficit anno,
Mane operi assurgens: operis pars tertia mane
Conficitur. labor haud grauis est. de mane viator
Longum linquit iter, taurosq; excercet arator.
Præterea sua dum scolymus florentia mittit
Germína, & in ramos dulces resonare cicadæ
Sole sub ardenti incipiunt trepidantibus alis,
Fit capra tunc mollis, tunc sunt dulcissima vina,
Foeminaq; vrenti Veneris prurigne corpus
Appetit insanos coitus: lassantur ab æstu
Membra virum tantumq; potest vis ignea solis.
Tunc licet ardores gelida releuare sub umbra,
Fontis ad apricos latices, semperq; fluentis
Murmur aquæ, faciles quam circum lenitur auræ
Aspirant, zephyris plerunq; agitantibus illas.
Hic hilares, letus cyathos & pocula sume

Biblina, ter infusa magis quæ temperet unda:
 Hic tibi ab uberribus caprarum caseus astet,
 Quæ nullos pascant foetus: hic lactea liba,
 Hic tibi sylvestris ponatur caro iuvenæ,
 Quæ nondum enixa est: hic mollior hædulus adsit,
 Et iaceas saturus patula sub tegminis umbra.
 Surge tamen, cælo dum fulget Orionis astrum,
 Tempus adest Cereri sacras terat area fruges,
 Ad ventos posita, atq; ingenti æquata cylindro,
 Nec nisi libratae ducantur ad horrea messes.
 Postquam autem satis ad victum tibi contulit ætas,
 Continuò cui nulla domus sit quære ministrum:
 Adde etiam ancillam, quæ sit sine prole. molestū est,
 Ac graue seruitium illius, quam cura remordet
 Natorum. blandire cani, panemq; ministra:
 Peruigil ante fores sedet ille, domumq; tuetur,
 Dente rapax, furiq; altis latratibus instat:
 His properè exactis, foenum paleasq; reconde,
 Hemionos quantum satis ac nutrire iuuenços.
 Inde laborandi requies præbenda colono,
 Tempus et exhaustis pariter iuga demere tauris.
 Dum tamen in media coelystatione refulget
 Sirius, Orionq; loco splendet eodem,
 Et rosea Arcturi cernit Pallantias astrum.
 Tunc uvas tenero abscindens de corpore matrum,
 Per bis quinq; dies tepido sub sole iacentes
 Pande: dies etiam mollescant quinq; sub umbra,
 De hinc torque, et capiant uegetes iucunda Lyæi

Munc

Munera, sed fidus cum deficit Orionis,
Pleiadesq; Hyadesq; cadunt, meminisse iuuabit
Protinus impresso subuertere vomere terram.
Stat tempestiuo cuncta exercere labore.

Si tamen infestum iuuat ire per equor, ex alta
Puppe vehi, moneo ne quando ab Atlantide natas
Orion sequitur, totoq; excludit Olympo,
Vt videas illas medio submergere ponto,
Nauigio incumbas, mare tunc tollentibus euris
Obscurum undosos iaculatur ad ethera fluctus.
Tunc igitur iaceant religatæ ad littora puppes
Saxorum obnoxie obijcibus, ne fortè ruentes
Discutiant venti: pateat pars ima carinae,
Ne pluuiam excipiens putri marcescat ab imbre.
Instrumenta domi naualiaq; arma quiescant
Pensa, gubernaculiq; exploret robora fumus.
Interea Ceveris sacros operare labores.
Nec prorsus fugiendus ager, labatur in altum
Aequor amica ratis, dum non magis vnda tumescit,
Nec reflunt vasti sublato gurgite montes:
Vadat onusta tamen censu reditura superbo.

Sic meus ille quidem genitor, dum pauper egeret,
Errabat maria alta secans, fluctusq; profundos.
Ille olim Aeolidam curuataq; littora linquens,
Appulit huc non spe lucri commotus auara,
Durum opus exercere inuisa vrgebat egestas.
Ille vagus demum prope Tempe Heliconia sedem
Ascream incoluit, cœli in regione molesta.

Frigo-

Frigorē nunc nimio, nunc quæ intolerabilis æstu est,
 Tempore quosq; suo iuuat exercere labores,
 Nauigium ante omnes: cuius si te vlla remordet
 Cura, placetq; altos sulcare per æquora fluctus.
 Dum faciles spirante venti, et furor ille quieuit,
 Ne te inuisa fames alieno viuere parto
 Cogat, et inuitus multorum debitor extes.
 Vade nec in cymba, sed te vehat ardua puppis,
 Ingentes referant census ingentia mercis
 Pondera. Præterea quæ sint aptissima nautis
 Tēpora narrandū est: quanquā mihi parua per vnda
 Vita fuit, vixq; ex illa tantum Aulide cursus
 Littus ad Bubœum, sub quo omnis Græcia quondā,
 Dum pelago deseuit hyems, conuenit in vnum,
 Et meritò infandos fatum luratur in hostes.
 Inde mihi placuit non longè ad Chalcida cursus,
 Huc vbi magnanimū genus Amphidamantis Achii
 Constituunt populis certamina, et inchyta quondam
 Munera de functi ponunt in honore parentis.
 Hic ego me dulcis referentem præmia cantus,
 Auratos memini tripodas, quos sponte dicaui.
 Musarum ante aras, quibus antra Heliconia curæ,
 Ille vbi me primum dulcem docuere poësim.
 Tantum igitur mihi res naualis cognita surgit.
 Dicam aliquid tamen, et varios pandā ætheris vsus,
 Hæc etiam nobis aspirauere Camœnæ.

Æquora tuta legant instructo remige puppes,
 Quum decies quinq; est series exacta dierum,

Æstiuum

OPE
 post solst
 neque tunc ci
 : ni forte
 Deus, ipfarum
 omnis in b
 spirant z
 tunc ci
 onstra: ta
 iprux ip
 imbi
 insur
 ma
 etia
 uo, ce
 from
 hmi
 na
 blerim.
 cre
 i
 fua fu
 lor.
 cope
 te cu
 ut n
 Quc
 tuct
 lig

Aestiuum post solstitium et iam deficit aestas.
Nam neque tunc classes, medio nec nauita ponto
Obruitur: ni fortè velit Iouis alta potestas,
Aut Deus, ipsarumq; parens Neptunus aquarum.
Exitus omnis in his rerum manet, exitus omnis.
At lenes spirant zephyri, tranquilla quiescunt
Aequora. tunc celerem ventis committe carinam.
Vadat onusta: tamen reditum properare memento,
Quàm prius ipsa novos fundant uineta liquores,
Autumniq; imbres, et hyems infesta procellis,
Aut notus insurgat pluuia rorantibus alis,
Incumbatq; mari, totumq; euoluat ab imo.
Exercent etiam studium nauale sub ipso
Vere nouo, cum se tam latus arbor ab alto
Induit in frondes, quantum vestiga cornix
Pandit humi depressa: silet tunc nabilis vnda.
Ast ego nauigium graue tunc, semperq; molestum
Crediderim. hoc naturæ homines leuitate nefanda
Subtraxere, agitant diuersa pericula fluctus:
Et tamen ire placet, quanquam mors dura sub vndis
Diuitiæ fiunt hominum, atque insanus habendi
Ardor. Ad hæc animū germane intende parumper
Concipe fraternos monitus. maria alta secando
Fac tecum ne cuncta vehas, maiora reserua.
Nec nimis est oneranda ratis, sit ponderis æqui,
Quicquid in hac. durum est, aduerso occurrere fato,
Fluctibus in medijs. currus discinditur omnis,
Si grauius superinstat onus: seruare memento

Mensurarum in rebus, & idonea tempora ad usus.
 Quam propè ter decies tibi uita elabitur annos,
 Connubium maturum aderit: decimumq; puella
 Exigat, & quartum, sed quinto nubat: & illa
 Virgo sit, atq; habites prope te, qui sedulus astes,
 Sedulus inspicias artemq; usumq; puella.
 Hæc age. ludibrio ne te uicinia cantet.
 Coniuge nil melius casta, nil turpius illa
 Quæ uenerem prurit sine fine, & prostat ad omnes
 Semper, & exitio superimminet illa uirorum.
 Nemo etiam fratris in amore æquetur amicus.
 At par si quis erit, sit amandus tempore in omni.
 Nulla ex te inceptum fœdus discordia soluat.
 Mentiri scelus est, præstat compefcere linguam.
 Infandam, si uim tibi quisquam inferret amicus.
 Aut ore, aut manibus, surge & te ulciscere, redde.
 Redde uicem duplicem. quod si illum poenitet acti,
 Ac poenam implorans iterum te exoptat amicum,
 Suscipe. uile quidē est, homines noua querere semper
 Fœdera amicitiae. multos si frater amabis,
 Non laudo: nullos etiam. medium sit in isto.
 Si tibi corda tument, uultus non indicet iram.
 Turpe sequi sceleratū hominem, male dicere cuiquā.
 Infandum est: qui iam uita laudatur honesta
 Nunquam à te nunquam misera obiurgetur egestas.
 Diuinum donum est, diuūq; æterna uoluntas,
 Illa quidem, quæ sepe uiri sublimē molesta
 Impedit, ingeniumq; uetat super alta leuari.

Qui

Qui loquitur
 Thesaurum
 Vi linguam
 Si quæqua
 Grata in an
 Communi,
 Acre sori
 Illa libe
 A lacsum
 Ibis ad a)
 Noche sul
 Nox qui
 Posselice
 Effe etia
 Berens
 Ius, ne
 Non co
 Ante i
 Conci
 Ment
 Cred
 Qui
 Qui
 Pa
 In
 S

Qui loquitur parcè, linguam nec in omnia soluit,
Theſaurum præ ſe gerit ille: ea gratia magna eſt,
Vt linguam moderes, penſataq; verba loquaris.
Si quenquam uerbo ledes, lederis & ipſe.
Grata in amicorum venias conuiuia ſumptu
Communi, dato particulam. gratiſſima ſunt hæc.
Acre Ioui vinum, ſeu dijs, de mane cauendum eſt
Illauta libare manu, tum vota precando
Incassum fundes nulli exaudita deorum.
Solis ad aſpectum nec quenquam mingere fas eſt.
Nocte ſub obſcura recto neque corpore nudo,
Nox quia ſacra deis. media nec credimus illud
Poſſe licere via: ſi declinetur ab illa,
Eſſe etiam vetitum: diuus vir, & omnia noſcens,
Hærens parietibus ſedet, atque exponit vrinam
Intus, ubi orbata tenuis latet angelus aula.
Non coitu polluta ſacros genitalia pandas
Ante ignes, neq; cum dulci tibi coniuge præſtet
Concubium, ut generes, dum mœſto à funere triſti
Mente redis, ſuperùm ſacra, ſed letus ab ara.
Credimus inuiſum ſuperis, ſemperq; moleſtum,
Qui natat aſiduo labentia flumina curſu,
Quin ſit lota manus prius, & pia nota precesq;
Fuderit, ante ipſas ſupplexq; orauerit vndas.
Infandum ante aras vngues incidere, cum dijs
Sancta facis: ſcelus eſt cyathos imponere uaſi
In quo vina latent, ſacros operare lebetas.
Nil tibi, cū in ſacris etiam hinc lauiffe neſandum eſt.

Perfice tecta prius, quàm cornix garrula ab alto
 Nunciet atram hyemem, ruit hæc inimicia procellis,
 Fac sedeat bis sex quibus ætas exigit annos,
 Aut totidem menses natorum chara propago,
 Sede sub instabuli: iuuat hoc omnemq; repellit
 Segnitiam: facit esse agiles, & ad omnia promptos.
 Foedum ac turpe uirum est thermis muliebribus uti,
 Hoc prorsus fugiendum etiam: stat talibus atrum
 Supplicium. ante aras superum obiurgare, nefandum
 Sacra ministeria ac diuinos spernere cultus. (est,
 Nec licet in fluuio, neque fontis mingere in unda.
 Est quoque turpe aliud uetitum, fuge pessima fama:
 Nomina fama malum, facile in sublime leuatur:
 Est graue sufferri nimium, nimiumq; molestum,
 Difficile ut taceat. nunquam delabitur illa,
 Sedula quæ uarias populi penetravit ad aures.
 Est dea fama quidem, sunt ipsi numina fama.

DIES.

Sit tibi præterea series seruanda dierum.
 A Ioue natæ omnes, sunt à Ioue tempora nata:
 Ultima mensis erit nullo exercenda labore,
 At genio utendum est: illa omnis festa per urbes
 Ducitur, illa forum claudit, neque iura resoluit.
 Prima dies sacra est, & quarta, & septima: prima
 Natus Apollo die radiantia lumina fudit.
 Luce dein quarta felix ducenda sit uxor,
 Omne captato sunt omnia prospera rebus,
 Et licet incuruam trabibus componere nauim.

At

OPERA. BT DIES.

209.

At quintas fugenamque illarum pallidus Orcus.
Tum dire Eumenidum facies toto orbe uagantur.
Castigant, si qua in tetris periuria falsum
Affirmant, quæ lis alternè agitata creauit.
Sexta dies tristem ostendit mulieribus ortum,
Leta uiris multiq; etiam nascuntur in illa,
Quis mala mens, fallax animus, fallacia uerba,
Et qui concubia exercent arcana per artem.
Hac ouium foetus licitum castrare, uel hædos,
Et licet in fixa pecudes circundare mandra.
Scindimus octaua foeto genitalia tauro,
Castramusq; sues, foelix est ponere plantas.
Nona uiros gigni, uel amica forte puellas.
Luce uiris decima faustos quoque credimus ortus:
Vnaq; post decimam felix incidere uites,
Et tempestiuam segeti supponere falcem.
Hoc curat bis sexta etiam, foelicioꝝ illa,
Stamina & ex alto tenuissima torquet arachne,
Ingentem accumulans formica farris aceruum,
Et iuuat arguto percurrere pectine telas.
Tunc quoq; syluestres licitum castrare iuuenkos.
Tertia post decimam plantaribus optima surgit,
Spargere semen humi: pallet contraria semper.
Quartaq; post decimam mulierum prospera natus,
Ac preñfos domitare boues, ualidosq; labori
Hemionos, canibus faciles adiungere cultus.
Ac lenire manu, pecudiq; imponere mores,
Atq; aperire cados, & dulcia fundere uina.

Sextaq; post decimam plantaribus inuida surgit,
 Opportuna viros nasci: sed iniqua puellas
 Aut nasci, aut thalamos petere, aut hærere maritis,
 Septima post decimam Cereris terat hordea sacra,
 Ingentemq; licet ferro discindere syluam,
 Ac varias aptare trabes, quibus ardua tecta
 Moliri, ac structam possis agitare carinam,
 Nonaq; post decimam felix est, cum dea surgit
 Lutea: sed medium cœli cum venit in orbem,
 Fit grauis: ex media ad finem letissima fulget.
 Proxima lux sapientem hominem diuina creandi
 Insigni uiget officio, nec luce dolendum est.
 Post illam quarta sacra est, ea leta trahantur
 Gaudia, quinta dies post hanc, iuga curua iuuentis
 Ponit, et hemionos et colla exercet equorum,
 Altaq; veliuolas deducit ad æquora puppes:
 Quam pauci nouere, et recto nomine dicunt.
 Sunt harum humano generi: seruanda dierum
 Tempora, quippe illud magnis successibus augent.
 Sunt aliæ ancipitesq; tamen sine mente, neque vllò
 Officio excellunt, hanc alter laudat et illam,
 At paucis natura illarum cognita surgit:
 Nam nunc ipsa dies totum complectitur orbem,
 More piæ matris, seuæ modo more nouercæ:
 Nunc fulget, nunc atra latet, felixq; beatus
 Ille quidem, qui dijs gratus, cui cognita sunt hæc,
 Omniaq; inspiciens rerum se exercet ad usus.

F I N I S.

HESIODI

 HES
 ET D
 nen

 Nam faci
 Et clarum
 Ergo
 Iuppiter
 ludi cu
 Hac ora
 Scilicet
 Hanc a
 Dixer
 Lemm
 Hinc
 Atq;
 Alce
 Ter
 Lu
 N
 C
 I

HESIODI OPERA

ET DIES, VLPIO FRANEKE-

nensi Frisio interprete, ita ut uersus
uersui respondeat.

Vsa Pierites, præstâtes laude canēdi,
Adsitis, patrē celebrâtes dicite vestrū:
Dicite cur homines inter sit nobilis il-
le, (voluntas
Conspiciusq; hic obscurus? Iouis illa

Nam facile extollit, facile elatumq; refrenat,
Et clarum obscurans, obscuri nomen adauget,
Erigit & miserum facile, extinguitq; superbum,
Iuppiter altifremus, cui celsum regia cœlum.
Audi cuncta uidens, noscensq; & dirige rectè
Hec oracula, ego sic Persen vera docebo.

Scilicet in terris gemina est contentio. verum
Hanc animaduertens aliquis laudarit, at illam
Dixerit esse malam: sibi nam contrariæ utræq;
Seminat illa etenim bellum, litesq; maligna.
Hinc hominum nulli grata est: sed sæpe sequuntur,
Atq; colunt illam, dijs instigantibus ipsis.
Alteram at ipse (etenim prior atra nocte creata est)
Terris imposuit summi regnator Olympi,
Iuppiter, at longè mortalibus vtiliorem.
Namq; facit segnem quamuis meminisse laboris.
Qui cernens alium ditescere, dum piger ipse est,
Festinat quoq; arare, & humi defigere plantas.

Tum curare domum : nam uicino æmulus usque
 Vicinus ditescenti, ac pugna utilis hæc est.
 Sic figulus figulum, sic & fabrum faber odit,
 Sic uates uatem malè fert, sit Irus & Irum.

Ast immitte tuis hæc Perse cordibus imis,
 Ne male sic placeat, nulla ut sic cura laborum,
 Lis tibi, clamosas rixasq; forumq; sequenti.
 Ille etenim lites fugere & contemnere debet,
 Cui non plena domus, cui non sunt horrea plena
 Maturi fructus, Cereris quem terra dat alma.
 Huius si sat habes, age iurgia dira moueto
 Ob res alterius : mecum facere amplius istud
 Haud licet. at potius rursum causam experiamur
 Iudicijs rectis, quæ uel Deus optima dicat.
 Quum fieret nostræ sortis diuisio, rapta
 Plurima iudicibus sic corrumpendo dedisti
 Doniuoris: hanc qui cupiunt discernere litem,
 Stulti, quos latet, ut toto sit dimidium plus,
 Et quanta in molli malua asphodeloq; uoluptas.
 Quippe occultarunt homini nunc numina uictum,
 At quondam tantum facile vna luce parasses,
 Vnde anno segnis potuisses uiuere toto:
 Continuo ad fumum licuisset ponere stiuam,
 Ac tibi cessarent operæ mulûmq; boumq;.
 Abdidit at pater hæc, iratus pectore secum,
 Imposuit quòd ei uersuta mente Prometheus.
 Hinc generi humano mala tristia plurima struxit.
 Primum occultauit seuis mortalibus ignem,

Quem

Quem satus
 Humanum,
 At pater off
 Qui supera
 Ob me dece
 Sed dolor h
 His tabo na
 Ob quod g
 Sic dixi
 Vulcano q
 Et timo pl
 Interit, a
 Virginitat
 Cum text
 Et Vene
 Atque c
 Adde re
 Hercu
 Di
 Exten
 Nullo
 At c
 Vn
 Co
 Pa
 A

Quem satus Iapeto rursum est furatus in usum
Humanum, inferula deportans clàm Ioue summo.
At pater offensus, uerbis est talibus usus:
Qui superas cunctos ô calliditate Promethen,
Ob me deceptum ac sublatum letus es ignem:
Sed dolor hinc ingens tibi erit, cunctisq; futuris
His tabo namq; malum, mihi quòd furatus es igne,
Ob quod gaudebunt cuncti, propriū malū amantes.

Sic dixit, risitq; parens hominumq; deumq;.
Vulcanoq; iubet, properanter fingeret udo
E' timo plasma, huic uires hominisq; loquelam
Indèrit, ac uultu cœlestibus assimilaret
Virginibus, forma effugens pulchra: inde Mineruā,
Cum textura alias artes quoque tradere mandat.
Et Venerem, capiti speciosum adhibere decorem,
Atque comes desiderium curasq; uoraces:
Addere fallaces mores, mentemq; caninam.
Mercurium iussit, tibi qui caput abscidit Arge,

Dixit, et implebant patris omnes iussa uolentes.
Ex templo è terra primus pede claudus utroque
Mulciber effinxit diuæ simile omnia plasma.
At cinxit, uarieq; ornauit cœsia Pallas,
Vndique per totum Charites, Suadelaq; corpus
Contorta ex auro posuere monilia fuluo.
Pulchricomæ uernis cinxerunt floribus Horæ.
Aptauit reliquum mundum Tritonia Pallas.
Instruxit pectus Maia genitrice creatus,
Vasfriciam imponens, mendacia uerba dolosos

Mores: consilium Iouis hoc erat, indidit idem
 Præco deum nomen mulieri, nomine recto
 Pandoram appellans: illam quod quisq; deorum
 Dono donarat, quod non hominum fuit ex re.

Postquam igitur factus dolus insuperabilis esset,
 Tum pater omnipotens cum dono Epimethea adire
 Iussit Mercurium, qui nuncius astricolarum est.
 Immemor ast erat hic, frater quod iusserat olim,
 Ne Iouis acciperet donum, sed sperneret à se
 Dimittens iterum ne cladis origo sit orbi:
 At miser accipiens, malum habens tum deniq; sensit:
 Ante Epimethei erratum mala cognita nulla
 Prorsus erant, facilis, sed uita erat absq; labore,
 Difficiles aberant, morbi senium accelerantes:
 (Namq; statim inq; malis homines morbisq; senescunt)
 At mulier digitis dum tollit opercula uasi,
 Omne malum, ledens homines graue, sparsit in orbē.
 Sola ibi se in firmis tenuit spes ædibus, intus
 Pyxidis ad labrum latitans non euolat extrā.
 Atque etiam citius rursus uas tegmine clausit,
 Consilium, mentemq; Iouis Pandora secuta.
 In terram exiliit reliquum genus omne malorum.
 Hinc mare nunc illis est plenum, plenaq; terra,
 Nocte dieq; homines miseros inuadere nunquam
 Exingues cessant morbi, mala multa ferentes.
 Et tacite adueniunt. nam uox est à Ioue dempta:
 Sic non vlla Iouis mentem euitare potestas.

Nunc aliud referam, si non audire graueris,

Ordine

Ordine quo
 Postquam v
 Primum, se
 Qui cessas
 Hic homin
 Vnebant,
 Aerumnis
 Robore ser
 Perpetuas
 Hæc acco
 Commod
 Ponte su
 Diuina v
 At ge
 Continua
 Aliq; co
 Qui na
 Are v
 Diuit
 In
 Lon
 Hæc
 Ter
 M
 S
 T

Ordine quodq; suo memorans, tu mente reconde.
Postquam vna nati dij, mortalesq; fuerunt,
Primum, fecerunt hominum genus aureum, Olympi
Qui celsas habitant ædes dij sine carentes:
Hiq; homines coeli Saturno sceptrâ tenente,
Viuebant, et erat dijs uita simillima, curis
Acrumnisq; vacans, nunquam quassata senecta,
Robore semper erant simili manuumq; pedumq;.
Perpetuas epulas agitabant pectore leti,
Mors accedebat tanquam sopor illa fuisset,
Commoda nulla aberant, immensos terra ferebat
Sponte sua fructus, illi sine murmure donis
Diuum viuebant, inter se pace fruentes.

At genus hoc postquam tellus contexit in aluo,
Continuò facti sunt diui mente Tonantis,
Atq; colunt terras, hominum custodiam agentes,
Qui nunc quid iustè observant, quid fiat iniquè,
Aere vestiti, peragrans vndiq; terram,
Diuitias tribuunt: regale hoc munus eorum est.

Inde genus superi fecere argenteum Olympi,
Longè deterius multis in partibus aureo.
Haud mentis probitate valens, haud indole tantum.
Tempore ad hoc hominũ, bis quinquaginta p annos
Matris lacte, domi viuebat paruulus infans.
Sed quum pubertas iam plenaq; contigit ætas.
Tempus ad exiguum post illis vita manebat.
Plurima viderunt mala. namq; iniuria nunquam
Matura cessabat, reuerentia nulla deorum

Nullus

Nullus erat cultus, nulla aris sacra ferebant,
 Ut mos est alijs mortalibus: hinc pater altus
 Iuppiter accensus, merita illos perdidit ira,
 Quod superis nullos dare dignarentur honores.

At genus hoc postquā tellus quoque textit in aluo,
 Illis sub terris sedes habitare secundas
 Sunt iussi, atque illic non sunt ab honore remoti.

Aeneum at hinc hominū genus alti rector olympi
 Iuppiter æquandum non parte argenteo in ulla,
 Quercubus ex duris fecit durum ualidumq;
 Mars erat his cordi, et uesana libido nocendi.
 Non frugem ederunt, adamantis prætus habentes,
 Infandum suberat robur, fortesq; lacerti
 Pendebāt de humeris, membra omnia crassa ferebāt,
 Arma quidem ex solido constabant ære, domusq;
 Omnia (adhub ferro tunc ignoto) ex ære parabant.
 Vita illis proprio manuum finita furore est,
 Atraq; Plutonis nullo cum nomine regna
 Intrarunt, quamuis fortes. quamuisq; superbos.
 Mors tamen inuasit solemq; relinquere fecit.

At genus hoc postquā tellus quoque textit in aluo,
 Iuppiter in terris Saturni filius inde
 Rursum aliud fecit quartum præstantius atque
 Iustius heroum genus, ipsis æqui parandum
 Dijs. ac semideos hos secula priora uocabant.
 Abstulit at nimius bellorum ardorq; furorq;
 Hos septem gemine Cadmeæ ad moenia Thebes
 Ob tua pugnantes pecora, atq; ipsum Oedipe regnū,
 Illos

O
 des nauigio
 Ad Troiam
 Oppetitq; il
 Iuppiter ac
 Longe à ter
 Alique quid
 Calcant Ely
 Oceani, bic
 Effundit fr
 Dij utir
 sed nascent
 ferreum e
 Naquam
 impetuis
 in aliqu
 Romq; p
 Traq; c
 Nec sim
 Nec so
 Eospe
 Despe
 Insuper
 Vi p
 Dir
 lus
 Vi
 S
 S

illos nauigio sala per spumantia ponti
Ad Troiam uectos, te propter Tyndaris alma,
Oppetitq; illi mors ultima line rerum,
Iuppiter ac simul hos ad mundi extrema remouit,
Longè à terricolis tribuens uitamque domosq;
Atque quidem læti semper uacuiq; dolore
Calcant Elysios campos prope littora uasti
Oceani, hic illis dulcem unoquoque ter anno
Effundit fructum mater gratissima Tellus.

Dij utinam quinta mihi uitam ætate negassent,
Sed nascendus adhuc miser essem, aut mortuus olim:
Ferreum enim nunc est genus, intermissio nunquam,
Nunquam finis erit nocturne diæne malorum,
Perpetuis hominum dij stringent pectora curis.
Ast aliquando malis his succedent bona rursum.
Namq; pater genus hoc hominū quoq; morte doma-
Vtraq; quum fuerint iam cani tempora facti. (bit,
Nec similis nato genitor, nec filius illi.
Nec socius socio, nec fidus suscipienti
Hospes erit, proprio nec fratri frater, ut antè:
Despicient senio fessos sine honore parentes,
Insuper audebunt duris incessere verbis,
Vt pote nec numen reuerentes. adde quòd ipsi
Dira seni patri proles alimenta negabit.
Ius erit in dextra, suaq; alterna oppida scindent.
Vir bonus aut iustus nullius fiet honoris,
Sed magis insignem sua per scelera atque rapinas
Sufficient, cedit ius dextræ, nec pudor ullus

Notus

Notus erit, fallet probum & improbus, ore doloſo
 Verba obliqua loquens, periuriaq; inſuper addens.
 Denique liuor edax, pallens, triſtisq; malisq;
 Alterius gaudens, homines ſe ſparget in omnes.
 Tum Pudor & Nemefis, duo maxima numina, coeli
 Antiquas repetent ſedes, velamine corpus
 Obteſti niueo, terramq; hominesq; ſuperbos
 Gaudebunt liquiſſe, quibus tamen agra relinquent
 Tot mala, quæ nullo poterunt medicamine tolli.
 Nunc age principibus referam, doctis licet ipſis,
 Fabellam. Accipiter ſic parua ad aedona dixit,
 Alta in nube ferens, conuellensq; unguibus atris,
 Hæc miſere eluxit curuo lacerata ſub vngue,
 At fuit accipitri vox ulla tyrannica diro,
 Quid garris demens? nunc longè fortior in te
 Ius habet, hac tibi cantrici, qua duco, ſequendum.
 Nunc mihi ſi placeat, tibi parcâ, aut cœna futura ex.
 Stultus, maiori cupiens contendere contra,
 Vincitur, atque ignominiam cum clade reportat.
 Sic ait accipiter, ſulcans celeri aera penna.
 Tu ſequere ô Perſe iuſtum, iniuſtumq; relinque,
 Nam multum petulans homines iniuria ledit,
 Quam vir ferre nequit patiens, quin corde mouetur
 Cladem vllam accipiens, melior ſic ſemita monſtrans
 Iuſticiam, cedit quoq; tandem iniuria iuri
 Succumbens, ſtultus non nouerit hoc niſi paſſus.
 Iamq; ſtatim comes eſt iuri periurium iniquo.
 Iuſtitia huc ſequitur, trahitur quocunq; ab auaris

Iudi-

Iudicibus, quos lege finit decernere iniqua.
Hinc lachrymans urbis uicos populumq; pererrat
Aere tecta, illis secum mala plurima uoluens,
A' quibus exacta est, fraudataq; partibus aequis,
Qui uero externis ex ciuibus omnia iuste
Distribuunt, nil flectentes à tramite recto,
His uiuret urbs, populiq; uigent, atque omnia florent,
Pax iuuenum nutrix usq; est, non horrida bella
Latiuidens illis imittit Iupiter unquam,
Nec populos inter rerum ulla penuria iustos,
Insunt epulis in sacris parta labore:
Terra dat immensos fructus. in montibus altum
Quercus fert glandes caput, est apis incola uentris,
Grex ouium lana per agros incedit onustus,
Et similem sobolem genitrices patribus edunt.
Denique cunctarum rerum ubertate fruuntur.
Non scandunt naues, tellus uictum alma ministrat.
At quibus est cordi mala uis, malefactaq; dira,
Destinat extemplo his Saturnius aethere poenas.
Nomine saepe uiri scelerati urbs plectitur omnis,
Qui peccet, faciatq; Ioui non facta ferenda.
Verum ut subiiciam mala quae Deus aethere mittit,
Dat cum peste famem, tecta omnis plebs cadit igni,
Incedunt sterili mulieres uentre, domusq;
Ac stirpes pereunt, supero id rectore uolente,
Agmina qui nunc sternit eorum aut mœnia frangit,
Currentesq; rates disrumpit in aequore seuus.
O' uos qui regitis terras, aduertite mentem

Huc

Huc ad iusticiam, quoniam superi prope nos sunt
Dij. qui cuncta uident, & eos qui per mala iura
Defraudant alios, sprete ratione decorum.

Ter numerum exuperant coelestia numina, terram
Que nobiscum habitant, in tutelam data nostrum,
Illaq; quid iuste obseruant, quid fiat iniquè.

Aere tecta, omnem pedibus peragrantia terram.

Ipsaq; iusticia est uirgo Ioue nata parente,
Clare deos inter superos, reuerendaq; multum.

Quam si quis uiolet, meritò ut fraudet honore,
Continuò ante pedes residens patris Iouis alti,
Humanæ exponit mentis scelera, & dare poenas
Vult fraudis, populi rectores, qui sacra iura
Detorquent mala dum ob nummum sententia fertur,
Sed memor ô iudex horum, tua dirige rectè
Iudicia, & capiant te obliuia iuris iniqui.

Noxius ipsi sibi est, alij qui querit obesse,
Consiliumq; malum danti fert maxima damna,
Perspicit ac scencit sacrum Iouis omnia lumen,
Nunc videt & nobis quid agatur, si uelit illum
Nec latet hac quodnam ius exercetur in urbe,
Ast ego mortales inter iustus minimè essem,
Filius aut itidem, si peccatum foret, esse
Iustum, aut præmia si iniustum maiora manerent:
Talia, sed minimè est factururus Iuppiter unquam.

Ast immitte tuis hæc Perse cordibus imis,
Audi iustitiæ, uimq; obliuiscere diram.
Hanc etenim legem nobis Deus ipse reliquit.

Pisci-

Piscibus at,
Inuicem ed
Iusticiam n
Tradidit, e
Existens te
Qui dum t
Mentitur.
Nam genu
Al genus i
Nunc tibi
Sed et ex
Nam via
At regin
Est via d
Princip
Tum fa
Optim
Consul
Sed bo
Qui
hæc
S
Est
Te
M
E

Piscibus at, nemorumq; feris, auibusq; se ut ipsi
Inuicem edant: iuris quia non discrimen in illis,
Iustitiam nobis, quæ præstantissima longè est,
Tradidit, & quoties audet quis dicere verum
Existens testis, Deus huic dat prospera cuncta:
Qui dum testis adest, temerè periuria iurans
Mentitur. ledens hic ius, mage leditur ipse.

Nam genus ipsius perit, atq; extinguitur omne:
At genus in claro iusti post nomine viuit.
Nunc tibi præcipuè memorabo salubria Perse.
Scilicet ex vitijs facillè est vel prendere turbam:
Nam via non longa est, foribus uicina morantur.

At regina graui virtus sudore paratur,
Est via difficilis, præceps, longa. aspera ad illam
Principio, postquam iam stas in vertice summo,
Tum facilis, tum fit dulcis, licet antè molesta.
Optimus ille vir est, primusq; sibi omnia noscens
Consultare expendens quæ post prodesse ualebunt,
Sed bonus hinc ille est, audit qui recta monenti.
Qui sibi consultare ignorat, nolitq; monenti
Auscultare alij, nullusq; & inutilis hic est.

Sed tu nostra animo semper præcepta reuoluens,
Esto operi intentus Perse diuine, fames ut
Te premat inuidia Cereri, sed amore pudicæ,
Illa tua omnigeno sic impleat horrea victu.
Ecce fames comes est homini certissima pigro.
Adde quòd hunc odio superiq; hominesq; sequuntur,
Quisquis segnitia fucos imitatur inertes,

Quorum venter apum consumit parta labore,
 Ocià agens: sed opus tu quodq; in tempore cura,
 Horrea ut accipiant maturum in tempore fructum.
 Ditescunt homines ex sedulitate laborum,
 Quin operans fies multo mortalibus & dijs
 Charior: his odio, cui corpus torpet, habetur.
 Turpe labor non est quicquam, sed inertia turpe.
 Tu studio, ad studium quoq; perstimulabis inertem
 Ditescens. at opes virtusq; decusq; sequuntur,
 Dijs similis fies. melius nū ergo labore:
 Siq; nec alterius cupiens rerum, vsq; laborans,
 Ut iubeo proprium studeas acquirere victum.
 Vtilis haud quaquā est homini pudor hospes egenti.
 Nunc iuuat ille virum, nunc officit ille vicissim.
 Vir pudibundus inops manet, audax fit cito diues.
 Nil vnquam rapias, data coelitus optima dona.
 Cuius enim fuerit manuum res aucta rapinis,
 Siue vsu linguae mendacis (qualia fiunt
 Humanis animis lucri dulcedine captis,
 Dumq; pudor nullus sola irreuerentia regnat)
 Hunc male dii vexant, rursus possessio primum
 Atteritur, felix nec longo tempore viuit.
 Par scelus hic à quo supplex & leditur hospes,
 Patrat & ingreditur quicumq; cubilia fratris
 Vxorem maculans, & sancta cubilia strupro.
 Peccat & is qui ledit utroq; parente carentes,
 Quiq; senectutis supremo in limine stantem
 Haud timet immiti sermone offendere patrem.

Hunc

Hunc pater ipse Deum Saturnius odit, et illi
Factis pro iniustis tandem mala digna rependit.
Sed nunquam Perse tu quicquam feceris horum,
At pro virili superis dijs sacra, pure
Mundeque et pingues coxas adoletis sub aris
Nunc vini pateris. nunc placaturis odore,
Solis ad occasum facies et solis ad ortum,
Ut tibi perpetuo fausti sint atque fauentes,
Utque iuuare queas alios, non te iuuat alter.
Hoste tuo, ad coenam tui amantem accersere, relicto:
Hunc tamen ante omnes, paries quem separat unus
Abs te. si qua etenim tibi res peragenda domi sit,
Discincti vicini aderunt, cingentur amici.
Damnum vicinus malus, auxilium bonus ingens.
Atque bonum nactus vicinum, est nactus honorem.
Nec res, vicinus ni sit malus, vlla peribit.
A' vicino aliquid capias si mutuo, eadem
Mensura, ac non si possis sine scenore redde,
Indigus ut rursus nullam patiare repulsam.
Ne mala lucra pares, mala lucra equalia damnis.
Sis charus charo, uisentem inuise uicissim.
Quique dedit, reddas: nil da, qui nil dedit unquam.
Danti aliquis dedit: at nil dandi quis dedit unquam?
Dus bona, sed nunquam bona mortifera ulla rapina,
Qui dat sponte lubens, quamuis hic grandia praestet
Munera, ledatur. facit atque hoc corde sereno,
Qui uero ipse rapit, nullo remorante pudore,
Sit quamuis paruum, cruciatum hic pectore sentit

Nanq; super paruum, si paruum apponere cures,
 Sæpius & facias, citò magnus fiet aceruus,
 Effugit ille famem, præsentem, qui auget aceruum.
 Sufficit hoc minime, quod cella penaria seruat.
 Esse domi præstat, nam damnosum foris esse.
 Dulce est, de cumulo præsentis sumere: contra
 Est graue, egere aliqua re absente. hinc sis memor ho
 Dū plenum est, fermeq; uacat uas largius hauri: (rū
 In medio parcas, in fundo parcere serum.
 Dicta prius merces detur famulo, idq; benignè.
 Et cum fratre iocans, cura tum testis ut adsit.
 Fidere sæpe nocet, nocet & diffidere sæpe.
 Ne fucata tua spoliet te mente caueto,
 Foemina, blanda, loquax, nidi damnosa vorago,
 Confidit furi, qui confidit meretrici.
 Hinc patrius seruet dilectus filius ades.
 Sic tibi res crescent, procedentq; omnia dextrè.
 Fac moriari senex, gemina ex te prole relictæ:
 Namq; Ioui facile est locupletes reddere plures.
 Curaq; multorum maior, plus fertur in arcam,
 Si cupias summis quoq; tu ditescere votis,
 Perse, sic facito, vsq; laborem annecte labori.

LIBER SECVNDVS.

PLeiadas cernens orientes, demete frugem:
 Vomere verte solū, quū submerguntur in vn-
 At bis vicens latitant noctesq; diesq; (das:
 Hinc iterum apparent impletis mensibus anni,
 Tempore quo primum incipiunt splendere falces.
 Hec

Hec lex aruo
 Sine habitent
 Pinguia siue
 A ponto pro
 Et nudus met
 Officia exop
 Queq; suo: m
 Frustra men
 Vi qui nunc
 Aut dono, au
 qst terricoli
 Necum filio
 Panem à vi
 Forsitan acc
 Effacies nih
 Sed quid ue
 Iste seram
 Primum, a
 Emptam
 Hinc men
 Ne posc
 Tempori
 Ne diff
 Nam si
 Nec c
 Hinc
 Cum
 Atq

lex aruorum est cunctis seruanda colonis,
habitent illi rauci prope littora ponti,
quia siue colant in uallibus arua remota
tanto procul. At nudus sere, nudus arato,
nudus metito, Cereris si in tempore cuncta
icia exoptes curata ut tempore crescant
aeq; suo: ne quando, grauis dum vexat egestas,
strà mendices aliena per ostia victum,
qui nunc ad me venisti. at non dabo quicquam
t dono, aut usu: sed Perse stulte labora.
terricolis dij constituere laborem,
cum filiolis, cum coniuge, pectora tristis
nem à vicinis queras, ipsiq; repellant.
r sitan accipies bis tēue. at si inde molestes,
icies nihil, in uanum, sed plurima dices.
d quid uerba iuuant? horror, memor esto parare
se feram vnde famem places, ac debita soluas.
imum, aedes, famulam, taurum qui ducat aratrum,
nptam non ductam, tua quæ iumenta sequatur.
inc memor apta tuæ domui instrumenta parato,
e poscas alium illa, ex eo ludare negante.
tempora deffugiunt, inceptaq; res caret auctu.
e differ sub cras opus, adq; diem inde sequentem,
am sua desidia sectans replet horrea nunquam.
ec cunctatur iners: studium rem promouet unum.
inc est lucta pigro cum paupertate perennis.
um deserbuerit Phœbeæ lampadis ignis,
atq; calor sudorificus, cum Iuppiter imbrem

Mensibus Autumni fundit, corpusq; leuatur
 Humanum, ac recipit uires (quia Strius horis
 Per lucem exiguis, hominum tunc imminet ardens
 Verticibus, uerum sese plus nocte fatigat)
 Deniq; cum cariem contemnit secta securi
 Sylua, et fundit humi frondes, cessatq; uirere,
 Cedere materiam è syluis tum sis memor aptam
 Ut mortariolum tripedale. trium cubitorum
 Pistillum, atq; axem resecato septipedalem:
 Octopedum si sit, tum malleus abscindatur,
 Tres palmas rota habens sit, denas currui habenti:
 Plurima ligna incurua seces. dentale per arua
 Aut montem quæres, inuentum confer ad ædes
 Ilignum. nam tale haud frangitur inter arandum,
 Si clauis buri, Cereris qui munia tractat
 Rusticus insigens, temoni adiunxerit apte.
 Sed tibi sub tecto fabricans duo aratra parato,
 Perfectum ac rude: nam multo præstantius est sic:
 Nempe uno fracto, tum tauris alterum ut addas,
 Temones ualidos de lauro ulmoq; recides.
 Ex quercu buris, dentale ex ilice fiat.
 Sintq; nouem annorum tauri, his firmissima mēbra,
 Conueniuntq; operi medio æui flore uigentes.
 Non ille inter opus mīscendes prælia, aratrum
 Frangentq; inceptumq; ita opus linquēt sine fructu.
 Hos numerans annos uir quadraginta sequatur.
 Postquam edit panem morsus quater octo tenentem,
 Sollicitus rectum curet tum ducere sulcum,

Ad so-

Ad socios non
 Incumbens ope
 Spargere semen
 Inhor ad socio
 Obserua, si
 Nubibus ex al
 Nam fert sign
 Indicat: at bo
 Inclusas stab
 Dicere per fa
 Et facile abn
 Vir cordatus
 Talibus at ho
 Sed tu cunct
 Et simul ac
 Tum quoq;
 Humidus
 Mane ben
 Vere solu
 Esto nou
 Dira no
 Tern
 Ut plac
 Fac uo
 Corri
 Vini
 Rast
 Isq;

Ad socios non respiciens, sed pectore toto
Incumbens operi: non iunior aptior illo est
Spargere sementem, et loca semine sparsa cauere,
Iunior ad socios crebro uaga lumina flectit.

Obserua, si quando gruis uox clangit ad aures,
Nubibus ex altis dantis tibi signa quotannis:
Nam fert signa soli uertendi, et tempora brumæ
Indicat: at bobus uenit ipsa ingrata carenti,
Inclusas stabulo uaccas tum pascito fœno.
Dicere persfacile est cum bobus des rogo currum:
Et facile abnuere est. proprijs bobus labor instat.
Vir cordatus ait, currum compinge tibi ipse.
Stultus at hoc nescit, centum is sibi ligna requirit.
Sed tu cuncta domi curato negocia primum:
Et simul ac ipsum iam tempus uenit arandi,
Tum quoq; cum famulis insistas ipse labori.
Humidus et siccus sit ager quum scindis aratro,
Mane bene aggrediens, spicis onerentur ut arua.
Vere solum proscinde, iteratum haud fallet in æstu.
Esto noualis ager, cui uis committere semen.
Dira nouale arcet, puerorum est blandaq; nutrix.

Terreno fac uota Ioui, Cereriq; pudicæ,
Ut placidi pleno dent arua grauescere foetu.
Fac uota aggrediens terram sulcare, manuq;
Corripiens stiuam stimulus quum dorsa trahentum
Vimine taurorum: sed tunc te ponè sequatur
Rastra puer portans, quum mandas semina terræ,
Isq; auibus semen celandi negocia ponat,

(Sedulitas homines iuuat, at socordia ledit)
 Sic grauis in terram fructu nutabit arista.
 Siq; tuo placidus Deus annuat inde labori,
 Eijce tum vasis, quas fecit aranea telas,
 Et cunctis plenis victu letabe re visis.
 Inueniat te ver epulantem, non eris vnquam
 Indignus alterius, sed opus tua ope alter habebit.
 Sed tibi solstitio brumæ si terra subacta est,
 Raras innitens genibus resecabis aristas,
 Dragmata pauca ligans, reptansq; in puluere tristis,
 Corbe vehes messem, paucis erit illa stupori.
 Nunc etenim magni Iouis hæc, nunc illa voluntas,
 Ac homini illius mens perscrutabilis ægrè.
 Quòd tibi si serò sit aratum, hæc vna medela est.
 Tempore quo primum coccyzat in arbore coccyx,
 Humanasq; suis demulcet cantibus aures,
 Tum triduum totum si fundat Iuppiter imbrem,
 Qui non destituat bouis aut vestigia vincat,
 Primus ita æq; multa metent & serus arator.
 Pectore cuncta tene memori, nec tempora cani
 Te lateant veris, nec tempus quo cadit imber.
 Fabrorum vitato focos, nugasq; calentes
 Tempore brumali, cum frigora corpus adurunt.
 Tum propriæ domui vir prospicit, omnia gnauus.
 Ne te sæua dies hyemis deprendat egenum,
 Constringatq; pedem manus attenuata tumentem.
 Multa vir ignauus, dum se sse pascit mani,
 Indigus interia victus, mala corde volutat:

Namq;

Namq; potest in

Oia sectantem

Tu media exer

Non erit vsq; a

Excoriator

Enia studio su

Que per hun

iper Thraci

Incumbens, m

Alcomas q

Dijcit in v

Flamine pra

Tunq; fero

Densa licet

Sic tamen

Nec boui

Perflat et

immune

Perdur

At non

Que r

Nesci

Vndi

Perb

Ter

In

N

C

Namq; potest inopem minime spes pascere, pigra
Ocia sectantem, et tenuis cui copia rerum.
Tu media exerce famulos æstate labore,
Non erit vsq; æstas, curate in tempore nidos.

Excoriatorem pecudumq; hominumq; Decembrē
Euita studio summo, glaciēq; molestant,
Quæ per humum Borea solet indurescere flante.
Is per Thraciam equis claram flans, Oceanoq;
Incumbens, mugire facit terramq; nemusq;
Alticomas quercus, ornosq; ex monte profundam
Deijcit in vallem, rapiens radicibus inis
Flamine præcipiti, strepitu boat ardua sylua.
Tumq; feræ exhorrent, caudasq; sub inguina ponūt.
Densa licet pellis setisq; pilisq; sit ipsis,
Sic tamen armatas Poræ vis frigida transit.
Nec bouis hunc arcet tergo, sed ad intima perflat,
Perflat et hirsutas capras: sinit esse bidentes
Immunes. anno nam toto in corpore lanæ
Perdurant: facit ille senes incedere curuos.
At non mollicutes infestat virginis artus,
Quæ manet intra ædes matri coniuncta paternas,
Nescia adhuc quid amor, quid sint tua facta Dione,
Vndiq; sed tenerum corpus bene lota, oleoq;
Perlita odorifero, tectum intra nocte quiescit,
Tempore quo polypus propriis depascitur artus,
In gelido recubans antro, madidoq; cubili.
Nondum etenim inuitat sua lustra relinquere Titan.
Qui super Aethiopum populos incedit et vrbes,

Tempus ad exiguum se terræ ostendit Achivæ,
 Syluicoleq; feræ tunc undiq; quotquot inermes,
 Quotquot cornigeræ stridentes dentibus, altas
 Percurrunt sylvas, resq; omnibus est ea cordi,
 Quæsitisq; diu in latebris sua corpora sternunt,
 Sed similes homini baculus cui tertius est pes,
 Cui eq; st iam fractū dorsum, et dependet humi frōs,
 Huic similes, inde aufugiunt ubi uix iacet alba.
 Tunc, quod mando, tuū corpus bene uestibus arma.
 Indue talarem tunicam, superindue chlenam:
 Staminibus raris inducas licia densa:
 Inijceq; hinc uestem, ne horrescant frigore crines.
 Neue tibi horriduli rectiq; in torpore surgant,
 Induc perones pedibus de tergore tauri
 Fortiter occisi, prius intus crinibus opplens.
 Et bruma aduentante, bouis tibi consue neruo
 Pelles hœdorum, ut latè imponantur ad imbrem
 Pellendum dorso, crinesq; caputq; galerus
 Arte laboratus tegat, ut ne autres madesiant.
 Frigus in aurora seuum est aquilone ruente,
 Astriferoq; cadens in terram ex æthere mane
 Aër fecundans segetem, super arua resedit.
 Qui primium liquidis fluuiorum hauritus ab undis
 Hinc uī uentorum è terra sublatus in altum,
 Nunc pluiā sub noctem adfert, nunc flamina gignit,
 Undiq; Threijcio nubes aquilone ciente:
 Hunc tu præueniens actō pete tecta labore,
 Ne properans cœlo te fors nebula occupet atra,

Et

Braddiam cor
 Hinc preuitato
 imadis, grau
 Iola iument
 In homini ap
 Nec obseruat
 hequa dies fia
 Indorum t
 Cum post
 Iuginta di
 Oceani Arct
 Exoritur. fi
 Hinc post l
 Iauer pri
 Hinc pr e
 Cum c
 Pleiades f
 Sed falce
 Desere
 Impos
 Sed pr
 Surgi
 Con
 Aut
 Du
 Bo

didum corpus, uestesq; intingat in imbre:
præuitato: mensis scruissimus hic est
nalis, grauis & pecori & mortalibus ipsis.
ula iumentis tum parcius obijce. uerum
homini apponas, quoniam longissima nox est.
c obseruato, dum impletis mensibus anni
qua dies fuerit nocti, & dum denuò mater
nctorum tellus fructus ferat alma recentes
Cum post solstitium brumæ regnatur olympi
xaginta dies confecerit, illicò deinde
ceani Arcturus sacris releuans caput undis
xoritur. fulgens noctis uenientibus umbris.
Hunc post lugubris rege ex Pandione nata
Ad uer primum oculis hominū se ostendit hirundo.
Huius præueniens aduendum, incidito uites.

Cum calida è terra reptat testudo per agros
Pleiades fugiens tum tempus mittere uites,
Sed falces acue, atq; in messē mittito seruos.
Desere mane torum, & naleat confessus in umbra
Temporibus messis, cum Phoebus corpus adurit.
Sed properans cura, ut fructus sub tecta uehantur.
Surgito mane, tibi ut uictus contingat abundè.
Conficitur falice pars tertia mane laborum,
Aurora acceleratq; uiam, æcceleratq; laborem,
Multi iter inceptare solent illius ad ortum,
Bobus & inijcitur tum multis pondus aratri.

Carduus in pratis cum floret, & ore cicada
Arboribus latitans dat acutum stridula cantum,

Crebre

Crebra alas quatitans, operose aestatis in hora,
 Tunc caprae pingues, tunc et mollissima vina,
 Foemina tunc coitus avidissima, languidus est vir.
 Nam capiti et genibus vires Canis aestifer aufert,
 Corpus et exuccum facit aestas saxea. tum te
 Umbra habeat, tumque adsint Biblina vina, placenta
 Lactea, lacque caprae, quae non alit vbera foetum,
 Nec teneri vituli nondum enixi caro desit
 Haedorumque recens natorum: nigra sub umbra
 Vina sedens misce, recrea cor dulcibus escis
 Spirantem leuiter faciem conuersas ad Eburum,
 Et fontem aspiciens sine limo et sine fluentem:
 Sed ter aquam funde, et quarta vinum vice misce.

Brachia cum primum profert robustus Orion,
 Sacra iube excutiant famuli Cerealia dona,
 Area in aequali, et ventis regione patente.
 Excussam Cererem metire, in vasa reponens.
 Quumque tenes omnem iam structum intra horrea victum.
 Quare domo propria famulum, famulamque carentem
 Prolibus. illa solet, quae lactat, inutilis esse,
 Pascere cura canem quoque sit, ne parcito pani,
 Ne tua furetur solitus fur stertere luce.
 Postremo moneo, ut foenum paleasque recondas,
 Unde boues pascas mulosque his omnibus actis,
 Tauris deme iugum, et famulis concede quietem.

Cum medio caelo Canis, Orionque vagantur,
 Arcturumque aurora videt sibi stare propinquum,
 Collige tunc omnes Perse de vitibus uvas,

Et bis

OPERA ET DIES

253

quinq; dies noctesq; exponito soli,
 r quinq; dies sine sole, in dolia sexto
 ra letitiam Bacchi parientia conde.
 iam pleiades hyadesq;, atq; amplius Orion
 erint, tum mox inuertere uomere terram
 temor, sic quæq; suo anni tempore fiant:
 tibi difficilis res si sit nautica cordi,
 ore quo coe Atlantides Oriona
 tes sæuum, pelagi conduntur in vndas,
 igeni miscent inter se prælia venti,
 tua nulla mihi tum currat in æquore naui:
 sit, vt iubeo, tellurem inuadere aratro.
 gium subduc in littus, et vndiq; saxa
 olue, ut sedeat tutum spiramina contra.
 aquas pluuias, ut ne Iouis imbre putrescat.
 a ratis cuncta ad tua tecum culmina confer,
 asa, quæ naui sunt alæ, ritè plicato,
 endas fumosa super laquearia clauum.
 iam differ dum tempus venerit aptum,
 nauem æquoreas in aquas deducito, et illam
 ribus oppleto, vnde domũ bona lucra reportes.
 oster solitus pater est dare vela per vndas,
 e chare, bonum victum hinc æquumq; parabat.
 mel hac tenuit cursum, emensus mare magnum,
 lica à Cuma soluens cum naue picata:
 quòd diuitias amplas fugiebat, opesq;.
 oauertatem mortalibus à Ioue missam,
 d Helicone procul, miseranda habitabat in Ascræ:

Qui

Qui malus ac grauis est, brumaq; æstateq; vicus.
 Curandum Perse tempestiuo omnia fiant
 Tempore, sed primam hanc curâ res nautica poscit.
 Laudato exiguam nauem, ac res credito magnæ.
 Quo maior vectura, lucra hoc maiora futura,
 Si modo contineant rabiosi flamina venti.
 Quando ad mercatum vertisti pectora, sic ex
 Debita conaris vitare, famemq; molestant,
 Multifoni ostendam pelagi curjusq; modosq;:
 Non tamen ipse rei, quæ pertinet ad mare doctus.
 Nam nunquam rata sum spaciola per æquora vectus,
 Præterquam Euboeam ad vicinam ex aulide, vbi olim
 Argiui à ducibus populi collectio facta est.
 Dum seuum mare ibi tenuit Troiam ire volentes.
 Illuc Amphidamantis ego ad certamina veni,
 Calcidaq; intraui. nam plurima præmia clari
 Proclamata uiri statuere: at carmine tum me
 Victorem. tripodem auritum retulisse recordor.
 Hunc ego suspendi Musis Heliconis honorem,
 Primum ibi fecerunt me hymnum tentare sonorum.
 Nunc mihi quanta fuit ratiū experientia cernis.
 Attamen Aegiochi mentem reserabo tonantis,
 Nam docuere deæ me sacrum pangere carmen.
 Quinquaginta dies post, quàm se vertit ab usto
 Sol Cancro, æstatis iam parte cadente suprema,
 Est opportunum fluctus intrare marinos.
 Non facile franges nauem, aut homines mare perdet,
 Perdere si nolit princeps Neptunus aquarum,
 Siue deum simul atq; hominum rex Iuppiter altus.

per hos pariter stat cardo boniq; maliq;
parij tum flant venti, iacet vnda quieta,
trahe confidens ventis securus in altum
m, ac sarcinulas impone suo ordine cunctas.
ffer reditum, cido, sed properato reuerti:
oluiã autumnì expectes, Bacchumq; recentem,
osq; noti flatus, hyememq; sequentem.
q; autumnali pluuiã comitatus abunde,
bus horronis imum mare concutit auster.
st iter est aliud per pontum tempore veris,
primum apparent frondes in vertice fici
e quanta pedum reddit vestigia cornix
erram incedens: tum fit via peruia ponti.
hic est cursus, qui fit sub tempora veris.
nulla ille animo nostro ratione probatur,
urus nimium, datur egrè euadere cladem.
men hæc homines cæci mente omnia tentant.
n miseris anima est dirum mortalibus aurum,
durum oppetere ac submergi gurgite falso est.
c præceptorum volo te memorem esse meorum.
quam quicquid habes totum committe carinis,
ra domi linquens, paucissima credito naui.
n graue, damna pati medijs in fluctibus atris,
graue si plaustri nimio sub pondere pressi
is frangatur, res dispergantur & omnes,
c modũ ama, bonaq; in re occasio præualet omni
ge tibi vxorem dum firmus adhuc vigor adsit,
nos cum numeras ter denos, plusue minusue,
tum est coniugium: decimo, sed foemina quarto

Anno pubescit, nubat mox deinde sequendi.
 Virginem, ut instituas laudatis moribus opta,
 Vicinamq; tibi prae cunctis delige sponsam.
 Sis tamen hic cautus, ne te vicina ludat,
 Nil vxore viro melius contingit honesta,
 Nilq; mala peius: tali, quae viuere lautè
 Clàm solet. hæc quamuis ualidum, sine torre maritum
 Vrit et exiccat, citiusq; senescere cogit.
 Sedulus observa curam, cultumq; decorum.
 Dilige post fratrem, socium: quod si parem amorem
 Esse velis, socius ne ledatur prior abs te.
 Neue illi fictum tua lingua ostendat amorem.
 Si dicto incipiat prior ille aut ledere facto,
 Tunc memor esto, eademq; illi cum scenore redde.
 Rursus amicitiam veterem obseruare volentem,
 Atq; pati poenas violati foederis à se,
 Suscipe, (nam miser est, crebro qui mutat amicos)
 Nec tua post vnquam facies prae se ferat iram.
 Ne multos, neu rursus habeas nullos tibi amicos.
 Prauos euitato, bonis noli esse molestus,
 Paupertatis inops nunquam grauis audiat ex te
 Opprobrium: nam dos est numinis illa potentis.
 Lingua bonū eximium est homini, si pauca loquatur,
 Siq; modum conseruet, inest tum magna venustas.
 Si probris laceres, laceraberis illicò peius,
 Publica cum celebrat populus conuiuia, confer
 Accedens aliquid tecum, nec sordidus esto.
 Pro sumptu exiguo reddit ad te magna voluptas.

Mante

Hanc lani ac reb
 Moris maribus,
 Ad faciem solis
 Ad quando occ
 Uq; quibus sis
 Detectus ne ca
 Vir pua, ac de
 ne sedens, si
 les fuit in th
 Tu tibi poll
 In Veneri c
 rium epulis
 In fluxios p
 Sprius asp
 le manuum
 Qui fluxum
 Hinc supe
 Symposio
 Ceresce
 In crater
 Qui faci
 Aedifica
 Ne se da
 Ne co
 Ne u
 Ne p
 Sen

è Ioui ac reliquis superis libare cauto
is manibus, Dij sordida sacra recusant.
Faciem solis conuersus meiere noli:
quando occubuit, donec fuerit nouus ortus.
; quibus sis cunq; locis, facere inter eundum,
ectus ue caue: nam Dijs sacrae quoq; noctes.
pius, ac dextro donatus pectore, meiet
e sedens, siue admoto stans corpore sepi.
s fuit in thalamo chara cum coniuge, Vestæ
m tibi polluto caue ne peragantur honores.
ec Veneri coena funebri incumbe reuersus:
erum epulis surgens letis, lautisq; Deorum.
e fluuios pedibus calcaueris usq; fluentes,
i prius aspiciens exores pulchra fluentia,
ac manuum sordes in aqua purgaueris antè.
Qui fluuium impurus nullum calcare ueretur,
Hunc superi oderunt, ac post mela plurima sentit.
Symposio in celebri, præsentes sunt ubi diui,
Ne reseces unguis cultello à sorde repurgans.
Ne cratera super potantum pone lagenam:
Qui facit, eueniet mors illi cruda repentè.
Aedificansq; domum, ne linquito semiparatam,
Ne sedeat clamosa super cornicula cantans.
Neu comode ex illa quæ non benedicta patella est,
Né ue laues: quoniam factis quoq; poena stat illis.
Ne puerum, seu sit natus ter quattuor annos,
Seu totidem menses, educas molliter, inq;

Delicijs: siquidem nil viribus officit æquè
 Né ue ad balneum, ubi muliebris turba lauatur,
 Vir lotum venias: nam poena grauis quoq; tali
 Euenit. aut ueniens superis ubi Dijs sacra fiunt,
 Ne culpes ea: quippe Dei hinc accenditur ira.
 Præcipuè hoc caueas, vel fluminum in ostia, cursu
 In mare quæ properant, vel in ipsos mingere fontes.
 Né ue aluum exonerēs: nam non est utile factu.
 Sedulus ac hominum famam vitato molestam:
 Ingens fama malum, facilisq; illius origo est.
 Perfertur grauè, & orta semel deponitur agrè:
 Illa etenim prorsus nequit euanescere fama,
 Vndiq; quā vulgus spargit, quoniam quoq; diua est.

HESIODI DIES.

R Itè dies seruans, quæ sunt Ioue patre creatæ,
 Optima dic seruis quòd sit tricesima mensis,
 Ac opera inspicere, ac dimensum diuidere illis,
 Qua solet & populus tractare forensia iura.
 A magno Ioue principium est & origo diebus.
 Prima dies sacra est, tum quarta & septima sacræ:
 Namq; hac Latona genitus perhibetur Apollo.
 Octaua, & Lunæ crescentis nona, putantur
 Esse bonæ, quæuis opera atq; negocia obire.
 Laudantur quoq;, post decimam prima atq; secunda:
 Scito tamen, quòd sit longè hæc præstantior illa.
 Hac tonde pecudes, letam illa demecte frugem.
 Pendula & hac tenues connectit aranea telas,

Quòd

Quòd sit plena dies, formicaq; rodit aceruum:

Illà exordiri telam mihi foemina curet.

Tertia post decimam infœlix conspergere cultum

Semine agrum præstat tamen optima robora plantis.

Sexta super decimam teneris asperrima plantis:

Apta mari gignendo, sed est non apta puellæ

Gignendæ primùm, nec eam tum nubere præstat.

Sextaq; præcedens gignendæ inimica puellæ est,

Apta hœdis, ouiumq; viris excindere testes,

Et pecudum stabulum communire vndiq; septo.

Dandis apta viris: & amat conuicia, falsa

Verba loqui, clàm sermones serere inter amantes.

Mensis at octaua castres caprumq; bouemq;.

Luce duodecima mulis castratio fiat.

Sed cum vicanos lunæ iam voluitur orbis,

Vir tibi nascetur prudens, & ad omnia dexter.

Dandis apta viris decima est: hinc quarta puellæ

Blanda fauet: pecora hæc, curuoq; boues pede cūtes,

Et celeres catulos, mulosq; operum patientes

Imposita cicurato manu. vitare memento

Quartam iam medijs, tum quartam deficientis

Mensis: namq; animum tum curæ nulle remordent.

In quarta prima uxorem tibi ducito charam,

Auguria obseruans, quæ sunt dexterrima tædis.

In primis quintas fuge pestiferasq; grauesq;:

His etenim Eumenides terramq; hominesq; pererrāt,

Suppliciumq; ferunt periuria falsa locutis.

Septima post decimam felix, Cerealia dona
 Area in æquata rectè terrere, atq; flagellis
 Excutere: ad thalamum faber hac tibi ligna secato,
 Tum quoq; materiam fabricandis nauibus aptam,
 Incipias quarta naues sarcire uetustas.
 Iam nonæ mediæ pars uestpertina probatur:
 Ac homini innocua est, quæ nona est ordine primo.
 Confert & plantis, tum foemellisq; uirisq;
 Gignendis simul est felix, nec inutilis unquam est.
 Sed latet hoc multos, quòd sit penultima mensis
 Optima, seu reserare uelis uas, seu iuga dura
 Bobusq; & mulis & equis annectere collo,
 Seu tibi si placeat nauem deducere in altum.
 Namq; datum paucis discrimen noscere uerum.
 Vasa aperi decimaquarta: nam præ omnibus hæc est
 Sacra dies, post uicenam: quæ solis ad ortum
 Est bona, ad occasum mala. laudent pauci alias hinc.
 Iamq; dies aliæ felices atq; benignæ,
 Contrà aliæ ancipites sunt, & uirtute carentes.
 Et laudant alias alij, est cognitio paucis.
 Seua nouerca dies nunc est, nunc mater amica.
 Is felix ac propper aget, qui hæc omnia seruans,
 Sic utinam instituat, Dijs inculpabilis ut sit,
 Auguria obseruans, nec quicquam spernere tentans.

HESIODI OPERVM

& Dierum finis.

REV
 N CHR
 h. Presul
 gienfi, S.
 miam

integ
 po no
 ab u
 it: n
 cet
 ab
 Ba
 R

E V E R E N D I S S.

CHRISTO PATRI AC ILLV-
Præsuli & Dn. D. Nicolao Olaho Episcopo A-
nisi, S.R. Maiestatis per Hungariam & Bohe-
miam supremo Concellario, patrono suo
humanissimo, Ioan. Ramus

ὁ φημί

V M nuper in Hesiodi
opusculū, quod de Her-
culis clypeo scripsit, in-
cidissē, Præsul illu-
strissime, nescio quā in-
sidiosa uoluptate me re-
tinuerit: ut non semel le-
gisse contentus fuerim,
nisi iterum atq; iterum
e integro euoluerem. adeo postrema mihi lectio sem-
per noui aliquid promittere uidebatur. Sensi tandem
quibus me insidijs occulta poetæ emulatio occupas-
set: nimirum quod hic minimè sui similis. totum se in-
certamē Homericū contulisset, magnificētiusq; quā
alibi assurgere niteretur. (nā in Georgicis & Theo Clypeorū
gonia, præcipuam operam in uocabulis et nominibus Vergilij,
posuit) Homeri deinde et Virgilij clypeos huic com-
parauī, ut trium inter se poetarum discrimina, quan-
tumq; alijs alium. figmentorum ac ingenij foelicitate cōparatio.

superasset, intelligerem. Homero igitur (quod omnium primus fuerit) inuentionis laudem, omnes uno ore concedunt: quem Hesiodus tanta dexteritate imitatus est, ut non uno loco magnam illi laudis partem eripuerit. Vtroq; iunior Virgilius, breuiter quidē, sed et luculentius, et utilius laborauit, qui totius ab ipsis ferē exordijs Romanæ rei historiam admirabili artificio repetiuerit. At Homerus et Hesiodus, quanquā non omnino, propemodum tamen hic pares sunt. etsi inuentioni, quā imitationi, plus laudis debeat. Vtrius tamen ætas prior, et an ἡλικιώσαι fuerint, iam olim apud maximos controuersum est: suisq; utrinq; testimonijs hæc res et oppugnari, ut defendi potest. Nec satis scio quāti hoc faciundū sit, quod uictū olim ab Hesiodo Homerum poetico certamine commemorant. Mihi certē si quid in tantis tenebris diuinare licet, nec contemporanei fuisse uidentur, nec unquam hunc illi poetico certamine commissum. non enim uerisimile est, in tanta laudis æmulatione, et temporum affinitate, alterū alterius labores tā manifestario furto aggressurum fuisse: præsertim cum uictum uictoris nimium semper poeniteat. uictorem autem ἡσσώμενον αὐταγώνιστον labores et ingenium ad sui nominis ornamentum inuadere, quid aliud est, quā decretam sibi uictoriam pessimo iure aduersario ereptam esse confiteri? Quod cum in alijs multis, tum maxime in comparationibus factum intelliges, in quibus interdum ne latum quidem unguem alter ab altero recesserit:

N
 nisi quod is q
 uatis uerbis fu
 u prelixitate ni
 ustri laboris p
 ut imponere a
 u. hominis V. C
 dum non ing
 um olim ab ip
 as ornare, et
 ut consueue
 am superio
 asiodi clype
 u Homer
 maxime eni
 morquere
 et de cuius
 deus milt
 Olyssa c
 u Hom
 et erro
 bon cor
 u rec
 uous I
 omni
 ne r
 fort
 sin
 te

Quod is qui etate posterior fuit, non nihil com-
mis uerbis furtum suum occultare conatus sit. Sed
felix nimis odiosus sim, ad Cel. V. uenio, cui
laboris patrocinium in tanta temporum maligna
imponere ausus fui: confusus uel D. Nannij nomi-
nis V. Cel. studiosissimi, leuidentem hoc munus-
culum non ingratum Cel. V. futurum: praesertim cum
olim ab ipsa tui ortus nobilissima infantia et do-
s ornare, et crescentium ingeniorum conatus adiu-
re consueueris. Accipe igitur Praesul generosissime,
em superioribus istis diebus ex graeco conuertimus
esiodi clypeum: opusculum breue quidem, sed tale, quod
um Homeri quouis uolumine facile conferri possit.
Maxime enim hic conatus uidetur, ut illi principatui
extorqueret. Quod et sua Aeneide Virgilius motus
est: de cuius imitatione quia mentio incidit, quid ha-
stenus mihi uideatur aperiam. Sed primis libris cum
Odyssea contendit: illisq; quemadmodum suum Vlyss-
sem Homerus, ita ille Aeneam, tot malis, tempestatibus
et erroribus exercitum depingit, ut si uel nomen so-
lum commutes, in diuersis scenis unius hominis fortu-
nas recenseri, aut eundem histrionem alijs atque alijs ar-
tibus personatum, induci credideris. adeoque ille per
omnia studiosè Homerum expressit, ut in Vlyssse Ae-
neam, in Aenea Vlysssem, denique alterius in alterum
fortunas tam conformiter transtulerit, ut nihil eo nec
similius nec melius dici possit: atq; ista parte (inco cer-
te iudicio) Homerum longè superauit. Sex postremis,

cum Iliade illi certamen est: quod opus tantum abest
ut superarit, ut ne æquarit quidem: tam ibi grandis,
tam magnificus. quasiq; inimitabilis Homerus, ut nec
à Deo quidem, si scribere incipiat, uictoriam illi ere-
ptū iri metuerim. Quid tamen Virgilius superstes fa-
cturus erat, nescio. multum, qui extant, promittere ui-
dentur labores: qui si sub quo artifice infantiam, sub
eodem adolofcentiam egissent, non dubium est quin
grandiores longè, magnificentioresq; futuri erant.
Ut est, hoc euicit, ut quanto hic inferior, tanto ibi
superior excellētiorquē euaserit: usq; adeò, ut nisi u-
triusq; tempora tam certa essent, non tam Virgilius
Homeri, quàm Homerus Virgilij imitator uideri pos-
set. Verùm de his (quia huc non pertinent) satis. Ad te
redeo, Reuerendiss. Præsul, obsecrans ut istas nostri in-
genij primitias ex tui nominis splendore, aliquid or-
namēti decerpere patiaris (cύδοξον γὰρ τοιοῦτω τὸν
δύναμις καὶ λόγῳ ἡγεμόνι τινὸς τε ἑαυτῶ ἐπιτηδον
μάτῳ ἀπ' ἀρχῆς αἰ.) Quod si facis, nostròs que labo-
res à Cel. V. probari sensero, maiora breui, que non-
dum ad iudiciū populi maturuerunt, multo ex luben-
tius et alacrius proferemus Bene uale, generosissime
atq; eruditissime patrone. Viennæ Austriaco-
rum tertio Idus Maij,

Anno 1550.

D. PETRO NANNIO ALCMA-
riano Ioannes Ramus

ὁ πρῶτον.

Cui tradenda mihi dederas tua dona patrono,

Κεῖνος ἐμοὶ διὰ σου δῶρα παρ᾽ ἑνός.

Et placido affexit per te mea carmina vultu,

Ἀρχος ἐν ἀνδράποισι πλεῖστα σὺ δ' ὀργέτατος

Sit precor ex vivo, sit functo corpore foelix,

Ὀλβιος ἐν βίῳ, ὄλβιος ἐν θανάτῳ.

Tu quoq; qui tanti fueras mihi numinis author,

Αὐτός ἐμοὶ παιδρὸν ναῦναι θεῖον ἔσθ.

† †

AD MAGNIFICVM VIRVM, ET LIBERALIUM STUDIORUM ASSERTOREM ACERRIMUM, D. IOANNEM HASENBERGIUM HORATIUM, ARCHIDUCUM AUSTRIÆ PRÆCEPTOREM, IOANNIS RAMI DE GOES CARMEN, quo totius opusculi argumentum continetur.

Ὡς πατρ' ἀσπράϊον ὅσα λείψαν' ἔργα ποικτῆ,
 Κ' αὖ πρότ' ἄρου' λατῖω μὴ ποτε γνωστὰ, λείχῃ.
 Ἐρ δὲ σάκος μέγα ἤρακλῆος, καὶ τόξα μέγιστα,
 Θέσκει' αὖ καὶ φοβερὰ τύχεα φῶτος ἐνι.
 Ἐνθα δ' ἀράκοντος ἔφυ' αἰνὸς φόβος, ἐνθ' ὅλη' ἡνέ,
 Κῶμοι καὶ μαῖναι, καὶ τ' ἔρις οὐλομένη.
 Ὑσμίναι τε, μάχαι τε, φόνοι τ' ἀνδρῶν ἰασίαι τε,
 Κ' αὖ μακάρων θαλία δαίτεις, καὶ τε γαμοὶ.
 Ζῶατε, καὶ βλοσυρὰ κεφαλὰ, χροποί τε λέοντες,
 Κ' αὖ τρυγετοὶ, βάκχ' αὖ θύοντα δῶρα πατρὸς.
 Τῷτο δὲ ἀργυρέω χαλκὸς ἐποιεῖτο φαείνῳ,
 Δέξιός τ' ἰὼ τέχνῳ φάντοσε λαμπόμονον.
 Τῷ μεμαῶς τὸν κύκνον ἀρῆϊον ἦτορ ἐπιφνε,
 Υἱὸς ὁ Αἰνιμένης καὶ μεγέλοιο Διὸς.
 Ἐνθα ἄρ' ἰων ἀλέγοντο ἔχωρ δολιχόσκιον ἔγχος,
 Οὐτ' αὖ κατὰ μῆτορ, κ' ἐξενάριξε πόρον.
 Ἐνθα δ' αὖ καὶ νύμφαι δονδρέτιδες, αὐτ' ἐνι πόντῳ,
 Νήριδες, ἐν μέσῳ φοῖβος ἐφεζόμενος. (νῶρ,
 Πλῆκτρον ἔχωρ, παλάμαις τε χέλυρ καὶ νεῦρ ἐπιτέ-
 Καὶ λιγυρὸν χάριτες φθέγμ' ἅμα μελπόμεναι.
 Εἰδ' ἐθέλεις σωματῶν τε μέλ' αὖ, καὶ πλήκτρα ἀκῶσαι
 Καὶ παλάμαις κιθαράν φοῖβον ἄγοντα βλέπειν,
 Δέρκεο Ἀσπράϊον τὸν βίβλον, ὅρ' ἦδε πεδυνύταις,
 Μύθαις ἅρ' χερσὶν παντὶ ἐνίσχε χροῖν.

Lectori.

Pingunt, Virgilius, vates Ascræus, Homerus:

Aeneæ, Alcide, Peligenæ clypeos.

Belligeros contra Turnum, Cygnū, Hectora: donant

Alma Venus, virgo Pallas, aquosa Thetis.

Formauit superūm coelestis dextera fabri:

Hec ita festiuè sacra poesis habet.

Fulgida describunt speciosis scuta figuris,

Effigiem veri principis, atq; animum.

Quem non vult varijs mundi succumbere curis,

Aut leuiter, vates Græcus vterq;, trahi.

Romanus duros non formidare labores,

Pro modò ventura posteritate iubet.

Esse animos tales solius munera coeli,

Tres simul vnanimi dogmate constituunt.

GVILIELMVS COTVRNOSSIVS

in Clypei versionem.

Trunca videns Italūm ferri sua scripta per orbem,

Omnia nec Latio carmine versa legi,

Ascræus gemuit vates: Et quid iuuat, inquit,

Sic mea truncato corpore membra rapi?

Progenies superūm, et fratri quæ scripta colono,

Ausonios olim versa iniere pedes.

Alcide clypeus, Cygnæaq; bella supersunt,

Gloria quæ nostri primæ laboris erant.

Omnia vel Latium legat, aut intacta relinquat:

Nil mea sic lacero corpore scripta iuuant.

Prodiit hinc igitur Ramus, gemitusq; poetæ

Sustulit, et Latijs Herculis arma dedit.

HESIODI ASCRAEI

OPVSCVLVM DE HERCVLIS

clypeo, Latinitate donatum per Ioan-
nem Ramum de Goes.

Oriditur à
comméda
tione Alc-
méæ, quæ
Amphitry-
onem pa-
tris inter-
fectorem
Thebas se-
cuta est.

Exéplum
amoris cō-
iugalis.

VM liquit patrios Tirynthia regna
penates,
Et Thebas, Alcmena, virum comitata,
petiuit: (re vultus,
Quam placidos niueo tollebat pecto-
Oraq; mortali nunquam concessa puellæ,
Nympharum matrumq; decus, sexusq; verendi
Gloria, seu purum videas sine crimine pectus,
Seu raros formæ spectes coelestis honores:
Cuncta Cythereæ similis, quæ fronte decoram
Illi caesariem dederat, lumenq; iuuentæ
Purpureum, et latos oculis afflarat honores.
Insignemq; adeo, rerum nec inanibus auctum
Gestarum titulis, coluit uenerata maritum,
Quantum nulla queat vinclo sociata iugali.
Qui licet in patrem ferro grassatus honestæ
Coniugis, et tantum maculasset sanguine nomen:
Non tamen hoc facinus, caesiq; iniuria patris,
Eripuit primos quos illi iunxerat ignes:
Verum in Agenorcos, patria tellure relicta,
Tunc cum migrauit fines, Cadmiq; superbum
Imperio supplex populum, gentemq; petiuit:

Illa

Ille secuta, domus coniunx habitauit easdem.

*Non tamen aut thalamo prius est dignita maritū,
Concubitū ue admisit, agros qui uerteret ultor
Hostiles, flammāq; urbes à stirpe ruiſſet
Teleboūm, Taphiūm q;, olim qui sortia ferro
Demisere neſci magnorum corpora fratrum.
Hoc diuis quondam uotum iuratus Olympi
Fecerat: hos metuit, ſi quid promiſſa moretur
Soluere, ne tali poſcant pro crimine poenas.*

*Ergo opus aggreditur, promiſſa q; uota capeſſit
Iam certus, rapit arma ferox, ſubitoſq; tumultus
Euulgat, belli q; omnes petit ordine curas.
Illi ſe comites equitum genus acre ruentum
Bœoti adiungunt, belli pugna q; furentes
Ardore, & clypeos docti uerſare trilices:
Locri q; inſignes iaculo, breuiuſq; ſagittis:
Vna magnanimi, genus inſuperabile bello,
Phocides, in pugnam ſocij comiteſq; ſequuntur.
Tales Amphiruo populos, & talie bello
Pectora, Teleboas duos educit in hoſtes.*

*Conſilium interea Deus altitonantis Olympi,
Anxius in cūras animo conuerſus agebat,
Quo tandem ſuperum q; iras, hominum q; tumultus
Solueret, & totum freno ſubiungeret orbem.
Talia voluenti, potior ſententia uifa
Vna animo ſubiit: quam mox ſimulatq; recepit,
Vritur, & molli bene cinctæ uirginis igne*

*Occaſio
belli ſuſce
pti.*

*Catalogus
populorū,
qui amph
tryonē ſe-
cuti ſunt.*

*Cur Iupi
ter Alcme
næ concu
bitum pe-
tiuerit.*

Ardet

Ardet amans, subitoq; furens delapsus Olympo,

Alta Typhaonij tetigit fastigia templi:

Inde petiturus diuina sede verendum

Phicion. hic partes agitur diuersus in omnes,

Cum subito pulchræ thalamos nocturnus inibat

Virginis Alcmenæ, Venerisq; in mollia soluit

Dona animum, voti campos, lectoq; receptus.

Mox illo labente die redit inclytus heros

Amphitruo, partis inimica ab gente trophæis.

Non famulos, non ille prius quod quisq; sequatur

Explorat studium, nec agris commissa reuisit:

Quàm sua membra thoro, formosæ coniugis usu

Lassa refecisset, votiuâ nocte potitus.

Compara-
tio.

Tanta etenim vidui vis impellebat amoris

Amphitryona ducem: quantum qui ferre recusat

Præsentis curas morbi, subitoq; laborat

Tollere, & abruptis optat sibi libera vinculis

Membra dari, ut cælum possit commune tueri.

Non secus exhaustis bellis, rebusq; peractis,

Ille domum, charosq; petit victrice penates

Dextra, & virgineos per noctem coniugis haurit

Amplexus, capitq; suos quibus arserat ignes.

Sic quæ ignara Ioui thalamum, reduciq; marito

Indulsi, septem claudentiæ mœnia portis,

Ornauit duplici partus genialis honore:

Et fratres vna geminos produxit ab aluo, (quam.

Nec quicquam aut animo similes; aut pectore quic-

Doti-

Dotibus hic minor ingenij, virtutibus alter.

Alcides melior, pugnax, interritus, atrox.

Hunc, compressa deo superumq; hominumq; potenti:

Ast alium peperit, mortali iuncta marito.

Hic tamen ille Iouis natus, sobolesq; Tonantis,

Marte satum durus Cygnum confecit in armis.

Fortà sub vmbroso nemoris syluæq; recessu

Delphicolæ Phœbi, magnum cum Marte vagantem

Vnà conspexit Cygnum: fulgore minaces

Armorum, & currus metuendo robore fultos:

Pulsabant celeri terram commota volatu

Corpora magnorum æripedum. densissimus auras

Puluis ab illorum pedibus, plaustriq; rotatu

Versus, obumbrabat, prospectumq; ire vetabat

Longius, obscura densans caligine cœlum:

Splendidus axis erat, temone insignis & auro,

Quem circum rapido cursus sonuere volatu

Aeratis orbes radijs, chalybæaq; vincla.

Quo vehitur Cygnus curru, medioq; tremendus

Insidet, atq; animo spem turbidus haurit inanem:

Cum charo, Alciden sperat se posse, nepote

Perdere, & exutos armis spoliare superbis.

Talia, sed tacitè, secum indignatus agebat,

Abnuìt euentum votis Cyrrhæus Apollo,

Atq; præces aliò vertit, cum viribus auctum

Concidat Alciden, tantumq; impellit in hostem,

Magnus ab armorum radijs, natiq;, patrisq;,

Herculis

& Iphicli

fratrum

cōparatio.

Vbi et quo

modo

Hercules

inciderit

in Cygnū.

Per nemus, & sacras pharetrati numinis aras
 Fulgor ijt, densas illustrans lumine sylvas.
 Visaq; nescio quid penitus commota minari
 Luminaq; uultusq; Dei, totoq; moueri
 Pectore, & insanis facies efferuere flammis.
 Hei mihi, quis tantis ausit ferre obuius armis
 Arma, nisi Alcides, magno comitante Iolao?
 Nec, nisi eos quenquam tantos equare labores
 Posse reor, Martis ue iras, cladem ue morari:
 Quis magne uires animo, quis fortia bello
 Pectora, quis ualide pugnanda in praelia dextra.

Posterita-
 te aliquan-
 do maio-
 rum suo-
 rum sce-
 lera luere.

Tum sic Alcides memori sermone nepotem
 Aurigam affatur: Dulci mihi charior aura
 O Iolae nepos, generis spes optima nostri,
 Aeternae forsan sedis suprema regentum
 Numina, non parui sceleris sibi-consciis, olim
 Laeserit Amphitruo, tunc cum sacra moenia Thebes
 (Tirynthum fugiens) & Agenoris arua petiuit,
 Ob caesi inuidiam soceri: supplexq; Creontem,
 Heriochenq; adiit: quem mox, simulatq; precando
 Institit, ornarunt donis, rerumq; dederunt
 Quantum supplicibus satis, hospitioq; receptis.
 Atq; ita foelicem pulchra cum coniuge uitam,
 Tranquillosq; dies, & fata quieta peregit.
 Iamq; uno lapsus Titan reuolubilis anno
 Menses bis senos obiit: mox nascimur ambo,
 Ipse tuus mecum genitor, sacroq; parentis

Fundi-

Fundimur è gremio fratris, moresquè animumquè Iphiclus.

Disimiles. Illi præclaci Iuppiter vsum

Abstulit ingenij, et corpus sine mente reliquit,

Qui profugus patria (sic dii voluere) relictâ,

Eurysthea miser, non vna cæde tyrannum

Infamem, sequitur: scelerum nisi fortè pudore

Victus, degenerem mentem ad meliora reduxit.

Sed frustra ista queror, lachrymisq; offendor obortis,

Chære Iolæ, tui miseratus fata parentis.

At pater omnipotens mihi duros ferre labores,

Accumulans immisit, et ingentes ærumnas.

Interea eripede frenis vinclisque superbos

Tu rege, nexilibus distorquens ora lupatis.

Atq; axes fidens animi, currusquè gubernâ:

Nil vanos Martis strepitus, nihil arma moratus,

Qui Phœbi in longum iaculantis tela vagatur

Per nemus, insolito (res admiranda) tumultu.

Cui quamuis magnæ diuino in pectore vires;

Non tamen hinc, nostro nisi vulnere fractus, abibit.

Talia iam dudum memorantem, et verba serentē,

Auriga aspexit, fortiquè hæc potulit ore:

Iuppiter omnipotens, diuūmq; hominumq; potestas,

Et glaucus falsi Neptunus gurgitis heros,

Urbem qui Thebas clarissima mœnia seruat,

Te multis ornant memores vtriq; triumphis:

Qui tibi tam clara Cygnum virtute, domandum

Opposuerunt virum: quo victo, ut victor Olympi,

Acternis

Adhorta-
tio.

Ab hone-
sto.

A' præmijs

Ardor &
prompti-
tudo iuue-
nilis.

Aeternis nomen victurum sedibus addas.
Accipe tella manu, rigidoq; accingere ferro,
Ut modò commissis inter se Martia plaustris
Arma armis coeant. nec enim me, nec Ioue natum,
Murmure terre bunt vacuo, votis uè fugabunt.
At spero infestis propius cum surgere signis,
Amphitryone sotos, gladijsq; urgere videbunt.
Perculsi fugient, nec ad incitat tela resistent.
Mamq; adeò in pugnae calet hæc mihi dextra ruinas,
Ut longè malim, quàm regia prandia, bellum.

Sic ait. ast tales iuuenili pectore fusos
Alcides animos, & verba virilia tollit
Laudibus in cœlum meritis: illumq; vicissim
Affatur, volucris contra sermone locutus:

Arion c-
quus Her-
culis.

O' Iolae nepos, o' magni cura Tonantis.
Non procul hinc validis moturus praelia signis
Hostis abest. quare quicquid generosius audes,
Expeditas, durisq; ferocis Arionis ora
Includas phaleris, doceasq; velocius omnes
Auxilio partes monitum tentare ferendo.

Hercules
ad pugna
instruitur.

Sic fatus, subito robustis cruribus aptat
Aere renidentes ocreas, argentea crurum
Vincula sortitas. thoracem deinde coruscis
Sidereura flammis, varioq; colore micantem
Induit, hunc illi Pallas florentibus annis,
Tristia cum duri subiit discrimina belli
Obtulit, atq; enssem collo suspendit eburnum.

Deinde

CLYPEVS.

377

Deinde humero ingentem, retroq; in terga refusam
Accingit pharetram, cui plurima spicula diris
Artibus, & uarijs inerant imbuta uenenis:
Vnde mouerentur lachrymæ, gemitusq; cadentum:
Tela polita tamen, uarijsq; operosa figuris,
Et bifido nigris uelata in cuspide pennis,
Missa quibus coeptum rapiunt per inane uolatum.
Tum iaculum capit oblongum, ferroq; timendum
Præfixo, capitiq; aptat quam ferre solebat
Terribilem cristis galeam, multisq; rigentem
Auri fulgentis radijs, qua tutus iniquum
Alcides belli posset per ferre laborem.

Tela uene
nato cuspi
de.

Tum capit ingentem clypeum, prorsusq; stupenda
Arte laboratum, iactu quem nulla recepto
Vulnera, nec duris religarant ictibus haste.
Vndiq; cæruleis circum currentibus aurum
Orbibus infusum, duroq; uolmina gypso
Incuruata, eboris niueo candore relucet:
Multaq; permixtis uariata coloribus æra
Alternant uiuos clypei cœlestis honores.

Clypei
Herculis
elegantis-
sima & ad
mirabilis
descriptio

In medio spiris tortus draco, fronte reflexa,
Atq; retrouersis oculis in terga recumbit,
Ingens, terribilis, multoq; rubentibus igne
Luminibus, stringens ad apertis faucibus ora,
Ora superfusis sortentia tota uenenis.
Cui Dea terribili vultum compleuerat æstu,
Spargere bellorum, causas consueta ferox Lis:

5 2

ἑγὶ δὲ
dicit, quā
Cōtentio-
né alij uo-
cant.

Homines
hoc uiso
monstro,
subitò con-
cidebant.

ἰπὸς ὑπὸ πῶσις
acerrimæ
pugnæ

Ipsa potens animis rapere improvisa vigorem
Humanis, rigidaq; illum substernere morte,
Quisquis in Alciden ferro consurgit, et alium
Obuius infestis Ioue natum prouocat armis,
Illius in Stygias animam deturbat arenas,
Quæ dulcem subitò vitam indignata relinquit,
Nudaq; putrescunt inbumati corporis ossa.

Hic videas diræ signa atrocissima pugnae,
Inq; fugam versos alios, aliosq; sequentes
Strage data, et multos ultro citroq; tumultus,
Quos Eris adiuncto conciuerat improba Fato.
Inuenies alios multo cum sanguine mistam
Vitam exhalantes, alios in vulnera pronos
Deficere, et vitam vix ducere: vulneris illum
Expertem, hunc cæsum pedibus per tota reuinctis
Castra rapi, iamq; arma virum, iam corpora multa
Cede cruentari, fluere atro sanguine vestes.

Bis fena hic videas stridentibus effera flammis
Colla, venenato vultu maculosa, draconum:
Tam magis offenso spirantia gutture virus,
Quàm magis Alcides effuso sanguine pugnat.
Istaq; cæruleos clypei dispersa per orbes
Monstra videbantur, proprijsq; ornata nitebant

Leonum
& suum
inter se cer-
tamen.

Cuncta notis: auri per cærulea colla draconum
Fulgor ijt, nigros pingebat sepia vultus.
Haud procul inde sues, hinc effera turba leonum,
Iratis coeunt animis, et toruæ tuentes

Con-

Congressi, mi
Sed nec apri r
Agminibus, ne
Primus ibi ex
Agmina perre
in sua præcip
cladibus, atq;
Vulnera nigr
Concretum g
Clamorem ex
Præcipientesq;
Nec non
ade victi an
stant: hicq;
tribus, l
Exadius, P
Gloria: Ma
Theseus A
Insignes a
arma hu
Nubi
Semifer
Hic for
Hurrius
Peucia
Fron
Conj

Congressi, multo miscent cum sanguine pugnas.
 Sed nec apri rapidis quicquam cessere leonum
 Agminibus, nec apros fului timuere leones.
 Primus ibi exiliens campo sese arduus infert
 Agmina perrumpens validè leo: illius ergo
 In sua præcípites ceciderunt vulnera proni
 Cladibus, atq; anima duo apri periere relictæ.
 Vulnera nigrantem quem ructauere cruorem,
 Concretum gremio Terra officiosa recepit.
 Clamorem excipiunt socij, fremituq; sequuntur,
 Præcípitesq; ruunt, et ad incita bella feruntur.

Nec non è iuuenum fortissima pectora coetu,
 Inde victi animis Lapithæ, duriq; Gigantes
 Astant: hicq; virum Caneus dux, hicq; Dryanteus:
 Pirithous, proceresq; ducum Mopsusq; Phalerusq;
 Exadius, Prolochusq; virum non infima bello
 Gloria: Marte satus comes his Titaresius, atq;
 Theseus Aegides, fama immortalibus æquus.
 Insignes auro iuuenes, insigniaq; auro
 Arma humeros circum gestant, et pectora circum.

Nubigenæ ex alia Centauri parte coactas
 Semifero in numerum glomerarunt milite turbas.
 Hic fortis Petreus, huic comes Asbolus augur,
 Hurius, atq; Arctus, Dryalus, Perimedes, et ipsi
 Peucidæ gemini fratres, placidaq; superbus
 Fronte Mimas, nigrumq; gerens ætate capillum:
 Conspicui argento iuuenes, gemmisq; corusci

Lapithæ
 cum Cen-
 tauris con-
 gressi sunt
 in nuptijs
 Pirithoi:
 ad quas al-
 lusum ui-
 detur,
 Centauri.

Sidereis, dextra truncos & robora uibrant
 Arborea, & sudibus miscent horrenda præustis
 Prælia, cum duris Lapithis, qui comminus actis
 Inter se insurgunt armis, hastisq; minantur.

Mars &
 Minerua
 prælio in-
 ter sunt.

Alipedes medio fusi certamine Martis,
 Et Mars ipse truces agitur furibundus in hostes,
 Sanguineis telum manibus complexus, & omnem
 Expedit in pugnas aciem, spolijsq; superbit.
 Illum indignanti similem, similemq; minanti
 Aspiceris, celeri raptum reuolumine currus.
 Cui socij toto cupientes pectore bellum,
 Adherent Pauor atq; Metus, trepidiq; sequuntur.

Minerua.

Quos Iouis haud longo sequitur discrimine Pallas,
 Tristitia non uano uoluens certamina vultu,
 Et gladium manibus, galeamq; in uertice fuluam
 Horrendum quatiens, clypeoq; animosa se uero
 Infert se mediam spumanti sanguine pugnae.

Deorum
 concilium

Cum Ioue coelicolæ cuncti super aurea coeli
 Tecta residebant, primoq; in limine Olympi,
 Hic ubi diuorum sedes, & plurima fului
 Circumfusa iacit uis innumerabilis auri.
 Personat auratam citharam Cyrrhæus Apollo,
 Quem circum paribus dulcissima carmina Musæ
 Respondent uicibus, coetu assistente deorum.

Portus
 imago.

Non proci! hinc motos ubi condunt æquora flu-
 Placatiq; cadunt tumuli, strepitusq; residunt, (ctus,
 Appulsi facilis portus, pelagoq; fluenti

Vn-

Vndarum str
 Et quem mi
 In medios sin
 Ast duo qui
 Conspicui ar
 Aequora ue
 Pectore, &
 Nunc medi
 Cautus ab e
 Rupe reside
 Retia diduc
 Hic cla
 Extruderat
 Herenten
 Mirandui
 Igniuomc
 Herebar
 Aurea, q
 Aere su
 Ex hunc
 Aere r
 Si sup
 In dor
 Mult
 Persi
 At
 Ex

CLYPEVS.

381

Vndarum strepitu similis, similisq; tumentis,
Et quem multa super delphinum turba rucbat
In medios sine lege maris, portusq;, recessus.
Ast duo qui reliquis longè excellentius ibant,
Conspicui argendo nitido Delphines, in orbem
Aequora uerrebant caudis, æstumq; secabant
Pectore, & exertis nunc efflant naribus undas,
Nunc medio timidos absorbent æquore pisces:
Cautus ab extremi piscator marginis oras
Rupe residecat celsa, sinuosa per altum
Retia diducens pelagus, portuq; retorquens.

Hic clarum Donaes formosæ Perseæ natum
Extuderat, clypei nullo cœlestis in orbe
Hærentem, nec ab orbe procul zonisq; uagantem,
Mirandum uisu monstrum faber inclytus auro
Igniuomo, & cultis distinxerat undiq; gemmis.
Hærebant pedibus duplici talaria nexu
Aurea, quæ sublimem alis, medioq; tenebant
Aere suspensum: lateriq; argenteus ensis
Ex humeris aptatus erat, uaginaq; pulchro
Aere renidebat, secto uestita elephanto:
Si supra umbronem medium uelut umbra uolabat,
In dorso extabant Phorcynidos ora Medusæ:
Multaq; inauratis argentea uincula bullis
Perseæ lambebant regem, mediumq; premebant.
Atq; Orci galea niueum cingente capillum,
Ex oculis fugiens, umbræ noctisq; ruentis

s 4

Cingi-

Perseum
clypeo an
teuolantē
fingit.

Perseus in
terfecta
Medusa fu
git. Orci
galea inn
sibilem f
fecit.

Cingitur insidijs, gressusque effingit euntis.
 Non visum subito diræ post derga sorores
 Gorgones, et cursu fugientem Persea captant
 Præcipites, hostemque petunt, gemituque lacessunt.
 Vasta repercusso crepuerunt marmora planctu,
 Et pedibus clypei latera omnia quassa dederunt
 Ingentem sterpitum, tinnituque æra sonarunt.

Pondus id, hos gemitus adamantina zona tenebat:
 Bini inerant squammis depicti terga dracones
 Cæruleis, magni, immanes, cæu colla petentes
 Porrecti ad iugulum, linguis vibrantibus ora
 Sibila lambebant pariter, crudele tuentes

Home-
 rum imita-
 tur hoc lo-
 co.

Zona superueniens maioribus incita turbis
 Armorum, et seuis horret concussa periclis.
 Bine utrinque acies, populorum castra duorum
 Armis conspicua innumeris, in mutua vertunt
 Bella manus. illi patriam, charosque parentes,
 Et dulcem bello sobolem, natosque tuentur:
 Moliturque suos contraria turba labores,
 Excidioque varant manibus fabricata Cyclopium
 Castra dare, atque imo subvertere moenia fundo.
 Pars telis oppressa iacet, pars agmine facto
 Dimicat, et totis oppugnat viribus hostem.
 Turribus è celsis matres, trepidæque puellæ
 Prospiciunt, lachrymisque genas, oculosque fatigant
 Virgineos, viuis similes quæ tristitia curant.
 Ipsaque tarda gelu, et viuendo lassæ senectus

Moeni-

Manibus euade-
 lamar, surfu-
 Quisq; suis met-
 luerat put-
 fruct, et effu-
 am subito acc-
 Torue, terribi-
 impora, semi-
 Cede locum, e-
 tique sibi obla-
 tuerit, hanc
 rogibus, at-
 occupat. et
 lex satura
 zamine a
 eversere
 Hic Clo-
 Atropos,
 Que qua-
 referat
 Grandio-
 tina om-
 tuer f-
 inijci-
 Pr-
 Her-
 et s-

Moenibus euadens, cœlumq; et numina votis
Inclamat, sursumq; manus ad sidera tendit.

Quisq; suis metuunt suprema pericula natis.

Iuerea putris miserando funere campus
Feruet, et effuso restagnat gurgite sanguis.
Cum subito accurrunt magno simul agmine porcæ
Toruæ, terribiles, auidæq; abiecta sequuntur
Corpora, seminecesq; viros, tepidumq; recenti
Cæde locum, et plenos spumanti sanguine riuos.
Utq; sibi oblatam campo quæq; obuia prædam
Inuenit, hanc subito trahit in diuersa recuruis
Vnguibus, atq; animam crudeli vulnere fessam
Occupat. et mœstas Erebi demittit ad umbras:
Mox saturæ exhaustis epoto sanguine membris,
Exanime abijciunt retro post terga cadauer,
Et versæ repetunt stragem, pugnamq; reuisunt.

Porcæ car
niuoræ tri
sticiam cla
dis augēt.

Hic Clotho et Lachesis, stygioq; animosa furore
Atropos, in medios ruit indignata tumultus.

Tres Par-
cæ.

Quæ quamuis gracili non tantum corpore molis
Præferat, at reliquis tamen excellentius æuo
Grandior incedit, canisque illustrior annis.
Vnâ omnes ruere, et diris mœstisq; moueri
Inter se iratæ rixis: et toruāt tuentes.

Inijciunt manibusq; manus, atq; vnguibus vngues.

Præcipitansq; hominum vitas Achlys œre propin
Heret, sed tristis: faciemq; humerosq; pedesq; (quo
Et Stygijs totum corpus conspersa fauillis.

Cui sordent uncaeque manus, et pallida semper
Ora metu, putretque muco, sinibusque receptas
Ex oculis atro defudat sanguine guttas,
Et terram tabo maculat, ringitque reductis
Faucibus, et tetros aperit cum murmure dentes.

Hymene-
ia seu nup-
tiales tri-
umpho.

Regia conspicuis moles inscripta figuris,
Et sedem portis, totidemque effulta columnis
Surgit opus, choreis ubi se genialibus omnis
Exercet populus, pomparumque ardua plausu
Moenia sollicito resonant, spacioseque flammis
Atria collucent, Hymeneia festa parantum,
Ducentumque novam, curru properante, maritum
Coniugis in letos thalamos, iam iamque abeuntem
Nocte cadente diem facibus flammisque morantur.
Incedunt auro comptæ longo ordine matris.
Has chorus æquatis mulcens concentibus auras,
Atque lyre graciles extenso pollice chordas
Percurrens sequitur: quem summa laude secuta,
Alternant cum voce choros, saliantque puellæ.
Parte alia lectis dapibus, mensisque procaces
Indulgent iuvenes: quorum genialia leto
Carmine, et audaci resonant convivia luxu.
Excipiunt alij non lævo numine carmen,
Et gracili ad citharam pedibus manibusque rotatu
Assiliunt, blandisque iocis, risuque sereno
Tristes expediunt curas, fidesque sonantes
Permisto gaudens sequitur modulamine turba,

Leticiaque

Leticiaque iocis
Cornipedum
Tergora con-
famine præ-
agricole, bre-
Excundam c-
Mirandum
Nestis agro,
Naturasque m-
et ferro cul-
rudis segete
Hordea con-
vacuas re-
Parte al-
Et carpit g-
Nox iuven-
Pampinea
Auriferis
Expediunt
Vitis
Quam c-
Discurr-
Ordin-
Fulcien-
Fecer-
Inger-
Incip-

Leticiaq; iocisq; uia, plausuq; resultant.

Cornipedum ante urbem, stadio cursuq; uolantum
Tergora conscedunt iuuenes, longoq; seruntur
Agmine præcípites, atq; ardua rura pererrant
Agricolæ, breuib; culti ornatiq; lacernis,
Ecceundam curuo proscindunt uomere terram.

(Mirandum uisu) subito surgebat opima
Messis agro, & flauis Ceres incuruata capillis,
Maturasq; metit robustus messor aristas,
Et ferro culmos, & auara falce superbam
Inuadit segetem: & campo prostrata legentes
Hordea concurrunt pueri, lectisq; manipulis
In uatuas referunt Cerialia munera cellas.

Parte alia curuis maturam falcibus ulmum,
Et carpit grauidas immundus uinitor uuas.
Mox iuuenes leuib; calathis, & vimine texto
Pampineam excipiunt uitem, folijsq; coruscam
Auriferis: qui cum læti cessere, subinde
Expediunt, oneriq; parant uasuos calathiscos.

Vitis erat nitidis argentea tota racemis,
Quam circum tennes, argentea brachia, rami
Discurrunt, passimq; horti latus omne superbo
Ordine distinguunt, illam quoq; plurimus ære
Fulcierat grauior postis, sursumq; tenebat.
Fecerat hanc magno diuinus Mulciber olim
Ingenio. hic medio carmen citharædus in horto
Incipit, & festo cuncti clamore sequuntur,

Rustici la-
bores &
studia.

Vindemiæ
imago pul-
cherima.

Nec

Nec minus intenti sua quisq; negotia curant:
 Vndiq; feruet opus, sursum deorsumq; ruentum:
 Hic onus importat tergo, redit ille peracto
 Munere, statq; alius calcatis sordidus vuis:
 Parsq; ministerio praeli, uinoq; terendo
 Incumbit: premit ille, alius collecta lacunis
 Extrahit. hi coeunt pugnis. Multiq; patentes
 Transmittunt cursu campos, leporumq; fugaces
 Venantur cumulos: cumq; his duo magna latrantum
 Corpora, sollicitis ceruos clamoribus vrgent.
 Ast illi fugiunt celeres, cursuq; salutem
 Prata per, & sylvas, atq; inuia lustra sequuntur.

Venatio.

Equestri
 cursu auri-
 gæ in sta-
 dio certat.

Parte equites alia, biyugo certamine campum
 Corripuntq; ruuntq; effusi carcere currus
 Aduersis spacijs, pendentq; in verbera proni
 Aurigæ, dant lora: volant vi feruida circum
 Plaustra choros, radijsq; fremunt: lapsuq; rotarum
 Impulsi, validum titubant, queruliq; feruntur.
 Tantus amor laudum, tanta est victoria curæ.
 Victori spes summa tripus, tripus ære corusco
 Splendidus. hunc nigro faber ingeniosus in antro
 Fecit, & aurato clypei celauit in orbe.

Oceanus
 clypei
 margines
 claudit.

Hæc circum tumidi latè maris ibat imago
 Oceani, & fluctu spumabant cæcula cano.
 Cui super impendent cygni clangore volantes,
 Atq; errant fluctus medios per, & æquoris alti
 Amplexus, coelum, nunc vndas ore petentes.

Tot

Tot Deus e
 Iuppiter alio
 nuictum, vali
 Vulcanus clyp
 Alcides potui
 Ise quoq; asc
 conspicuus: v
 Valmna miss
 Corripedum
 Actor, equo
 Cum subito q
 Exultit hum
 Vltibus agge
 Vos o L
 Ite agite,
 Omnipote
 sufficit, ut
 Et caput
 Hocq; vi
 firma, c
 Clauser
 Lingua
 Corps
 Prete
 Qui
 Vult
 No

Tot Deus exiguo formas miratur in atro
Iuppiter altitonans: cuius mandata secutus,
Inuictum, validumq; manu, magnumq; peregit
Vulcanus clypeum: dextra quem ferre potente
Alcides potuit, nec erant grauia arma ferenti.
Ipse quoq; ascendit currum, fulgentibus armis
Conspicius: velut ipsa Iouis per nubila summi
Fulmina missa nitent: leuiterq; illatus honesto
Cornipedum incessu vehitur. cerrusq; Iolais
Rector, equos laxo versans moderamine flectit:
Cum subito placidum sese dea numen in orbem
Extulit humana facie Tritonia, et ipsos
Talibus aggreditur verbis, et talia fatur:

Vos ô Lynceæ geniti de stirpe nepotes,
Huc agite, et monitis aures aduertite nostris.
Omnipotens animos vobis viresq; secundas
Sufficit, ut Cygni bello spolia ampla superbi,
Et caput è tumida raptum ceruice feratis.
Hocq; velim Alcide maneat tibi mente repostum
Firma, cum dulces annos, supremaq; fata
Clauserit, atq; animam Cygni tuus hauserit ensis,
Linque loco exapimem, nec sit tibi cura perempti
Corporis: arma etiam, quæ fortè excussa iacebunt,
Prætereas, cautosq; oculos aduerte Gradivo,
Qui cum fortè latus clypeo nudauerit, hasta
Vulnera agens celeri, retroq; in tuta recede.
Non tibi fas bello superumq; deumq; corusca

Minerua
Herculi et
Iolao.

Instructio

Arma,

Arma, uel induuias diuūm rapuisse potentum.

**Minerua
currum
Herculis
ascendit.**

*Sic ait: & uolucres scandit Tritonia currus,
Aeternam portans famam, nomenq; subacto
Victuram Cygno. flagris auriga citatis
Admonuit bijugos: illiq; agitare sonantes
Incipiunt currus, uolucriq; insurgere cursu:
Diua quibus uires quassa dedit ægide Pallas,
Imaq; concrepuit tellus, percussa uolantum
Cornipedum pedibus: plaustris cum surgere utrinq;
Cygno equū domitor, Marsquē insatiabilis armis,
Aduersis cœpere uijs: uelut acta procellis
Vnda, uel ut subitis interstrepit ignibus æther:
Qui cum diuersi campum uenere sub unum,
Vnoquē aurigæ stadio iunxere iugales,
Mox crebris uacuas implent hinnitibus auras
Alter in alterius neſcentes murmura uocem.*

**Increpa-
tio.**

*Iamquē propinquantem, dictis ingressus acerbis
Alcides. Cygnum: Tantum ne in pectore uersas
Cygne ignaue nefas? aut sic tibi fides, ut ausis
Nos contra ferro decernere, qui sumus olim
Fortibus assueti pugnare, & uincere sortes?
Cede loco, aut meritas nobis dabis improbe poenas:
Et tutam permitte uiam, temonere reducto.
Hac Ceyca peto, qui rex iustissimus unus
Trachinis superest, & seruantissimus æqui.
Quid multis? nec enim te res latet ista, quod ille
Te sibi delegit generum, natamquē pudicam*

Con-

Connubio iu
O scelus infa
Eripit dextr
Decernis, no
Quin etiam
Iruicem no
Ante Pylum
Iam me torsit
Iatus iaculu
Ius in corp
Ter clypeo
Procidit, &
Fox alio in
Transfixiq;
Cecidit, &
Cum sonit
Parma d
Sic ego nu
Somnia, s
Sic ait
Fusus equ
Defilijs
Parte ad
Tam vo
Auriga
Cum g
Arm.

Connubio iunxit stabili, propriamq; dicauit.
 O scelus infandum, caue sis: non te pater isti
 Eripiet dextræ. mecum si cominus armis
 Decernis, nostro vitam sub Marte relinques.
 Quin etiam (nec vana loquor) Mars ipse cruentam
 Cervicem nostræ quondam subiunxerat hastæ.
 Ante Pylum, belli raptus crudelis amore,
 In me torsit agens, quantum furor ipse monebat,
 Iratus iaculum: contraq; ego nostra retorsi
 Illius in corpus violentis viribus arma.
 Ter clypeo excepit iactus, ter pronus in armis
 Procidit, et terram resupino vertice textit.
 Mox alio ingressus telo, clypeumq; recidi,
 Transfixiq; femur medium: quo vulnere fractus
 Concidit, et putri subito prostratus arenæ
 Cum sonitu incubuit, spolijsq; exutus ab alto
 Plurima dijs superis post pugnam fabula factus.
 Sic ego nunc viresq; tuas, et uana retundam
 Somnia, si conferre ultra mihi tela parabis.

A' maiori.

Sic ait: Ast illum nequicquam dira minantem
 Fesus equis nimium Cygnus contempsit, ab axe
 Desiliit terræ soboles Mauortia Cygnus,
 Parte alia Alcides: sonitum dedit æthere tellus,
 Tam valida percussa pedum grauitate. caballos
 Aurigæ impulerant proprius, flagrisq; citabant:
 Cum gemini heroes cupidis in mutua dextris
 Arma ferebantur. Veluti de uertice rupes

Vi tor-

Compara-
tio Home-
ro frequēs

Vi torrentis aquæ par saxa, per ardua montis
Præcipitant, validoq; trabunt secum omnia lapsu,
Strage data nemorum, quercus fractasque sub ipsa
Eripiunt alnos casu, piceasque virentes,
Dum subiecta petant montis, campique iacentem
Planiciem. talis tum reddebatur ab illo
Campestri sonitus certamine, mutua pulsu
Arma armis, rabido torquent glomerantque furore
Mœnia Myrmidonum, viridisque Anthæa, & Iolcus,
Atq; Helice concussa dabant, Arneque fragorem,
Armorum strepitu, vocemque inclusa volutant
Mœnia, pulsati colles clamore resultant
Interea, cum iam diris ululatibus auras
Pugnantes implent. Clari cum rector Olympi
Intonuuit læuum omnipotens, summoque cruentas
In gremium terræ stillabat ab æthere guttas,
Dilecti faciens in honorem talia nati.
Qualis in apricis (cum iam conceperit iras)
Montibus, immansuetus aper deprensus, ut acres
Sentit adesse canes, venatoresque sagaces,
Prestat, & arrectis horret fera tergora setis,
Irarumque minas iam congressurus apertas
Concipit, & tetrum calido vomit ore cruorem,
Duraque commissis distorquet dentibus ora,
Fulmineosque oculos, aciemque in fronte minacem
Huc illucque rotat dubius, vultumque seuerat.
Haud secus Alcides Ioue natus desilit altis

Hyperbo-
le.

Hoc Ho-
mero &
Virgilio
semper si-
gnum cla-
dis.

Compara-
tio.

Cur-

Caribus in
Et iam te
Ramorum a
Vere nouo.
Et matutino
Nocte abeun
Lustrari mu
Carmina uo
Et uenues cir
Nec metuit
Everno Ph
utor letici
ripere in f
et se her
ma auidi
ma fereb
nos natu
ludæ se et
gem cur
ar se cu
stant, e
Seu va
turi j
tugui b
quem
ornibi
Qnam

Curribus in terram, curtusq; cacumina linquit;

Et iam tempus erat, uirides cum fortè cicadas
Ramorum assuctæ folijs petulanter inerrant
Vere nouo. tenui reuocantes carmine mensem,
Et matutinos per pinguiæ gramina rores
Nocte abeunde legunt : quo iam cum Phœbus apertâ
Lustrarit mundi seriem, sua fundere plena

Carmina uoce queant: cumq; omnis pullulat arbor,
Et tenues circum segetem nascuntur ariste,
Nec metuit dulcis surgentes pampinus Austros,
Et verno Phœbus uites oppalliat æstu,
Autor leticiæ Bacchus quibus assolet omnes
Eripere infestas curas, animumq; leuaret
Inter se heroes hac tempestate ciebant
Arma anidi, pariterq; animis in bella feroces
Certa ferebantur raptorum more leonum,
Quos natura ferox, et egestas cogit edendi,
Ardua sectari surgentem in cornua ceruum
Quem cum mole sua superatione dente necarint,
Inter se cupidi partæ pro corpore prædæ
Certant, et ualidis ferunt rugitibus auræ,

Scu veluti gemini rostris in rupe repandis
Vulturij miscent pugnas, certantq; cruentis
Vnguibus, infando coelum clangore petentes,
Si quem forte vident loca per syluestria ceruum
Cornibus horrendum, capreamq; per alta fugacem,
Quam procul incantam nemora inter frondea facit

Veris de-
scriptio.

Compar-
tio

Pastor

Pastor agens telis, liquitq; volatile ferrum
 Ignarus, medias sylvas saltusq; peragrans.
 Delapsæ fugiunt montes, vixq; agra trahentem
 Crura feram rapiunt discordi dente volucres.
 Sic duo fatigeris heroes cominus armis
 Congressi, validis impellunt vocibus auras.
 Moxq; ibi sublatam Cygnus consurgit in hastam,
 Incauto Alciden cupiens extinguere telo,
 Aggressusq; agitur, clypei q; insigne superbi
 Percussit feriens hasta: sed in orbe quietum
 Nequicquam telum pendens umbone resedit.

Cygnus

b Hercu-
 : interfi-
 itur.

Acrius aduersum rursus consurgit in hostem
 Alcides Cygnum, et mediam qua partibus hæret
 Aquis cervicem tetigit, nexuq; reuulsit,
 Quæis galea et clypeus coeunt: qua cæde solutis
 Nerviis uinclis, sed adhuc cum murmure lingue,
 In terram pronus cecidit. Ceu victa securi
 Sternitur infando gemitu decidua quercus:
 Ceu Iouis icta sonat metuendo fulmine cautes,
 Sic terræ incubuit: magno simul arma cadentis
 Increpuere sono. cui, cum fugisset in auras
 Vita leues, victo tum longè immanior hoste,
 Alcides rapidi cautus vestigia Martis
 Obseruat, tristi torquens fera lumino vultu.

Compara-
 tio

Ceu leo, qui prædam nactus, totamq; cruentis
 In diuersa trahit pedibus, tantumq; fatigat
 Dum cadat, atq; animam superatam moribus efflet:

Asidet,

Asidet, et c.
 Horrendum
 Agmina, nui
 Sanguineisq
 Deniq; sic te
 Ut nemo ad
 Audeat, aut
 Alcides tale
 Parte ali
 Sanguineo,
 Tum subito
 Alter in ali
 Ac velu
 excidit, e
 Dum cad
 impingat
 Rand sec
 Incidit, b
 Sed Iou
 Alciden
 Agida
 Nube
 Ingre
 D
 Atq
 Vi
 Fal

*Asidet, et cupido pascit fera lumina visu,
 Horrendumq; oculis agitur, circumque volutat
 Agmina, nunc humeros pulsans, nunc tergora cauda,
 Sanguineique putrem pedibus conuerit arenam.
 Deniq; sic totum furor immedicabilis aufert,
 Vt nemo aduersis illi concurrere signis
 Audeat, aut proprius motis consurge rixis.
 Alcides talem Marti se interritus offert.*

*Parte alia ingreditur Mars armiger, ore timendus
 Sanguineo, ingentes iras sub pectore voluens:
 Tum subito incumbunt validis clamoribus acti,
 Alter in alterius stringentes pectora ferrum.*

*Az relut excelfo resoluta e vertice cautes
 Excidit, et longum saltu defertur in orbem,
 Dum cada,, et medium feriens in vallibus agmen
 Impingat, reddatq; sonum mons monte repulsus:
 Haud secus aduersum Mars indignatus in hostem
 Incidit, horrendo coelum clamore fatigans.
 Sed Iouis ægiochi faboles veneranda præibat
 Alciden Ioue patre satum, manibusque ferebat
 Aegida terrificam densa caligine circum
 Nube super fusa tectam: qua freta, superbum
 Ingreditur tali verborum fulmine Martem.*

*Desine iam tandem tristi contendere pugna,
 Atq; animos cohibe: neq; cum magno Hercule victo
 Victorem creptis spolijs te excedere pugna
 Fata sinant: verum ista præcor tam dura corree*

Græcorū
 more ali-
 as ex alijs
 compara-
 tiones co-
 ligit.

Pallas
 Marti.

Arma,

Arma, nec hanc nobis veniam luctando recusa.

Talibus haudquaquam dictis violentia Martis
Flectitur: exuperat magis, egrescitq; medendo.
Ingressusq; iterum Alciden feruentior, hostem
Occisurus, et illum, atq; illius arma iacentis,
Si qua fata sinant, mox erepturus, in illum
Insiluit, telumq; manu vibrante tetendit
In clypeum, cæsi miserando funere nati
Vlcisci interitum cupiens, sine vulnere tellum,
Palladis armigeræ dextra auertente, repulsum est.
Iratu diua Mars auxiliante, perisse
Tam bene conceptum iaculum, mox obuius ensem
Arripit, atq; iterum fertur furibundus in hostem
Amphitryoniaden. verum ille interritus omnes
Excipit incurfus: femorisq; ubi videt apertam,
Nec tectam clypeo, confixit arundine partem:
Ingentem clypeum, magniq; volumina scuti,
Ictu tam valido media intercidit. at ille,
Protinus incubuit madidæ superatus arenæ.
Accurrunt Pavor atq; Metus, dominumq; iacentem
Excipiunt, tolluntq; solo, corpusq; volanti
Mox curru impositum, fuga non mortalis equorum
Abstulit aripedum, mediumq; per æthera vexit,
Dum miser in summum venit dirisus Olympum.
Tum satus Alcmena socio comitante Iolao,
Exuuijs Cygni pariter, spolijsq; potiti,
Inscendere iterum currum, Trachina petentes

Maenia:

Maenia: se
Erigit, et
Intere
Iusta facit
Prosequit
Maenia, M
Atq; Heli
Interfunt
Obruit ill
Hybernis
Recilli f
Munera
Anna p
epe uia

HE

Mars ab
Hercule
in femore
vulnera-
tus.

THEOGONIA.

391

*Moenia: se Pallas dea non mortalis in astra
Erigit, & summi petit ardua tecta Tonantis.*

*Ceyx
Cygno iu-
sta fune-
bria facit:*

*Interea caeso crudeli vulnere nato
Iusta facit Ceyx: pariterq; ea funera moestas
Prosequitur populus lachrymans, qui proxima seruat
Moenia, Myrmidones, Anthea, Arneq; & Iolcus,
Atq; Helice, qui supremum comitantur honorem,
Intersuntq; patris Lachrymis, luctumq; sequuntur.
Obruit illius tumulum populator Anaurus,
Hybernis auctus pluuijs, niimbusq; resurgens.
Hec illi Arcitenens dederat mandata: quod ille,
Munera qui Delphis Centumtaurilia Phoebo
Annua pendebant, media spoliasset adortus
Sepe uis, & tanto Phœbum fraudasset honore.*

FINIS.

HESIODI ASCRAEI

THEOGONIA, BONINO

Mombrizio patricio Mediola-
nensi interprete.

INCIPIAM à Musis, Heliconis, car-
men, alumnis,

Quae iuga sacra colunt montis, spacio-
saq; terga: (nigrantem,

Nunc fontem solite circum saltare

† §

Nunc

Nunc Iouiam choreis ambire procacibus aram,
 Et vel Termessi, uel fluctibus Hippocrenes,
 Vel formosa tuis Holmi diuine sub undis
 Membra lauant: summas Helicon qua verberat auras,
 Mobilibus per stagna choris, dulciq; corona
 Exultant, pedibusq; ruunt hinc inde detoris.
 Densior has operit liquidis è fontibus aër.
 Nocte meant, pulchra nec eunt sine voce canentes
 Aethereumq; Iouem, culta ex Iunonis in Argo
 Numina: congesto soleis hæc utitur auro,
 Additur his Pallas, magnus cum Pallade Phœbus,
 Et que noctiuagis gaudet Diana sagittis.
 Teq; canunt Neptune pater, qui numine terram
 Sæpe moues: magnamq; Themim, pulchramq; Dionen:
 Quamq; Venus nigra nimium formosa pupilla,
 Quamq; sit auratis Hebe spectata coronis.
 Nocturnis memorant Lunam, Solemq; diurnis
 Ignibus, Oceanumq; senem, Terramq; parentem.
 His subit Iapetus, nigra Nox, Latonaq; mater,
 Quæq; diem crocea defert Aurora quadriga.
 Te neq; prætereunt grauior Saturne, nec ullum
 Quem genus à cœtu scierint duxisse deorum.
 Hæ prius Hesiodo, tenues dum pasceret agnas,
 Monte sacro, pulchram dederant ad carmina uocem:
 Mæq; istis primò compellauere susurris:
 Pastores, studio quibus est syluestris auena,
 Duntaxat uentres ex carpi crimine digni:

Scimus

Scimus fals
 Scimus ver
 Sic doctæ
 Tum scep
 Diuinam
 Ut iam qu
 Ergo bea
 Seq; ipsas
 Sed quid
 Princ
 Laude an
 Que sin
 Vox cor
 Adde, q
 Carmin
 Cœlica
 Diuor
 Princ
 Et di
 Deir
 Prin
 Sit
 Q
 N
 1

THEOGONIA.

397

Scimus falsa loqui, non pauca simillima veris:

Scimus vera loqui, fari cum vera velimus:

Sic doctæ magni Musæ Iouis inclita proles.

Tum sceptrum legere ex lauro, ramumq; dederunt:

Diuinamq; ambas uocem sudare per aures:

Vt dem quæ fuerint, & scire futura ualerem.

Ergo bestorum genus est, dixere decorum:

Seq; ipsas primùm canerem, tum si qua placerent.

Sed quid cum syluis agimus, uel (talia) petris?

Principium à Musis igitur deducimus. ille

Laude animam patris exhilarant: plerunq; canentes,

Quæ sint, quæ fuerint, & quæ ventura trahantur.

Vox concors atq; indefessa canentibus illis:

Adde, quod aula patris solet arridere dearum

Carminibus: resonat domus alta nivalis Olympi,

Coelicolum domus. immortalis uoce sorores

Diuorum genus extollunt, laudantq; canendo.

Principio quos terra dedit, cœlumq; rotundum,

Et diuum quicumq; genus deduxit ab illis.

Deinde Iouem memorant, hominumq; deumq; parentem,

Principium finisq; sui sit carminis ille:

Sit quia maior dijs, & præstantissimus horum.

Quid quod & humanum genus, ipsorumq; Gigantum

Dum memorant, mentem cogunt gaudere paternam,

Musæ Olympiades, compti Iouis ægide nate,

Mnemosynæ soboles, obliuio certa malorum,

Curarumq; quies sacris hæc mater in oris

Pieriæ, magno peperit commixta Tonati.
 Mater Eleutheris præerat: cui Iuppiter, vlllo
 Haud diuûm præfente, nomen sub noctibus hæsit.
 At postquam multas annus fuit actus in horas,
 Et sua cœperunt afferre pericula menses,
 Ecce nouem ad numerum: nocturni pignora furti
 Vno Mnemosyne peperit pulcherrima nixu,
 Leta puellari foetu. nam carmina Musæ
 Semper agunt, vacuamq; gerunt formidine mentem:
 Mentem, quæ niueo multum non distat Olympo.
 Sunt illis pulchræq; domus, populiq; beati:
 Quas pariter Charites, Desideriumq; frequentant.
 Voce sonant leta, labijs modulantur amœnis.
 Cœlicolûm legesq; sacras, moresq; canendo,
 Fortè hilares cœlum formosa voce petebant:
 Immortale canunt, concentu terra renidet.
 Adde pedum dulces strepitus: ibatur ad ipsum
 Namq; Iouem. summis deus is dat iura colonis:
 Ius habet & sæui tonitrus, & fulminis ille,
 Vi patrem superans Saturnum: singula diuos
 Inter agens, æquè meritos discernit honores.
 Talia cœlesti cantabant arce sorores:
 Clioq; Euterpeq; iuuans, & docta Thalia,
 Melpomene, letis & Terpsibhorea choreis:
 His subeunt Erato, memoriq; Polymnia mente.
 Addimus Vranien, & quæ manet vltima: quanquam
 Calliope cunctas supereminet vnica Musas.

Hec

Hec claros f
 Cetera Mus
 Ora solet re
 Quo fit, ut a
 Verba suan
 Hunc vnum
 Calliope: se
 Quam solet
 Hanc igitur
 Sæpe rei, t
 Nullibus
 Vixit, at
 Vix deo
 Nullius
 Quodis
 Vos o c
 Hanc
 Ab lo
 Obser
 Preti
 Posi
 Der
 Pra
 Co
 C
 I

Hec claros sequitur reges, quibus extat honori
 Cetera Musarum concordi lege ceterus:
 Ora solet regum dulci suffundere rore.
 Quo sit, ut à linguis illorum dulcia latè
 Verba fluant, præstantq; fauis collata saporis.
 Hunc vnum aspiciunt populi, quem munere donat
 Calliope: seu fas dubium, seu iudicet æquum.
 Quin solet oblatas verbo requiescere lites.
 Hunc igitur voco prudentem: quòd adesse bonorum
 Sæpe rei, tutò solet et punire nocentem.
 Mollibus affatur verbis, dulciq; lepore
 Utitur, atq; suo faciliè impetrat omnia nutu.
 Utq; deo, stat honos illi, dum permeat urbem,
 Mellitusq; pudor: micat inter deniq; coetus.
 Qualia sunt, homini dare que nouere Camœne.
 Vos o cantores, et qui citharædus habetis,
 Munera Musarum in terris, et Apollinis estis.
 Ab Ioue sunt vates, felix, quem deniq; Muse
 Observant: huius dulcis fauus exit ab ore,
 Præterea si quem luctus, lachrymæq; frequentes
 Possideant, animamq; urant mœroribus intus.
 Dentq; illi Muse numeros, artemq; canendi,
 Præteritos veterum latè qua promat honores,
 Coelicolæq; mali meminit non ille prioris,
 Quod tulerat: tantum auxilio sunt dona dearum.
 Ab Ioue saluete nate, date carmen amœnum:
 Diuorum cantate genus, qui secula viuunt:

Quos genuit Tellus, et multo lumine Caelum,
 Et nigra Nox, falsis et quos Mare pavit in undis.
 Dicite quo diui fuerint, quo munera terra,
 Quo mare, perfectis quo condita flumina ripis,
 Astraque cum radijs, et latus desuper orbis:
 Quique ex his diui fuerint, rerumque datores.
 Quis diuis et opes, et quis diuisit honores,
 Vnde vel his olim sublimis cecidit Olympus.
 Dum licet, ista mihi coeli narrate colona,
 Et mundo quaecumque prius sint edita rerum.

Principio confusa Chaos, sine imagine moles
 Extitit, hinc vacuis Tellus apparuit aruis.
 Nam prius ipsorum pavimentum facta deorum est,
 Quondam qui coelo sedes habuere supremo:
 Tartara dehinc una sunt visa dehiscere terra.
 Et mox pulcher Amor surgit, mediusque deorum
 Cernitur. hic illos forma supereminet omnes.
 Membra deus late soluit diuumque virumque.
 Consilium, atque ipsam domitat sub pectore mentem.
 Deque Chaos, luens Erebus, Noxque atra resultant.
 Aethera Nox, ipsumque Diem misisse putatur:
 Quos Erebo coniunx peperit lasciva marito.
 Tum quoque sidereum Tellus grauis edidit orbem,
 Par sibi praecunctis Caelum quo tegmen haberet,
 Magnorum et fieret pavimentum sola deorum,
 Hinc montes, grataeque tulit conuallibus imis
 Radices, Nymphae sedes ubi saepe tenetis.

Quid

Quid ma
 Asper sum
 Nec mor
 Stirps ori
 Oceanus,
 Coeus, cur
 Nataque N
 Quique m
 Ortaque T
 Consiliu
 Omnibu
 Carpit,
 Adidit
 Cum B
 Hi sub
 Cetera
 Front
 Id Cy
 Nom
 Effig
 Om
 Ver
 Tr
 Cu
 Pl
 C
 I

THEOGONIA.

404

Quid mare non domitū memorem, seu unq; procellis,
Aspersumq; metu: stetit hoc quoq; pignore Tellus.
Nec mora, concubuit Cœlo: bis sena repente
Stirps oritur. tumidis magnus prius emicat undis
Oceanus, subit Iapetus: nec defuit ingens
Cœus, cumq; ipso satus est Hyperione Creon:
Nataq; Mnemosyne, Themis, & Rhea, pulchraq; Te-
Quiq; micæ serto Phœbe spectabilis aureo: (Ithys,
Ortaq; Thea grauis. demum Saturnus: is arma
Consiliumq; gerit tacito sub pectore uasum.
Omnibus hic grauior natis: tenerumq; parentem
Carpit, & hunc multa solet incusare querela.
Addidit his animo Cyclopes Terra superbo,
Cum Bronte Asteropem, nec uiuidus abfuit Arges.
Hi fulmen cudere Ioui, tonitrumq; dedere:
Cetera sunt diuis similes. micat vnus in ipsa
Fronte oculus, curuusq; aurem sedet inter utranq;
Id Cyclops, quod eis stat pro cognomine, monstrat,
Nomine req; putes notos. fuit horrida visus
Effigies, & erat monstri luminis instar:
Omnis ab assiduo vis est infracta labore.
Verum alios Tellus Cœlumq; creauit alumnos:
Tres ij sunt numero, multo stat nomine fama.
Cum Gygi Briareum numerant, Cottumq; superba
Pignora: Titanas his Iuppiter vsus in hostes.
Quinquaginta comas quiuis, centumq; lacertos
Gestat in accessos: audet contingere nemo.

Vis

Vis ingens, magni quam corporis æquat imago.
 Hi sunt quos cœlum, materq; atq; illius vxor
 Terra, satos genuere, malis grauioribus omnes
 Vicerunt, nididumq; infestauere parentem
 Principio: verum serie nascentibus illis
 Sub Styge damnatos, imæq; uoragine terræ
 Occuluit. Cœlum patrem mala tanta iuuabant.
 Ipsa graues dederat gemitus sub pectore Terra,
 Atq; dolos animo nimium concepit iniquos.
 Tum niueum fabricans adamanta, sagacior arma
 Molitur, curuamq; uocat cognomine falcem.
 Iamq; sui coram steterant ex ordine nati,
 Talia cum irato tandem sermone profatur.
 Pignora, si matris misera, scuiq; parentis,
 Si mea sint animo, daciſſima pignora, uobis
 Verba, pater poenas operis dabit antè patrati.
 Scilicet inuentor primus fuit ille malorum.
 Talia dum loquitur, natos tremor incutit omnes.
 Nil uerbi: labijs cohibent nam uerba sub imis.
 Haud mora, Saturnus grauior, fidensq; iuuenta,
 Surgit, & hac caram compellat uoce parentem:
 Hoc opus, ò mater, manibus peragetur ab istis.
 Polliceor: neq; enim me iam patris ulla tenebit
 Cura, quòd inuentor primus fuit ille malorum.
 Dixerat. ipsa animo retinet uix gaudia mater,
 Remq; hanc non ulli credit. sedet ergo, tacetq;
 Quid moror? infandam Saturno tradidit harpen,

Instru-

Instruitq; dol
 Noctis, ut ing
 lamq; procax
 infidys puer e
 sent, & in c
 Tergaq; post
 Namq; quot e
 Terra tot eb
 Et mox Tart
 Horrificisq;
 Hinc & qu
 Ast ubi ces
 lequoreas
 lamq; diu j
 Cidentes
 Virgo ori
 Fluctibus
 Plurimu
 Ambula
 Hanc h
 Nunc
 Quòd
 Quòd
 Hanc
 Ma,
 Sun
 Q

Instruxitq; dolis Coelum dehinc attulit umbram
 Noctis, ut ingratos peteret cum coniuge somnos.
 Iamq; procax avidis nimium distenditur ulnis:
 Insidijs puer excedit, gladioq; timendus
 Sevit, et in coleos uibrant tela paternos:
 Tergaq; post (neq; enim frustra) proiecerat illos.
 Namq; quot exierant foecundo sanguine guttae,
 Terra tot ebibit: hinc longus sibi uertitur annus,
 Et mox Tartaræ coram cernuntur Brynnes.
 Horrificisq; graues sonuere Gigantes in armis.
 Hinc et quas Melias uocitant, fit origo deabus.
 Ast ubi cæsa patris adamante uirilia Coeli,
 Aequoreasq; ea Saturnus proiecit in undas,
 Iamq; diu frustra pelago sunt uisa natare,
 Candentes circum spumæ, quibus inclyta tandem
 Virgo oritur, primumq; sacris natat orta Cytheris,
 Fluctibus argutam petit hinc Venus aurea Cypron.
 Plurimus oris honos illi, facieq; uerenda
 Ambulat, et teneris uestigia sumit ab herbis.
 Hanc homines, uarioq; uocant cognomine diui,
 Nunc Aphrodite, nunc ea dicitur Aphrogenia:
 Quod prius à spumis illi tradatur origo.
 Quod fata sit Cypri, dea Cyprogenia uocatur.
 Hanc quoq; sepe leges Cytheream: causa putatur
 Illa, quod admotis prius appulit orta Cytheris.
 Sunt et qui diuam merito Philomedeæ dicant,
 Quod dea testiculis quondam sit nata marinis.

Sepe

Sepe locus matri comes it, cecusq; Cupido.
 Illa deos coram. Maiestatemq; salutat:
 Is fuit in primis honor illi. deniq; sortem
 Dicitur hæc hominum medio sortita, deumq;
 Virgineos ea sermones, risusq; dolosq;
 Fert et amicitiam, nec delectatio longè
 Cernitur: assiduos apud hanc dulcedinis usus
 Inuenies, et nec sine mansuetudine viuit.
 At sua Titanas Cælum cognomine dixit
 Pignora, pignoribus crebrò dum litigat ipsis,
 Quicquid agant: vocat intentos ad pessima semper,
 Crimine pro tanto poenam sibi iure daturus.
 Nox quoq; mox Sortem peperit, Parcamq; nigrantè,
 Et Mortem: nec vos partu puto Probra reliquit.
 Nec mora, cum somnis Insomnia parturit: atq;
 Qui culpas hominum carpit, delictaq; Momon:
 Et quas Hesperidas vocitant, quibus aurea curæ
 Mala per Oceani ripas, hortosq; fuerunt.
 Et vos Fata parens inuictò pectore semper
 Gignit, et eternas immitia numina Parcas:
 Clothoq; et Lachesim, surdas et quæ gerit aures
 Atropon. hæc bona sunt, et pessima tradere dictæ.
 Errores hominum observant, culpasq; decorum:
 Nec locus insidijs quas hæc posuere, quiescit,
 Donec in expositos poenæ reus incidat uncus.
 Filiaq; obscuræ fuit Indignatio Nocti,
 Nulla viris gravior pestis magis obfuit unquam.

Hinc

Hinc et Ami
 atq; Senectū
 Ultima pigne
 Pius huic L
 Debilibusq;
 Adde graues
 meliaq; et
 Quid quod
 Ambages, m
 Lefioq; et
 Pius alijs g
 Quid et p
 officit is,
 Area fin
 ingenuu
 Grandæ
 Sidosus
 Quod /
 Consi
 Teq; c
 Consi
 Ille d
 Eui
 Po
 7

Hinc & Amicitiam peperit, Fraudemq; latentem,
 Atq; Senectutem. canis adit ista capillis.
 Ultima pignoribus tumido Lis additur ore.
 Filius huic Labor est, modicaq; Oblivio mente,
 Debilibusq; Fames membris, vacuoq; palato.
 Adde graues lachrymis & tristi corde Dolores,
 Præliaq;, & Pugnas, & multo sanguine Cedes.
 Quid quod et hanc vocitant caram Mendacia matrē?
 Ambages, multaq; grauis Victoria præda:
 Læsiōq;, & ueris Infamia nota cachinnis,
 Plus alijs geminae sibi consueuere vicissim.
 Quin & præfectum genuit iurantibus Hircum.
 Officit is, falsæ cum sunt periuria lingue.
 Nerea sincerum Pontus, verboq; seuerum,
 Progeniuit: natis senior solet ille vocari.
 Grandæuum pleriq; vocant: quod nullus in illo
 Si dolus, & culpa vitam non inficit vlla:
 Quod si mansuetus, quod fas, quod iura sequatur,
 Consilij quod sit mitis, largitor & equi.
 Teq; creat Thaumās Pontus, Phorcumq; superbum.
 Coniunx terra fuit. tulit hac quoq; coniuge natus
 Ille duas: pulchra te Cete fronte priorem:
 Eurybien, cui mens adamantina facta, secundam.
 Porro coma laudata nimis pulcherrima Doris
 (Edidit hanc pater Oceanus sub finibus orbis)
 Virgo seni nupsit Nerei. torus, æquoris vnda,
 Gratus. in hoc Nymphe natæ dicuntur aquose:

Eucrate, Thetis, & Proto, Spioq;, Saoq;,
 Eudore, Glaucēq; procax, hilarisq; Galene,
 Doto, Dynamene, niueis Eunice lacertis,
 Cymothoe, Thalie: quibus addimus Amphitriten,
 Pasitheen, Meliten, formosoq; ore Pherusam,
 Protoq;, & multos Erato quæ cepit amando:
 Eulimnen posthac, & quam miramur Agauen,
 Dorida Nesæen: nec te Galathea reliquit,
 Candidiorq; comas, faciemq; simillima lacti,
 Protomedea subit, Panopeq;, Acteaq; uirgo:
 Gignitur Hippothoe formosior, Hipponoeq;:
 Cymo-doce, motas pelago quæ temporat undas,
 Ventorumq; ipsos facili premit ore tumores.
 His Amphitriten. ulnas quæ rore madescit.
 Gignit & Euagoren, & tutam Pontopoream.
 Lysianassa subit: nec deerant, Laomedea,
 Eione, Cymo, pulchraq; Halimeda corona.
 Nec te Glauconome. facili letissima risu:
 Nec te Liagore, nec te Pronoea tacemus:
 Nomen & à multis quæ legibus accipit una,
 Polynomen peperit, subit has Euarna sorores.
 Aspicias, nihil est quod iuxè reprehendere possis
 Aemula naturæ est studijs, & amabilis equis:
 Egregiam pariter Psamathen, diuamq; Menippen,
 Autunomen, Nesōq; parit, iustamq; Themisten.
 Addidit Eupompen: & quæ gerit una parentis
 Aeterni mentem, sociæ Nemertea dicunt.

Fallor?

lor? an hæ numero decies sunt quinq; sorores?
 ceano posthac præstanti corpore natam
 uxorat Electram Thaumas. his nascitur Iris,
 erpyæq; comis pulchræ, foedæq; rapina.
 prior Ocypete. post hanc infamis Aello:
 scilicet hæ ventis præstant, auiusq; volatu,
 tempore proq; suo clamoribus æra turbant.
 At Cetonis atrox petijt conubia Phorcus.
 Annumerat soror, & fratri commixta marito est.
 Formosæ nascuntur anus, canæquæ capillos,
 Comptaque Pephredo vestes, & tristis Enyo.
 Gorgones adduntur. qua soles Hesperus abdit.
 Oceanum propter campos habuere feraces.
 Dulcibus Hesperides sunt illic vocibus usæ:
 Euryale, Sthennoquæ potens, multisquæ Medusa
 Nota malis: mortem sola est hæc passa sororum.
 Ius alijs nec mors, nec curua senectæ daabus.
 * Dixit ad uxorem maius Neptune Medusam:
 Pro thalamo stat aquosus ager, pro candida lecto.
 Stat rosa, stant violæ, cuncti stant deniq; flores.
 Illius postquam Perseus caput abstulit, idquæ
 Victorem misere potuit fecisse puellæ.
 Horrendus Chrysaor, subitis & Pegasus alis,
 Exiliunt. equus Oceani sub fontibus ortus
 Dicitur: est quoniam fons dictus ab helline Pege.
 Alter ab aurato, manibus quem fulminat, ense,
 Fit Chrysaor: sonat ensis Aor, sonas & Chrysos aurum,

Pegasus astriferum tandem petit aliger orbem,
 Incola, perq; deos & magni tecta Tonantis
 Attulerat tonitrumq; Ioui fulgurq; coruscum.
 Edidit at Chrysaor sibi Geryonea trifaucem,
 Ante suas illum vis Herculani iuuenas
 Perdidit, atq; animam claua deponere iussit.
 Senferat ereptum infelix Erythea tyrannum,
 Ditariq; sua doluit Tyrintha rapina:
 Cæsus & Eurytion, stabulis atq; Orthus opacis.
 Deq; illa est ingens atq; insuperabile monstrum
 Progenitum, nulliq; Deum, nulliq; virorum
 Par erat, aspectu grauius: cui nomen Echidnae.
 Pars prior egregiam forma præstante puellam,
 Vltima terribilem seuumq; professa draconem est.
 Cruda nimis spelea colit, varioq; colore
 Cernitur, atq; cauas habitat seuissima petras.
 Huic sedes olim à coelo terraq; remotas
 Concessere dei. iacet immortalis Echidna
 Antra per, æternam solet & duxisse iuuentam.
 Scilicet huic seuum coisse Typhaona dicunt,
 Infandoq; procax uento commixta puella est.
 Hæc quoq; Geryonea virum sibi duxit habendum,
 Dum cocunt, infanda canem foetura priorem
 Edidit. Orthus is est. oritur, sed acerbior alter,
 Cerberus: horrendos aperit seuosq; latratus,
 Quinquaginta quatit diris ululatus ora.
 Ferrea vox, acerq; nimis stat, & absq; pudore.

Ler-

Lerneam
 Hercules
 Nomina. l.
 Hanc ea n.
 Ad noua v
 Consilij d
 Hydra gr.
 Dicitur all
 Acribus a
 Aestuat, e
 Huic cap
 Monstrat
 Pegasus h
 Ilerop
 Hæu Cad
 Orthrus
 Hæu mo
 Est iteri
 Edidit:
 Nutri
 Sangu
 Quid
 Rur
 Exc
 Fit
 M
 Sc

nœam peperit post hac immanior Hydram:
 culeus labor illa fuit, magniq; decoris
 omina. Iunonis contra nihil obfuit ira.
 anc ea nutrierat pestem. comes Herculis ibas
 d noua vitales Iolæ pericula mortes.
 onfilijs doctæ tandem ruit illa Minervæ.
 Hydra graueni vastamq; nimis genuisse Chimæram
 Dicitur. illa leues velocior anteit auras,
 Acribus aspirat flammis, multaq; fauilla
 Aëstuat, & rapidos de naribus euomit ignes
 Huic caput est triplex monstro. pars prima leonem
 Monstrat, habet medium serpens, stat sine chimæra,
 Pegasus hanc magno rapuit sub consule tandem.
 Bellerophonteos quis non audiuerit ausus?
 Heu Cadmi domus infelix: connubia sanxit
 Orthrus, amatrici genuit qui Sphinga Chimæra:
 Heu monstrum crudele tibi. congressa marito
 Est iterum ipsa Chimæra, Nemeæumq; leonem
 Edidit: ô quantam pestem. dea scilicet illum
 Nutrijt, inq; vmbriis impegit Iuno Nemeis.
 Sanguine frondosa mulco regnabat in aula.
 Quid moror? Herculeæ fuit is quoq; gloria clauæ.
 Rursus in amplexus Phorcum notissima Ceto
 Excipit: hinc ingens multis & onustior armis
 Fit serpens. latebroso colit, cæcasq; cauernas,
 Malaq; non vlla seruat vigil aurea somno
 Semina Cetonis cecimi, Phorciq; superbi,

Fluminaq; Oceano peperisse puerpera Tbetys
 Dicitur: Eridanus altis hinc enatat vndis,
 Nilus, & Alpheus, pulchrisq; meatibus Ister.
 Strymonaq; & Rhesum genuit, Nisumq; Caycum,
 Meandrumq; vagis anfractibus, Heptaporumq;
 Nascitur & Rhodius, magnoq; superbus Eta
 Phasis, & aurata qui labitur Hermus arena,
 Quiq; habet argento similes Acheloius vndas.
 Edidit & Nessum, pranoq; Haliacmona lapsu
 Graniconq; simul peperit, Phrygiumq; Simunta.
 Additur Aesapus, nigro natat ille fluento.
 Et qui tabificum purus non accipit amnem,
 Peneus, socioq; negat cum gurgite tingi.
 Sangarium Tethys, Ladonaq; Partheniumq;
 Euenum. Ardescumq; parit, diuumq; Scamandrum.
 His cum formosas mater pulcherrima nymphas
 Est enixa. virum genus haec, stirpemq; puellae
 Cum fluuijs sibi semper alunt, & Apolline rege:
 Ab loue naturam naecae dicuntur eandem,
 Pithoq; Admetenq; parens, & Prymnona Tethys
 Edidit: Vranie specie subit amula diuos.
 Electren tulit, & Clymenen, Zexoq; Thoenq;
 Te quoq; Calliroe: leuior nec defuit Hippos.
 Pasuboen, Asiemq; parit, malisq; Rhodeam
 Leuibus: has Pluto sequitur formosa sorores.
 Plexaure deinceps, Polydoraq; Melobosisq;
 Atq; Galixauere, facieq; Petrea decora.

Metis,

Metis, e
 Addidit
 Quid la
 Pectore
 Quid q
 Nascun
 Gignit e
 Iuxta: l
 At neq;
 Et Cres
 Ultima
 Omnib
 Aucto
 Dehin
 Edider
 Vestig
 Totq;
 Que
 Om
 Non
 No
 Ma
 Th
 Te
 C
 f

THEOGONIA.

411

is, & Eurynome, flauis & Xanta capillis:
 lidit Europen, croceoq; Telesthoa peplo:
 as Ianira procax sequitur, pulchroq; Diona
 tore, cumq; Tyche pulchram Cerceida vinxit.
 id quod & Eudore, niueis & Acasta lacertis,
 scuntur? Perseis adest, & prompta Menestho.
 gnit & Idyam: quibus Amphiro, Ocyroamq;
 nxit: Ianthæi nec gratia defuit oris.
 t neq; præterijt Clytiem, dulcem ue Calypso:
 t Creseis adest, & cum Creseide Doris.
 ltima Styx oritur: cunctis Styx præstitit vna.
 mnibus Oceanus senior, grandæuaq; Tethys,
 Auctores. patrio chorus hic excellit honore.
 Dehinc alias pater Oceanus, venerandaq; coniunx
 Ediderant: numero tribus extant millibus illæ,
 Vestigantq; solum, pressisq; paludibus errant.
 Totq; alia Oceano sunt edita flumina, terras
 Quæq; rigant & quæ Tethyn dixere parentem:
 Omnibus his, neq; enim poterit sua reddere quisquam
 Nomina, sed quicumq; suo nascatur in orbe
 Nouit, & ignotos alijs sibi nominat amnes.
 Magnum præterea Solem, Lunamq; vagantem,
 Thea, nimis caros peperit Hyperione natos.
 Tertia sit soboles croceis Aurora quadrigis
 Quæ micat, atq; diem cælo terræq; ministrat.
 Haud secus Eurybiæ peperit tria pignora Crio,
 Maiorem Astræum natu, Pallanta minorem,

Ultima sortitur partus vestigia Perses,
 Primus erat tamen ingenio, pinguiq; Minerva,
 Inter mortales multo præstantior omnes.
 Adde quòd indomitos Eoa puerpera ventos
 Mixta Deo, nostrum diffuderat vsq; per orbem,
 Argesten Boreamq; grauem: Notus additur illis,
 Quiq; nouas Zephyrus flando leue parturit herbas:
 Lucida dein tremulis produxit sidera flammis,
 Quæ data sunt Cælo pro lumine. fungitur illis,
 Proq; caput merita sole: insignire corona.
 Tum demum multa Styx atra libidine moda est.
 Nupserat, eq; viro natos Pallante creauit.
 Aemulus hinc oritur Zelus, Contentio fratri
 Addita: formosis solet hæc incedere suris.
 Et quæ sublimi Iouis assedere cathedræ,
 Nomine dicta viris Vis prima, Potentia dicta est
 Altera regali comes vtraq; facta Tonanti.
 His sine non callem, non ullam Iuppiter aulam,
 Non vrbes summum non his sine permeat orbem,
 Ab Ioue. Styx gratis hoc impetrasse putatur,
 Cœlicolas vna coram cum cogeret ille:
 Indixitq; graues pugnas, premiumq; laboris
 Obtulit, auxilio Titanas si quis in hostes
 Iret, et inuasum Iouis instauraret honorem,
 Præmia nedum (inquit) quisquam fasces uel priores,
 Sub pater Saturno quibus est is functus abundè,
 Non perdet: uerò quem non gignitoris habebunt

Munera,

Munera
 Consilio
 Duxit o
 Quid ta
 Pensaba
 Per Styg
 Audeat.
 Viuite.
 Omnib
 Nabit a
 E' quib
 Gratio
 Visa fu
 Quin
 Nasci
 Muni
 Nem
 Sub
 Per
 Har
 Sac
 Q
 M
 C
 Y

era, foecundis ego donem facibus illum?
 filio primum cari Styx mota parentis,
 cit opem, & trepido cum natis affuit orbi.
 id tantis igitur meritis par redderet ille,
 isabat. tacitam subit hæc sententia mentem;
 Styga cœlestes iurent, nec fallere quisquam
 deat. at duo uos. Vis atq; Potentia, mecum
 uite. sic fatus, diuis impertit honores
 mnibus. ipse sua regnat sublimis in aula.
 ubi amatori Phœbi pulcherrima Coeo:
 quibus exoritur pignus mirabile tædis.
 Gratioꝝ in primis medio Latona deorum
 visa fuit, cœtusq; uirum nil dulcius illa.
 Quinetiam Asterien Persi genuere maritam.
 Nascitur ex istis Hecate, præclara duobus
 Muneribus, multoq; palam Iouis errat honore.
 Nemq; ea ius terræ superi sortitur & orbis:
 Subq; eius uastum cohibet ditioni profundum:
 Perq; Deum superas graditur spectabilis ædes.
 Hanc quoq; mortales uotis uenerantur opimis
 Sacra deæ læti faciunt, Hecatenq; uocantes
 Que sit maiestas, eiusq; potentia monstrant.
 Illa preces & uota libens assumit, & illis
 Carpere foecundas dat opes, & honoribus uti.
 Ergo mortales inter, cœliq; colonos,
 Cunctorum decus & partem sortita bonorum est.
 Ab Ioue uis illi non fit, quoscunq; recepit,

Munera cum vobis olim diuisa darentur
 Titanes, ni fallor, adhuc ea seruat honores.
 Néue quòd Asteriæ proles fuit vnica tantum,
 Concessos olim fascēs depulsu reliquit.
 Arbitrio micat illa potens: nimis vtilis illa
 Consilijs, & quem coetu vult præficit omni.
 Stant acies, strictoq; micant densa agmina ferro:
 Nemo tamen victor, nisi cui fauet illa, recidit.
 Regibus assidet, atq; illis dat regna tueri,
 Iustitia. quòd si pugiles in agone frequentes
 Emineant, multoq; petant sudore coronam,
 Hæc dabit ad nutum vires, palamq; vocata.
 An memorem, quid æquum præstet domitoribus, atq;
 His qui cæruleum tumidis mare nauibus errant?
 Illi sæpe preces Hecate, plerunq; potenti
 Neptuno fudere: colunt hæc numina nautæ.
 Hac duce sæpe redit præda venator opina.
 Sæpe dolet longo cum illuserit illa labori.
 Quid quòd Mercurio comes it, stabulisq; capellas,
 Armentumq; ferax & oues augere putantur?
 Ex modico multum, ex multo facit illa pusillum.
 Sic ea, sit tantum proles licet una parenti,
 Ingenti diuos inter tamen extat honore.
 Iuppiter huic homines etiam concessit alendos,
 Degere qui vitam possint, lucemq; tueri.
 Scilicet his Hecate narratur honoribus usa.
 At Rheæ Saturno numero sex inclyta partu

Pignora

Pignora co
 His subit a
 Etta qui S
 Quiq; ma
 Addidit ill
 Fulminib
 Horum cr
 Nascendo
 Illa nanq;
 Predixer
 Pignore
 Hoc i
 Pignori
 Propter
 Dicitur
 Consili
 Dicit
 Enitar
 Quòd
 He C
 Ergo
 Ojfe
 Qu
 Ar
 VI
 N
 C

ra contulerat, Vestam Cereremq; feracem,
 bit auratis Iuno pulcherrima plantis,
 qui Stygias colis improbe Pluto paludes,
 q; maris geris imperium Neptune profundi.
 idit illa Iouem, diuūmq; hominumq; parentem,
 inibus terram crebro qui oppugnat acutis
 um crudelis pater vnumquemq; vorabat
 cendo, patrium ne post quis obiret honorem.
 nanq; prius coelum Tellusq; parentes
 edixere, suo quod erat fatale domari
 gnore Saturnum: licet is fortissimus esset.
 Hoc ideo metuens, seuit nascentibus ore
 gnoribus, miseram mater dabat agra querelam.
 propterea Rheæ fulmineum paritura Tonantem,
 icitur his caros tandem implorasse parentes:
 onsilio misera precor en succurrite natæ.
 dicite, presentem foetum quò tuta locorum
 nitar, quæ pena patris sit habenda furori:
 Quod partus vorat ille meos. mouere profuse
 He Coelum Terramq; preces iustæq; querelæ.
 Ergo Rheæ, quæ sint patriq; Ioui; futura
 Ostendunt, & quid sit eis fatale duobus.
 Quid moror? hæc Lyctum Cræte defertur opimam,
 Armatum paritura Iouem. misere parentes:
 Ut peperit natum, sibi Terra recepit alendum.
 Nox erat, atq; omni Coelum tum luce carebat,
 Cum Lyctum peteret nato Ione mater & illum,

Haud secura, cauo furtim contextit in antro.
 Monte sub Ideo syluis latet ille profundis.
 Iamq; auidus fauces aperit Saturnus, ut ipsum
 Ore recens natum queat inglutire Tonantem.
 Stabat fortè filix: silicem Rhea cepit, et illam
 Pro Ioue Saturno posuit festina vorandam.
 Hanc miser inglutit Genitor, uentriq; recondit:
 Ignarus, post terga Iouem pro caute manere,
 Inuictum, mæsti q; nihil præ fronte gerentem:
 Cui citò debebant seui delicta parentis
 Cedere, quem regno seruabant fata paterno.
 Nec mora, formosa concreuit imagine natus.
 Vis aderat, qualisq; decet præstantia regem,
 Interea lapsum rursus Sol induit annum:
 Saturnus, monitu cui iam frustrata parentis
 Mens erat, atq; dolis potuit succumbere nati,
 Stare Iouem liquit natum: Terræq; procumbens
 Ora quatit, quasso lapis ultimus exit ab ore.
 Iuppiter hunc capit, inq; sacra Pythone manere
 Iusserat. illa cauo Parnaso mœnia quondam
 Extulerat: labis in signum memorabile cessit,
 Gentibus ut fieret res admiranda futuris.
 Tum demum patruos à Coeli nexibus ultro
 Soluit. agunt dignas tanto pro munero grates:
 Atq; Ioui tonitrum dederant, fulmenq; trifidum,
 Et fulgur. terram prius id defodit in altam
 Iuppiter. his fretus telis, toto imperat orbi.

Duxit

Duxit ad I
 Oceano ge
 Bis duo pr
 Edidit elat
 Consilio se
 Et quem
 Nam pric
 A Ioue p
 Fertur at
 Iuppiter.
 Quod m
 Maxime
 Prædia
 Infract
 Iustin
 Iuppiter
 Funtib
 Fœc
 Sem
 Nan
 Vid
 Inu
 Pl
 C
 C

cit ad Iapetum Clymene formosa maritum:
cano genus hac sibi cepit ab æquore Nympha.
duo progenuit natos: Atlanta priorem
dedit elato fuit ore Menœtius alter.
n filio sequitur vario curuoq; Prometheus,
quem non recta dicunt Epimethea mente.
am prior inuentis hominem lesisse putatur,
Ioue plasmatam quod abegerat ille puellam.
ertur at derio strauisse Menœtion igni
Iuppiter, & stygijs miserum damnasse sepulchris,
Quod malus, atq; animos tumefecerat ille superbos.
Maximus Hesperidum iuxta confederat Atlas
Prædia, qua Oceano iungit confinia tellus:
Infractis bumeris cœlum (mirabile visu)
Sustinet, & nullo deflectit pondere collum,
Iuppiter hanc sortem dedit illi, porro Promethea
Funibus ingenti fertur strinxisse columnæ.
Fœcundo (an memorem?) quod in epate federit ales
Semper, & excretam nunquam satur accipit escam?
Namq; dies quod ei absumit, nox sufficit vltro.
Vidit autem satus Alcmena, visamq; peremit.
Inuito neq; enim volucrem Ioue perdidit, atqui
Plus solito pater Herculeæ conducere laudi
Censuit, & quanquam grauis ille Promethea triuit,
Quod sibi consilijs olim contendit iniquis:
Abstulit immissas studio tamen Herculis iras.
Iudicium diuis fuit & mortalibus olim

Meconæ: socium venisse Promethea dicunt
 Ante Iouem, fertur sectum posuisse iuencum.
 Fraude bouem secuit: carnes et viscera lectant
 Is sibi constituit præpingui sumine partem:
 Ventre bouis gracili preciosa cibaria textit,
 Tergoreq; inclusit foedo. mox alba secundo
 Ossa loco dedit, et molli pinguedine sepsit.
 Hec hominum diuinumq; parens dum mente videret:
 Iapetionide, qui mentis acumine præstas,
 Qua tibi fraude nimis partem lasciue parasti?
 Dixit: at contra leue subridendo Prometheus
 (Naneq; fraudis erat coepta immemor) ista profatur:
 Stant gemine coram pater optime maxime sortes:
 Elige, si qua tue pars est gratissima menti.
 Dixerat ista dolis. at Iuppiter omnia cernens,
 Hec nouit. neq; enim latuit dolus improbus illum.
 Quid faciat? mox ille viris graue lumen torquens,
 Plurima quæ possent animo liberabat obesse.
 Hinc adipem ille manu cadentem sumit utraq;
 Excudit exta furor, vultuq; impingitur ira,
 Alba quod exertis conspexit fraudibus ossa.
 Quò fit, ut illa viri sacras adolere per aras
 Assueti. veteris imitentur originis usum.
 Tum demum iratus coeli cui numina parent.
 Iapetionide, qui præstas omnibus (inquit)
 Consilio, coeptas neq; enim finis improbe fraudes.
 Talia turbato mittebat Iuppiter ore.

Proinde

unde doli memor, abdiderat mortalibus ignem,
Iapeto sensit, serulaq; fauillas
iens, tepidos terris clam detulit ignes.
Iouem medio sub pectore cura momordit:
ecitq; graui, neq; enim mediocriter ira.
raptis igitur flammis mortalibus ingens
didit ille malum. Vulcano namq; pudica
sit ut e terra formaret plasma puella
Ja facit deus, ambiguo qui crure laborat.
ompsit eam multo Pallas tum caesia cultu:
onauit zona, nec abest argentea vestis.
sa manu dea palliolum, mirabile visu,
xplicat inq; humeros a fronte reflectit eburnos:
ertur ex hanc tenera quos vngue reuulsit ab herba
loribus, aurataq; caput redemisse corona.
Lemnius hanc docta deus insigniuerat arte:
inq; alla longosq; dies, multumq; laborem
Impendit: placuisse Ioui sic ille putatur:
Sculptilibus pinxit varijs, ex imagine multa.
Nam quaecunq; mari, quaecunq; animantia terris
Apparent, in ea viuunt, micat indita late
Gratia: neu tantum pictas motare figuras
Membra, sed has veris affirmes vocibus uti.
Ut pulchrum mox ille malum (vice namq; bonorum
Fecerat) hanc oculis hominum diuûmq; patere
Exhibet: allatis ea deinde superbior ibat
Muneribus, largaq; nimis gaudere Minerva.

Astantes

Astantes stupor inuasit mortalibus inde
 Quod grauior fraus est et expugnabilis orta.
 Foemineum genus hinc ortum, sexusque proterui
 Progenies effecta, viros quæ ledere nata est.
 Hos puto qui rebus non consulere, sed omni
 Tempore cum satis libito sunt ventris abusi,
 Quale fauis examen apum dulciq; liquore
 Cerninius, infames haud raro pascere fucos.
 Per thyma mane volant, et picta per arua tepenti
 Sole vagæ, cerasq; legunt et dulcia mella.
 Prædo latet, curuoq; vorax sub vimine viuit,
 In suaq; abdit edax alienos exta labores,
 Talis in humanis prius ab Ioue foemina rebus
 Est data flagitijs hominem quæ ledat iniquis.
 Altera mortales est visa laceffere pestis.
 Nam qui coniugium spernit, nomenq; mariti
 Triste fugit, nescitq; tori parere querelis:
 Hic altore licet careat, multaq; senecta
 Sit grauis, et prona prospectet fronte sepulchrum.
 Indiget haud victu viuens, solitaq; dieta.
 At postquam vita excessit, prò quanta relictas
 Turba sit inter opes? letas pars vna nouales
 Diuidit, inuentum pars altera diripit aurum.
 At cui ducta fuit multa virtute marita,
 Sit cara et prudens, sit et integra moribus illa,
 Aequabunt mores secum mala nata probatos.
 Infelix, sed si fuerit, cui foemina nequam

Nupse-

Nupseri
 Quod su
 Sic anim
 Nō datu
 Multoru
 Effet, et
 Quin et
 Vranus
 Corpori
 Sicut et
 Icit, et
 Hic do
 appite
 Quos
 Vnan
 Exola
 Confi
 App
 Cum
 Nec
 Cur
 Qu
 Pa
 Ti
 In
 P
 I

serit ô quanta uiuent in pectore cura:
sed sit ei nulla morbus medicabilis arte:
nimum transire Iouis, mentemq; latere
datur. hoc in se probat haud impune Prometheus
ltorum licet is prudens, rerumq; peritus
et, erant tamen hunc quæ ledere vincula possent.
in & Briarei fastum, Cottiq; Gygisq;
anus ut vidit pater, admiratus eorum
orporis ingentem molem, spaciofaq; membra,
cut erat, vasta terræ furcatus abysso
cit, & Infernas (ait) en habitate tenebras.
hic dolor æternus lugentibus, hic erit horror.
Iuppiter haud multis post hæc labentibus annis
Quosq; dei Rheæ Saturno conceperat atrum
Unanimes adeunt Erebum, clausosq; Gignantas
Exoluunt. vasti valvæ sonuere barathri,
Consilij auia rursus Telluris in alnum
Apparere diem. caros nam Terra nepotes
Cum tribus his docuit, palmas ex hoste futuras.
Nec mora, bellum oritur patruis Titanibus ingens
Cum Ioue. multa Iouem fratrum tutela leuabat,
Quicq; recens Stygias Erebi liquere catenas.
Pars ea de summo librabat spicula cœlo.
Tela suis dedit editior Titanibus Othrys.
Inq; Iouem & fratres vibratas fortiter hastas
Proijciunt. pulsantq; polum: tremit ille cadenti
Pene par. arma dei trepidant, trepidantibus arma

Porri-

Porrigit, inq; suos graue Iuppiter excitat hostes.
 Tanta fuit belli sitis, & Mauortius ardor.
 Ut plusquam denos produceret arma per annos.
 Ambrosiam interea socijs apponit in escam,
 Nectariosq; palam calices, quibus illicet haustis,
 Iucundus subiit non pauca elatio diuos.
 Vidit & inde inquit diuum pater atq; hominum rex:
 Vos ô, Terra vocat Cœlo quos coniuge natos,
 Iampridem bello multos absumpsimus annos,
 Sperantes decus & palmam uirtute parare.
 Hinc nos inde nocens non paruus viribus hostis.
 Eia agite, inuictasq; manus uiresq; potenti
 Pandite nunc animo. atq; Othrym expugnatæ superbū.
 Haud certè immemores Ioue, quod ductore soluti
 Venistis, nostro Stygiam superastis abyssum
 Consilio, nexusq; guaves, turpesq; tenebras.
 Hæc ait æquato respondit pectore Cottus:
 Summe parens, nobis haud ignorata profaris.
 Nam neq; nos sensu, neq; nos ratione caremus,
 Scimus enim quod sis diuum tutela, paterq;
 Qui Stygios coluere sinus, infernaq; regna.
 Adsumus en reduces misero de carcere, passi
 O' hominum diuumq; parens, indigna relatu.
 Sed quid pro tantis meritis reddemus? in arma
 Ire iuuat, belloq; tuas defendere parteis.
 Firmior hæc nobis mens est, certumq; sub alto
 Pectore consilium. dicentem talia Cottum,

Ore

Ore auido
 Incipit, &
 Vnâ dij q;
 Saturnus
 Vidisses e
 Iuppiter,
 Instantis s
 Marte gr
 Expediunt
 Quisq; g
 Fundatur
 Etiam d
 lupibu
 Nanun
 Viribu
 Currit
 Clama
 Horru
 Edidi
 Tanti
 Nutu
 Ipsa
 Tan
 Pug
 In
 A
 I

THEOGONIA.

429

auido exhaustere dei. Mars ergo calere
 pit, & multo bellum clamore vocari.
 dij q; deæ q; vocant, quos maximus olim
 urnius natos Rhea pariente creavit.
 liffes & quos gelido dissoluit ab Orco
 piter, & nostrum traxit miseratus in orbem,
 tantis studio latè gestire duelli.
 arte graues hilarant, vastis & viribus arma
 expediunt, centumq; manus & brachia centum
 quisq; gerit, caput ex humeris fecundius agmen
 inditur: in ramos ea quinquaginta secantur.
 iam dira cohors Titanibus obuia passim,
 rupibus excisis saxosa volumina torquet.
 Titanum contrà per agros fulsere phalanges,
 viribus ingentes, & ad omni bellica promptæ,
 curritur: inq; vicem mixtum graue fluctuat agmen.
 clamatur: tunsum reboat clamoribus æquor.
 Horruerat Tellus, pulsum suspiria Cælum
 Edidit, & lachrymis fleuisse putatur obortis.
 Tantus erat diuûm fragor, vt contusus Olympus
 Nutaret, crepituq; graui concideret axis.
 Ipsa novos sensere pedum stupefacta fragores
 Tartara, terribilis metui fuit vndiq; clamor
 Pugnantum, & si qui vertissent terga sequentum.
 Interea mixtis vicibus dum tela volarent,
 Aureaq; immanis stridor contunderet astra.
 Ipse deum pater haud vltra cohibere furorem

x

Nonis

Nouit, at irata iamdudum mente coactas
 Ostentat vires: rapidos de nubibus ignes
 Spargit, & à summo flammās intorquet Olympo.
 Fulgur ei volitant crines, & fulgure peius
 Fulmen: ab horrifonis erumpunt nubibus ambo.
 Infremuit passim sparsis ambusta fauillis
 Terra, nec arboreis syluis sacra flamma pepercit.
 Pontus, & horrendis efferbuit æstibus ingens
 Oceanus: vapor aduersos desecuit in hostes.
 Quin lux aerium coelo tenus attigit orbem,
 Titanumq; oculis immersit clara tenebras:
 Nēue sacro calor est visus splendore carere.
 Haud secus hæc oculis vidisset, & aure patentē
 Hausisset, spectator ibi si fortè fuisset,
 Quam si terra graui crepitu mundusq; coirent,
 Terraq; per partes flueret, mundusq; dehiscens
 Sideret, & multa conuolueret astra ruina.
 Horruerant fremitu venti, lateq; coactos
 Pulueris attollunt montes, tonat vndiq; coelum:
 Armā Iouis nec fulgur ab est, nec ab æthere fulmen.
 Perq; graues volitant, validiq; per agmina venti.
 Fit fragor: heu quanta crebrescunt numina lite?
 Quantum quisq; manu potuit, monstraucrat hostis:
 Nec prius abstinuit bello, quam flectere cœpit
 Vna per aduersos acies turbata maniplos.
 Antè ferox nam Briarēus Cottusq; ruebant,
 Quiq; Gyges nullam patitur cum Marte quietem,

Ter cen
 Marmo
 Precipi
 Cautibu
 Fit fuga
 Truditi
 Sub Sty
 Hinc ta
 Edition
 Ferrea
 Quen
 Impli
 Sub S
 Edu
 Vlti
 Illu
 Tal
 Lu
 H
 E
 C
 I

THEOGONIA.

425

centum torquent pugnando per acra saxa,
 armoremq; manu graue desuper hostibus imbrem
 precipitant. rapit umbra diem, densantq; sub ipsis
 utibus horrenda sublata luce tenebrae,
 et fuga, subq; solum Titania turba repente
 ruditur, et validis ibi cogitur esse catenis.
 Sub Styge Titanes, coeco clauduntur et Orco.
 Hinc tanto refugis spacio telluris horizon,
 editior quanto polus à tellure recedit.
 Ferrea Tartaream sepes circundedit aulam,
 Quem circum triplicis nox atra voluminis orbem
 implicat, et nimias auget densata tenebras:
 Sub Styge radices Telluris, et Aequoris altum
 Educunt caput, et superas tolluntur ad auras.
 Ultimus est illic terrae locus. horrida porro
 Illuuias scatet, et seuos alit vndiq; vermes.
 Talia Titanes uobis ergastula magnus
 Iuppiter indidit, et miserum vos trusit in antrum.
 Haud retrò ferre gratus licet. irreuocabile fecit
 Ex Erebo Neptunus iter. duro hostia ferro
 Cudit, et admodo murum construxit in ære.
 Briareus simul accessum, Cottusq; Gygesq;
 Observant, multa; fide loca septa tuentur.
 Illic sidereus polus, infernaq; paludis
 Regia, concretis et tellus atra tenebris,
 Et quòd pacatis æquatur fluctibus æquor,
 Quisq; sibi proprios fines et flumina seruat.

Quis labor, heu quales ibi viuunt deniq; vermes:
 Ordine cuncta carere putes. Chaos omnia miscet:
 Haud breuibus Stygiae repetuntur callibus aedes.
 Esto quòd in primo vegetus sit poste viator,
 Tartareaq; citus petat interiora paludis:
 Longa diuturni prius orbita desinet anni,
 Quàm medios illi sit fas intrare penates.
 Hinc quòd ex hinc aditus turbo rapit ille decorum
 Numinibus plerunq; grauis saeuusq; putatur.
 Scilicet hoc monstrum multa caligine noctis
 Tecta notat, densisq; tegit sub nubibus aulam,
 His coram Coelum tenuisse Promethea dicunt,
 Infractaq; manus sublataq; cella gerentem.
 Nox illic, clarusq; dies uestigia ducunt
 Mutua, perq; vices soliti sunt reddere verba.
 Nunc is ferratos, nunc permeat altera postes:
 Cumq; exit, nox intrat: cumq; ea limen
 Linquit, aperta dies tenebris adit hostia pulsus.
 Haud unà manes habitant. ubi cesserit alter,
 Non nisi decretam redit altera viderit horam.
 Lucidus is multo mortales lumina donat.
 Nubibus ista caput graditur velata, manuq;
 Fert Somnum, Somno mors est soror. ambo parenti
 Pignora dicuntur Nocti. Stygiamq; paludem
 Vnà habitant: quorum radijs nunquam attigit ora,
 Seu sol cum scandit, seu cum descendit Olympum.
 Ex his vnus humi, totoq; cubilia ponto

Somnus

Somnu
 Alteru
 Stant se
 Quem
 Sustinet
 Quin e
 Regia p
 lungitur
 Infrenit
 Antè sed
 Fraudib
 Blandit
 àredit
 & sine
 Corrip
 Inferni
 Styx b
 Eminu
 Gran
 Sculp
 Atria
 Hanc
 Aeq
 Nan
 Tur
 Au
 Fo

THEOGONIA.

419

nus habet, dulcemq; homines dat habere quietem.
 rius cor in ære riget. præcordia duro
 ut ferro: nihil est pietas quod moliat intus.
 tem primum capit, haud vnquam crudelis abire
 tinet, heu pariter superis infensior hostis.
 ym et Tartarei latet infima numinis abire
 gia prædoni qua Persephonea marito
 ngitur, inuitis et eum vix accipit vlnis.
 fremit horrendum diris stridoribus aula:
 ntè sedet canis immitis custodia, limen
 raudibus aggreditur: si quis subit aduena cauda
 landitur, geminaq; procax submurmurat aure.
 i reditum tentes, grauior non ille redire
 Te sinet, infestos sed agens ab imagine vultus
 Corripiet, vastoq; vorax te ventre recondet.
 infernum porro diuis metuunda barathrum
 Styx habitat, canos venerabilis ambulat annos.
 Eminus à Cælo depressam possidet arcem.
 Grandia sunt cæcæ domui pro tegmine saxa.
 Sculpsit in argento multas circum alta columnas
 Atria, sidereo quarum caput imminet orbi.
 Hanc propè Thaumantis versatur nata, per altas
 Acquoris Iris aquas. Iouis est ea nuncia magni.
 Nam seu dijs oritur grauior contentio, siue
 Turpiter illorum linguam mendacia fœdent,
 Aut iusiurandum præstent, volat ocyor Iris,
 Formosamq; auro Stygijs in fluctibus urnam

Mersat, & hinc gelidum Cœlum super euehit amnē.
 Frigidus hic amnis saxo quia decidit alto,
 Subq; diu Tellure natat, noctuq; nigrantes
 Fundit aquas. Styx Oceani pars dena putatur,
 Aequor & extantem reliquas circumdare terram
 Dicitur, inq; ipsum spumoso vortice pontum
 Præcipitat. superos tantum pars vnica ledit.
 Namq; deum quisquis potuit periurus haberi,
 Deprehenso talem luit is pro crimine poenam,
 Debilior totum recubat postratus in annum:
 Ambrosiam non ille dapem, non nectaris ille
 Fœcundo sacrum bibit è cratere liquorem.
 Vox illi non vlla, trahit vix viuus anhelam
 Ore animam, iacet immitti sub tergo reclusus:
 Iamq; noui serus redit illi circulus anni,
 Peste quòd ex illa fit liber. at altera maior
 Rursus adest: nam lege nouem procul exulat annos.
 Et neq; sidereis mensis conuiuia vocatur,
 Consilium nec adire Iouis cœtusq; beatos
 Huic licet, extremum iacet at depulsus ad orbem
 Interea decimum sibi conuertuntur in annum
 Solis equi, mutæq; piant periuria lingue,
 Iamq; ablutus adest. venit ad conuiuia rursus,
 Perq; cohors, longam luerat qui crimine poenam.
 Mos ita iurandi diuis: tanto extat honore
 Styx canas grandæua comas. iter illa natare
 Angustum solet, & nullo corrumpitur æuo.

Hic

Hicobse
 Tartari
 Quisqu
 Horres
 Ferrea
 Continu
 Hec loc
 Demer
 Qui pa
 Oceani
 Cottus
 Briare
 Cymon
 Ist uel
 Expu
 lam d
 Dici
 lam
 Bra
 Stat
 Inm
 Si
 O
 A
 Y

obscura suos Tellus, et Pontus, et ater
 tartarus, et magni Coeli domus ordine fontes
 isquis habet. quid quod seuis loca uermibus illic
 crescant, animosque deum formidine terrent?
 rea marmoreis durant ibi limina portis,
 continuis compacta simul radicibus haerent.
 nec loca Titanes habitant, soli que lacuna
 emerfi, socia soli caruere caterua,
 qui parti affuerant Iouis auxiliaribus armis,
 Oceani vastas habitant sub gurgite sedes,
 Cottusque atque Gyges. generum Deus aequoris altis
 Priareum Neptunus aquis selegit, et illum
 Cymopolea tuo noctu dedit esse cubili.
 Ast ubi de coelo Titanas Iuppiter alto
 Expulerat, nuptam duxisti Tartare Terram.
 Iam tuncet illa sinus, iam facta puerpera natum
 Dicitur exerta admouisse Typhoea mammae.
 Iam puer ingentes humeros, iam fortia tractat
 Brachia: continuoque pedes agit ille labori.
 Statque ferax capitum ceruix, uelut arboris ingens
 Innumeros truncus qui spargit ad aera ramos.
 Si numeres, centumque manent speciemque, draconum
 Ora gerunt, ductis uise aera lambere linguis.
 Acrior ex oculis ardebat flamma, nec unum
 Ille sonum, centum reboabant uocibus ora.
 Quin et murmur erat uarium, mirabile dictu,
 Dixisses exinde deos certissima fari.

Nonnunquam indomitos coram mugire iuencos.
 Nunc catulos latrasse putes, nunc seua draconum
 Gutturata terribiles de montibus edere uoces:
 Perq; cauas, valles perq; altas murmura colles
 Spargit, et haud vna se uoce Typhoea reddit.
 Et iam res eius uoto cessisset, et ipsis
 Ira deis daret, et toto regnaret Olympo
 Ni tantum facinus procul aduertisset acuta
 Mente Deum pater. ingenti namq; ille fragore
 Intonuit, sparsitq; sacros de nuuib; ignes:
 Terraq; cum coelo commota, reserbuat aequor
 Fluctibus, Oceanusq; graues exhorruit undas.
 Nunc Ioue, nunc diuis hinc inde ruentibus, orbis
 Intremuit: dubia timuerunt astra ruina.
 Heu heu quanta parens traxit suspiria tellus.
 Hinc tonitrus fremit. inde grauem dare fulgura lucem
 Visa, nec assiduus cessabant fulmina telis.
 Perq; solum cecidere faces, perq; ardua coeli
 Culmina, nec liquidis sacra flamma pepercerat undis.
 Sensit et ipse minas imi regnator auerni,
 Atq; suis timuit nimium graue manibus Orcus.
 Titanum tum densa cohors sub carcere nigro,
 Saturnum multo circundedit acta fragore.
 Viribus armatur tum Iuppiter, armaq; sumpsit
 Fulgura. non tonitrus desunt, non fulminis ignes:
 Exiliensq; loco, summiq; cacumine coeli,
 Intraosita de nube faces. diuina Typhoei

Ora me
 Ingrem
 Fulmina
 lum fui
 Aut ferr
 Excidun
 Perq; so
 Iuppiter
 Dicitur
 Non Bo
 Flamin
 Quos
 Morum
 h max
 Turb
 Mach
 Pulu
 Sylu
 Erra
 Ten
 Sun
 Inu
 A
 Ti
 In
 C
 I

THEOGONIA.

430.

a micant, sacrisq; iacent exusta fauillis.
 remuit nato Tallus ardente, profundi
 lmina senserunt montes, multumq; parentis
 n fuit exustum: ceu plumbum saepe frequentes:
 ut ferrum candente fabri fornace minutis
 cecidunt frustis, feruenti liquitur igni:
 erq; solum domitum ueluti natat unda metallum.
 ppiter hinc Stygijs trussisse Typhona cauernis
 dicitur, infames uomitis de gutture uentos.
 Non Boream, non ille Notum, Zephyriue tepentis
 lamina, non nigris Argesten spirat ab Indis,
 Quos diuûm genus esse putes. quis commoda narret
 illorum erga homines: mittit quæ flabra Typhœus,
 In mare præcipitant frustra, pontumq; nigrantem,
 Turbineq; erampunt vasto. labat ætheris omnis
 Machina, mortales passim euersura labores.
 Pulueri densant nymbi, sublataq; uento
 Sylvarian sarmenta uolant, perq; æra longum
 Errantes qua parte ruant, qua deniq; campos
 Tempestate premant, miseri didicere coloni.
 Sunt alij freta qui uersant, puppesq; procellis
 Inuoluunt, frustra oratis suffragia nautæ.
 Ast ubi coelicolûm labor est expletus, et ipsi
 Titanes poenas Iouæ iam uictore dedere,
 Imperium vnanimis terræ coeliq; tyranno
 (Consilium tellus dedit) ascripsere Tonanti.
 Hinc prior is meritos socijs discreuit honores.

x s

Et

Et iam regali stabat sublimis in aula,
 Metida cum primum thalamo uocat. illius uxor
 Esse prius Metis meruit. namq; una deorum
 Atq; hominum coetus est scita reperta per omnis.
 Intumueret sinus: parituram Iuppiter arte,
 Dulcibus et uerbis, uteros exegit ut inter
 Pallada comprimeret. genuit nam Pallada Metis.
 Consilijs illam Coeli Terraeq; fefellit.
 Namq; Ioui arborum nimium sollertia cauit,
 Præter eum summo neu quis regnaret Olympo.
 Namq; erat in fatis, orituram ex Metide doctam
 Pallada cui patrias vires equare liceret.
 Quin et cum Metis regem diuūmq; hominūq;
 Qui nimis elatis animis foret, edere vellet,
 Egit ut excretam cohiberet Iuppiter aluum.
 Talia namq; Ioui persuasit terra nepoti.
 Dein Horas Themis ediderat, Iouis altera coniunx:
 Iustitiam, Legemq; bonam, Pacemq; uirentem:
 Quicquid agant homines, tres observare putantur,
 Hac quoq; fatales genuit de coniuge Parcas,
 Iuppiter: hæc Clotho, Lachesis fuit altera, sedens
 Atropos extremam tenuit. decus omnibus ingens
 Addiderat pater, et multo donauit honore.
 Namq; mali ius atq; boni dicuntur habere,
 Proq; suo tres cuncta regunt mortalia nutu.
 Tresq; Ioui Charitas præstanti corpore, nata
 Oceano tulit Eurynome. si nomina queris,

Aglais

Aglaie
 Ex oculis
 Sidereis
 Adde, v
 Perseph
 Dum p
 Quin e
 Vidit, u
 Ergo n
 Nec vi
 Latona
 Progen
 Vltima
 Hac L
 Et M
 At ci
 Pall
 Arm
 Ex
 Q
 Sic
 Te
 U
 E

THEOGONIA.

459

aię prior, Euprosyne, Thalięq; sequuntur.
oculis pulchrum afficiunt, iucundus ab harum
creis irrorat amor de more pupillis,
de, virum foecunda Ceres experta Tonantem,
rsephonem parit. heu Stygio nimis illa tyranno
um placet, à cara rapta est (Ioue dante) parente.
uin & Mnemosynem (comptis erat illa capillis)
idit, ut ô dederis mihi tu quoq; pignora, dixit.
ergo nouem peperit formoso corpore Musas:
Nec vigor his semper, nec delectatio desit.
Latone posthac congressus, Apollinis ingens
Progeniuit iubar, & claram venando Dianam.
Ultima Iuno placet: tede placuere sororis,
Hac Lucina oritur, simul & spectabilis Hebe,
Et Mars commotis semper qui fluctuat armis.
At cui cunctarum rerum est concessa potestas,
Pallada foecundo potuit peperisse cerebro.
Armatas ea sepe acies durosq; tumultus
Excitat, & medios grauis it nec iniqua per hostes.
Quicquid agit, patrium seruat ueneranda decorem.
Sic quoq; nullius commixta libidine Iuno,
Te Vulcane tulit, sed non sine coniugis ira:
Insignemq; deos te reddidit arte per omnis.
Neptuno at Triton, Amphitritiq; procaci
Nascitur: auratas habet ille sub æquore sedes,
Atq; vnā matri comes it, regisq; parenti.
Heu grauior nimium Triton Deus aurea Marti

Pellito

Pellito Cytherea Metum, trepidumq; Timorem
 Gignit: uterq; grauis bello pugnantibus esse
 Dicitur, et densas pariter turbare phalangas.
 Nec non Hermoniam, gaudet qua coniuge Cadmus,
 Progenere Ioui preconem Maia decorum,
 Mercurium Atlantis peperit. Dionyse crearis
 Tu quoq; sitq; parens Semele, clarissima Cadmi
 Progenies. patrem tibi vendicat illa Tonantem.
 Securum mortis genuit te Liber: at illam
 Mors rapuit. nunc esse deos polus astruit ambos.
 Herculeas posthac Alcmena puerpera vires
 Ediderat, furata tuum Latoa maritum.
 Inclytus Aglaie thalamo Vulcanus adhesit,
 Vnam quæ Charitis præstat letatus habere.
 Auricomam summis Ariadnem Bacchus ab astris
 Vidit ut (hanc genuit Minos) pro coniuge sumpsit.
 Hanc quoq; funere ex morti, turpiq; senectæ
 Iuppiter exenit, medijsq; locauit in astris.
 Herculis at postquam labor, et certamina tandem,
 Plurimaq; Argoi cesserunt iussa tyranni,
 At sua formosam connubia vinxerat Heben
 Herculeæ virtutis honos, ea filia magnæ
 Iunonis, magniq; Iouis cœlestia tædas
 Atriaq; et diuos celebrarunt recta iugales.
 At Soli genus Oceano quæ ducit aquoso,
 Et Circen parit, et regem Perseis Ectam.
 Formosis Idya genis subit: illa sororem

Perseis

Perseis
 Medea
 Quos
 Saluete
 Et que
 Nun
 Et seme
 Dicite
 Isium
 Excipi
 Vrbis f
 Prima
 Fortu
 Dicen
 Que
 Diu
 An l
 Inoi
 Ad
 Le
 A
 Ca
 H
 I

ein vocat, atq; socrum. nam nupsit Bete,
deamq; illi genuit. Vos ô, polus omnes
os habet, & sedes gaudet regnare beatas,
vete, tibi terra parens, tibi dico salutem,
quæcunq; vago dispergeris insola ponto.
Nunc mihi, mortalem si qua est experta maritum,
semen coeleste solo commiscuit imo,
icite, vester erit labor hic quoq; dicite Musæ.
suum fecunda Ceres heroa maritum
excipit. hæc ditem dederant connubia Plutum.
rbs fuit Itripolis, pinguis fuit insula Crete,
rima puer quibus exoluit cunabula Plutus.
fortunate puer pelago terraq; iacere
Diceris, atq; domos hinc inde locare beatas:
Quem seu fors hominẽ, propria seu sponte sequeris,
Diues erit, largosq; feret te dante maniplos.
An loquar Harmonien, Cadmo quæ coniuge foeta,
Inoq; & Semelem peperit? nec deerrat Agaue.
Addidit Autonoen: cuius connubia pulcher
Legit. Aristæus. multis erat ille capillis.
A' patrijs subis has Thebis Polydore sorores.
Calliroe, neq; enim te nunc labor Oceane
Hic tacet: ingentem subiisse Chrysaora coniunx
Diceris. hinc cunctis melior mortalibus vnus
Geryones, nostras datus est venisse sub auras.
Ah puer Herculem infœlix extendere famam
Tu quoq; debebas: nam te abstulit ille tuarum

Sorte

Sorte boum: testis tanta est Erythra rapinae.
 Indica Tithono posthac Aurora marito,
 Pignora legitimo peperit duo foeta cubili.
 Aethiopum prior egregijs formosus in armis
 Rex Memnon erat. at nati si fortè secundi
 Scire quod est nomen cupis, Emathiona vocabant.
 Tum demum Cephali narratur amoribus vrsa,
 Quis Phaetonta creat. diuis gratissimus ille,
 Florentes annos viridemq; etate iuuentam
 Comptas erat: puerum Cypris cum cepit, et illum
 Nocturnum sacras fore demona iussit ad aras,
 Nec tacuisse vacat, sibi quam praeclarus Iason
 Duxerat Aesonides. ea filia Phasidis Acte:
 Mediam dicunt. sanxere iugalia diui
 Vincula nec frustra iuuenem certasse tulerunt.
 Namq; graues Pelia pugnas, et dura iubente
 Arma obiit, patriam tandem est regressus Iolcon:
 Caraq; nec leta coniunx Media carina
 Defuerat. tædis ortus Medæus ab istis
 Dicitur. hunc Chiron in monte recepit alendum
 Phyllirides: quod certa Iouis si fata iubebant.
 Grandæuum sunt quæ patrem sibi Nereæ dicant,
 Vt Thetis, et Psamathe. mixta mortalibus ambæ,
 Mortales ex se foetus genuisse putantur.
 Aeace te Phoco Psamathe formosa parentem
 Effecit, Thetis albens argentea suras
 Pelæa magnanimo patrem donauit Achilli.

At Ve
 Aene
 Edidi
 Quen
 Quis
 Omni
 Tyrr
 Ultim
 Nau
 lanq
 Pign
 Nun
 Qu
 Co
 An
 Ne
 Fe
 N
 N
 A
 C

THEOGONIA.

437

Venus Anchise herois supposita cubille,
 eneam peperit, nemorose in montibus Ida.
 didit Agrium Circe, fortemq; Latinum,
 quem nulla quisquam culpa carpendo momordit:
 quis pater ambobus queris? facundus Vlysses.
 omnibus imperio pariter duo iura dedere
 Tyrrhenis, longè fines extendere dicti.
 Ultima Nausithoum concepit diua Calypso,
 Nausinoumq;, suo cum iam potiretur Vlysse.
 lamq; ego si qua viris dea sit mortalibus vsa,
 Pignoraq; ediderit, videor satis esse profatus.
 Nunc cantata nurus harum, et genus, heroínas:

Quæ Ioue, quæ summo Musæ gaudetis Olympo.

O modò tam digno cur me Fortuna fefellit
 Codice? materia cur me priuauit honesta?
 An quo iam merito vatem fraudaret honore?
 Nèue suum decus esse suo furiata labori
 Ferret, et Ascreas ea nollet viuere Musas?
 Nos ea Romanis an quòd conuèrttere verbis
 Noluit? Ah si sic quanti? puto conscia diua es,
 Aemula Mombrinium nolis emergere nomen,
 Quæ te causa mouet? sunt quæ nos multa valemus
 Scribere, sunt studijs accommodata plurima nostris.

THEOGONIAE HESIODI PER BO-
 nium Mombrinium Patricium Mediola-
 nensem Latio donata,
 FINIS.

AD

AD LVCAM TERTIVM, PA-
tricioꝝ Brixiaꝝ splendorem, &
Meccœnatem suum,
Pylades.

Tertie, cura poli, Musarum gloria, Luca,
Carminē diuorum suscipe quæso genus,
Quod Pylades nuper victum tibi dedicat vni,
Dum sibi præsidij te satis esse putat.
Nil habuit maius, quo te lux maxima vatum
Munere de votus posses adire cliens.
Quicquid enim inconstans homini fors addit, & au-
Argenti & rerum, possidet ille nihil. (fert,
Contentus casula & modici possessor agelli,
Si modò uix tenuis suppetat ore cibus.
Hunc tu iudicio postquam grauiori libellum
Terferis, in populum (si volet) ire iube.

DEO-

DE
LO

For
liquib
Mu
Quic
Au
Melp
Re
Quer
D
Quo
H
Hum
C
Id
C

439
EORVM GENEALOGIAE A BURCARDO PY-
lade Brixiano versibus elegiacis
conscriptæ, Liber I.

Armine concipimus geneas cantare
deorum, (let:
Quos pia gentiles turba vocare so-
Quonam quisq; patre, & qua sit ge-
nitrice creatus,
Forsitan & clarum si quid in orbe dedit.
in quibus Ascræi pars est non ultima vatis:
Multa etiam, Siculus quæ Diodorus agit:
Quicquid & agcessit quondam Certaldus in vnum,
Aut veteres scriptis nos docuere suis.
Melpomene astitas, turba comitante sororum,
Res & in hoc schedio vestra putatur agi.
Quem primum longæva deum commenta vetustas
Dicitur, huic nomen Gorgonis illa dedit.
Quod neq; fas aperire foret, nec prodere cuiquam,
Hac venerata suum religione deum.
Hunc sine principio, nulloq; autore parentem,
Credidit in tenebris degere posse Chai.
Id Chaos (ut perhibent) rudis atq; incondita rerum
Materies, vno corpore iuncta fuit.
Cui neq; quam posset quisquam dignoscere formam,
Nec

Nec nisi pondus iners, et graue, vultus erat.
 Dicitur hanc Deus is sedem tenuisse profundam:
 Hinc factum, vt nulli cognitus illa foret.
 Qui congesta Chao discordia ferre tumultum
 Semina concipiens, intulit, hisce manum.
 Litigium eduxit primum: id sine matre profectum,
 Panaq; tum Parcas exilijsse ferunt.
 Prima fuit Clotho, Lachesis subit, Atropos inde:
 Hæ manibus vitam fataq; nostra gerunt.
 Ipse Polum digitis post hæc conclusit in orbem
 Exiguum ductis: sic vaga fama canit.
 Protulit hinc Terram, dictam quoq; nomine Vestæ:
 Quæ Famam, et Noctem, Taygetamq; parit,
 Tartaron, Antæum, numero quæ pignora quinq;
 Sola creat, nullo semine fulta viri.
 Tum Terræ iunxisse latus, Pythonaq; magnum,
 Inde Erebum fertur progenuisse Deus.
 Mox Erebum de nocte ferunt ter pignora septem
 Gignere. primus amor diceris esse puer.
 Gratia dehinc, patiensq; Labor, liuensq; venenum
 Inuidiæ, Metus hinc, Frausq; Dolusq; subit:
 Humanisq; tenax nimium quæ mentibus hæret,
 Notus Egestatem sustinuitq; locus.
 Hinc ea quæ miseros fertur sortita, Famesq;
 Cum Senio, Morbus, deinde Querela venit.
 Pallorẽ et Tenebrã ac Somnũ, Mors atra sequuta est
 Atq; Charon, penè est vltima nata Dies.

riens Aether conclusit viscera matris:
ui soror est natos proxima nixa duos.
c primum dixere Iouem monumenta uetusta,
hunc Celiū atq; idem Cœlius esse potest.
oiter è cerebro natam eduxisse Minervam
Dicitur, et nulla de genetrice, suo.
era nata tulit nomen Proserpina matris,
Que (si vera canunt) illius vxor erat.
a Diana simul, Tritopatreus, Ebuleusq;
Et Dionysus item, profiliere Ioui.
e Niobe est Apis, Lyfica susceptus at Hercules,
Hermen Cyllene protulit Arcadica
unt scita, Sol primus, Liberq; ex ordine primus,
Pignora de incertis matribus orta deo.
dem Epaphum genuit, siue Isis nata Promethei,
Siue Io hunc tulerit: pressit utramq; deus:
Teq; ex Persephone, Liber, dixere secundum
Mercurium, vates progenuisse pij.
Primus at ex illo, primaq; Cupido Diana
Editus est: alijs nixibis Autolius.
Lychione hunc illi peperit. fuit illa parente
(Sed nondum volucris) Dædalione fata:
Autolius primum non nota è matre Sinonem:
Sissyphon hic, geminos, Autoliamq; tulit.
Dicitur hac sollers quondam prognatus Vlysses,
Proditur hoc Troiæ patre fuisse Sinon.
Ex Epapho Libya est, et coniuge Cassiopæa,

Belus inexplicitis Priscus ab vberibus.
 Ex Belo Danaus, geniti, Aegisthusq; et Agenor:
 Sed quibus, haud clarum, matribus extiterint.
 Quinquaginta ortæ Danao, fera pectora, natæ
 Matribus ambiguis: quæ necuere viros.
 Nomen Hypermestra est primæ. Bona dicta secunda,
 Tertiâq; Amymone: cætera turba latet.
 Prima tamen scelere abstinuit, sponsoq; pepercit:
 Aegisthi reliquæ dissecuere genus.
 Quo pater his factio periturus Iuppiter undas,
 Quas referant humeris, sub Phlegethonte dedit.
 Lynceus Aegistho natus perhibetur, et una
 Quos decies fratres quinque fuisse patet.
 Tanta cohors dubium quibus à genitricibus orta:
 Deq; tot, hic nomen Lynceus vnus habet.
 Iunctus Hypermestræ magnum produxit Abantem,
 Cuius in Argiuis regna fuere diu.
 Is Proctum, Acrisiumq; è ventribus, Iasiumq;,
 Sustulit ignotis. Proctus at ipse Meram.
 Cumq; Mera geminas (si stant audita) sorores:
 Sed non sunt illis nomina certa satis.
 Antiopa has fertur, Sthenobœa, vel Antia nixa:
 Sunt vario uatum pectora iudicio.
 Acrisio Danae genita est: stetit abdita mater,
 E' pluuio Danae Persæa nixa Ioue.
 Iasio Amphion, Thalaon, Atalantaq; nati:
 Hippomaneæ cursu quam superasse ferunt.

Orta

T
 Ortatus
 Phleg
 De Thala
 Sena t
 Eurynom
 Partub
 Quinetia
 Argia
 Non patu
 Letus
 Tertia, sec
 Septem
 Europam
 Et qu
 Quamq
 Sint
 Hoc Po
 Et C
 Hermi
 Edu
 Datq
 Ti
 Dilo
 N
 Tre
 Py

nata tua est Neleu coniunx Amphione Chloris,
Phlegreusq; fuit de Thalaone puer.
Thalaone uiro prodit malefida Eriphyle,
Neleu thori consors Amphiaræ tui.
Eurynome huic mater dicta est: sed cætera turba
artibus obscuris edita profiliit.
Metiam Eurynome Thalaon tibi gignit Adrastū:
Argiam hic natas, Deiphilenq; duas.
Eripuit genitrix. verum hac tu coniuge Tydeu
natus es: illa uiro non Polynice minus.
Tydeus, sed Beli proles narratur Agenor,
septenum tacito ventre parasse genus.
Tydeam in Cretam tauro per cæcula uectam,
Tydeus quæ Taygetam traxit amore Iouem.
Tydeusq; canunt factam nato Lacedæmone matrem:
Tydeus licet, hunc Semele qui tribuisse uelint,
Polydorus item natus fluxisse putatur,
Tydeus Cadmus Phoenix, Labdacus, atq; Cilix.
Tydeus uione Autonoe Cadmo, Semelenq; et Agauen
Tydeus didit: Inoe filia quarta fuit.
Tydeusq; Philistenem Phoenix, quo deinde Sychæus:
Tydeus Phoenix triplici pignore Bele patrem:
Tydeus ne, atq; Anna, diro quoq; Pygmalione.
Tydeus nec satis, hos uteri qui genuere, patent.
Tydeusq; Cilix profert obscura coniuge natos,
Tydeus non ullo illustri nomine Lampſacium.
Tydeus eodem, è silice primus qui excussit ignem:

Et patrem antiqui Pygmaliona Paphi:
 Quem peperit dilecta prius sibi eburnea virgo.
 Deq; Papho est Cinyras, matre latente, satus.
 At Cinyras Myrrha, ex de Myrrha sumpsit Adonim.
 Sed genitrix Myrrha nomine nulla datur.
 Labdacus extrema est producta ab Agenore proles:
 Laius huic tacito filius ex utero.
 Laius Oedipodem ex Iocasta coniuge sumpsit:
 Ex matre impurus quatuor Oedipodes:
 Antigona, Ismenen, Eteoclea cum Polynice,
 Tharsandrum Argia de Polynice parit.
 Coelius aetherae sobolis pars alterea, bis sex,
 Sed tantum e Vesta pignora sena dedit:
 Tethyn, Opim, Cererem primam, Titana, marisq;
 Rectorem Oceanum, salci ferumq; senem.
 Vulcanum primum tulit inde, Iouemq; secundum:
 Sed quo concubitu, non tenuisse licet.
 Mercurius pariente Dei quoq; tertius, illi,
 Si modo vera canunt, magnaq; nata Venus.
 Inuentorq; domus luteae, sine nomine matris,
 Toxius ortus ab hoc, atq; secundo Venus.
 A' venio deducta Venus, quod ad omnia diua
 (Tullius ut cecinit) prompta uenire solet.
 Hec eadem a spumis olim sibi nomina traxit,
 E' quibus in rauco dicitur orta mari.
 Nam pelagi tumidas cum demisset in vndas,
 Saturnus Coelo membra resecta patri,

Illorum

TH
 Illorum e sp
 Virgo f
 Aphrogen
 Dorica
 Et quod n
 Hoc C
 Quod Cy
 Huic
 Natus E
 Fecit
 Sunt qu
 Qu
 Te pey
 Q
 Merc
 Q
 Vulc
 C
 Prin
 E'

Illorum è spumis contractis sanguine fuso,
Virgo sub æquoreis orta putatur aquis.
Aphrogenia igitur dicta est hinc, atq; Aphrodite,
Dorica quòd spumamam lingua vocavit αἰφροῦ,
Et quòd nata sacris primum est appulsa Cytheris,
Hoc Cythera sibi nomen habere solet.
Quod Cypron hinc petijt, sedes ubi plurima diua est,
Huic quoq; cognomen Cyprogenia fuit.
Natus Eryx, structo Siculorum in vertice templo,
Fecit ut huic nomen post Erycina foret.
Sunt qui illam dicant Philomedeia, testibus orta
Quòd fuerit, risum uel dea semper amet.
Te peperisse volunt matrem hanc formose Cupido,
Qui mentes hominum coelicolumq; domus.
Mercurio fulgens peperit Venus Hermaphroditum,
Qui mulier, qui vir, neuter & unus erat.
Vulcano è primo primus fuit ortus Apollo,
Quem Iouis alterius nata Minerva creat.
Prima Ceres Acheronta parit. qui nocte Megaram,
Tisiphonam, Alectò, tris furias genuit.
E' terraq; Stygem: parit hæc Cocyton: at ille
Te Phlegethon: Lethen tu generare soles.
Vtraq; in obscuro est genetrix. Acherò quoq; nym-
Turbidus ex Orne, protulit Ascalaphum. (pha
De Styge te nata natam Victoria. sed te
Natus Honor sola est, delituitq; pater.
Se quondam leto Rauerentia iunxit Honori,

Et sacra Maestas protinus orta fuit.
 Titanum è terra bis septem promere foetus
 Constat, et Aurora est filia sola tamen.
 Cetera turba mares, Hyperion, et ipse Lycaon,
 Coeus, et Astræus, seuus et Iapetus.
 Pallenes, Pallas uero, et Typhon, siue Typhæus:
 Quique patris nomen non habuere sibi,
 Enceladus, Briareus, Aegeon, Runcus, Aloeus,
 Falciferi ultores, Porphyreonque, dei.
 Quos pater infestos olim sibi Iuppiter igne
 Ad Styga fulmineo trussit ab arce poli.
 Sanguine ab illorum fuso excreuisse virorum
 Cedibus et vitijs corpora plena ferunt.
 A magno exortum memorant Hyperione Solem,
 Et Lunam: obscurus partus uterque manet:
 Aeonas, Horasque Chronis: sed Nerea Soli
 Lampetiam et pariter te Phaetusa tulit.
 De persa Oceani prole est sublataque Circe,
 Acetesque deo, qui vehit altus equos.
 Mediam Aetæ coniunx Ipsæa tulisse
 Fertur, et Absyrtum, Calciopenque viro.
 Vxorem hanc Phryxus, Medeam duxit Iason,
 Quæ fratrem potuit dilacerare suum.
 Sol quoque Miletum non nota excepit ab alio,
 Angitiam, Dircen, Pasiphaenque simul.
 Candida Mileto Cyane est enixa gemellos,
 Biblida cum Cauno, quos malus usit amor.

Arca-

Arcadis at mater de patre Lycaone nata est
 Calisto, arctoi gloria summa poli.
 Hec versa est, Helice, Septentrio, vel Cynosura,
 Interdum Phœnix nomine dicta nouo.
 Latonam è Cœo, qua tu susceptus Apollo,
 Asterienq; serunt matre latente satas.
 Aurora Astræo peperit Titania fratri
 Astræam et uentos, qui freta longa premunt.
 Primus ab exortu consurgit Apeeliotes,
 Quem subsolanum lingua Latina vocat.
 Huic flat ab occiduo aduersusq; Fauonius orbe,
 Græcula quem Zephyrum dicere turba solet.
 Perfurit arctoo Septentrio missus ab axe:
 Hunc Borcam Graia constituere notæ.
 Limite quem recto mittit contraria tellus:
 Est Latijs auster, Cecropijsq; Notus.
 Inter eum et primum celer est Vulturnus Achæis,
 Ingenti strepitu quod fluat, Eurys erit.
 Personat Argestes contra, nostroq; uocatus
 Spirat in æquoreas nomine Corus aquas. (Libs:
 Austrū inter Zephyrumq; fremes uenit Africus, aut
 Obuius huic Aquilo turbidus ore furit.
 Quem Libs atq; Notus claudunt, ab utroq; uocatur,
 Compositis gemino dogmate nominibus.
 Cæcian opposita dicunt de parte meantem,
 Is sibi Romanum non puto nomen habet.
 At quem Vulturnus mediū comprehendit, et Auster,
 y s Euro

Euroaſtrum appellant, Euronotumq; ſimul.
 Thraſcion obijciunt crepitantem à fronte poetæ:
 Fallor, an hæc numero ſtirps duodena fuit?
 E' Zephyro Balium, Zanthumq;, Harpyia Podarge
 Fertur Achilleis nixa tuliffe iugis.
 Sed Zethum, & Calaim, Boreæ parit Orithyia:
 Ignoto Harpalicen ſuſtulit ille thoro.
 Heſperon ex Aſia, atq; Epimethea, teq; Prometheu,
 Atlantem ex Clymene pertulit Iapetus:
 Heſperus Heſperidas, Aeglen ſimul atq; Erethufam,
 Tertia quam memorant Heſperethuſa fuit,
 Pyrrha patrem naſcens Epimethea ſola uocauit,
 Cognita Pyrrha ſatis Deucalione uiro.
 Heſperidum & Pyrrhae matres latuere: Prometheus
 Pandoram molli fecit at ipſe luto.
 Iſide mox factus pater eſt, & Deucalione,
 Quos tulit obſcura de genitrice duos.
 Deucalion Pyrrha genuit de coniuge, uerſum
 Pſittacon in volucrem nominis inde ſui.
 Hellanumq; Hellas quo dicta eſt Græcia: tectis
 Sed te Phentrates & Dionyſe thoris.
 Ex Atlante fuit tacito de ventre Calypſo,
 Sed puer ex Aethra poſt generatus Hyas,
 Hic venator erat, quem fulua leona peremit:
 Illa diu eſt Ithacum ſed remorata uirum.
 Atlanti coniunx Hyadas quoq; parturit Aethra,
 Quas numero ſeptem fama fuiſſe refert.

Pyrrhodile, Eudora, Ambrosie, Chronis, atq; Thiene,

Polyxo, & Phyto: nomina Græca manent.

Pleione Atlantis femori coniuncta, putata est

Nutrices Bacchi gignere Pleiadas:

Taygetam, Maiam, Steropen, Meropenq; Celeno,

Electram, Alcyonen, sidera facta polo.

Pallene, aut Pallas quintam genuisse Mineruam

Diceris: at venter, qua generata, latet.

Creditur illa tamen patrem occidisse. Typhœus,

Seu Typhon, natos edidit ipse duos:

Aeon, & ignota fuit hic productus ab alio:

Chedria te mater seu Chimæra tulit.

DEORVM GENEALOGIAE A PY-

lade versibus conclusæ, Lib. II.

Nunc Iouis in sobolem laxamus vela secundi,
Coelius ignota est cui genitrice pater.

Partibus huic tribuit uarijs annosa vetustas

Sex numero foetus protinus, atq; decem.

Hunc Latona patrem Diana & Apolline fecit,

Gratia non vna est partaq; ab Autonoe.

Pasithea, Euphrosyne, Aegiale, tres nomine dictæ:

Amphion, Calais, Zethus ab Antiopa.

Te Semele peperit Cadmi strips cognita Bacche,

Asterie quarto est Hercule facta parens.

Arcade Callistro: Tityum fuisse tulerunt

Hellaron, Orchameno de genitore satam.

Latona hic strupro Tityus quum fortè vocasset

Fixus

Fixus ab Ortygio tartara nigra subit.
 Infelixq; nouem sparsus per iugera terræ
 Pascit inexhausto corpore semper auem.
 Taygetam nato foetam Lacedemone, magnum
 Dardanon Electra profilijsse canunt.
 Tantalon ignoto regem de ventre Corinthi:
 Bellorum inuentrix teq; Minerva ferox.
 Argeum, Autoum, Nomiumq; ab Apolline tractos
 Fertur: Aristæum iungere fama solet.
 Cyrene quos nymphea deo Peneia fudit:
 Si modò non uatum pondere uerba carent,
 Ortus Aristæo tacita est lolaus ab alio,
 Autonoe Aetæum præda futura canum.
 Matribus ignotis Lapitham produxit Apollo,
 Quo Lapithas dictos turba diserta putat:
 Eurynomen simul Adrausti Eurydicesq; parentem,
 Et populi Aethiopes quo Garamanta sati.
 Edidit & Psyche placida deus Endelechia,
 Insignemq; modis Orphea Calliope.
 Lychione edoctum citharaq; Philemona clarum:
 Inde Arabem nactus de Babylone fuit.
 B' nata Laucis, Sucronis coniuge, Branchum:
 Psammathiaq; tui prole Crotope, Linum.
 Huic Mopsus Manto peperit, uel ducis Hymante:
 Tuq; Philistenem Cantio lata virum.
 Hoc quoq; tu Aescclapi, nympheaq; Coronide sumptus,
 Hippolyto uita qui redeunte peris.

Teq;

Teq; M
 Hic
 Dictus
 Si m
 Chrysip
 Censu
 Cuius in
 Qui
 Spensipp
 Flame
 Ex alijs
 Assur
 notuler
 Se no
 it tu cor
 Orbe
 Quod pe
 Corru
 Vnde illu
 Que
 At quia te
 Hunc
 Quam Sc
 Temp
 Sant qui
 Lang
 Hinc &

Machaon habet genitorem, Asclepius illum:
ic tamen ambiguo prodit, & ille thoro.
us ab Argivis radios quod iacet, Apollo:
modò nil fidi dogma Platonis habet.
Sippus, quia non multi, verum vnicus ille est,
ensuit id quondam nominis esse deo:
s in assensum prisci venere Latini,
qui solem, cui par non fuit ore, vocant.
Sippus dictum multis à viribus ignis,
lammifero gradiens quem vehit axe, putat,
alijs atq; ex alijs quod flexibus orbis
Assurgens ortus proforat ille suos.
tulerat doctus magno à Zenone Cleanthes,
e nondum passus diriguisse fame.
u cornifici, quoniam referatur ad ortus
Orbem inter mundi, nomen habere canis.
òd perimat dixere alijs atq; animantia tollat,
Corrupto quotiens acre pestis adest.
de illum gestare arcus, & tela sinistra,
Que iaciat, morbos quum ferit ore ferunt.
quia tergemina est ipsius gratia dextra,
Hunc medicaq; putant arte valere deum:
um Solis calor ipse omnes depellere morbos,
Temperie soleat concomitante sua.
ut qui illum tanquam pellentem corpore tri, tes
Languores, dictum saepe referre velint.
ac & Alexicacon nobis vaga fama vetustos

Retulit

Retulit hunc solitos dicere Cercopidas.
 Loemion hinc Lindi finita peste vocatum,
 Hunc etiam summo prorsus honore colunt.
 Virgoq; Vestalis sacris huic ritè peractis,
 Et medice, & Pean dicere Apollo solet.
 Hunc Peana tulit sedatis Græcia morbis,
 Vel quia dispergens noxia tela ferit:
 Ante quibus magnum telis Pythone peremit:
 Dum puer in cunis ipse sororq; iacet.
 Quo quia perpetuis celebratus laudibus ille est,
 Dum Pean toto victor in orbe sonat:
 Hinc factum, ut Pean Phœbi pro laude feratur.
 Et si qua est alijs sæpe relata deis.
 Pythius hinc etiam dictus Pythone perempto,
 Vel quia putrescant foeda calore dei.
 Delius & fertur, clârò quòd lumine monstrat
 Cuncta: vel in Delo est hunc quia nixa parens.
 Cynthius à Cyntho, Deli qui sidera monte
 Pulsat, & ipsius condita templa gerit:
 Ortygius, quoniam Delos sibi nomina multa
 Sumpsit: & Ortygiam, Pyrpileamq; vocant.
 Asteriam, Lagiam, Mydiam, Cerrham, atq; Cynethū
 Quin illi interdum Cynthia suggerritur.
 Fama coturnicis tamen hanc de nomine dictam,
 Ortygiam, est ortyx quæ uocitata, refert.
 Nam Iouis Asterie quum vim fugitaret, in illam
 Versa prius fuerat, quam scopulosa foret.

Inde

utem quum formam aquile sumpisset, eandem
geretq; deus: saxea facta fuit.

uisse diu saxo mutata sub undis
editur, inuita ne potiretur amans.

Indem precibus Latonæ adiuta sororis,
remissa est undis exeruisse caput.

putant Delon posthac cognomine dictam,
quæ sese ostendit quum latuisset aquis.

ergo Ortygia, Asterie est hinc insula primæ
dicta, tot ex illo prædita nominibus.

namq; Iouis plenam, Pythonis acerbis
exagitata diu quum foret illa minis,

cepit miserata soror: tulit illa gemellos,
et Phœbum et Phœben, iussa quiete frui.

hec Phœbum, multoq; nitore, vocarunt,
splendidus et pura sit quia luce Deus.

Clarius dictus, Clario Colophonis ab vrbe,
Qua solitum multo constat honore coli.

Non Nomius, non ille greges quod pauerit olim,
Sed quod quæ Tellus omnia pascat agit.

Lycius, quoniam Lycus est quoq; dictus ab Argis:
Nam similis multum creditur esse lupo.

q; armenta lupi rapiunt, sic humida quæq;
Attrahit, et radijs surripit ille solo:

ut quod albescant ortum post omnia solis,
A luce exceptum nomen id esse volunt.

Umbrae appellat, pluuios quod is excitet imbres,
Quod

Quòd tamen à Tymbra maxima turba refert.
 Hec herba est Latijs populis Satureia dicta,
 Forsan et Origanum quam vocitare solent,
 Hac ager Iliacis tectis vicinus abundat,
 Inde ibi Tymbræo sunt sacra templa deo.
 Grynaeum nemus est, dedit vrbs cui Grynia nomen,
 Quæ sedet Aetolis Ianijsq; locis.
 Id tibi Phoebe sacrum, Grynaeus et inde vocaris:
 At Myrhinus, Myrhina te quòd in vrbe colunt.
 Phocidis à Cyrra pariter Cyrræus Apollo.
 A' Patari Lycie, sed Patarae adest:
 Huic in utroq; loco quoniam tribuantur honores,
 Dictus ab aurata Chrysocomusq; coma.
 Cecropis in vicis quia sit celebratus, Agyieus,
 Nomine quo uicos Attica terra vocat.
 Sminthius à templo, quòd quondam Teucrus in oris
 Troijugenum fertur constituisse deo,
 Postquam terrigenas serrato prælia vidit
 Ederè, et in clypeos loraq; dente sibi.
 Quos quoniam Sminthas appellat Gnosia tellus,
 Sminthion hinc Phœbum, Sminthia templa vocat.
 Quodq; arcus speciem argenti diffundit in altum
 Exoritur quotiens, Argyrotoxis erit.
 Quotidie verò quoniam renouatur, et ipse
 Gignitur, ac gignit splendidus ore micans,
 Argeneten Dores simul, et dixere Phœneta:
 Loxian obliquus circulus esse facit.

Vlioni

inde, salus quoniam tribuatur ab ipso,
 tonius vates protulit ore graui.
 bycis saluis dictusq; Libysinus olim,
 ga sua Trinacrius terga Pachynus habet.
 soror est Phœbi vario quoq; nomine culta,
 quod fuerit nobis parua referre mora.
 a est, quod nocte diem quasi conficit, aut quod
 tempus eam duplex noxq; diesq; videt,
 d inuict, est luno: Lucinaq; prodere luci
 quod soleat partus mensibus illa suis:
 oculis luciq; fauens, vel forsan ab illo
 qui facer huic fuerat lucus in Exquilijs.
 mate quinetiam dicta Ilithyia Pelasgo,
 tunc quia placaret foemina parturiens.
 emis hæc eadem, ceu que secet æra magnum,
 fertur ab his quibus est Atticus ore lepos.
 d triuijs præerat, Truiam causantur: ob idq;
 Tris facies reddunt, oraq; terna deæ.
 lunam iccirco, noctu quod luceat una,
 A' radijs vel quod lumina Solis habet.
 sephone est Græcis, atq; hinc Proserpina nobis,
 Vel ceu proserpens credita utrinq; gradi.
 ietynnæ a capto summersæ retibus olim
 Corpore Minois vim fugientis agunt.
 inde etiam montem, quo templa fuere Dianæ
 Conditæ, Diëtynnum Cretica terra vocat.
 ata quod in Delo est cum Phœbo, Delia fratre

Dicitur: at Phœbe, pura quòd ore nitet:
 Quòd centena deam placaret victima, vel quòd
 Centum errare annos non tumultata daret.
 A' Græcis Hecate est, Pergæaq; ab vrbe vocata
 Pamphylie, Perga qua sibi sana tenet.
 Bis septem Amphion Niobe temeraria coniunx
 Foeta tibi est, arcu quos dat Apollo neci.
 Semarcū, Epinitū, Archemorū, Antegorāq; vocarūt,
 Phædimon, et Sypilon, Tantalon atq; mares.
 Quatuor ast alij mutarunt nomina primis,
 Te quibus Alphenor supposuisse volunt.
 Et simul Ismenum, Damasitona, et Illioneum:
 Sed maribus numero est sumpta puella pari.
 Nerea, Pelopia, Cleodoxe, Chloris, Oguue,
 Cum Pythia, extrema est Astycratia soror.
 Pulchra Ithum Zeto atq; Thyim produxit Aedon,
 Mortua quæ te Cardue nomen habet.
 Enixa è Baccho Venus est Hymeneæ: Thyoneus,
 Est etiam Bacchis, matre latente, genus.
 Fertur et è Baacho peperisse Ariadna Thoantem,
 Qui tulit obscuris nixibus Hypsipylum.
 At Bacten Bacchum, et Graij dixerè Babacten,
 Clamorem βακτεν quòd sua lingua notet.
 Nam madidi vino magnos efferre tumultus,
 Bacchantesq; solent sepe vocare deum.
 Bassarea appellant, quoniam sit bassara vestis
 Baccharum, ad summos usq; remissa pedes:

Lydia

THEOGONIAE. LIB. II. 457

quam mittit: locus est nam Bassara, uestes.
 ga similes sunt Lydia terra tuis.
 epitu Bromius, quod vociferetur Iacchus:
 uod curis soluat corda, Lyæus erit.
 minus Alysius, Latio seu nomine Liber:
 uod pius est, Eleus dicitur esse pater.
 utero (ut fama est) Semeles à fulmine tactæ,
 ppiter excepit, supposuitq; sibi.
 lateri insutus quia sit Iouis, Eraphioten:
 am fuere est *πάπτερον*, lingua Pelasga refert.
 dq; Iouem pupugit, Dionysius: ostia lucis
 Quod bis adit, nomen huic Ditbyrambus adest.
 quod ad os iterum quæ sunt admissa, redire
 cogit, & arcani non tenet ille fidem.
 odq; duas matres est visus habere, Bimater
 Dicitur: huic Semele, Iuppiter inde fuit.
 Stilium perhibent, noctu quia membra resoluat,
 Vel quod nocturno tempore sacra ferat.
 seu fuerit, quia sit quoq; pungo *πύω*,
 Vrbis illum Aegypti uel quia Nysa colit:
 a primum hunc referunt uinum ostendisse, vel illa
 Nysa Helicon pagus qua patet ara tuus.
 quia grassentur bacchantum membra, Thyoneus
 Extiterit: ferri est impete nanque *θύων*.
 Menalius, quod turba furat: uel ab Arcade monte,
 Annua quo soliti condere sacra deo.
 ictus ab elatis bacchantum uocibus Euan,

Aut Euan Bacchum Phryx quia sermo uocet.
 Quòd madidos faciat, quòd uino corpus inundet,
 Dorica Bryseum dogmata sepe canunt:
 Aut quia Brysea celebretur in urbe Laconis
 Precipua cultu, nomien ab urbe gerit.
 Euchion à precibus, quòd vota precesq; litantum
 Susciperet, dictum nuncia fama tulit.
 Euchyón à magna coeli rectore vocatum,
 Id sonat in Latijs filius euge bonus.
 Namq; giganteo tremereut quum numina bella.
 Iamq; polum manibus turba teneret atrox,
 Primus ibi indutus Bacchus noua membra leonis
 Horrendum subita morte giganta premit.
 Quo pater exultans tunc Iuppiter, Eubya dixit,
 Ingenti fassus pectore leticiam.
 Montibus in summis quoniam sit cultus, Oræus
 Fertur: ab Arcadæ monte, Lycaus erit.
 Leneus, seu Lenobates, à uase feretur,
 Quo calcata fluens eijcit uua merum.
 Quodq; ignem inducat neruis, patriatq; calorem,
 Sæpius Ignigenam lingua latina vocat.
 Herculis est quarti Carthago filia dicta,
 Huncq; colunt Tyrij, fœtaq; nulla patet.
 Arcadis Ionius nympha est stirps orta Selene,
 Nomina quem perbibent exhibuisse freto.
 Huius at Euandri mater Nicostrata proles,
 Fertur ab ignotis edita visceribus.

Sed

Sed lo
 Ar
 Cebali
 Icar
 karus
 Iph
 Deg; to
 Null
 Dardan
 Dar
 Gignit
 Dici
 roius
 Qu
 rosq;
 illun
 exillo
 Her
 Quo su
 Et
 Tiboni
 Re
 Matrib
 Tit
 Nym
 De
 Al Pr

uis è nato Lacedemone prodit Amyclas:
gulus hoc illo est, Oebalus atq; patre.
us Oebali quo sunt à rege vocati,
rus & Leda Tyndarus unde sati.
Erigonem tulit, & te Penelopea,
hthinaq; Bumelo confociata viro.
tot à magno quondam Lacedemone ductis,
ullius genitrix cognita vera fuit.
anus Electra stirps et Iouis alma secundi,
ardana quo tellus nomina gensq; trahit,
it Erichthonium. nixa hunc Candavia partu,
icitur, & coniunx illius atq; soror.
us hoc gentis, seu Tros: quo Troia uocata est,
ue regio fuerat Dardana dicta prius.
q; Ilum, Ilium uel Ilium, qui condidit urbem
ium: & Assaracum, cum Ganymede tulit.
lo ductum sed Laomedonta fatentur,
Hercule periurium qui domitore perit.
o simul Hesione est Telamone puerpera facta,
et Teucri genitrix, Antigoneq; fata.
onus, Lampus, Clytionq; Hicetaon, & ipse
Rex Priamus, iuncto Bucolione simul:
tribus incertis ingens quæ prodita turba.
Tithono Aurora est Memnona foeta suum.
mphaq; Auaruarea Esipium, Pidasumq; tulisse
De magno fertur Bucolione duos.
Priamus quondam Troiae rex inclutus, amplam

Progeniem varijs partibus extulerat.
 Hoc primum atq; Hecuba de coniuge prodiit Hector,
 Thessalicis circum Pergama tractus equis.
 Cui puer Astyanax, genitor quem saepe Camandrum
 Dixerat, vxore est sumptus ab Andromacha.
 Ex Hecuba Paris est Primo satus, atq; Polites,
 Oenone Paridi Nymphaq; nixa duos:
 Daphnim, et Idæum tacita de matre Polites
 Dat Priamum, Ascanio qui comes ire tulit.
 Phorbantem genuit Priamoq; Epitessia mater,
 Obscuro Phorbas Illionea thoro.
 Denaq; progenies Hecubæ parientis ab aluo
 Exiliit, Priamum quam genuisse putant:
 Ilione, Thracum regi quæ contigit vxor,
 Cassandra et uates sponsa Choroæbe tibi:
 Penæq; sequens vestigia rapta Creusa,
 Dum patrem et patrios sustinet ille deos.
 Laodice Thracis coniunx Helicaonis: et te,
 Thrax cui rex auro dat Polydore necem:
 Deiphobe insidijs Helenæq; vxoris adempte,
 Et qui Pelidæ Troile ab ense cadis.
 His Helenum uatem, atq; Epiri regna tenentem
 Addimus, Aeneas vnde futura capit.
 Quæq; patris tumulo est maestata Polyxena Pyrrho:
 Antiphus Atrida cæsus ab hoste subit.
 Tesiorum Priamo parit inde Peribibia regi,
 Atq; Iphitem, Antilochi qui cecidère manu.

Sustu-

Sustul
 Vn
 Laoth
 Al
 Tequ
 Go
 Qui fu
 Sum
 Huic
 Ac
 Hippo
 Ino
 Quem
 Iph
 Qyos
 Et
 Patro
 La
 Mente
 Ch
 Et tua
 Ai
 Affar
 D
 Non
 E
 Anch

lit ē nympha Teucrum simul Antiodona:
nguibus hic vrsi dilaceratus obit.
hoe senis Althai pariente Lycaon,
lter et es Priamo dein Polydore satus.
uoq; Castimira genitum, à Teueroq; peremptum
Gorgition, Priami seminis esse ferunt.
fuit et mater, siue uxore Arisba, Thymetis,
sumendi heu Graij iam malè suasor equi.
c et Alixirhoe peperit te nata Dimantis
Aesacc: de ignotis cetera sumpta cohors.
pothous, Pannō simul, Antiphonusq; et Agaus,
nde Agathon, Mestor, Dicomoonq; nothus:
em pugnans Ithacus ferro consecit Vlyßes,
sus et Atrida percutiente cadens.
os Diomedis item uirtus subduxit, Echemon
Et Cremenon, paribus dum veherentur equis.
rocli et saxo Cebrion prostratus ab ictu,
Laocoonq; sacer maxime Phoebe tibi.
ntorida coniunx, Polypi quoque, Medificastis,
Chaon et, vnde Heleni nomina terra tenet.
tua Polydamas coniunx formosa Lycaste,
Aiakisq; necat quem Doridona manus.
aracus Trois generosi tertia proles
Dat Capyn, Anchises editus ipse Capy.
on patuere tori. Aeneam Simoentis ad undam
E' magno Anchisa protulit alma Venus.
ichisen formosa patrem genitrice latente,

Nupta tibi Alcathæon Hippodamia refert.
 Ascanium Aeneæ coniunx emixa Creusa:
 Iulius Ascanio, Romæq; progeniti.
 Syluius à syluis, casu quibus ortus, habetur:
 E' Romæq; urbem nomen habere putant.
 Mater in obscuro est, qua sit conceptus uterq;
 Syluius Aeneæ posthumus ortus item.
 Hunc patre defuncto, in syluis Lavinia coniune
 Edidit, hinc dicta est Syluia posteritas.
 Ex illo Aeneas alter satus, inde Latinus:
 Filius hoc Alba est, hinc generatus Athia.
 Ortus Athi Capys, in Capuam quo decidit urbem.
 Nomen: ab hoc genitum Capeton esse volunt.
 Inde refers Tyberine genus, quo uortice merso
 Albula mutato nomine dicta fuit.
 Agrippam tamen ante seris. Remulus sit ab illo,
 Qui Iouis ætherij fulmine tactus obit.
 Iulius hoc, à quo gens Iulia creditur orta:
 Hoc quoq; Auentinum patre fuisse patet.
 Ille Procam, atq; hic te genuisse putatur Amuli,
 Teq; simul Numitor, pignora seuæ duo.
 Dat Numitor Lausum, patrui quem dextra peremit:
 De patre Lause tuo est illa nata Rhea.
 Omnibus his certas nulli tribuere parentes:
 Marte Rheaq; sati Romulus atq; Rheus.

DEO.

T
DEO

O

Te Cl
 Hinc A
 Et qu
 Corufice
 Et qu
 Tum Sol
 Nec
 At Dori
 Et T
 Neptuna
 Menj
 Sustulit I
 Nept
 E' terra
 Prod
 Thessali
 Allu
 Hic Dap
 Qua
 Te quo

THEOGONIAE LIB. IIL. 491
RVM GENEALOGIAE A' PY-
lade uersibus conclusæ Li-
ber tertius.

Ceanus Vesta ex Cælo genitore creatus,
Plurima, sed uaria pignora matre dedit.
Pleionē, quam duxit Atlas: Phætona q; nixā
Clymene, ex Circen, te quoq; Persa feram,
Æthram, Atlantis quæ dicta est altera coniunx:
quæ Vulcanum nutrit Eurynomen.
Circen, Pallas qua inuentrix nata quadrigæ est:
quæ Chironem Phyllira protulerit.
Solem, quo mel quoq; est medicina reperta.
Ec satis, hos uteri qui genuere, patent,
rim Oceano Thetis est, ex Protea, foeta:
Tritona, genus qui tenet ambiguum.
Uno fertur nam diua Salacia coniunx
sensibus expletis hunc peperisse deo.
Idotheam Proteus, nigramq; Melanibo,
æptuno oppressam: mater utriq; latet.
Pater Oceanus bis flumina fensa
prodidit: hæc uario fluctibus orbe ruunt.
Sاليا exoritur Peneus, amœnaq; Tempe
lluait, ex Macedûm littora pulsat aquis.
Daphnen Phœbo dilectam protulit olim,
quæ fugiens lauri cortice tecta fuit.
quoq; Aristæi Cyrene cognita mater,

Quem cum melle oleum praedocuisse volunt.
 Currit ab Aonijs Epidamnium Asopus ab alto,
 Fulmine iam tactus, dum mouet arma Ioui.
 Ipse qui genuit, comitatum Eteoclea bello:
 Nomen, et Aeginan, insula cuius habet.
 Appenninigenam Thuscosq; Umbrosq; secandem
 Rhoma capit Tyberim, dum freta longa petit.
 Ocnus ab hoc genitus proles fuit incluta, Manto
 Tiresiae vatis filia quem peperit.
 Impiger Aoniam Cephissus fluctibus ambit,
 Cui latus implicuit candida Lyriope.
 Narcissumq; tulit: qui dum se cernit in undis,
 Dicitur in florem versus amore sui.
 B' Pindo tellus Acheloum Thessala monte
 Excipit, Aetoli est terminus ille soli.
 Atq; uno tantum perfertur in aequora cornu:
 Herculeae reliquum diminueret manus.
 Sirenas genuit (si vera est fama) puellas:
 Terpsichore has peperit, Musaue Calliope.
 Leucosiam, Lygiam, Pisnoen carmina dicunt:
 Quarta tribus iuncta est Parthenopea soror:
 Vrbis noua Parthenope cuius de nomine dicta est,
 Hac quoniam moriens urbe sepulta fuit.
 Irrigat Argolicos Inachus delapsus Acheis,
 Cui stirps incerta est trina parente data.
 Io prima fuit, quam Iuppiter arserat: antè
 Quam data Iunoni munere vacca foret:

Altera

era Phægeus, superis quem prima sacella,
Cumq; annis menses instituisse serunt.
subit. Argiūm tenuit qui regna, Phoroneus:
Quo satus Aegialeus dicitur, et Niobe,
mnisus Siculas fluvius perlabitur oras,
Sargesta hunc nato fecit Aceste patrem.
nc tulit Hippotes Troiaai sanguinis vnus,
Oppressit fluvius, dum canis ora gerit,
mina Thessalico ducit Sperchius ab orbe:
Pegaseumq; sinum, Thermopylasq; premens.
lleis huic genuit Polydoris Mnesthea, qui se
Pelidae socium Pergama ad alta dedit.
ppameam Meander habet, Phrygiasq; Celenas,
Inq; suos ortus versus et ora rigat.
luit Ioniam, Carasq;, urbemq; Prienem,
Miletumq; acto diuidit ille sinu.
iblidis et Cauni Cyanen genuisse parentem
Hunc fama est, dubium de genitrice tamen.
aphlagonum campos rutilantibus Axius undis
Spargit, et elutis fontibus arua tegit.
axima Acheßameni quæ nata Perhibia dicta est,
Illius amplexum sustinuisse ferunt,
ub decimumq; fuit mensem Pelagonius ortus,
Qui tulit Asteropum: nec torus unde, patet.
lellidis Alpheus claro de fonte putatur
Editus, Arcadico flumina ferre solo.
Qui terras subter, pelagiq; abstrusa profundis
Labitur,

Labitur, et Sicala tollit in orbe caput.
 Alpheo Orsilochus satus est, illoq; Diocles:
 Hoc pariter Criton, alter et Orsilochus,
 Ignotis uenere toris: hos fama gemellos
 Ad Troiam Aeneae procubuisse nanu.
 Nilus ab Aegypto Aethiopum determinat orant,
 Omnia fecundans quae madefecit aquis.
 Incerti est ortus, flumiorum creditus ingens,
 Et quantum incerta matre tulisse genus.
 Herculis hic nomen sibi possidet, illa Minervae:
 Hic Dionysus erit, Mercuriusq; subit.
 Mercurius, nobis qui fertur in ordine quartus:
 Pluribus hic Hermes, sed trimegistus adest.
 Hic genuit Daphnin, sylvis qui pastor in altis
 Primus, et egregio frontis honore fuit.
 Mercurium pariter quantum, cui Mercuriorum
 Cunctorum ascribi plurima gesta volunt.
 Editus hoc Norax quem protulit Oschyra nympha,
 E' Pirenei senant progenita.
 Vulcanum quintam sobolem tibi Nile dederunt:
 Hunc Apin Aegyptus, quo duce gaudet, ait.
 Is tulit Aethiopem, populi quo autore feruntur:
 Quum primum Aetlantes, aetherijq; forent.
 Solem etiam genuit, quo Lampetusa parente,
 Et Phetusa fuit, Lampetieq; sata.
 Tum Phaethon, Clymene peperit quae candida nympha,
 Heu patrij currus qui male rexit equos.

E' Phaë-

T
 E' Phaë
 Quo
 Ascreu
 Ocea
 in quib
 Stry
 Neand
 Idae
 Colcho
 Her
 Argem
 Ne
 Asip
 Pe
 Euen
 Se
 Enix
 Q
 Ma q
 F
 Nei
 I
 Di
 C
 P

Phaëtonte Lygur, non certa nascitur aluo,
Quo Lygures populos nomen habere putant.
Taurus, fluuios Tethy genitrice profectos,
Oceano, vates, et genitore canit.
quibus Eridanus grandis memoratur, et Ister,
Strymon, et Alphæus, Nilus et Heptaporus:
Pander, Rhesus, Mysæq; sub orbe Cayeni,
Ideo Rhodius vertice ad ima cadens.
Chorum Phasis, Lydorum turbidus auro
Hermus, et in Phrygijs quem Simoenta vocant,
gento similes qui fert Acræius undas,
Nessus item, pronis inde Liachmon aquis:
Sippus, Ladon, Grenicon, Partheniusq;
Peneum bis addit, Sangariumq; duos.
Euphratenum, Ardiscum pariter, diuumq; Scamandrum:
Seq; alios uates scribere posse negat.
Iuxta Oceano Tethys quoq; Nereæ magna.
Qui tulit è Dori coniuge Nereidas.
Idem quidem soror et coniux, et Iuno Tenanti,
Nereos est olim dicta fuisse dei.
Nereides uarijs traxerunt nomina rebus,
Ingenio, uictu, corpore, ventre, locis.
Prædictaq; prima Thetis, Pelide mater Achillis:
Proxima Cymodoce, fluctibus una quies.
Amphithoe, Spio, Glaucæ, Neseo, Pherusa,
Amphithoe, Clio, Dynameneq; potens.
Thyllodoce, Euarne, Proto, Xantho, Galatea

Alba comas, Drymo quercubus aſimilis.
 Actæa, Amphinome, Autonoe, et formoſa Menippe:
 Inde Ephyre, et Melite dulcius ore canens.
 Apſeudes, Panope, Nemertes, Callianira,
 Opis, Dexamine, Deiopea ſubit.
 Haſ Hiera, atq; Arcthuſa, Lycorias, Orithya,
 Cum Clymene, et Doto, Callianaffa premunt.
 Eucrate inſequitur, Neſo, Cymoq; Saoq;
 Atq; Eudora nitens, Moera, Thalia, Thoe.
 Paſithea, et niueis poſt haſ Eunice lacertis,
 Eulimene, et curis Protomedea frequens.
 Hinc Amphitrite, et pacata mente Galene,
 Multorumq; Erato pignus amoris habens.
 Hippothoe, Hipponoe, Euagore, et tu Pontoporea,
 Eione, et riſu prædita Glauconome.
 Laomedia ſagax, Halimedaq; cura profundi,
 Legibus à multis dictaq; Pollynome.
 Liagore, Eupompe, Pſamathe, Pronoea, Themifte
 Aeterni referens pectora iuſta patris.
 Cydippe, et florens Ianira, et Doris, Agaue,
 Mox Halia, et roſeis compta Ianaffa genis.
 Tum quæ ſtagna colit Linnoria, blanda Lygea
 Additur, extremo es tuq; Amathya loco.
 Inſuper Oceanum Heſiodus, cum coniuge Tethy,
 Multiplices nymphas progenuiſſe refert.
 Quas numero ter mille canit, preſſasq; paludes,
 Atq; ſolum uarijs incoluiſſe locis.

Ante

omnes Pytho, Vranicq; simulima diuis,
cedunt, Prymno tertia iura tenet.
te hinc, Chymene, Electre, et formosa Rhodæa,
Ilirhoe, Zeuxo, sedula deinde Thoe.
bosis, Pluto, Polydoraq; Pasithoeq;
exaure, atq; Asie, tuq; Petrea subis.
ha, Galaxaure, simul Europea, Telesto,
umq; Hippo, adiuncta est his Ianira procax.
nome, et pulchrum pectus sortita Dione,
auaq; Cerceis, et moderata Tyche.
Eudore, Perseis, Acasta, Menestho:
que secum Amphirhoen, Ocyrhoenq; trahit:
et Antha uenit, Clytie, dulcisq; Calypso:
ec non Chreseis, pulchraq; Doris adest.
ra quis poterit comprehendere nomina versu,
edibus, ore, cibus (ficta) vel officijs?
na Saturnus Coeli Vestæq; propago,
ena quidem. at septem pignora sumpsit Opi.
onem infernum, qui te Reuerentia natam
Dicitur ignoto progenuisse toro.
icam etiam tulit, et Vestam, Cereremq; secundam
ersaphones matrem, falcifer ille senex.
quoq; Neptune, et Iuno, et qui Iuppiter olim
dictus es à primo tertius esse Ioue.
a Cronin, à nostris qui Serpentarius esse
constet, et obscura sit genitrice satus.
Ilira teq; seni Chiron præceptor Achillis

Extu.

Extulit, vnde vocant te quoq; Pbylliriden.
 Chironi Ocyrhaen rapidis (sic fama) Cayci
 Fluminis in ripis filia nymphea parit.
 Ausonia regem Picum Saturnus. at ille
 Et Sentam, Faunam te quoq; Faune tulit.
 Eurymedon Fauno Eurymedonte Perhibia regia
 Phaeacum genitrix edita Nausithoi,
 B' Fauno Satyros, Panes, Faunosq; creatos,
 Sylvanosq; volunt, nullaq; mater adest.
 Acis ex illo, nympheaq; Simethide cretus,
 Saepo suo fovit quem Galatea sinu.
 Nymphea quoq; e Fauno est enixa Marica Latinum,
 Praeneste hinc, cuius urbs sibi nomen habet.
 Hinc etiam Aeneae coniunx Lavinia nata est,
 Nondum avis: hanc vxor gignit Amata viro.
 Ecce pater Neptunus adest, longa agmina secum
 Natorum varijs matribus orta ferens.
 Ex Helope est Dorus, parit Euryma Telemon, vnde
 Eurymedes dictus vatibus ille fuit.
 Ex Amphitrite Steropen, Brontem atq; Pyragmon,
 Busirinq; Epapbi sustulit ex Libya.
 Alcyone Hircum, Phorcum pariente Thoossa,
 Qui maris e monstro Gorgonas exhibuit.
 Buryalen, Sthenno, plenamq; decore Medusam,
 Gorgonibus frater tuq; Bathylle venis.
 Scylla quoq; e Phorco genita, ex Critheide nymphea:
 Et cui certa datur nulla, Thoossa, parens.

B' terra

TH
 E' terra H
 Ocype
 Ha praete
 Sic num
 Quae tam
 (Vt fun
 Nycteus e
 Qui si
 Mater An
 Nympha
 Neptunu
 Pegas
 Huc etia
 Vxor
 e quo
 Sub
 incerta
 Vnd
 Sicanun
 Coll
 incerti
 Aoi
 Bergie
 Ch
 Et Cy
 O
 Mesi

ra Harpyias gignis Neptune, Podargen,
ypetenq; duas nomine fama refert.
ræter geminas iunxere Celeno, & Abello:
numero harpyias quattuor esse patet.
tamen Electra quidã & Thaumante profectas,
t sunt diuersa pectora mente) volunt.
us è pelagiq; deo satus, atq; Celeno:
gi sibi Nyctimenen, Antiopamq; tulit.
r Amalthæa est natarum dicta duarum,
ympha sub Idæis cognita littoribus.
unum alatus patrem genitrice Medusa
gasus, haud dubia voce referre solet.
etiã memorât genitorem, Othus, atq; Ephialtes:
xor Aloeos hos Iphimedia parit.
uoq; de nata Phorci Polypheme Thoossa,
b liquido æquoreus protulit orbe senex.
ta genitrice Taram qui condidit urbem,
nde Tarentini littora nata sinus.
um incerta, de quo Sicania: dicta
ollibus à terris Trinacris ora prius.
rtis Siculum, Siculae quem nomina terræ:
onq; Aoniae quem tribuisse volunt.
ion Albionem, Actonium, Meliona, Pelasgum,
hrysaërem dubijs edidit inte toris.
ygnum, ad Troiam qui in par congressus Achilli
ccidit, eq; suo corpore fecit auem.
apum pariter, vates quo autore putatur

Ennius à proavis continuisse genus.
 Addidit Onchestum, qui moenia condidit urbis,
 Quam de se Onchestam dicier instituit.
 Hoc Megareus, illo Hippomanes genitore creatus:
 Cui cecit cursu virgo Atalanta pedum,
 Ortus Amymone est Danaï Neptunia proles
 Nauplius: auditis si modò danda fides.
 Hic natum obscura Palamedem excepit ab aluo,
 Insidijs Ithaci quem mala saxa premunt.
 Mox Amycum nymphea ex Melite Neptune tulisti:
 Is Buthe nterum fama sed occuluit,
 E' Buthe generatus Erix, magnaq; Dione:
 Cuius ex à templo dicta Erycina fuit.
 Aegeum maris inde pater, qui rexit Athenas,
 Sed tacito fertur progenuisse thoro.
 Huic Medum Medea parit, quo Media dicta est:
 Que tristes succos edere terra solet.
 Huic Aethra eximium bello factisq; superbum
 Thesea, qui è Phædra sustulit Antigonum,
 Deservitq; suam qui Phyllida, Demophoontem,
 Illo quæ potuit non redeunte mori. (gnit.
 Hippolitum Hippolyta Theseus quoq; Amazone gi-
 Quem trepidi phoca dilacerastis equi:
 Virbion hinc dictum quoniam reuocatus ab umbris
 Arte Machaonia, bis vir in urbe fuit.
 Virbius huic etiam, quem mater Aricia sylvis
 Extulerit, fertur deinde fuisse puer.

Hinc

TH.
 Hinc tibi N
 Illo Rix
 Rixiorq; A
 Ex Areta
 Choniū, atq
 Nausica
 E' nymphea
 Nelea q
 Patricidar
 Et tuus
 Tum duo
 Carmi
 Quattuor
 Surrip
 Inde Per
 Hec l
 Nestoris
 Et Sti
 Fœmina
 Quo
 luno tu
 Si m
 Lactur
 E'
 Urat
 N
 Sun

tibi Nausithoum Neptune Perhibia fudit,
lo Rixinorq; Alcinousq; sati.
orq; Aretem genuit, latere parentes.
x Areta Alcinous Laodamanta ferit.
iū, atq; Haliō, & madidū quæ excepit Vlyssēm
ausicaam. & patrios vexit ad vsq; lares.
mpha Peliam Tyro Neptunus, & altam
elea qui struxit, protulit inde, Pylon.
cidarum, dubia genitrice sororum
t tuus est Pelias dictus Acaste pater.
duodena senex Chlōri de coniuge Neleus,
armine Mæonio pignora clara dedit.
ttuor at nobis patuerunt nomina tantum,
urripuit famæ cætera tempus edax.
Periclymenus, Chromius, venit inde Biantis,
ec Pero est coniunx, hic quoq; Nestor adest.
oris Antilochus, Pisistratus, Anthos, Echephron,
t Stratius, Perseus, cum Thrasymede, viri.
ina sola fuit Polycastis nomine dicta:
quos omnes coniunx parturit Eurydice.
tuum Saturne genus, sed in ordine primum,
i modò Nasonis carmina pondus habent,
ucis Heben fertur peperisse comesis,
tactu floris belligerumq; deum:
æ quem Flora deæ se posse tacere
nascentem in campis prodidit Olenijs.
quoq; percussa Martem qui dicere vulua

Exortum pergant maxima Iuno tibi.
 Marte deo belli prodit ter quina propago,
 Et uarijs foetus pastus ab vberibus.
 Aliger ex Venere est susceptus matre Cupido,
 Psyche Voluptatem protulit aligero.
 Hermionem Martiq; Venus pulcherrima nixa est,
 Quod graue Vulcani corda tulere uiri.
 Hinc fuit Hermione Cadmo cum contigit vxor,
 Infaustum claudi nacta monile dei.
 Astyocha Ascalaphus tibi Mars, et Lalmenus orti.
 Actoris Azide hac filia clara fuit.
 Ex Thebe Euadne est, Asapi coniuge, nata.
 Ignibus in medijs concomitata virum.
 Zesius ex Hebe tua, sed Remus Ilia proles,
 Romaniq; caput Romulus imperij.
 Bistonioe e nympho Mars est quoq; Terea nactus:
 Cui purit et Progne, deinde propinat, Irym.
 Quae sequitur dubijs e ventribus orta propago,
 Belligero pariter dicitur esse deo
 Britona Minoem, quae se, non passa furem,
 In mare seruata virginitate, dedit.
 Cuius ab aequorea subducto retibus vnda
 Corpore, Dictyne condita templa deae.
 Tum iaculi inuentor quod Plinius asserit: vnde
 Creditur Aetolus nomina ferre solum.
 Occiditq; animal qui primus Hyperuius, et qui
 Helidis et Pise rex fuit Oenomaus.

Oeno-

TH
 Oenomaus.
 Victa ob
 Ex Merope
 Mari D
 Thestion n
 Sustulit
 Quasq; de
 (Temp
 Insignem
 Quor
 Cuius ob
 Sorte
 Agrius,
 Cete
 Et pate
 Aut
 Althea
 Prae
 Atlant
 Ty
 Sunt t
 Al
 Que
 C
 Ma
 Q

Thetis, genita est Pelopi quo iuncta parente
victa olim rapidis Hippodamia rotis,
Merope, aut Sterope Atlantis, Parthaona gignit
Aars Deus. at foetus quattuor ille creat.
Styxion nymphæ genitum Calydonide, matrem
pustulit Altheam qui Meleagre tibi:
isq; dedit letho fratres Meleagrius ensis
Temporis ut prisca nuncia fama refert)
nem Plexippon equis, et Toxion arcu:
quorum opera Aetolus funera sensit aper.
s ob creptum quod virgo Atalanta gerebat
orte caput, iuvenes occubuerunt duo.
ius, atq; Melas, et rex Calydonius Oeneus:
etera Parthaon stirps tibi nata fuit.
ater Altheæ, fratrumq; puerpera nulla,
aut modo quam dictos tris genuisse seram:
eaq; Oeneus Meleagrum, et Tydea sumpsit,
relia miscendis fulmina bina dei.
nta Meleagre seris tibi Parthenopeum,
Tydea Deiphile dat Diomede patrem.
tua de incertis proles genitricibus Oeneu,
alcidæ coniunx Deianira feri.
m dedit et letho Menalippum dextera Tydei,
auta parum: et Gorge, non reuenda soror.
te satus Phlegyas supremum contemptor, et altis
ubdere qui potuit Delphica templa focis.
m deus Arcitenens calamus prostravit acutis,

Inde animam Stygios trusit ad vsq; lacus,
 Atq; sub ingenti religatam sistere saxo,
 Pendet vbi assidue vasta ruina dedit.
 Causa mali princeps, Phœbo vitata Coronis,
 Extitit. hinc Phlegyam perculit ira patrem.
 Ortus ex Ixion Phlegya. non ille parente
 Sanctior, ex poëna non leuiore cadit.
 Hoc patre Pirithous, Ditis quem regna petentem
 Cerberus agida vix superante, necat.
 Sed tulerat sortem bello prius is Polypæten,
 Illius hunc coniunx Hippodamia parit.
 At miser Ixion cœlo pietate receptus,
 Conscijs arcani cum Ioue factus erat.
 Dumq; thoros sternit molles, dum cetera tractat,
 Iunonem est ausus sollicitare deam.
 Suppositaq; ferox genuit de nube virorum
 Corpora, Centauros, quadrupedumq; truces.
 Nomina sunt, Amycus, Rhoetus, Gryneus, Oedus,
 Eurytus, Orneus, Mermærus, atq; Medon,
 Pisenor, Lycidas, Thaumās Pholus, Astylus, Hyleus,
 Nesus, Abas, Menaleus, Monycus, Antimachus,
 Eurynomus, Tereus, Dorylas, Danis, Iphinousq;
 Tcleboas, ex cum Demoleunte Chromis,
 Dictys, Helops, Phareus, Caneus, Petreus, Aphidas,
 Neseus, Thonius, Pyramus, ex Stiphelus,
 Nedimnus, Riphæus, Pelegæus, ex ipse Bianor
 Hippasus, Hilonome, Cyllarus, inde Lycus,
 Phœo-

Phœo-
 Iuno
 Mox H
 Qu
 lanq; a
 Sedi
 Venera
 Iuno
 Iuppiter
 Pub
 Subq; i
 Ver

DEC

T

M

Peri

V

Call

C

Qu

H.

comes, Umbreus, Ceneus, Areus, Odites,
 nctus Eridupotuq; Pyrete venis:
 Helimius subit, et Latreus, Bromus, atq; Lycepex
 uaq; duplex retinet cetera turba genus.
 ; audax nimium Ixion Iunonis adulter,
 dibus ætherijs à Ioue pulsus erat.
 rat in terras, et se iactare potitum
 nonis sancto coeperat ille thoro.
 iter exarsit: temeraria verba loquentis
 ulmine ab ætherio percussit ora polo.
 ; imos pepulit manes, et tartaria nigra,
 ersariq; dedit noxia membra rota.

ORVM GENEALOGIAE A' PY.
 lade uersibus conclusæ, Li-
 ber quartus.

¶ Ertius eximium nobis parat ecce laborem
 Saturno genitus Iuppiter, ortus Opi.
 Edidit hic Musas, vatium pia numina, doctas:
 Anemosyne dicta est quas peperisse nouem.
 otidem noctes socium quæ passa Tonantem,
 ertice Picrio foetibus aucta redit.
 open Græco primam sermone poetæ,
 quod bona vox illi fertur adesse, vocant.
 d celebret quæ gesta canit per carmina, Clio,
 urgit et ex illa gloria, nomen habet.
 c inuentricem historiæ monumenta tulerunt,

Qua nota antiqui temporis acta forent.
 Dicta fuit dulces Brato quia cantet amores:
 Nam quod erân dicit Graius amore sonat.
 Illius inuentum connubia prima fuisse,
 Rettulit ad nostros nuncia fama dies.
 Ad quia multiplici cantu viret vsq; Thalia,
 Inq; dies florat Palladis auctus amor.
 Hac vna arboribus fretos autore serendis,
 Rumor ait primos edidicisse patres.
 Melpomene à cantu stetit appellatio. verùm
 Terpsichoræ, celeres quòd iuuat ipsa choros.
 Euterpenq; vocant, quoniam delectet, & esse
 Omnibus assuevit grata canore suo.
 Huic primum dulcem modulata est tibia cantum,
 Si ratus à priscis sermo refertur aus.
 Ludibus à multis, memori ùc Polymnia mente,
 Aruorum cultus, notitiamq; dedit.
 A' cœlo Vrantæ, cœlestes promere cantus
 Fertur, & astrorum prædocuisse vias.
 Has simul à cantu Latium dixisse camœnas,
 Argiuum Musas, dogmata, certa fides.
 Seu quòd nos doceant: nam fert idioma Pelasgum,
 Nostra quod assuevit lingua docere, $\mu\upsilon\epsilon\iota\mu$.
 Siue quòd Aquirant, hæ namq; fuisse putantur
 Artibus autores omnibus, atq; duces.
 Quod tuus his Helicon Boeotia mons dedit ortum,
 Inde Heliconiadum nomina sepe tenent.

Non

TH
 Non proc
 Phocid
 Quam sin
 Carmin
 Quòd Th
 Phoci
 Quodq;
 App
 Pieridæ
 Tra
 Emath
 Pier
 Sunt q
 A
 Thess
 L
 Extit
 V
 Fons
 P
 Hur
 I
 Pej
 L
 7

n procul assurgit quoniam Parnassia rupes
Phocidis, haud impar vertice. vel niuib.
iam simul habitasse ferunt, Parnassidas inde
Carminibus crebris turba diserta vocat.
Quod Thracum Aonia est regio, contermina terræ
Phocidos, Aonidas hinc vocitare solent.
Iodq; Cytheronem saltum coluisse feruntur,
Appellant uatum metra Cytheriadas.
Pieridas Macedum regio celebrata vocari
Tradidit antiquo nomine Pleria.
Pieriam dixere noui. sed Pieris illi
Pieriae dederat nomina sylua prius.
Iam qui Pieridum cantantibus agmine uicto.
A totidem Musis nomina sumpta velint.
Thespha Phoeo sedet urbs Helicone propinquo
Littore, qua genitam Thespida in urbe uolunt.
Titit una nouem musarum Thespis alumna.
Vnde illas soliti dicere Thespiadas.
Fons tuus est Helicon nitidis purissimus undis,
Pegasus impacto quem pede pressit equus.
Hunc Hippocrenem Dores, Romanaq; fontem
Lingua Caballinum, Pegaseumq; tulit.
Pegasidas referunt, atq; Hippocrenidas ergo,
Fonte sub hoc Musas quas habitare canunt.
Libethrus Macedon latis fons ortus in oris,
Magnetum populi qua regione sedent:
Libethra hunc iuxta est antrum, Libethrides inde

Nomen habent, locus his quum sit vterq; sacer.
 Pimpleo de fonte alio vicô ue iacente
 Sub Macedum campis, quos patet esse uagos.
 Monte vel Orchomenum, Pimpleidas appellarunt:
 Quod patet hos illas incoluisse locos.
 Nec mihi Castalius fons, in radicibus imis
 Parnassi montis prætereundus erit:
 Castalie qui nomen habet de nomine nymphe,
 Quo sacra musarum ludere sueta cohors:
 Castalidas tali memorant à fonte poeta,
 Quarum perpetuo verba favore serunt.
 Mnemosyne extremum tribuit cognomen. at illud
 Syllaba non patitur versibus esse meis.
 Id patronomicis non multum creditur impar,
 Quid faciam? mater prodere sollicitat.
 Da veniam lector, vult Mnemosynidas illa
 Dicere, sic nomen tollere ad astra suum.
 Ab Ioue rex olim Messenius ortus Acheus,
 Vnde suum populus nomen Achivus habet:
 Menaq; prolatis in mensam dicta præesse
 Floribus, ex Phrygia Xanthus ab vrbe cadens.
 Mater abest, Ioui nata Venus, pulchraq; Dione,
 Vulcani coniunx tertia dicta Venus.
 Ex Venere est generatus Amor. Corymose tonanti
 Myrmidonem fertur nymphea tulisse deo.
 Leda Clytemnestram, hæc fuit Agamemnonis vxor:
 Leda Helenam, nupsit quæ Menelæe tibi:

Quam

TH
 Quæ Phryg
 In Troia
 Iuppiter ex
 Gignit, e
 Nata Ioui è
 E' Luna
 E' Ioue sed
 Getulu
 Nymphea
 Hisce
 Europæ
 Tran
 Hunc sa
 Cui
 Prodi
 Cu
 Minoi
 Pa
 Glauc
 Na
 Orsil
 H
 Aur
 C
 Edi
 D

THEOGONIAE. LIB. III. 481

Phrygius postquā rapuit Lacedemone pastor,
Troiam bello Græcia tota ruit.
Inter ex Leda Pollucem & Castora, fratres
Gignit, equo hic, pugnis inclytus ille fuit.
a Ioui è Cerere est coniunx Proserpina Ditis,
& Luna exortum te Dionyse putant.
Ioue sed nymphea Garamantide, prodit Iarbas,
Ætulum tenuit qui ditione solum.
Nymphea Ioui geminos peperitq; Thalia Paliscos,
Hiscentem referunt nomina rursus humum.
Iopam nino mutatus corpora tauro,
Transtulit ad Cretæ littora nota pater.
Nunc satus es Lyciæ rex iam Rhadamante future,
Cuius & inferno iura sub orbe patent.
Prodiit hinc Minos, qui post Cretensia regna,
Cum fratre in Stygio iudicat acta foro.
Minos Androgeum, Phædræ simul, atq; Ariadnam,
Pasiphææ coniunx, edita Sole, parit.
Minos etiam Minos genuit, cum Deucalione,
Natum Deucalion Idomeneæ tulit.
Perilochem Idomeneus, Ithaci quem perdidit ensis,
Hiq; omnes tacitis exilire thoris.
Aurea luciferum nixa est Aurora Tonanti,
Ceycem Alcyones edidit ille virum.
Prodidit accipitrem factum quoq; Dædaliona,
Distaq; Trachinna est nymphea vtriusq; parens.
Deucalion sed te latuitq; puerpera, gignit

Peoniæ

Fæonij coniunx credita Lichione.
 Qua cithara insignis tibi natus Apollo Philemon,
 Furq; tibi est Hermes nobilis Autolius.
 Tu quoq; siderei non vltima gloria cœli,
 Diceris Orion semen habere Iouis:
 Si modò danda fides Nasonis versibus vlla est,
 Inmiectum corio dum bouis esse refert.
 Quod licet ediderint facinus tria numina summum.
 Fama patris dignum fecit honore Iouem.
 Neptuno Ascreæus quanquam Minoida vates
 Credidit Euryalem hunc peperisse deo.
 Sunt quoq; Trinacrio qui dicant Oenopione
 Progenitum, vel quem miserit alma Chios:
 Illius ex natam Meropen, vel nomine dictam
 Candiopen femori supposuisse suo.
 Ex illa Hippolagum genuisse, sed ille Dryantem:
 Is te rex Thracum docte Lycurge tulit.
 Protulit Augcum rex Harpalicemq; Lycurgus,
 Que patrem è medijs abstulit ense Getis.
 Et te que nimio correpta cupidine Phylli,
 Ad reditum lento Demophoonte cadis.
 Horum nulla datur genitrix, sed ex Aonia celsus
 Iuppiter è Nympha Mnocide progenuit.
 Aone dixerunt ignota matre Dymantem,
 Ignotaq; duos esse Dymante satos.
 Hinc Asium, tibi qui non vanus auunculus Hector,
 Atq; Hecubæ, ex alio, sed patre frater erat.

Hinc

THE
 Hinc ea, qua
 Aefacus i
 E' Ioue Sarp
 At noth
 De Ioue Pil
 Et docui
 Hinc Daun
 Creditu
 Ex Daun
 Iuturn
 Filius eth
 Laer
 Laerti c
 Et na
 Sunt qu
 Qu
 Is latro
 Et s
 Letaq;
 Vir
 Inde g
 Q
 Pene
 C
 Telo
 Au

c ea, qua sumptis nondum processerat alis
 Aesacus in mergum versus, Alixirhoe,
 oue Sarpedon, peperit quam Laodamia,
 At nothus ex illo prodiit Antiphates.
 Ioue Pilumnus, qui stercora ferre per agros,
 Et docuit populos pinsere grana nudes.
 c Daunum Acrisij Danae compressa tulisse
 Creditur. à Dauno, Daunius ortus ager.
 Dauno Turnum formosa Venilia gignit,
 Luturnam Daunus matre latente ferit.
 us ætherij Iouis est Acrisius, huius
 Laertes, dubio partus vterq; thoro.
 erti coniunx Anticlia fudit Vlysssem,
 Et natam pulchris vultibus Echimenem.
 nt quibus Autolia est Anticlia dicta, patremq;
 Qui Laertiada Sisyphon esse putent.
 latro notus eras, seruans angusta viarum,
 Et saxo impediens prætereuntis iter.
 etaq; quum peteret noua nupta oracula diuûm,
 Vim tulit, et seua traxit in antra manu.
 de grauis peperisse viro narratur Vlysssem,
 Quem Laertiaden Sisyphiumq; vocant.
 enelope est illi satus Icareodite, nulla
 Cui par visa fide est, coniuge, Telemachus.
 elegonus Circe. patrios qui noscere vultus
 Dum cupit, incautus perdidit ipse patrem.
 usonius tacito ex utero quoq; natus Vlyssi

Fertur,

Fertur, ab hoc fluxit nomen in Ausoniam.
 Mercuriumq; Tonans eduxit Atlantide Mater
 Portantem gemini nuncia fida poli.
 Myrtilus Oenomai currus auriga parentem
 Hunc vocat. at genitrix non satis vlla patet.
 Huic parit Eudorum soboles Polymela Philantis,
 Huic Lara dat geminos, siue Larunda, Laret.
 Esse Lares, Geniosq; volunt, data numinabina
 Omnibus: ex vita, funeris atq; duces.
 Sunt quoq; Penelopen qui vix bene credita verba,
 Mercurio natum Pana tulisse velint:
 Non quem Pana deum uenerantur in Arcade terris,
 Sed quem de cunctis sustulit illa procis.
 Mercurio Euandrum peperit Nicostrata regem
 Arcadie, Euandro stirps geminata fuit.
 Hinc genitrix orta est Pallantia grata Latini,
 Vnde Palatinus nomina sumpsit apex.
 Hinc ferus à Turno confossus vulnera Pallas,
 Et quibus exiit viscera neuter habet.
 Persea rex superum genuit Saturnius, auro
 Quem pluuio Danae protulit Acrisij.
 Is Persen prima est à quo monstrata sagitta:
 Censuit ut quondam Plinius ore graui:
 Mater in obscuro est, quos verò exinde creauit,
 Edidit hos illi quatuor Andromeda.
 Quattuor. è numero surgit mihi primus Erythreus,
 Vnde putant rubro nomina facta mari.

Conse-

THE
 Consequitur S
 Sit licet igit
 Tertius accidi
 Ortus Acl
 Non torus ill
 Leucothe
 Gergophor
 Pignora
 Hinc Elect
 Hercul
 Alceum h
 Omni
 Sunt tam
 Eury
 Alceum
 Hui
 Araco
 Qu
 El sce
 Ph
 Mate
 I
 Hel
 A
 Y

THEOGONIAE. LIB. IIIL. 489

Consequitur Sthelenus, cui durum Eurysthea coniunx,
Sit licet ignoti nominis illa, parit.
Præterius accidit Bachemon: filius illi
Ortus Achemenides, Orchamus inde fuit.
Non torus illuxit: sed te vocat Orchame patrem
Leucothoe, tibi quam sustulit Eurynome.
Gorgophonem prodit quando sed in ordine Perseus,
Pignora quo vates bina recepta ferunt.
Hinc Electryonem, quo sis Alcmena profecta
Herculis æthereo de Iove facta parens.
Alcæum hinc, qui te Amphitryo produxerit. atque
Omnibus his ventres, qui peperere, latent.
Sunt tamen Alcmenæ qui peruenisse parentem
Eurydicen Pelopis, Lysidicen ve putent.
Alcmena Amphitryo de vxore Iphiclea gignit,
Huic puer obscura matre Iolaus adest.
Aëacon Aëgina est magno connixa Tonanti
Qui prius Oenopiam de genitrice vocat,
Et scelera in Stygio cum fratribus excutit orbe.
Phocus ab hoc, Peleus, cum Telamone sati.
Mater abest. duplex Telamona est orta propago,
Diuerso quanquam venerit illa thoro.
Hesiona Teucer nam Laomedontide cretus,
Aiace dubie progenere fores.
At Peleus tacita Polydorum sustulit aluo,
Insignem bello Mnesthea quæ peperit.
Et Thetide eximium atque inuictæ mentis Achillem,
Scyris

Scyria cui Pyrrhum Deidamia parit.
 Andromache est, aut Hermione Peripelea Pyrrho
 Foeta. Molossus at est ortus ab Andromacha.
 Hunc genuisse ferunt Polydectam, nullaq; certa est
 Mater: et ignotum, vir, mulier ne fuit.
 Vulcanum regina Ioui tulit inclyta Iuno:
 Quem Lemni, fabrum, Mulciberemq; vocant.
 Huic Praenestinae fundator Caeculus urbis
 Filius, ambiguo contigit è thalamo.
 Cacus et Herculeis oppressus viribus olim,
 In sua dum tractas diripit antra boues.
 Dum tua Vulcanus cupido petit ora Minerva,
 Oscula dum pugnas, vimq; pudica fugis:
 Natus Erichthonius sparsa de semine terræ
 Dicitur. hoc Cephali Procris amica sui.
 Hoc Boreæ coniunx, matrum decus, Orithyia,
 Et rex Pandion Atticus exiliit.
 Esse duas perhibent genitas Pandione Progenem,
 Quæ Thracum regis Tereos vxor erat:
 Et quæ trunca fuit linguam Philomela, scelesti
 Ne facinus posset Tereos ore loqui.
 Nulla tamen genitrix, positis tot in ordine natis,
 Emicuit, cuius nomina fama gerat.
 Tullius inde tibi Vulcane est Seruius ortus,
 Cressia cui mater Corniculana fuit.
 Contigit huic duplex, vario sed pectore nata:
 Hæc maior fuit, hæc Tullia dicta minor.

Venter

THE
 Venter abest.
 Vxor: Ta
 Dissimilis na
 Hic anim
 Fato animos
 Lucius e
 Quid mor
 Regale
 Dumq; so
 Pelliti
 Audierat
 Prosi
 Dum re
 Tern
 Nata v
 Cur
 Filia da
 Cum
 Hippo
 Ae
 Non n
 Di
 Mul
 P
 Tum
 Mi

THEOGONIAE LIB. IIII.

407

inter abest. Aruntis erat prior, altera Luci
 Vxor: Tarquinius quos pater ediderat.
 dissimilis natura fuit: pius ille, ferocem
 Hic animum gessit: dissimilisq; torus.
 ito animos iunxere. perit minor, & perit Aruns,
 Lucius & maior conveniuntq; duo.
 Quid moror? impulsu iam sumptæ coniugis, ille
 Regalem ascendit, corripuitq; gradum.
 Dumq; socer prodit solium capturus, ab illo
 Pellitur, & multo vulnere plangit humum.
 Audierat coniunx, regem visura maritum
 Profiliit, rapitis in fora vecta rotis,
 Dum redit, auriga est viso genitore perempto
 Territus, & frenis iam retinebat equos.
 Nata vetat, patriosq; iubet proculcet ut artus
 Curribus, & scindat verberare quadrupedes.
 Filia dura quidem, atq; omni damnabilis ævo,
 Cumq; viro & natis funere digna gravi.
 Hippotæ Sergesta Ioui te filia Trois,
 Aeole non ficto nixa putatur auo.
 Non minus Hippotades igitur, quam frater Acestes,
 Diceris, hæc natos vos tulit vna duos.
 Multo, sed ignotis proles tibi matribus orta:
 Primaq; Ceycis creditur Alcyone.
 Tum Canace, & Macareus: vetito quos iunxit amore
 Quæ solet ignotos iungere sæpe Venus.
 Misenusq; iacens tribuit qui nomina monti

B

Baiarum

Baiaarum, praestans ere ciere utros.
 Nec non Salmoneus, tonitrum qui imitatus Olympi,
 Fulmine sub Stygias est reuolutus aquas.
 Hoc Tyro genita est, Neptuno foeta gemellos,
 Crithaeq; Aeoliden postmodo nacta virum.
 Te Cephalus, Procris coniunx, vocat Aeole patrem,
 Hesperus Aurora est cui pariente satus.
 Te vocat Iphiclus, cui pota venena Podarcem
 Serpendis natum contribuisse volunt.
 Rex Athamas vocat, Inoe cui foeta Learchum:
 Illisit saxo quem pater inde furens.
 Et qui Portumnus, Melicerta est, siue Palamon
 Dictus, et Inous de pariente deus.
 Prima tamen coniunx Athamanti prodidit Hellen
 Neiphile, vnde Helles nomina pontus habet.
 Et simul aurato vectum super aequora Phryxum
 Ariete, quum nondum lapsa natasset aquis.
 B' Phryxa, ignota fluxitq; Cytorus ab aluo,
 Paphlagonum de quo terra vocata fuit.
 Aeolus est Ephyre tibi rex et conditor altae,
 Sisyphoe, ab antiquis creditus, esse pater:
 Quem fama Ionijs Aegeiq; in littoris ora
 Abruptum est olim corripuisse iugum.
 Perdere consuetum saxo de monte reuulso,
 Fors quibus illorsum saeva dedisset iter.
 Vnde Acheronte situs, praegrandi pendere saxum
 Voluis, et elapsum rursus ad ima petis,

Nupta

THEO
 Nupta tibi Ma
 Que Glauco
 Hunc regem d
 Natam vna
 Nda Crusa
 Cum patre
 Bellerophon
 Achimen
 Pandrum, f
 Que te
 Hippoloch
 Partus.
 Ithaea v
 E' Ty
 Aesona,
 Artib
 Hinc An
 Aesona
 Hypsip
 Aur
 Gignit
 Ille
 Hinc I
 D
 Endi
 S
 Ne

ta tibi Merope est Peligni carmine vatis:
Qua Glaucum et magnum deinde Creonta seris.
c regem accipimus defuncto patre Corinthi
Natam vnā, obscuro sed genuisse toro.
a Creusa fuit. sponsam hanc non duxit Iason,
Cum patre quod rapta est Colchidis arte focis,
lerophon Glauco est ignotis ventre creatus,
Achimene huic coniunx pignora terna dedit:
ndrum, Hippolochū, pulchram quoq; Laodamiā,
Qua te Sarpedon de Ione nixa fuit.
ppolochus est alter Glaucus, sed ab ubere tecto
Partus, et hic Phrygijs moenibus auxit opem.
rithea ventorum genuit rex Aeolus: illi
E Tyro natos quattuor esse putant:
Aesona, Medee redijt cui fortior aetas
Artibus: hinc Pheritas, Alcimedonq; subit.
Hinc Amythaon adest. fratres Polymela et Iason
Aesone sunt orti: nec tamen vnde, patet.
Hypsipyle Euneumq; Thoantaq; gignit Iason,
Aurato felix vellere nomen habens.
Gignit et obscuro Philomelum corpore. Plutum
ille, sed hic nato sit Pareante pater.
Hinc Paron appellant, quae sit Minoia primum
Dicta, quod hac sedem fixerit ille suam.
Fudit Epitropium Alcimedon. Amythaone creti
Sunt duo: et inde Bias, inde Melampus adest.
Nec quibus è thalamis, patuit. fueratq; Melampus

Herbarumq; potens, augurioq; sacer.
 Theodamasq; illo satus est, non segnior augur,
 Suffectus titulis Amphiaræ tuis.
 Mantyna, Antiphatemq; Bias de coniuge Pero
 Extulit. at geminos Mantyon ipse creat:
 Formosum Clytonem, Aurora est qui raptus ab alma:
 Et uatem, nomen cui Polyphidis erat.
 Ille Theoclimene est factus pater augure docto:
 Nec tribus his data sunt vbera certa satis.
 Antiphate est, et mater abest, generatus Oicleus:
 Haustus ab hoc satus est Amphiaræus humo.
 Cui natum Amphidochum peperit coniunx Eriphile,
 Quiq; illam Alcmaeon perdere sustinuit.
 De genitore etiam prodit Batyllus eodem,
 Hoc triplex dubijs nixibus inde puer.
 Tyburtus simul, atq; Corax, Catyllus et alter,
 Moenia sunt quorum Tyburis aucta manu.

DE ORVM GENEALOGIAE A' PY-
 lade uersibus conclusæ, Li-
 ber quintus.

T Antalus è Plote est nympa tibi Iuppiter ortus
 Quem natum fama est apposuisse deis.
 Ille quidem superum fertur conuiua fuisse,
 Arcanus summi nec caruisse patris.
 Quæ quoniam est ausus mortalia ferre sub ora,
 Pectora sunt multo pressa dolore Iouis.

Protinus

THE
 Protinus ad S
 Pomaq; e
 Teygela huc
 Teq; uir
 Edidit et Pel
 Fulsi, ubi
 Quator m
 Quam i
 Lysidicem
 Atreum
 Vlluit At
 Fratris
 Intalus
 Sed pr
 ui pater
 Sanct
 At miser
 Mem
 Quem
 Erej
 filius
 Te
 Plis the
 Q
 Hos p
 T
 Atri

nus ad Stygias pulsus fuit ille recessus,
maq; et inter aquas esurit atq; sitit.
ela huic Niobem peperit, quā prole superbam,
q; viro Amphion, diriguisse canunt.
et Pelopem, tergo qui insignis eburno
lfit, ubi infernis est reuocatus aquis.
uor inde Palops foetus tulit Hippodamia,
yam uictam celeri duxerat ille rota:
icem matrem Alcmena, dirumq; Thyesten,
reumq; ferum, Pliftheniumq; simul.
t Atrei thalamos scele rata libido
atris, et Harpagigen Pliftheniumq; tulit.
lus accessit thalamo sublatus eodem,
d prior et Pelope nata Thyeste fuit.
iter impurus sese commiscuit, inde
nctior Aegisthus non genitore satus.
ser Atreus natorum epulanda Thyeste
embra, tori obiecit fraude recepta sui.
n mox Aegisthus ferro confecit, et illi
ceptum parit reddidit imperium.
Atreo Euiolus fuit atq; Melampus,
ertius Alceon, mater et omnis abest.
enio geniti Menelaus, et ipse Agamemnon:
uos Merope exortus matre fuisse volunt.
ater Atreo fratri, quum cecidit in auras,
radidit: inq; suam rettulit ille fidem.
las hinc fama vocat, quos extulit Atreus.

Ut genitor primis fidus ob vnguiculis.
 Ex Helena Hermionem genuit Menelaus, Orestis
 Pactam, nec Pyrrho surripiente datam.
 Quo tamen occiso, rursum hanc sibi duxit Orestes,
 Ut nos antiqui temporis acta monent.
 Te Menelae patrem fortis vocat & Megapenthes,
 Quem tibi foetura Lydia serua dedit.
 Rege Mycenarum fluxere Agamemnone foetus,
 Matre Clytemnestra, quos memorasse libet.
 Laodice, Electra, Iphianassa, aut Iphigenia,
 Pulchraq; Chrysothemis: sed nec Alesius abest.
 Altera consequitur mox Iphianasse, & Orestes
 Filius: huius habet semina Tisamenes.
 Huius item, patuit genitrix & nulla, Corinthus:
 Quo dicta est Ephyre terra vocata prius.
 Alter ab hoc patris de nomine fertur Orestes
 Editus. hinc populos exilisse volunt.
 Fama Iouem magno patrem tulit Hercule factum,
 Quum latus Alcmenae subdidit ille suo:
 Et tribus edixit fieri de noctibus vnam,
 Ut posset voto commodiore frui.
 Seminis Herculei Lydus, Lamyrusq; fuerunt,
 Eurythe rex Iole quos tua nata dedit.
 E' Lydo Lanus processerat: abdita mater.
 Herculis & stirpem tu Diodore tenes.
 Teq; Sophon prodit: genitrix est neutra reperta.
 Hercule terquinum nascitur inde genus.

Deicoon

TH
 Deicoon
 Et Cre
 Ille etiam
 Hunc q
 Ex Paphia
 Ilius &
 Telepole
 Atq;
 Telephu
 Et p
 A' Pyr
 Lar
 Thessa
 Ex
 Fertu
 M
 Inde
 A
 Herc
 Q
 Viri
 C
 Did
 A
 A

icoon Megara, Teriomachusq; parente,
Et Creontiades: quos pater ipse necat.
etiam Oxeam genuit: cum matre peremit
Hunc quoq; dum Stygio victor ab orbe redit.
Paphia (si vera canunt) susceptus Ithoneus,
Ilus & ex aluo Deianira tuo.
polemum nixa Astyocha est, Sardumq; Crominq;
Atq; Agilem, & Cynnum, cognita nulla tulit.
lephus ex Auge est, lactatus ab ubere ceruæ:
Et pater Eurypylo, tum Cyparisse tibi.
Pyrrho Eurypylus cæsus fuit: iste dolore
Languit, arboreo stipite membra tegens.
messalus Alcida, Phidippus & Antiphus illo
Exorti, certum non habuere torum.
rtur Auentinus diuo quoq; ab Hercule natus,
Matre Rhea, ut vates Andicus ore sonat.
de Scythes, Scythica est regio quo dicta. Gelonum
Addimus: hoc populos de duce rumor ait.
rculis Heracles dixerunt nomen Achæi,
Quod per Iunonem præmia laudis habet:
ribus infracta superans & mente labores,
Quos audax subiit obijciente dea.
tus ab altrice est idem Tyrimthius vrbe,
Que Tyrins Argis proxima terra fuit.
phitryoniades Alcmæna matre creatus
Quod fuerit, cui uir contigit Amphitryo.
quoniam Alceus pater extitit Amphitryonis,

Alciden vatum carmina saepe vocant.
 Ipse puer geminos à cunis reppulit angues,
 Elidens tenera guttura pressa manu.
 Vastantem iuuenis Theumesia regna leonem
 Strauit, & inde humeros tergoꝛe fultus abiit.
 Mox alium Nemeam iuxta, paruasq; Cleonas,
 Qui leo funestus sub regione fuit,
 Hospitio fretus pastoris forte Molorchi,
 Perculit, & clana quam dedit ille necat.
 Sunt tamen, hunc istumq; putent qui prorsus eundẽ,
 Et varia priscos mente fuisse patet.
 Lernaam absumpsit ferro, sed & ignibus hydram,
 Septenum posset quum renouare caput.
 Menalum confecit aprum, quod in Arcade terra
 Monstrum erat, infesto cuncta peuoꝛe tenens.
 Hunc alij ad durum perhibent Eurystea tractum,
 Quum nondum letho succubuiſſet aper.
 Is tamen Arcadiae varijs à montibus hausit
 Nomina, quos uersu non memorasse piget.
 Menalus est, Pholoe, Cyllene, atq; inde Lycaeus,
 Quo Iouis aetherij templa vetusta sedent:
 Parthenius, Lāpheus, Nonacris, & ipse Erymāthus:
 Vnde Brymantheum fama uocauit aprum.
 Arthemiseus item. sedenim quia Thessalis ora,
 Meuala, & Arcadicum continet omne solum:
 Menaliam conueta feram sunt carmina uatum,
 Et magicos versus dicere Menalios

Acripe-

TH
 Acripede
 Menal
 Alcides p
 Et cap
 Stymphal
 Symp
 Corpore
 Solis
 Taurum
 Vast
 Victus
 Se
 Palma
 Tr
 Hosp
 H
 Busin
 I
 Hosp
 Ar
 O
 T

Leopidem ceruam, atq; auratis cornibus, olim
Maenalum solita est quae coluisse nemus,
Alcides potuit celeri comprehendere cursu,
Et captae spoliū cornua fulua tulit.
Stymphalidas summo percussit in aere telis,
Symphalus Arcadico quas tulit orbe lacus.
Corpore tam grandi volucres, vt lumina possent
Solis, & obducta tollere nube diem.
Taurum Cecropias immani corpore terras
Vastantem, Herculeae perdomuere manus.
Victus & ablato cornu est Achelous ab iisdem,
Se licet in formas uerteret ille nouas.
Palma sequens illi venit Diomede perempto,
Treijcijs olmi Bistonijsq; duce,
Hospitibus qui suetus equos depascere caesis,
His cibus Alcida subiiciente fuit.
Busirim Aegypti regem, qui proxima Nilo
Diripiens, toto littore saeuus erat,
Hospitis innumeri scedans quoq; templa cruore,
Occisum illius obtulit ipse deis.
Antaeum Lybicus cui regia Lixus in oris,
Cui fuit immani corpore terra parens,
Omnibus infestum, terraeq; mariq; cruentum,
Perdedit, inq; vlnis compulit ire neci.
Tum geminas pelago fertur posuisse columnas,
Qua sese Oceano porrigit vnda minax.
Atq; duos montes, Abilam Calpenq; recisos,

Perpetuum soltios continuare iugum.
 Hesperidum vigili mala asseruata dracone
 Aurea confecta sustulit inde fera.
 Geryonem triplici forma Tartesia nactum
 Littora, et Hispana sub ditione pecus.
 Stravit, et ablatis gregibus perduxit in ortus,
 Hesperij magnum quod decu orbis erat.
 Thermodoontiacam spoliauit Amazona baltheo,
 Huncq; Mycenei regis ad ora tulit.
 Nec Cacus Herculeas vires et pondera clauae
 Fugit, ubi auersas traxit in antra boues.
 Sed iacuit, foribus linquens affixa cruentis,
 Que dederat letho perditus ora virum.
 Centauros solita domitos uirtute peremit,
 Pirithoi cupidos dissociare torum:
 Amphitryoniade pactam quoq; Deianiram,
 Eurythus optaret quum rapuisse ferox.
 Foedifragum rapta fixit Calydonide Nessum,
 Eueni ut tumidas exuperauit aquas:
 Sanguine qui moriens tibi Deianira fluentem
 Pestifero vestem tristia dona dedit.
 Neleos vndenam sobolem, patriamq; domumq;
 Diruit, in Pylios dum grauiora parat.
 Vnus abit tanta Nestor subtractus ab ira,
 Posset ut in Phrygios utilis ire suis.
 Burgion, Albionemq; tibi Neptune creatos,
 Sistere dum vellent praetercuntis iter,

Ad Rho-

TH
 Ad Rhoda
 Funder
 Imbris
 Vicit
 Postrauit
 Hefic
 Merced
 Cun
 Perius
 V
 Dela
 E
 Sum
 Ex
 M
 C

Ad Rhodanū & lapidū campum, cessande pharetra

Fundere Gnoſiaci noxia tela ſoli:

Imbribus adiutus lapidum, Ioue pauca rogato,

Vicit, & inceptam protulit inde viam.

Poſtrauit cetum, ſoluit ſcopuloq; puellam

Hefionam, Phrygio Laomedonte ſatam.

Mercedem & tædæ natæ tantiq; laboris

Cum patre, diuino ſemine pactus equos.

Periurium poſthac regem, & promiſſa negantem

Vltus, in Iliacos prælia magna tulit.

Deleuitq; urbem, & populos cum rege peremit,

Abduxitq; illi qui puer vnus erat.

Sumere quem Priami nomen vicinia fecit,

Hunc redimens auri pondere ab hoſte graui.

Extremam Italiae quum prædo Lacinius oram,

Græcia quæ magna eſt, in ſcelus omne daret:

Multaq; diripiens infeſtior omnibus eſſet,

Concidit Alcida percuciente manu.

Condita Iunoni qui templa Lacinia dixit,

Quoq; iacent furis mons ſibi nomen habet.

Alcmenæ genito, ſeuorum eſt cauſa laborum,

Dixerat Euryſtheus, maxima Iuno tibi.

Atq; hinc Alciden telo penetrare triſulco,

Iunonis mammam non timuiſſe ferunt.

Terrigenum ſuperi tremere quum prælia quiſq;

Interiore poli ſede receptus erat.

Nutabat curuum nimio ſub pondere coelum.

Cafuros

Casuros poterat terra timere deos.
 Protinus Alcides magno sociatus Atlante
 Orbem humeris subiit, sustinuitq; suis.
 Aut cum fessus Atlas humerum mutare pararet,
 Hercules interia membra tulere polam.
 Ductaret quum fortè boues Tyrnithius olim,
 Qua Siculum cohibent littora longa fretum:
 Ecce vorax anis una pecus furata Charybdis,
 Coeperat abstrusis occuluisse locis.
 Amphitryoniades tumidas hanc misit in undas,
 Quas illa absorbens, ut pecus antè, rapit,
 Hinc Erycem Butæ, Sicular qui rexit habenas,
 Viribus eximium, castibus ipse necat.
 Plutonem Pylis, ipso oppugnante, fauentem,
 Percussit teli cuspide tergemini.
 Quod nisi Pæonijs foret ille adiutus ab herbis,
 Omnia morte premens, ipse peremptus erat.
 Erginum Orchomeni mira feritate tyrannum
 Sustulit, atq; urbi libera colla dedit.
 Ad Sagarim fluvium, qui Lydia temperat arua,
 Sævus inauditi corporis anguis erat:
 Hic homines rapiens, ex agros ex cuncta terebat,
 Qui tamen Herculeo robore casus obit.
 Iussus ad Hesperios olim dum pergeret hortos,
 Deuius à recta coeperat ire uia.
 Caucasum ingressus, victumq; Promethea vidit,
 Pascentemq; iecur non percuntis auem.

Quem

Quem miserans, aquilam vixit. qua cesa sagitta est,
Dicitur hac astris esse relata poli.

Pirithoum Theseus Stygias comitatus ad umbras,
Stabat in inferno carcere vinctus adhuc.

Id postquam Alcides didicit, per operta Laconum
Tænaron ingressus, limina Ditis adit.

Liberat Aegiden, triplici ligat inde catena
Cerberon, abstractum donat habere viro.

Solvit & Alcesten Peliae, pro coniuge mortem
Que subit Admeto, vivus ut ipse foret.

Rettulit hanc illi, Stygioq; ex orbe retractam,
Rursus in acrio sistere posse dedit.

Comperit infernis cum iam rediisset ab undis,
Nescio quem Thebis imperitare Lycum,

Ceperat hic solium violento iure. subacta
Herculis & Megare coniuge letus erat.

Deiectum regno occidit, Thebasq; tyranno
Solvit, & oppressa dempsit ab urbe iugum.

Mox furijs captus, sæva Iunone magistra,
Vxorem & nator sustulit ense suos.

Eurytus Oechalie natam promiserai illi
Rex Iolen, stabili iungere connubio.

Fallentem Alcides, & tradere velle negantem,
Perdidit illius cum patriaq; domum.

Inde Iolem raptam tanto dilexit amore,
Illius ut iussu quodq; subiret opus.

Sensarat id coniunx, & Deianiri morantem

Allicere ad sese credula posse virum.
 Acceptam à Nesso vestem pia dona marito
 Coniugis immemori misit habenda sua.
 Induerat missam, quæ dum venatibus instat,
 Humidus ex toto corpore sudor abit,
 Ipsius occulto penetrauit membra veneno:
 Quod, nisi mors potuit dira leuare nihil,
 Concidit ille igitur muliebri victus amore,
 Qui nihil inuictum liquit in orbe ferox.

FINIS

A
 B
 al
 obfyrus
 Atasta 1a
 acipit
 logu
 acste a
 acheu
 achelo
 achen
 achen
 ache
 ach
 ach
 ach
 acm
 ac
 ac
 a
 a
 a

INDEX.

A	Bat	442. 476	egeon	440	
	abila	495	egiale	449	
absyrtus	446	(473	egialeus	465	
Acasta	149. 469.	acastus	egina	464	
accipitris et lusciniæ apo			egisthus	442. 491	
logus		15	egle	448	
aceste 465.	acestes	487	Aello	143. 471	
achæus, achini		480	emulatio duplex	1.3	
achelous		147. 464	Aeneas	197. 468	
achemenides		485	eneas secundus	462	
acheron		445	enecum seculum	11	
acheffomenus		465	Aeoli profapia	487	
achilles		197. 467. 485	eon	449	
achimene		489	eones	446	
achlys	83.	acis	470	Acrumna Noctis F.	139
acmon		175	(483	Aefacus	461. 483
acrioid	476.	acrisius	442	esapus	144
actæa		141. 468	esculapius	450	
actæon	450.	actor	474	esippus	467
actorius		471	eson	489	
Admete	149.	adonis	445	estatis descriptio	43. 93
adraftus		443. 450	estate quali victus ratio		
Aeacus		197	ne utendum	45	
ædon	456.	æetes	193. 446	etatum quatuor descri-	
ægeus		472	ptio	9	
				ether	

I N D E X.

ether 440. Noctepro-	alcinour	473
- gnatus 131	alcmaeon	490
ethiops 466	alcmena 193. 489	
ethiopes 450 (466	alcmena una nocte & Iō	
ethra 463. 472. atlantes	uis et Amphitryonis cō-	
etolus 474	gressum passa. 63. 67	
Agamemnon 491	alcione 449. 470. 487	
eius proles 492	alecto 445. alesus 492	
agathon 461	alexicaeos Apollo cur di	
agave 141. 195. 443. 468	ctus 451	
agaveus 461	alexirhoe 461. 483	
agenor 442. eiusq; pro-	aloeus 446	
- sapia 441	alphenor 456	
agiles 493. aglaia 189. 193	alpheus 147. 466. 467	
agriculturae praecepta.	althaus 461. althea 475	
29. 31 & inde	alysius 457	
agrippa 462	Amalthaea 471	
agrius 197. 475	amata 470	
agryus 454	amathya 468	
Aiax 485. Alba 462	ambrosia 449	
albiū 496. albiones 471	amicitia 139. amicias 439	
albula 462. alcaeus 485	amicus fratri non facien-	
alcatboos 462. alceō 491	dus equalis 53	
alceste ab inferis reducta	amor 440. 480	
per Herculem 499	amor deorum pulcherri	
alcides 493	mus 131	
Alcinædon 489	amor Veneris comes 137	
	amo-	

enoris vis
 amphiarau
 amphiloche
 amphinon
 amphion
 amphione
 amphiro
 amphirh
 amphit
 amphit
 amphir
 amuliu
 amycu
 amym
 amyc
 Anai
 anch
 ancil
 le
 an d
 an
 an
 an

INDEX.

<i>amoris vis</i>	121	<i>antæus</i>	440.	<i>anthea</i>	98
<i>amphiaræus</i>	443. 490	<i>anthos</i>	473.	<i>antia</i>	442
<i>amphilochus</i>	498	<i>anticlia</i>			483
<i>amphinome</i>	468	<i>antigone</i>			444
<i>amphion</i>	443. 449	<i>antigonus</i>			472
<i>amphione</i>	443	<i>antilocheus</i>			473
<i>amphiro</i>	149	<i>antimachus</i>			476
<i>amphirhoe</i>	467. 469	<i>antiodon</i>			460
<i>amphitrite</i>	141. 191. 468	<i>antiopa</i>			442
<i>amphitryo</i>	485	<i>antiphates</i>	483. 490		
<i>amphitryonides</i>	493	<i>antiphonus</i>			461
<i>amulius</i>	462	<i>antiphus</i>	460. 493		
<i>amycus</i>	472. 476	<i>Aon. aonia,</i>	<i>aonides</i>		
<i>amymone</i>	197. 442. 472	<i>Musæ</i>	471. 479. 482		
<i>amymhaon</i>	363. 489	<i>Apate</i>	138. <i>apeliotes</i>	447	
<i>Anaurus</i>	99	<i>aphidas</i>			476
<i>anchises</i>	461	<i>aphricus</i>			447
<i>ancilla liberos habēs mo-</i>		<i>aphrodite.</i>	445. <i>cur dicta</i>		
<i>lesta</i>	45	<i>Venus</i>			137
<i>androgeus</i>	481	<i>amphrogenia</i>			445
<i>andromache</i>	460	<i>apis</i>			441
<i>angitia</i>	446	<i>apollo</i>	191. 446. 449.		
<i>animal qui primus occi-</i>		<i>apollo primus</i>			445
<i>derit</i>	474	<i>apollinis cognominū ra-</i>			
<i>anna</i>	443 (495	<i>tio</i>	451. <i>inde</i>		
<i>antheus Herculi domitus</i>		<i>apri ab Hercule domiti</i>			
<i>antegorus</i>	456	<i>uaria cognomina</i>	494		
		C	<i>apseu-</i>		

INDEX.

apscudes	468	arne	93.99
Aquilo	447	arthemiseus	494
Arabs 450. ~~Aræus~~	477	artemis 455. aruns	487
arationis tempus & mo-		aruorum cultus Polym-	
dus	30.35.37.45	n ~~us~~ inuentum	478
arborum sationis Thalia		Asbolus	79
inuentrix	478	ascalaphus	445.474
Arcadie montes	494	ascanius	460.462
arcas	447.449	asclepius	451
archemorus	456	ascra, miser vicus	47(469
arcturi ortus	43	asia nymp ^h a	149. 448.
arctus	79 (467	asius 482. asopus	464
ardescus 147. ardiscus		assaracus	459. 462
aretes 473. arethusa	448	asterie 153. 447. 449.452	
argæus mons	159	asteropus 465. astra	151
argenetes	454	~~est~~ æus, astrea 151. 446.	
argentea ætas 9 (447		447.466.467	
arges 133. argestes	151	astynaax	460
argæus	450	astyocratia	456
argia	443.444	astyl ^o 476. astyocha	493
argulus	459	Atalāta 442. 472 & 475	
argyrotoxus	454	athamas 488. athis	462
ariadne	193.481	atlas 161. cœliger. ead.	
arctia 372. arimæ	145	448	
arion equus	(73	atreus 491 atrida. ibid,	
arisba 461. aristeus	195.	atropos 83.139. 169. 440	
450.463		auararea	459
		auda-	

INDEX.

<i>audaciam ad diuitias in-</i>	<i>bassarus, bassara uestis,</i>
<i>nare</i> 23	<i>et locus</i> 456
<i>auentinus</i> 462. 493	<i>bathyllus</i> 470
<i>augens</i> 482. <i>augis</i> 493	<i>Beatorum insula</i> 13
<i>aureum seculum</i> 9	<i>bellerophon</i> 147. 489
<i>aurora</i> 149. 446	<i>belus</i> 448. 443
<i>aurora proles</i> 151. 195	<i>bergios</i> 471. 496
<i>aurora laborem promo-</i>	<i>Bianor</i> 476. <i>bias</i> 490
<i>ueri</i> 43	<i>biantis</i> 473
<i>ausonius, ausonia</i> 483	<i>biblinum vinum</i> 45
<i>auster</i> 447	<i>binater</i> 457
<i>autolia</i> 441. 483	<i>biblis bōa</i> 442. 446. 465
<i>autolius</i> 441. 482	<i>bonorum malorumque</i>
<i>autōoe</i> 195. 443. 449. 468	<i>summa in dijs</i> 51
<i>autonome</i> 114. <i>auto</i> 450	<i>boreas</i> 151. 447
<i>autumni descriptio</i> 45	<i>borea uis</i> 39 41
<i>Axius</i> 465. <i>Azidas</i> 474	<i>branchus</i> 450
<i>B.</i>	<i>briareus</i> 133. 199. 173. 177
<i>Babastes</i> 456	446
<i>babylon</i> 450	<i>briarei sedes</i> 183
<i>bacchemon</i> 485	<i>briton</i> 476. <i>bromius</i> 457
<i>bacchus</i> 449	<i>bromus</i> 477
<i>bacchi cognomina</i> 456	<i>brontes</i> 133. 470
<i>inde</i>	<i>bryseus, brysea urbs.</i> 458
<i>bacchi proles</i> 456 (193)	<i>Bucolium</i> 459
<i>baccho nupta Ariadne.</i>	<i>busyris</i> 470. <i>Herculi</i>
<i>baetes</i> 456. <i>balius</i> 448	

INDEX.

domitus	495	capetus	462
buthes	472	caprae estate pingues	42
C.		capua unde dicta	462
Caballinus fons	479	capys 461. carduus	456
cacus 486. Herculi domi		carthago	456
tus	496	cassandra	460
cadmus	195. 443	castiopea	441
cadmo nupta, Harmonia		castalius fons, castalia,	
191		castalides Muse	480
Cecias	447	castimira 461. castor	481
cecus 486. ceneus	477	catyllus	490
caicus	147. 462	caunus	446. 465
calais	448. 449	Cebrion	461
calciope	446	celeno	449
calisto	447	celius 441. ceneus	77
callianassa	468	centauri 476. eorumq;	
callianira	468	nomina. ead.	(496
calliope	129. 450	centauri Herculi domiti.	
callirhoe	143. 149. 195	cephalus	195. 486. 488
calpe	495	cephisus	464
calydonius aper	475	cerberus 145. Herculi ab	
calypso	149. 197. 448	inferis abductus	499
camander	460	cerberi officium	179
camoenæ	478	cerceis 149. ceres 155. 195	
canace	487	ceres prima. 444. secun-	
candiope	482	da	469
cantio	450	cerrha 452. certaldus	439
		ceto	

ceto. 133

Chaon

chaos

charites

charitum

charon

charyb

chedria

chiron

197

chlor

choro

chre

chro

chr

chr

chr

chr

ch

ch

C

C

C

INDEX

- ceto 133. 143. ceyx 481
 Chaon 461
 chaos 131. 439
 charites 188
 charitum sedes 127
 charon 440
 charybdis 498 (145
 chedria 449. chimera
 chiron 469. phillyrides
 197
 chloris 443. 456. 473
 chorœbus 460
 chreseis 469
 chromis 476
 chromius 473
 chronis 446. 448
 chrysaor 143
 chrysaonis proles 195
 chrysocomus 454
 chrysothemis 492
 Cicadas rore pasci 93
 cillix 443. cinyras 444
 circe 193. 446. 463
 circes filij 197
 Clarius 453 (467. 477
 cleodoxe 456. clio 129
 clotho 83. 139. 189. 440
 clymen 149. 159. 448.
 463. 466. 468. 469
 clyonius 473
 clypei Herculei descri-
 ptio 75. inde
 clytemnestra 482
 clytie 149. 469
 clytion 459. clyton 490
 cocytus 445 (167
 coelibatus incymmoda.
 coelum 316. terræ. F. 132
 cœli et terræ Ef. 440 inde
 cœli genitalia à Saturno
 filio execta 135
 cœlius 440. eius propa-
 go 444. coeneus 477
 coeus 133. 446. 447
 coniugij boni commodi-
 tas 167
 conubia, Eratus. Musæ
 inuentum 478
 contentio 139 (1.3.
 contentionis duo genera
 conuiuandi modus 25. 53
 corax 490
 corinthus 450 (492
 corniculana 486.

INDEX

coronis	450. 476	cymodocō	241. 467
corufice	463	cymopolia	16
corus	447	cymothoe	241. 467
corymofa	480	cynæthus	452
cottus	133. 169. 171. 175	cynofuræ	447
cotti fedes	183	cynthia, cynthius	452
Craterus	197	cypariffus	493
credulitatis pernicies	27	cyprigena cur Venus	137
creō	489	cyprogenia	445
creōtiades	493	cyrene	450. 463
creus	133. creufa	cyrnus	491
460. 462		cyrreus	454
crimnifeus	465. crio	cythera, cytherea	445
151		cytherea cur Venus	137
crifæ	149	cytheron. cytheriades	
crithæus	488. 489	Mufe	479
critō	466. cromenos	cytorus	488
461			
cronis	469. crotope		
460			
Cupiditatis fedes	127		
cupido	441. 445		
Cyane	446. 465		
cyclopes	133 unde di-		
cti.	ibid.		
cydippe	468 (471		
cygnus MartisF.	63. 69		
cygni et Herculis pu-			
gna	93 inde		
cygni mors	95		
cyllærus	476. cyllene		
441			
cymatolege	141		
cymo	141. 468		

daunus,

INDEX.

daunus, daunia	483	455. 474.
Deianira	474	dictys 476. dido 443
deicoon	493	dies . 440
deidamia	486	dies interdum mater , in
deimos 79. 99. 190		terdum nouerca 61
deiopœa	468	dies Nocte prognatus 131
deiphile	443. 475	dierum obseruatio 57
deiphobus	460	diffidentie pernicies 27
delia 455. delius 452		dij hominum custodes in
delos unde dicta	453	terris multi 19
deli nomina diuersa	452	dij sacrificandum 25
demoleon	476	in Dijs bonorum malo-
demophoon	472	rumq; summa 51
deorum obseruatio	53	dimidium plus toto 3
deorū periuriū qualiter		dimocoon 461
puniri solitum	181	diocles 466. diomede
deos inter homin. obuer		475
sari actionū arbitros	19	diemades Herculi domi-
desideriū Veneris comes		tus 495
137		dione 149. 469. 472. 480.
daucalion	448. 481	dionysus 193. 441. 448.
dexamena	468	481
Diana 191. 440. 449. 455		dionysius 457. dirce 446
dianæ cognomina	455	dihyrambus 457
inde		diuitiæ quæ optimæ 23
dice 189. dicomoon 461		diuitiarum parandarum
dictyna, dictynus mons.		ratio 29

INDEX.

crynomet 4
 crythia
 crythreus
 cryx , En
 cryx Hev
 498
 Efpis 45
 Euadne
 euagore
 euander
 euarne
 euchia
 eudor
 eudor
 euen
 euby
 eulin
 eum
 euni
 eun
 eu
 eu
 eu
 eu
 e
 e

INDEX.

erynome 485.	eryphile	euryale 470. 482. 143
erythia 143 (443)	eurybia 141.	
erythreus 484.	eurycides 450	
eryx , Erycina 445. 473.	eurydice 473. 485	
eryx Herculi domitus	euryma 470	
458	eurymedes 470	
Esipio 459 Eteacles 444	eurymedon <i>ibid.</i>	
Euadne 474.	eurynome 149. 189. 443.	
euagore 141. euas 457	450. 463. 469.	
euander 458. 484	eurynomus 476	
euarne 141. 467 (468	eurypylus 493	
euchios 458. eucrate 141	eurystheus 485	
eudora 141. 149. 449. 468	eurythea 195	
eudorus 484 (469	eurytus 496. eurytiō 145	
euenus 147. 467.	eurytus 476. Herculi do-	
euhyos 458	mitus 499 (dus 77	
eulimene 141. 468	euterpe 129. 478. exa-	
eumelus 458	F.	
eunice 141. 468	Falx Saturni adamanti-	
eunomia 189	na 135	
euphrosyne 179. 449	fama 440.	
eupompe 141. 468	famæ cura habenda 57	
euroauster 448	fames 440. ignaviae co-	
euronotus <i>ibid.</i>	mes 23. 31 inde	
europa 443. 149	fatum , Noctis filia 137	
europæ raptus 481	Faunus , fauna , 470	
europa 469. eurus 447	faunius 447	

C 5 Fer-

INDEX.

<i>Ferream seculum</i>	14	<i>Gelonus</i>	493. <i>genij</i>	484.
<i>figulus figulo inuidet,</i>		<i>gerion</i>	143. 195. <i>Herculi</i>	
<i>Ec. 3</i>		<i>domitus</i>		496.
<i>Flora</i>	473.	<i>gigantes Terra proгна-</i>		
<i>flumina non citra reli-</i>		<i>ti</i>		137
<i>gionē transeunda</i>	55	<i>Glaucia</i>	141. 477. 469	
<i>in Fluviorum alueū non</i>		<i>glauconome</i>	141. 468	
<i>meiendum</i>	57	<i>glaucus</i>		481
<i>fluviorum progenies</i>	147	<i>glaucus alter.</i>		<i>ibid.</i>
<i>Fontis descriptio</i>	45	<i>Grææ</i>		143
<i>cū Fratre etiam ludente</i>		<i>græcia magna</i>		497
<i>adhibendus testis</i>	27	<i>granicus</i>	147. <i>gratiæ</i>	449
<i>Fraus</i>	139. 440	<i>gratiarum domus</i>		127
<i>frumenti vertendi tem-</i>		<i>grenicō</i>	467. <i>gorge</i>	475
<i>pus</i>	45	<i>gorgitiō</i>	461. <i>gorgō</i>	439
<i>fucis similes ociosi</i>	23 <i>Ec</i>	<i>gorgones</i>		143. 470
<i>mulieres</i>	167	<i>gorgophon</i>		485
<i>fulgur Ec fulmen vnde</i>		<i>gratia</i>	440. <i>gratiæ</i>	189
<i>Ioui</i>	159	<i>grynæum nemus , gry-</i>		
<i>furie</i>	445	<i>neus Apollo</i>		454
<i>furiarum tempus</i>	61	<i>gryneus</i>	475. <i>grynia</i>	454
<i>G.</i>		<i>gygātomachia</i>	169 <i>inde</i>	
<i>Galatea</i>	141. 467. 470	<i>gyges</i>	133. 169. 175. 177	
<i>galaxaure</i>	149. 469	<i>gygis sedes</i>		183
<i>galene</i>	141. 468	<i>H.</i>		
<i>Ganymedes</i>	459	<i>Halia</i>		468
<i>garamas</i>	450. 493	<i>haliacmon</i>		147
				<i>hali-</i>

INDEX.

halimede	141. 468	heracles	493
halius	473	hercules 193. 441. eiſq; ſi	
harmonia	191. 195	lij	492
harpagige	492	hercules Iouis ex Alcme	
harpalice	448. 482	na F.	63. 69
harpyia	143. 471	hercules quartus	449
hebe 191 Herculi nupta.		hercules vnde dictus	493
193. 473		hercules furens	499
hecate 153. opum largi-		herculis aduerſus Cygnū	
trix	153. 456	pugnaturi armatura	73
hecates laus à præſtan-		herculis ad inferos de-	
tia	153	ſcenſus	498
hector	460	herculis cognomina	493
hecubæ proles.	ibid.	herculis columnæ	495
helena	480	herculis cum Marte pu-	
helenus	460	gna	97
helicaon	ibid.	herculis & Cygni pu-	
helice	93. 447	gna	95 inde
helicō, heliconiades Mu-		herculis interitus	499
ſe	123. 478. 479	herculis labores	495.
helimus	477	inde	
hellanus	448	herculis ſcutū quale	75.
hellaros 449. hellas 448		77 inde	
helle, belleſpontus	488	herculi caſa hydra	145
helope 470. helops 476		domitus Geryon	195.
heneti 461. heniocha 71		496 leo Nemeæus	147
heptaporus	147. 467	herculi nupta Hebe	193
		her-	

INDEX.

hermaphroditus	445	hippocrite 121.	hippocre
hermes	441	nides	429
hermes trismegist.	466	hippolagus	482
hermione 443. 474. 486		hippolytus ab Aescula-	
hermus	147. 467	pio ad vitam reuoca-	
heroum etas	13	tus	450 (472
herou clades ad Thebas		Hippolytus, Hippolyta.	
et Troiam	ibid.	hipponot 141. 468	(465
hesiodus opilio, carmen		hippotes, hippotades.	
à Musis doctus	123	hippothoe 141. 468	(487
hesiodus carmine victor		hippothois	461.
tripode donatus	49	hirceus	470
hesiodi navigatio	49	hirundo uere prodit	43
hesiodi pater Cuma A-		historie inuentrix Clio	
scram nauigando pro-		Hobnium	123 (477
fectus	47	hominum sortis varietas	
hesione liberata Nerei-		ex Iouis consilio	1
di	459. 485. 497	hominibus cur tradita à	
hesperethusa	448	superis iusticia	21
hesperides 143. 448. No-		honor 445. hopleus 77	
ctis F f.	139	bore	5. 189. 446
hesperus.	488. 448	hospitem et supplicem	
Hicetaon 459. hiera 468		ledere, par delictu	25
hippomanes	442. 472	hospitalitatis ratio	53
hippasus	476	hyas, hyades	448
hippo	149. 469	hydra lerneæ	145
hippodamia	462. 467	hyemis descriptio	3739
		hyleus	

byleus
bylonor
bymant
bymene
hyperic
hyperm
hyperu

leebu
ialmer
ianass
ianir
ianth
iapet
iape
iarb
iasiu
iaso
lcal
lda
ida
id
id
i
i

INDEX.

byleus	476.	ignigena	458
bylonome	ibid	ilia Rhea	462
bymante	450	ilioneum, ilione	456. 460
bymeneus	456	ilithya	190. 455
hyperion	151. 446	ilus, ilione, iliū	459. 493
hypermeſtra	442 (le 455	Imbreus	477
hyperuius	474. hypſipſa	Inachus	464
L.		in duftria hominib.	opti
laecbus	457	ma	38
ialmenus	474	iniurie pernicies	17 pœ-
ianaffa	468	na qualis à dijs infer-	
ianira	149. 468. 469	ri ſolita.	ibid.
ianthe	149. 469	ino, inous	195. 488
iapetus	133. 446. 448	inoc	443
iapeti progenies	159	infule beatorum	18
iarbas	481 (446	inuidia	440
iaſius	195. 442. iaſon	io	442. 464
iaſoni raptâ Medea	197	iocafte	444
Icarus	459	iolaus Herculis auriga	
Ida	197. Idem		63. 71. 87. 450. 485. 499
idomeneus	481	iole raptâ Herculi	492
idothea	463.	ionius	458
idylia	149. 193. 469 (37	ious confilio diuerſam eſ	
ignauie comes, fames	23.	ſe hominum ſortem	
ignauie deteſtatio	35. 37	ious mens aliâs alia	37
ignis à Prometheo dijs		ious oculus omnia vidēs	
ſurreptus	5. 154	iphates	460 (21
		iphi-	

INDEX.

iphi media	471	Iupiter secundus	444
iphicleus 485	Atmenæ	eius soboles	449
et Amphitryonis F.		Iupiter tertius 469.	477
63.69		inramentum	139
iphiclus	488	iusticia cur solis homini-	
iphigenia	491	bus tradita à superis 21	
iphinous	476	iusticia virgo, Iouis filia.	
Ipthima	459	19	
ipsea 446.	ipseus 464	iusticia neglectæ poenæ	
irene 189.	iris 142	17 et custoditæ præ-	
iris quâda mitti solita 181		miũ à dijs quale. ibid.	
Isander	489	iustum esse, periculosum	
isis	441. 448	iam	21
ismene 444.	ismenus 456	iuturna	483
ister 147. 467.	ifus 461	ixion	476
ithoneus	493	ixionis poena	477
itylus	456	L.	
itys	474	Labdacus	443. 444
Iulia gens	462	labor	139. 440
iulius	ibid.	labor hominibus destina-	
Iuno 155. 355. 469	enũq;	tus à dijs	29
proles	473	laboris commendatio 21	
Iuno postremo Iouinu-		laborẽ promoueri auro-	
pta	191	ra	43
Iunonis filij	191	lacedemõ 443. 450. 459	
Iupiter 157. 441 in Creta		lachesis 83. 139. 189. 440	
educatus	157	lacinius latro, Lacmia	

Iulii

Iuno
Iulon
Ieda 480
Iacriades
Iagia 452
Iampetuf
Iampetia
Iamphe
Iampsa
Iampus
Iaococ
Iaodan
Iaodan
Iaodi
Iaon
Iaõe
Iapi
Iapi
Iara
Iati
Iat
Ia
Ia
I

INDEX.

Iuno	497	leo Nemeus	145
Iadon	147. 467	leonis irati descriptio	97
Ieda 480.	laertes 483	leonũ inter se cõgredien-	
laertiades	483	tium descriptio	98
Iagia 452.	Iaius 444	leucosia	464
Iampetusa	466	leucothoe	485
Iampetia	446. 466	liachmon	467
Iampheus	494	Iiagore	141. 468
Iampsacius	443	liber	457
Iampus 459.	Iamyrus 492	liber primus 441. secun-	
Iaocoon	461	dus	ibid.
Iaodamas	473	liberalitatis commenda-	
Iaodamia	483	tio	27
Iaodici	460	liberis gignendis quando	
Iaomedia	141. 468	danda opera	55
Iaõedõ 459.	Iaothoe 461	libethrus, libethra, libe-	
Iapitha Iapithæ	450	thrides Musæ	479
Iapitharum pugna	77	libya 441. libyſinus 455	
Iara, Iarunda, Iares	484	licentia	139
Iatinus	197. 462. 470	lichione	482
Iatona	147. 153	ligna quando secanda	31
Iatonæ proles	19	limuoria	468
Iatreus 477.	Iauces 450	linguæ parçæ theſaurus	
Iauinia	462. 470	optimus	53
Iauſus 452.	Iearchus 488	linus	450
Iemnius 486.	Ienens 458	litigium	440
Ienobates	ibid.	lixus	495

Loemius

INDEX.

Laemios Apollo	452	lyriope	464
loxias	454	lysianassa 141.	lyfica 491
Lucifer	151.481		M.
lucina	191.455	Macareus	487
lucra mala damnis equa		machaeon	451
lia	27	Meander 147. 465.	467
lucris amor	25	menalia fera, menaliij	
luna	149.446	versus	494
luna vnde dicta	455	menalius	457
lusciniæ & accipitris a-		maia	191.449
pologus	15	maiestas	446
Lybs	447	malum consilium cōsul-	
lyæus	457	tori pessimum	19
lyæus mons	458.494	malorum inter homines	
lycaon	462.446. 447	causa, Pandora py-	
lycaste	461	xis	7
lyceus 442. lycepes	477	manibus illotis nō sacri-	
lychione	441.450.	ficandum dijs	55
lycidas	476	mantyon	490
lycius, lycus	453	manto	450.464
lycorin	468	marica	479.
lyctus 157. lycurgus	482	mars 191.473. ab Hercu-	
lycus 476. Herculi domi-		le uulneratus	91.69.
tus	499	martis filij	191.474
lygea 468. lygia	464.	martis & Herculis pu-	
lygur, lygures	467	gna	99
lynceus	442	medea 193. Iasoni ra-	
		ptæ	

INDEX

pta	195. 197	menalippus	475
medius	197	menelaus	491
mediocritas observanda.		menestho	149. 469
51		menippe	141. 468
medificaste	461	menoetius	159
medon	476	mera	442.
medus, media	472	mercatura præcepta	49
medusa	143. 470	51	inde (6
megara	445	mercurius	484. Argicida
megapenthes	492	eius dona	ibid.
megera	493	mercurius Iouis ex Ma-	
megareus	475	ia F.	191
melampus	491	Mercurius Nili F.	466
melantho	463	mercurius socundo	444.
melas	473	tertius	444 quintus 466
meleager	475	mermetus	476
melie nymphae	137	merope	449. 475. 482.
melicetia 482. melio	471	489	
melita	141. 469. 472	mesapus	471
melles in medicina usus à		messis tempus	39. 43
quo repertus	463	mestor	461
melobosis	149. 469	metis	149
metpomene	129. 476	metus	440. Martis F. 191
memnon	195. 459	Miletus	446
memoria filie, Muse	137	milium quando seratur	95
mena	480	mimas 79. minoia	498
menalcas	476	minos	474. 481
		D	mincr-

INDEX.

Minerva Bellona	450	uendum	27
Minerva ex Iouis capite		mulierum noxa unde in-	
191.441.449		ter mortales	167
Minerva quinta	449	Muse 477 Iouis ex Mne-	
Minervæ partus	189	mosyna filiae	127.191
Misenus	488	Muse Heliconiades	123
Mnemofyne 126.133. 191.		Muse unde dictæ	477
477		Musarum cantus in deo-	
Mnemofynides Musæ.		rum honorem 123.125	
480		Musarum cognomina.	
Mnestheus	475.495	477	
Mnosif	482	Musarum encomium	125
Mœra	468	Musarum munus cuius-	
Molorchus	494	modi earum cultorib.	
Molossus	486	conferri solitum	127
Monycus	476	Musarum nomina	129
Mopsus	77.450	Musarum sedes	127
Morbus	440	Mutuò accipiendi ratio.	
Mors 440. Noctis F.	138	27	
Mortis domus	179	Mydia	452
Mulciber	486	Myrmidon	480
Mulier non fidendū	27	Myrrha	414
Mulieres æstate salacio-		Myrrhinus, myrrhina.	
res	43	454	
Mulieres fucis similes.		Myrtilus	484
167			
à Mulierum blanditijs ea		N.	
		Naufragio perire mis-	
		rum	

INDEX.

rum	52	nessus 7. Herculi domi-	
navigation uerna.	ibid.	tus	496
navigationis tempus	47.	nestor 473. Herculis uiri	
49 inde.usis	ibid.	bus subtractus	496
nauplius	462	nesus	467.476
narcissus	464	Nice	15
nausicaa	473	nicostrata	458. 484
nausinous	197	nilus 147 eiusq; proles.	
nausithous	197.470. 471	466.467	
Nedimnus	476	niobe 441.465. 491 eiusq;	
neiphile	488	proles	456
neleus	443.473	Nomius	450. 453
Nemeæus leo	147	nonacris	494
nemertes	141.468	norax	466
- nemesis 139 relictis homi-		notus	151.445
nib. ad deos concessit		noualē serendi ratio	35
15		nox 440. Chaus filia.	
neptunus	157.469	131	
neptuni progenies	470	noctis filij	131.137.139
neræa	446.456	noxa	139
neræides	467.197	Numitor	462
neræidum nomina	141	nuptiæ quæ tempesti-	
neeus 139. cur senex di-		uæ	53
ctus.ead.		Nycteus	471
nerci progenies	141	nyctilius	457
nesæa	ibid.	nyctimene	472
nesæus 467. neso 141. 468		nymphæ Meliæ	137
		D 2 nym-	

INDEX.

nymphæ montium inco-		Onchestus, Onchestu	
le	131	urbs	472
nympharum catalogus.		Opis	444. 468
147		Oraus	458
Nyseus, Nyse	457	orchamus	485
O.		orchomenos	449
Oblivio	139	orci galea	81
Occasio in omnib. opti-		orestes	492
ma	51	orestes alter	ibid.
Oceanus 444. Terra &		origanum	454
Cœli F.	133. 463	orion 482. eius ortus &	
oceanî propago 147. 149		occasus	45
ocium dijs & hominib.		orithyia 448. 468. 486	
inuisum	23	orne 445. orneus	476
Ocnus	464	orpheus	450
ocypete	143. 471	orsilochus	466. 481
ocyroe	149. 470	orthos	145. 147
odites	477	ortygus, ortygia	452
Oebalus, Oebali	459	ortyx	452
Oedus 476 œdipus	444	Oschyra	468
Oeneus	475	ossa cur adoleri dijs soli	
œnomans	474	ta	163
œnone	460	Othus 471. Oxea	493
œnopia	485	P.	
œnopion	482	Pæan	452
Ogune	456	Pæonius	482
Oicleus	420	palemon	488
		pala-	

INDEX

palamedes	472	parce	139.189.440
palisci	472	parcarum descriptio	83
pallantia, Palatinus mōs,		pareas, paros	489
pallas	484	paris	460
pallas	151.446.499	parnassus, Parnassides	
pallas, quadrigæ inuen-		Muse	479
trix	463	parsimonia infundo mo-	
pallesc	446.449	lestæ	27
pallor	440	parsimonie bonum	3
panimon	461	parthaon	475
pan	440.484	Panthenius	147.467
panes	470	parthenius mons	494
pandion	486	parthenope, purtheno-	
pandora	448	pea	464
pandoræ Vulcani diuer-		parthenopeus	475
sa à dijs munera tri-		partis addendum	27
buita	5.7	pasiphae	446.482
pandoræ à Vulcano fa-		Pasubea	241.449.468
brefactæ descriptio.		pasuboe	149.469
165		Patara, patareus	454
pandoræ pyxis malorū		paupertas animi consum-	
inter homines causa	7	ptrix, nemini expro-	
panope	141.468	branda	53
paphus	444	paupertas, decorum mu-	
parca, eiusq; descriptio.		nus	53
75		paupertatem hominibus	
parca noctis F.	137	à loue dari	47

INDEX

phicum
phidipp
philemu
philas
philemo
philistei
philom
136
philon
philo
phila
phle
phle
pho
ph
ph
ph
ph
ph
ph

INDEX

phicium	67	463.469	
phidippus	493	phyllis 462.	philo 449
philemon	482	picus 470.	pidasus 459
philas	484	pieris, pierides	Muse,
philemon	450	pieris	127.479
philistenes	443.450	pilumnus	483
philomedes	cur Venus.	pimpleus fons, pimplei-	
136.445		des muse	480
philomela	486	pirithous, pisenor	476
philomelus	489	pisistratus	473
philotis	138	pisnoe 464.	pitbo 149
phlegeton	445	pleione, pleiades	449.
phlegraeus	443	463	
phlegyas	475	pleiadum occasus	47
phobus	79	plexaure	149.469
phocus	197.485	plexippo	475
phoebe	133.456	plisthenius	498
phoebes progenies	153	plote	499
phoebus, phoebe	453	pluto	149.157.469
phoenix	443.447	pluto ab Hercule uulne-	
pholoe 49 pholus	476	ratus	499
phorbas	460	plutonis regia	179
phorcus	470	plutus	195
phorcyn	139	podarce	488
phoroneus	464	podarge	448.472
phryxus	446.488	poeseos beneficio animi	
phyllira, phyllirides.		tristitiam discuti	129
		D 4	pollux

INDEX

pollux	481	praetus	441
polycastis	473	progne	474. 486
polydamas	461	prolochus	77
polydectes	486	Prometheus	161. 448. ab
polydora	149. 469	Hercule liberatus	161
polydoris	465. 485	prometheus ignem dijs	
polydorus	198. 443. 460.	furatus	5
461		promethei supplicium.	
polymnia	199. 478	161	
polymela	484	pronoe	141
polynices	443. 444	pronoea	468
polynome	141. 468	proserpina	440. 475. 481
polyphemus	471	Plutoni raptæ	189
polyphides	490	proserpine regia	129
polypoetes	476	proteus	463
polites, polyxena	460	proto	141. 467
polyxo	449	protomedia	141. 468
ponti progenies	339	prudetia Ioui nupta	187
pontoporeæ	141. 468	prymno	149. 469
porphyreon	446	Psamathe	141. 197. 468
portumnus	488	psamathia	459
Præneste	470	Psittacos	448
priamus 459. Herculi ab		psyche	450. 474
ductus	460	Pupor egenti viro inuti-	
Priami soboles.	ibid.	lis	23
priscus 442. procas	462	pudor relictus hominib.	
procris	486	ad deos concessit	15
		pygma-	

INDEX.

Pygmalion	443	reuerentia	442. 469
Pylos oppugnata Hercli		Rhadamanthus	482
li	473. 496	Rhea 133 eiusq; ex Sa-	
Pythagmon	470	turno proles	157
Pyramus	476	rhea lia	462
Pyrethus	477	rhesus	147. 467
Pyripile	452	Rhodea, Rhodia	149. 469
Pyrria	448	rhodius	143. 467
Pyrhode	443	rhoetus 476. rhoma	462
Pyrrodile	449	rhipeus	468
Pyrrius 486. Pythia	456	Rixinor 472. Robur	152
Pythius	452	romulus	462. 474
Pytho	159. 469	Runcus	446
Pythion	440. 452		
		S.	
Q		non Sacrificandum illo-	
Quadrige inuentrix,		tis manibus	55
Pallas	463	Sagaris fl.	498
Querela	440	Sagitte inuentor Persea	
			484
R.		salacia	463
Rapine detestatio	27	salmonius	468
Reges donuori	3	sangarius	147. 497
reges ex Ioue	129	sao. 141. Sardus	492
Regum comes Calliope		sargeste	465
129		Sarpedon	483
Religionis precepta	57	satureia	454
Remulus	462.	saturnus	133. 444
remus	462. 464		
		D	5
			saturn-

INDEX

saturnus liberos suos se-		cendus	45
uocare solitus	157	Sicanus, Sicania	472
saturnus patris Coeli ge-		ficulus, sicilia	ibid.
nitalia exscindit fal-		simethis	470
ce	135	simois	247. 467
saturni aetas, aureum se-		sinon	441
culum	9	sipylus	456
saturni ex Rhea propa-		sisyphus	441. 483. 488
go	157. 469	sisyphius	483
saturni falx	135	Sminthius 454 Smintha.	
Saturno deuoratus pro		ead.	
lone lapis	150	Sol 149. 446. 463 Nili F.	
Satyri	470	466	
Scamander	247. 467	sol primus	441
scylla	470	sol unde dictus	452
scythes, scythia	493	solis filij	293
semarcus	456	contra Solem non meien-	
selene	458.	dum	59
semele	191. 195. 443	somnus 440 Mortis fra-	
semidei	13	ter 179 Noctis F.	139
senium	139. 440	somni domus	179
senta Fauna	470	sophos	492
septentrio	447	Sperchius	468
sergesta	487	spes solaj Pandore py-	
serpentarius	469	xide relictæ	7
seruius Tullius	486	sphinx	247
seruus cuiusmodi condu-		spio	241. 467
			Ster-

INDEX.

Stercorandi agros au-

T.

thor	483	Tantalus	450. 456
sterope	133. 449. 470. 475	taram, tarentum	478
sthenelus	485	tarquinius	487
sthenos	143	tartarus	440
sthenoboea	442	in Tartarum quantum	
sthenno	470	spacium	175
stiphelus	476	tartara	131
stratius	473	tartari descriptio	177
strymon	147. 467	taygete	440. 443. 449.
stultum accepto malo sa-		450	
pere	17	telamon	459. 485
stymphalus, stymphali-		telebas	476
des aues	495	telecletus	87
styx	149. 445. 469	telemon	470
styx unde decorum iura-		telegonus	483
mentum	152 quale 179	telemachus	ibid.
stygis progenies	151	telephus	367
suada	5	telesto	149. 469
subsolanus	447	tellus omnium fundamen-	
sucron	450	tum	131
supplicem ex hospitem		tenebra	440
ledere per delictum	25	tereus	474. 476. 486
sychæus	443	teriomachus	493
syluana	470	termessus	123
sylvius	462	terpsichore	129. 478
syrenes	464	terra	440
		terra	

INDEX.

terra omnium mater	34	spiades Musa	479
terra progenies	131	thessalus	493
testorius	460	thestios	475
tethys	133.444	thetis	141.197. 467
tethyos ex Oceano pro pago	147	thie proles	149
teucer	459.461.465	thiene	447
Thalaon	442.443	thoas	456
thalia	139.141. 189. 468. 478	thae	149.468.469
thaumas	139. 141. 476	thonius	476
thea	133	thooffa	470
thebe heptapyle	12	thrascios uentus	448
ad Thebas, heroum cla- des	13	thrasymedes	473
themis	133 Ioui nupta 189	thyeses. thyis	456
themiste	468	thymbreus	454
themisto	141	thymetes	461
themistonoe Ceycis filia, Cygnis nupta	91	thyoneus	456. 457
theoclimenes	490	tibia inuentrix, Euter- pe	492
theodomas.	ibid.	timor Martis F.	121
thereus	476	tisamenes	
thersander	444	tisiphone	448
theseus 77. 472 Herculi ab inferis liberatus	498	titan 444 eius proles.	
Theffia, Theffis, The-		447	
		titanes 137 coelo pulsi 183	
		titanū aduersus deos bel- lum	169 inde
		titaresius	77
		tita-	

INDEX.

titanum locus	183	tymbra, tymbraeus Apol	
tithonus 459 eius proles		lo	453
195		tyndarus	459
tityus	449	typhaon	145
tlepolemus	367	typhaonium	67
tonitrus unde Ioui	159	typhocus	183
toxius	444. 475	typhē, typhoēs	446. 449
trachinia	481	tyrius, Tyrmithius	493
triacria	471	tyro 488. tyros	473
tristitiam poeseos ui di-		V.	
scuti, Musarum bene-		Venilia	483 (447
ficio	129	uenti Auroræ Ff.	141.
tritogenia	191	uētī ex Typhœo qui	187
triton	189. 101. 463	uentorū catalogus	447
tritopatrus	441	uenus prima & secunda	
triuia	455 (397	444 tertia	480
Troia Herculi diruta.		uenus ex resectis Cœli	
troilus	460	testiculis nata	137 &
troius, tros, troia	459	spuma maris	445
tullia maior & minor.		uenus unde dicta	444
486		ueneris cognomina unde	
turnus	483	137. 444. 445	
tyberinus, tyberis	462 et	ueneris comites	137 do-
464		tes. ibid. filij	191. 474
tyburtus. Tybur	490	Verecōdia præcepta	53
tyche	149. 469	ueris descriptio	43
tydeus	443. 475	uesta	155. 440. 469
		uici	

INDEX.

Vicinus malus magna no	conuiuio	95.
24	uoluptas	474.
uicini cognatis meliores	Vrania	129.149.469.478
25	urius	79.
uictoria	urfa	447
uictus paradi facilior ra	uulcanus	191.486
tio cur hominibus ab	uulcanus primus	444.
scondita à dijs	uulcanus Nili F.	466
vindemia tempus	uulturnus	447
uinū æstate optimum	uxor quando ducenda	51
uir bios	et qualis.	ibid.
uirtutis uia ardua	uxore bona nihil melius	
uiri æstate imbecilliores	sortiri uirum	53. mala
43	nil peius.	ibid.
uirū uxore bona nil for-		
tiri melius	X.	
uis	Xanthæ	149.469
uitium incidendarū tem-	xantho-	467
pus	xanthus	448
uicijs infensi dij	Z.	
ulios	Zelus	151
ulysses	zephyrus	151.447
ulyssis filij ex nymphis.	zesius	474
197	zetho	456
ungues non secandæ in	zethus	448.449
	zeuxo	149.469

FINIS.